Název ŠVP: Zdravotnické lyceum
Zřizovatel: Kraj Vysočina, Žižkova 57, 587 33 Jihlava
Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum
Stupeň poskytovaného vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělávání: čtyřleté denní studium
Platnost ŠVP od: 1. září 2025

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Havlíčkův Brod

Masarykova 2033, Havlíčkův Brod, 580 02

SZŠ a VOŠZ Havlíčkův Brod

Školní vzdělávací program platný od 1. 9. 2025

Zdravotnické lyceum

78 – 42 – M/04 Zdravotnické lyceum

Vize školy: Brána k profesionalitě

Obsah

1 Úvodní identifikační údaje 5
2 Profil absolventa 6
2.1 Uplatnění absolventa v praxi 6
2.2 Kompetence absolventa 6
2.3 Způsob ukončení vzdělávání, potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání 10
3 Charakteristika školního vzdělávacího programu 11
3.1 Základní identifikační údaje 11
3.2 Celkové pojetí vzdělávání 11
3.3 Organizace výuky 12
3.4 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci a požární ochrana (BOZP a PO) 13
3.5 Podmínky pro přijímání ke vzdělávání 14
3.6 Způsob ukončení vzdělávání 14
3.7 Způsob hodnocení žáka 14
3.8 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných 15
4 Školní učební plán 19
5 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP 20
6 Začlenění průřezových témat 23
6.1 Průřezové téma: Občan v demokratické společnosti 25
6.2 Průřezové téma: Člověk a životní prostředí 27
6.3 Průřezové téma: Člověk a svět práce 28
6.4 Průřezové téma: Člověk a digitální svět 30
7 Učební osnovy 34
7.1 Český jazyk a komunikace 34
7.2 Literatura a estetika 43
7.3 Anglický jazyk I 52
7.4 Německý jazyk I 75
7.5 Ruský jazyk I 86
7.6 Anglický jazyk II 102
7.7 Německý jazyk II 113
7.8 Ruský jazyk II 127
7.9 Základy latinské terminologie 141
7.10 Občanská nauka 144
7.11 Dějepis 152
7.12 Matematika 156
7.13 Fyzika 168
7.14 Chemie 177
7.15 Biologie a somatologie 188
7.16 Psychologie 203
7.17 Ekonomika 212
7.18 Informační a komunikační technologie 219
7.19 Tělesná výchova 229
7.20 Ošetřovatelská propedeutika 242
7.21 Klinická propedeutika 249
7.22 Ochrana a podpora zdraví 256
7.23 První pomoc 263
7.24 Odborná praxe 271

7.25 Patologie a patofyziologie 275
7.26 Mikrobiologie 281
8 Materiální a personální zajištění 286
8.1 Celková charakteristika školy 286
8.2 Personální podmínky realizace ŠVP 286
8.3 Materiální podmínky realizace ŠVP 286
8.4 Východiska pro tvorbu ŠVP 288
9 Charakteristika spolupráce se sociálními partnery při realizaci ŠVP 288
10 Přílohy 289
Příloha č. 1 Zkratky a názvy předmětů 290
Příloha č. 2 Další použité zkratky (řazeno dle abecedy) 291
Příloha č. 3 Obsah maturitní zkoušky .....**Chyba! Záložka není definována.**

1 Úvodní identifikační údaje

Název školy:	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Havlíčkův Brod
Adresa školy:	Masarykova 2033, 580 02 Havlíčkův Brod
Zřizovatel:	Kraj Vysočina
Adresa zřizovatele:	Žižkova 57, 587 33 Jihlava
Název ŠVP:	Zdravotnické lyceum
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/04 Zdravotnické lyceum
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní studium
Platnost ŠVP od:	1. září 2025
Ředitelka školy:	Mgr. Radka Bouchalová
Číslo jednací:	

Podpis ředitele, razítko školy

Mgr. Radka Bouchalová

Digitálně podepsal Mgr. Radka Bouchalová
Datum: 2025.06.18 16:00:29 +02'00'

2 Profil absolventa

2.1 Uplatnění absolventa v praxi

Absolvent oboru vzdělání zdravotnické lyceum je připraven především pro studium lékařských i nelékařských zdravotnických oborů na vysokých školách a vyšších odborných školách.
Osvojené klíčové kompetence spolu se získanými odbornými znalostmi vytvářejí velmi dobré předpoklady i pro přímé uplatnění na trhu práce na specifických pracovních pozicích, např. ve zdravotnické administrativě, zdravotnickém pojišťovnictví, v orgánech veřejné správy.

2.2 Kompetence absolventa

Vzdělávání v oboru Zdravotnické lyceum směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žák vytvořil odpovídající předpoklady pro další vzdělávání. Žák se v průběhu studia připravuje na úspěšný vstup do osobního a občanského života tak, aby se dovedl adaptovat a orientovat v rychle se měnícím světě.
V průběhu vzdělávání si žák má vytvořit a posílit nejen klíčové, ale i odborné kompetence. Vytváří si je na úrovni odpovídající jeho schopnostem a studijním předpokladům.
Klíčové kompetence si žák osvojuje během celého studia v předmětech odborných i společenskovědních. Vzájemně se doplňují, prolínají, jsou použitelné v běžném občanském životě a zároveň s nimi jsou formovány postoje, způsoby jednání a chování žáka.

Kompetence k učení
Žák je veden:
- k pozitivnímu vztahu k učení a vzdělávání,
- k ovládání různých technik učení, k vytvoření vhodného studijního režimu a podmínek,
- k uplatňování rozličných způsobů práce s textem, k efektivnímu vyhledávání a zpracování informací,
- ke čtenářské gramotnosti,
- k porozumění a pořizování si poznámek mluveného projevu,
- k využívání různých informačních zdrojů, včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- k sledování a hodnocení pokroku při dosahování cílů svého učení, k přijímání hodnocení svých výsledků od jiných lidí,
- k realizování možností svého dalšího vzdělávání ve zvoleném oboru.

Kompetence k řešení problémů
Žák je veden:
- k samostatnému rozpoznání, řešení problémů a vyhodnocování problémových situací,
- k porozumění zadání úkolu, k získání informací potřebných k řešení problému a k navržení způsobu řešení, jeho zdůvodnění, vyhodnocení a ověření správnosti zvoleného postupu a dosažených výsledků,
- k volení způsobů a prostředků vhodných pro splnění jednotlivých aktivit, k využívání zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- k uplatňování různých metod myšlení a myšlenkových operací při řešení problémů a k týmovému řešení.

Komunikativní kompetence
Žák je veden:
- k vyjadřování v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, ke schopnosti vhodně se prezentovat,
- k srozumitelnému a souvislému formulování vlastních myšlenek, v písemném podobě přehledně a jazykově správně,
- k aktivní účasti v diskusi, k formulování a obhajování svých názorů a postojů,
- ke zpracovávání administrativních písemností, pracovních dokumentů i souvislých textů na běžná i odborná témata,
- k dodržování jazykové a stylistické normy i odborné terminologie,
- k písemnému zaznamenávání podstatných myšlenek a údajů z textu a projevů jiných lidí,
- k vyjadřování se a k vystupování v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- k dosažení jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí a je motivován k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení,
- k dosažení jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- k chápání výhod znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

Personální a sociální kompetence
Žák je veden:
- k reálnému posuzování svých fyzických a duševních možností, k odhadování důsledků svého chování a jednání,
- k stanovování přiměřených cílů a priorit dle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- k adekvátnímu hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, k přijímání kritiky od druhých lidí,
- k ověřování získaných poznatků, ke kritickému zvažování názorů, postojů a jednání jiných lidí,
- k odpovědnému vztahu ke svému zdraví a k péči o svůj fyzický i duševní rozvoj, k uvědomění si důsledků nezdravého životního stylu a závislostí,
- k adaptování se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, k připravenosti řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotný,
- k práci v týmu a k podílení se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- k přijímání a odpovědnému plnění svěřených úkolů;
- k podněcování týmové práce vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, k nezaujatému zvažování návrhů druhých;
- k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, předcházení osobním konfliktům a nepodléhání předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní podvědomí
Žák je veden:
- k odpovědnému, samostatnému jednání nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu veřejném,

- k dodržování a respektování zákonů, lidských práv a osobnosti druhých lidí, k vystupování proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- k jednání v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, k uplatňování hodnot demokracie,
- k uvědomování si vlastní kulturní, národní a osobní identity, k aktivní toleranci k identitě druhých,
- k aktivnímu zájmu o politické a společenské dění u nás a ve světě,
- k pochopení významu životního prostředí pro člověka a k jednání v duchu udržitelného rozvoje,
- k uznávání životních hodnot, k uvědomování si odpovědnosti za vlastní život a spoluodpovědnosti při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních,
- k uznávání tradice a hodnoty svého národa, k chápání jeho minulost i současnosti v evropském a světovém kontextu,
- k podporování hodnot místní, národní, evropské i světové kultury a k vytvoření si pozitivního vztahu k těmto kulturám.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
Žák je veden:
- k odpovědnému postoji k vlastní profesní budoucnosti a ke vzdělávání, k uvědomění si významu celoživotního učení a k přizpůsobování se měnícím se pracovním podmínkám,
- k cílevědomému a zodpovědnému rozhodování o své budoucí profesní a vzdělávací dráze, k sledování možností uplatnění na trhu práce,
- k reálné představě o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a k jejich srovnávání se svými představami a předpoklady,
- k získávání a vyhodnocování informací o pracovních i vzdělávacích příležitostech a k využívání poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání,
- k vhodné prezentaci svého odborného potenciálu a ke komunikaci s potenciálními zaměstnavateli,
- ke znalostem obecného práva a povinností zaměstnavatelů a pracovníků,
- k porozumění podstaty a principů podnikání, k získávání představy o právních, ekonomických, administrativních, osobních a etických aspektech soukromého podnikání, k vyhledávání a posuzování podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, se svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Matematické kompetence
Žák je veden:
- k správnému používání a převádění běžných jednotek,
- k používání pojmů kvantifikujícího charakteru,
- reálnému odhadování výsledku řešení dané úlohy,
- k nacházení vztahů mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, k vymezení, popsání a správnému využití pro dané řešení,
- k vytváření různých forem grafického znázornění a k jejich prezentaci, k aplikování znalostí o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině a prostoru,
- k efektivní aplikaci matematických postupů při řešení praktických úkolů v běžných situacích.

Digitální kompetence
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života.
Žák je veden:
- k ovládání potřebné sady digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, jejich využívání ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- k získávání, posuzování, správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k volbě efektivních postupů, strategie a způsobů, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- k vytváření, vylepšování a propojování digitálního obsahu v různých formátech; k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků;
- k navrhování takových řešení, která mu pomohou vylepšit postupy, technologie či jejich části; k tomu, aby dokázal poradit ostatním s běžnými technickými problémy;
- k vyrovnávání se s proměnlivostí digitálních technologií a posouzení, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, k zvážení rizik a přínosů;
- k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; k etickému, ohleduplnému a respektujícímu jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.

Odborné kompetence si žák osvojuje během celého studia a v rámci odborné praxe. Jedná se o vědomosti a dovednosti potřebné pro studium oborů se zdravotnickým zaměřením.

Žák je veden ovládat vědomosti a dovednosti potřebné pro další studium zdravotnických oborů, tzn. aby absolventi:
- získali vhled do základních disciplín studia zdravotnických oborů a představu o obsahu a náročnosti uvažovaného vysokoškolského nebo vyššího odborného studia těchto oborů;
- seznámili se s možnostmi dalšího studia a svého uplatnění ve zdravotnictví;
- ovládali základní metody vědecké práce a řešení odborných problémů, hledali souvislosti mezi jevy a možnosti využití teoretických poznatků v praktických úlohách;
- samostatně zpracovávali a interpretovali data a poznatky získané z odborných pramenů nebo prostřednictvím pozorování, experimentů a jiných badatelských metod;
- dovedli využívat znalosti přírodovědných jevů a zákonů i poznatky z odborných disciplín při řešení vybraných problémů souvisejících se studovaným oborem;
- vyjadřovali se přesně, odborně a jazykově správně, rozuměli základní odborné terminologii;
- efektivně pracovali s prostředky digitálních technologií a užívali získané dovednosti, spolu s dovednostmi pracovat efektivně s odbornou literaturou, ke studijním účelům a k řešení zadaných úkolů;
- uplatňovali teoretické znalosti při aktivní podpoře a ochraně zdraví a měli přehled o systému péče o zdraví obyvatel v ČR.

Žák (budoucí absolvent) je veden tak, aby byl schopen dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn. aby absolventi:
- znali systém péče o zdraví pracujících a prevence rizik souvisejících s prací a chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče zaměstnance i jako součást řízení;

- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence ve škole a na odborných pracovištích;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s pracovními pomůckami a zařízením školy nebo odborného pracoviště a bezpečné práce se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;
- byli připraveni uplatňovat nároky na ochranu zdraví před úrazem nebo poškozením zdraví při vykonávání práce;
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout.

usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb, tzn. aby absolventi:
- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména organizace;
- seznámili se s nástroji pro zajišťování kvality ve zdravotnictví.

jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn. aby absolventi:
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí a zdraví, sociální dopady,
- efektivně hospodařili s finančními prostředky,
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

V oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí vede vzdělávání k tomu, aby byl žák schopen:
- chovat se společensky a vystupovat profesionálně,
- odhadovat reálně své odborné a osobní kvality a stanovovat si reálné životní i profesní cíle,
- jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za svá rozhodnutí,
- vážit si demokracie a svobody, jednat v souladu s humanitou a respektovat lidská práva,
- chránit lidský život a vážit si ho jako nejvyšší hodnoty,
- mít úctu k jiným kulturám, než je jeho vlastní,
- uplatňovat principy celoživotního vzdělávání a sledovat nové trendy v oboru svého zaměření.

2.3 Způsob ukončení vzdělávání, potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání

Vzdělávání je ukončeno maturitní zkouškou dle platné legislativy. Dokladem o dosažení středního vzdělání je vysvědčení o maturitní zkoušce. Obsah a organizace maturitní zkoušky se též řídí platnou legislativou a v souladu s ní je žák včas informován o její podobě.
Stupeň dosaženého vzdělání je střední odborné vzdělání s maturitou.

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky a ze zkoušky z cizího jazyka konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky, pokud si žák z povinných zkoušek společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk, a z dalších dvou nebo tří povinných zkoušek. Ředitel školy určí nabídku povinných zkoušek tak, aby nejméně jednu z povinných zkoušek žák konal ze vzdělávací oblasti odborného vzdělávání.
Jedna z povinných zkoušek musí být konána formou praktické zkoušky nebo formou maturitní práce a její obhajoby před zkušební maturitní komisí. Témata stanovená pro povinné zkoušky musí zahrnovat také obsahový okruh Zdravotnická propedeutika.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Základní identifikační údaje

Název školy:	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Havlíčkův Brod
Adresa školy:	Masarykova 2033, 580 02 Havlíčkův Brod
Název ŠVP:	Zdravotnické lyceum
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/04 Zdravotnické lyceum
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní studium
Platnost ŠVP od:	1. září 2025

3.2 Celkové pojetí vzdělávání

Záměrem vzdělávání v tomto oboru (programu) je připravit středoškolsky vzdělané absolventy se všeobecným a zčásti odborným vzděláním. Vedle výchovně vzdělávacího procesu škola věnuje pozornost komplexnímu působení na osobnost žáka, na jeho schopnost stanovit si hodnotový žebříček, rozvíjet osobní záliby, kulturní a sportovní činnost. Do výchovného plánu školy jsou zařazena témata z oblasti sociálně patologických jevů, je podporováno environmentální vzdělávání, sexuální výchova, etická, estetická a kulturní výchova, osobnostní rozvoj žáka, komunikace ve všech podobách atd. Témata si vyučující zařazují do svých plánů dle cíle vyučovací hodiny a předmětu, dle vlastní úvahy, aktuální situace a zájmu žáků.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák v přiměřené míře naplnil čtyři základní cíle vzdělávání: učit se poznávat, učit se pracovat a jednat, učit se být a učit se žít společně.
Metody výuky, kterými jsou naplňovány základní cíle, jsou různorodé. Používají se metody aktivizující, kdy žák při získávání vědomostí a dovedností vyvíjí více vlastní úsilí, metody pasivní, kdy žák přijímá hotové poznatky. Metody a postupy výuky se vyvíjejí v závislosti na úrovni a potřebách žáka, zkušenostech pedagogů, nových poznatcích pedagogické vědy, ale i v závislosti na potřebách terénu (sociálních partnerů), kde je realizována odborná praxe. Preferují se metody, které vedou k rozvoji klíčových a odborných kompetencí, k realizaci průřezových témat a kladou důraz na individuální vzdělávací potřeby žáka. U žáka je též podporována spoluodpovědnost za vlastní vzdělávání – potřeba pracovat na vlastním rozvoji, plánovat sebezdokonalování a schopnost chápat nutnost celoživotního vzdělávání. Škola umožňuje každému jedinci, aby rozvíjel své osobní dispozice a zájmy bez ohledu na genderové představy panující ve společnosti.
V průběhu celého studia je žák veden k prohlubování svých digitálních kompetencí. Je veden k tomu, aby digitální prostředky využíval nejen při studiu nebo práci, ale i v běžném životě s ohledem na bezpečnost a kritické posuzování získaných informací. Absolvent ovládá nejen digitální zařízení a různé aplikace, ale používá technologie k řešení problémů, komunikaci a sdílení dat. Chápe nutnost ochrany dat i uživatelů v online prostoru, respektuje jejich práva a soukromí a pružně reaguje na novinky a změny v oblasti digitálních technologií. Kromě výuky předmětu Informační a komunikační technologie, jehož náplň s digitálními

technologiemi bezprostředně souvisí, jsou digitální kompetence žáků posilovány ve výuce všech všeobecně vzdělávacích předmětů a některých předmětů odborných. Získané dovednosti žáci využívají při práci v různých projektech.
V průběhu celého studia je velká pozornost věnována jak předmětům profilové části maturitní zkoušky, tak i předmětům společné maturitní zkoušky. Po celé čtyři roky si žák rozvíjí kompetence v oblasti mateřského jazyka a dvou cizích jazyků. V rámci výuky cizích jazyků je kladen důraz nejen na zvládnutí gramatiky, ale i na konverzaci s ohledem na zařazování odborných témat. V průběhu studia jsou v rámci možností žáků a školy organizovány zahraniční projekty, jejichž cílem je odbourávat jazykové a komunikační bariéry a poznávat kulturu jiných národů.
Součástí výuky je samostatná práce studentů a prezentování jejích výsledků, práce ve skupinách a projektech, různé soutěže. V průběhu studia se žák týmově účastní i zajišťování různých charitativních akcí (sbírky), kulturních akcí pro nemocné děti a seniory (Mikuláš), preventivních programů pro zdravou veřejnost, sportovních akcí pro zdravou veřejnost i pro handicapované spoluobčany apod.
Výchova ke klíčovým a odborným kompetencím je realizována ve výuce jednotlivých předmětů tak, aby byla v souladu s obsahem vzdělávání a na žáka působila přirozeně, odstupňovaně dle jeho věku a navazovala na předchozí stupeň rozvoje. Průřezová témata jsou citlivě zařazována do předmětů, aby se vztahovala k jejich obsahu a přirozeně je doplňovala a rozvíjela. Jsou tedy v největší části realizována integrováním do výuky předmětů, dále realizací kurzů a projektových dnů (viz Začlenění průřezových témat).
Škola vychovává samostatné občany státu a vzhledem k jejich budoucí profesi klade důraz na jejich odpovědnost, svědomitost, čestnost, důslednost, pracovitost, přesnost, soustavnost, rozhodnost a samostatnost. Žák je cílevědomě připravován na týmovou spolupráci, na vytváření dobrých mezilidských vztahů a na celoživotní vzdělávání.

3.3 Organizace výuky

Organizace výuky oboru Zdravotnické lyceum má dvě hlavní roviny. V první rovině je výuka realizována v rámci systému vyučovacích hodin a žák zde získává teoretické i praktické dovednosti prostřednictvím různých vyučovacích metod. Tato výuka probíhá v učebnách školy, které jsou vybaveny potřebnými pomůckami a technikou. Druhá rovina výuky je zaměřena na aplikaci teoretických a praktických poznatků při praktickém vyučování – odborné praxi přímo v terénu, kde si žák dále ověří i svoje osobnostní předpoklady pro výkon této profese. Realizace probíhá na smluvních pracovištích sociálních partnerů dle učební osnovy a pod vedením odborných učitelek nebo zkušených externích pracovníků – zaměstnanců smluvních organizací. Do plánu výuky je zařazována ve třetím ročníku v rozsahu 2 týdnů.
Vyučovací předměty, které obsahují větší míru konkrétně praktických poznatků, které je třeba soustavně procvičovat a upevňovat, jsou vyučovány ve skupinách. Velikost skupiny je závislá na náročnosti předmětu a legislativních podmínkách (max. 20 žáků ve skupině).
Odborné a klíčové kompetence jsou také rozvíjeny a realizovány prostřednictvím dalších organizačních forem výuky:

- **Exkurze** – zpravidla v rozsahu několika hodin (jednooborové) nebo celodenní, uskutečňované na mezipředmětovém základě, cílem je komplexní rozvoj osobnostního i profesionálního postoje žáka:
  - **exkurze v rámci estetického a společenskovědního vzdělávání:** společensko-kulturní akce – návštěva divadla, kina, koncertů,
  - **exkurze v rámci přírodovědného vzdělávání:** botanické, zoologické zahrady, muzea,

  - **exkurze s odborným zaměřením:** Krajská knihovna Vysočiny – odd. handicapu, vybraná oddělení nemocnice, oddělení psychiatrické nemocnice, pracoviště integrovaného záchranného systému, pracoviště sociálních služeb atd.
- **Kurzy** – v rámci podpory a rozvoje fyzického i psychického zdraví a prevence civilizačních nemocí nabízí škola sportovní kurzy. Kromě upevňování zdraví mají za cíl stmelit kolektiv třídy a rozšířit žákovi spektrum možností aktivního odpočinku a relaxace, která je v osobním životě žáka nepostradatelná. Tato nabídka bude realizovaná pouze v případě, že bude o tuto formu výuky ze strany žáků a jejich zákonných zástupců zájem a bude pro školu ekonomicky přijatelná. Jedná se o nabídku těchto kurzů:
  - lyžařský výcvikový kurz – zařazen v prvním ročníku,
  - sportovně turistický kurz – zařazen na konci druhého ročníku.
- **Projekty** – práce na projektech komplexně rozvíjí odborné i klíčové kompetence žáka pracujícího na přípravě, realizaci i hodnocení konkrétního projektu. Při řešení projektových úkolů žák uplatňuje komunikativní kompetence, kompetence k učení, kompetence k řešení pracovních i mimopracovních problémů, personální a sociální kompetence při práci v týmu, dále individuální, občanské kompetence a kulturní podvědomí, digitální kompetence, aplikaci základních matematických postupů při řešení praktických úkolů a v neposlední řadě i kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám. Žák si při práci v projektu osvojuje metodické zásady a postupy projektové práce, stanovuje cíle a postupy řešení, koordinuje činnost svoji i svých kolegů v prostoru i čase, určuje materiální i personální zabezpečení projektu, učí se průběžně vyhodnocovat a sdílet výsledky projektové práce a následně provede i závěrečné zhodnocení a prezentování této činnosti na veřejnosti. Tato činnost vede žáka k sebehodnocení, seberealizaci i k zažívání úspěchu a uznání. Učitelé zastávají funkci konzultantů a poradců. V projektovém vyučování se uskutečňují zejména průřezová témata, sociálně-zdravotní témata a realizují se mezipředmětové vztahy a vazby. Dle aktuální situace a zájmu žáka se realizují různé projekty, např.:
  - Adaptační projekt,
  - projekt Maturitní ples,
  - projekt První pomoc a spoluobčané,
  - projekt AIDS a moji vrstevníci,
  - projekt Člověk a svět práce,
  - Zdrávka jde
  - Svačinky na dvorku
  - Erasmus Day
  - Mikulášská nadílka na odděleních nemocnice či v sociálních zařízeních.
- **Přednášky** – externích odborníků ve škole, na jejich pracovištích nebo v pronajatých prostorách.
- **Soutěže** – jsou velmi důležité pro podporu motivace, sebehodnocení, seberealizace a zdravého sebevědomí žáka, navíc podporují jeho vlastní aktivitu a kreativitu. Jedná se například o soutěže v mateřském a cizím jazyce, soutěže odborné, sportovní a další.

3.4 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci a požární ochrana (BOZP a PO)

Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků i zaměstnanců v souladu s platnou legislativou. Všichni jsou pravidelně a prokazatelně odborně proškolováni v dodržování pravidel BOZP a PO vždy na počátku každého školního roku. Při výuce v odborných učebnách a laboratořích musí žáci respektovat a dodržovat provozní řády těchto učeben a dále jsou tato témata zařazována v průběhu školního roku dle aktuální situace a potřebnosti.

3.5 Podmínky pro přijímání ke vzdělávání

Přijímání žáků ke vzdělávání v oboru Zdravotnické lyceum se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání v platném znění a navazujícími prováděcími vyhláškami v platném znění. Tento studijní obor v denní formě studia je určen pro dívky a chlapce s řádným ukončením základní povinné školní docházky. Uchazeč o studium musí splnit podmínky přijímacího řízení, které dle platné legislativy stanovuje ředitelka školy a zveřejňuje je na veřejně přístupném místě.

3.6 Způsob ukončení vzdělávání

Vzdělávání v tomto oboru je ukončeno maturitní zkouškou, která bude probíhat dle platné legislativy. Přesný průběh maturitní zkoušky bude vždy včas zveřejněn ředitelkou školy na veřejně přístupném místě a bude se řídit aktuální legislativou. Maturitní zkouška bude mít část společnou a profilovou. V příloze č. 1 je uveden obsah jednotlivých částí.

3.7 Způsob hodnocení žáka

Hodnocení výsledků vzdělávání je stanoveno školním řádem na základě § 69 Zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a vyhlášky MŠMT č. 13/2005 Sb. o středním vzdělávání v platném znění. Hodnocení je veřejné, žák je veden k sebehodnocení svého jednorázového individuálního výkonu i k sebehodnocení z dlouhodobějšího hlediska (co se mu za pololetí povedlo, kde má rezervy apod.) a zároveň je veden k sebehodnocení v rámci kolektivu (týmová, projektová práce). Žák má právo se k hodnocení – klasifikaci vyjádřit. Učitel vždy na začátku vzdělávání seznámí žáka s výstupy, které budou stěžejní při pololetním a závěrečném hodnocení, a vždy je zdůvodní. Každý učitel si dle vážnosti předmětu určuje individuálně hodnotící výstupy a to např.:

- **písemné testování** dílčích vědomostí a dovedností po ukončení tematického celku či čtvrtletí,
- **průběžné ověřování ústní**, kde se hodnotí samostatnost, pohotovost, kreativnost v řešení problémových situací, schopnost aplikovat získané poznatky v praktických příkladech apod.,
- **samostatná prezentace** zvolené problematiky,
- **projektová práce** – hodnotí se aktivita žáka v jednotlivých krocích přípravy, realizace, zhodnocení a prezentace projektu,
- **účast žáka v soutěžích**.

Při hodnocení se dále přihlíží k aktivitě žáka jak ve výuce, tak ve školních akcích, k systematičnosti jeho práce, k soustavnosti přípravy žáka, k jeho odpovědnosti při kolektivní činnosti atd. Hodnocení mu má dávat perspektivu a motivaci do další práce a respektovat práva žáka na individuální rozvoj.
V hodnocení očekávaných výstupů žáka převládá způsob hodnocení klasifikací – viz Školní řád SZŠ a VOŠZ v Havlíčkově Brodě. Chování žáka je hodnoceno odděleně. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a jejich chování jsou dokumentem, který podléhá schválení školskou radou.
V rámci hodnocení odborné praxe se kromě hodnocení učitele uplatňuje též sebehodnocení žáka, hodnocení sociálních partnerů, popřípadě i jejich klientů. Toto hodnocení se získává na základě jednoduchého sdělení, kde se pověřený pracovník zařízení vyjádří k práci žáka.
Hodnocení klíčových kompetencí se provádí individuálně v jednotlivých vyučovacích předmětech. Jedná se o komplexnější posouzení a hodnocení toho, jak žák komunikuje, jak je schopen spolupracovat v kolektivu, používat výpočetní techniku, jak je schopen své znalosti a dovednosti prezentovat.

3.8 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Pojmem žáci se speciálními vzdělávacími potřebami označujeme ve smyslu školského zákona žáky se zdravotním postižením, zdravotním, nebo sociálním znevýhodněním.

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením
Případy zdravotního postižení žáka jsou vždy pečlivě individuálně zvažovány a o zařazení žáka do studia rozhoduje ředitelka školy po dohodě se zákonnými zástupci žáka a na základě lékařského, speciálně-pedagogicko-psychologického doporučení s přihlédnutím k podmínkám školy.

Zdravotním znevýhodněním se rozumí specifické vývojové poruchy učení (dyslexie, dysgrafie, dysortografie aj.). Žáci s tímto znevýhodněním jsou ke studiu přijímáni na základě kritérií stanovených pro přijetí v daném školním roce. Specifické poruchy učení jsou ve výuce zohledňovány na základě vyšetření a doporučení z pedagogicko-psychologických poraden (PPP). Žáci s těmito poruchami jsou vedeni v péči výchovné poradkyně. Učitelé jsou informováni o možných úskalích ve výuce a o individuálních potřebách konkrétního žáka, jsou obeznámeni se specifickými postupy, které je nutno při výuce i hodnocení akceptovat. Jestliže PPP doporučí žáka k integraci, je žákovi po předchozí žádosti zákonných zástupců žáka o povolení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP) se souhlasem ředitelky školy plán vypracován. Za zpracování IVP odpovídá ředitelka školy.

Sociálním znevýhodněním se rozumí rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, postavení azylanta. Při vzdělávání žáků pocházejících z rodin s nižším sociálním postavením nebo z rodin imigrantů a azylantů vycházíme vždy z konkrétní situace a vzdělávacích schopností a potřeb žáka. Všichni pedagogičtí pracovníci se u žáků z rodin imigrantů a azylantů seznámí se sociálně kulturními zvláštnostmi žáků – tím lépe pochopí jejich projevy a problémy, volí vhodné vyučovací metody a přístupy. Pozornost u těchto žáků je věnována osvojení českého jazyka a seznámení s českým prostředím, jeho kulturními zvyklostmi a tradicemi. V případě potřeby bude u žáků se sociálním znevýhodněním vytvořen IVP žáka.

Vzdělávání nadaných žáků

Škola vytváří podmínky pro rozvoj nadání žáků. Výuka podněcuje rozvoj potenciálu žáků včetně různých druhů nadání a je zaměřena na to, aby se tato nadání mohla ve škole projevit a rozvíjet. Mezi **mimořádně nadané žáky** nepatří pouze žáci s mimořádnými schopnostmi uměleckými nebo pohybovými, ale i žáci, kteří prokazují mimořádně vysokou úroveň výkonů ve všech, nebo pouze v určitých činnostech či oblastech vzdělávání, projevují v těchto činnostech vysokou motivaci, jsou v nich cílevědomí a kreativní. V průběhu vzdělávacího procesu se budeme snažit vytvářet pozitivní klima mimořádně nadaným žákům – je důležité zjistit, v čem žák vyniká, ale i jaké má nedostatky a problémy, a tomu přizpůsobit práci s ním. Škola může umožnit těmto žákům rozšířenou výuku některých předmětů, vytvářet skupiny těchto žáků s přizpůsobeným tempem a metodami výuky, popř. umožnit vzdělávání podle IVP. Škola se snaží zajistit těmto žákům speciální přípravu a účast na různých typech soutěží, olympiád, včetně středoškolské odborné činnosti (SOČ).

Systém péče o žáky se SVP a žáky nadané ve škole

Výchovný poradce se věnuje podpoře žáků se SVP a žáků nadaných. Spolupracuje s pedagogickými pracovníky při vzdělávání těchto žáků, dále spolupracuje se školským poradenským zařízením, se zákonnými zástupci, rodiči a dle potřeby s dalšími organizacemi.

Systém péče o žáky se SVP

1. Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně zpracuje výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem a vyučujícími žáka plán pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu.
2. Podpůrná opatření prvního stupně představují úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání a jsou žákovi poskytovány bezodkladně po zpracování plánu pedagogické podpory.
3. Výchovný poradce seznámí s plánem pedagogické podpory žáka, zákonného zástupce žáka, třídního učitele a všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpisy osob, které s ním byly seznámeny.
4. Výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem a vyučujícími žáka průběžně aktualizuje a vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření prvního stupně. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření vyhodnotí, zda tato podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory.
5. V případě, že zletilý žák nebo zákonní zástupci využijí služeb školského poradenského zařízení, předá výchovný poradce tomuto zařízení plán pedagogické podpory žáka.
6. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně škola poskytuje bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a udělení písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.
7. Není-li možné ze závažných důvodů zabezpečit bezodkladné poskytování doporučeného podpůrného opatření, poskytuje škola po projednání se školským poradenským zařízením a na základě informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka po dobu nezbytně nutnou jiné obdobné podpůrné opatření stejného stupně.
8. Na základě doporučení školského poradenského zařízení v rámci podpůrných opatření 2. a vyššího stupně a žádosti zákonných zástupců sestavuje škola individuální vzdělávací plán žáka. Ten zohledňuje vzdělávací potřeby žáka ovlivněné aktuálním zdravotním stavem, opožděným vývojem, odlišným kulturním prostředím a jinými životními podmínkami, specifickými poruchami učení a chování, oslabením smyslových funkcí apod. Za vypracování individuálního vzdělávacího plánu zodpovídá výchovný poradce a na jeho tvorbě se podílejí ostatní vyučující. Plán má písemnou formu, obsahuje písemný informovaný souhlas zákonných zástupců, je tvořen bezodkladně.
9. Výchovný poradce ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrného opatření.

10. Shledá-li škola, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb žáka, bezodkladně doporučí zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Obdobně škola postupuje i v případě, shledá-li, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná.
11. Pro dosažení úspěšnosti při vzdělávání žáků se SVP realizuje škola takové postupy, které vhodně doplňují schéma systému péče o žáky se SVP – povzbuzuje žáky při případných neúspěších a posilovat jejich motivaci k učení. Věnuje pozornost začleňování těchto žáků do běžného kolektivu a vytváření pozitivního klimatu ve třídě a ve škole, spolupracuje s odbornými institucemi, tj. se ŠPZ a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby také s odborníky mimo oblast školství (odbornými lékaři nebo pracovníky z oblasti sociálně právní ochrany žáka apod.). Samozřejmostí je spolupráce s dalšími sociálními partnery školy, zejména s rodiči žáků (jak žáků se SVP při řešení individuálních zdravotních či učebních obtíží, tak s ostatními rodiči) a také se základními školami, ve kterých žáci plnili povinnou školní docházku.

Systém péče o nadané žáky

1. Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Pokud se nadání žáka projevuje v oblastech pohybových, manuálních nebo uměleckých dovedností, vyjadřuje se školské poradenské zařízení zejména ke specifikům žákovy osobnosti, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, a míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru, jehož odborný posudek žák nebo zákonný zástupce žáka školskému poradenskému zařízení poskytne.
2. Nadaným žákům lze v souladu s vývojem jejich školních dovedností rozšířit obsah vzdělávání nad rámec stanovený příslušným vzdělávacím programem nebo umožnit účast na výuce ve vyšším ročníku.
3. Nadaní žáci se mohou se souhlasem ředitelů příslušných škol současně vzdělávat formou stáží v jiné škole stejného nebo jiného druhu, účastnit se studijních a jiných pobytů v zahraničí (např. v rámci programu ERASMUS+), zapojovat se do různých projektů (školních i projektů sociálních partnerů), soutěží a jiných aktivit rozvíjejících nadání žáků.
4. Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze školního vzdělávacího programu příslušné školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka a jehož náležitosti upravuje vyhláška č. 27/2016 Sb.
5. Individuální vzdělávací plán zajišťuje ředitel školy, zpracovává jej výchovný poradce ve spolupráci se školským poradenským zařízením, případně vyučujícími žáka, a žákem a dále zákonným zástupcem žáka, není-li žák zletilý.
6. Výchovný poradce seznámí s individuálním vzdělávacím plánem všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka, není-li žák zletilý, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytování vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.
7. Individuální vzdělávací plán je vyhodnocován jednou ročně školským poradenským zařízením ve spolupráci se školou.

8. Ředitel školy může přeřadit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě žádosti zletilého žáka nebo zákonných zástupců žáka a zkoušek vykonaných před komisí, kterou jmenuje ředitel školy.
9. Škola realizuje další vzdělávání učitelů všech předmětů zaměřené na vzdělávání žáků nadaných a uplatňuje adekvátní metody a formy výuky, hodnocení a komunikaci s těmito žáky, např. ve výuce těchto žáků je vhodné využívat náročnější metody a postupy, problémové a projektové vyučování, samostudium, práci s informačními a komunikačními technologiemi. Žáci budou vhodně zapojováni do skupinové výuky a týmové práce (jako vedoucí i jako členové), vedeni k co nejlepším výkonům i v předmětech, na které nejsou orientováni.

4 Školní učební plán

SZŠ a VOŠZ Havlíčkův Brod
Konkretizovaný učební plán - ŠVP

Obor vzdělání: **78-42-M/04 Zdravotnické lyceum**
Denní studium

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročníku				
	I.	**II.**	**III.**	**IV.**	**celkem**
Povinné					
Základní					
Český jazyk a komunikace	2	2	2	2	**8**
Literatura a estetika	2	1	1	2	**6**
Cizí jazyk I	3	3	4	4	**14**
Cizí jazyk II	2	2	2	2	**8**
Základy latinské terminologie	2	-	-	-	**2**
Občanská nauka	2	1	1	1	**5**
Dějepis	2	2	-	-	**4**
Matematika	3	3	2	2	**10**
Fyzika	3	2	2	1	**8**
Chemie	2	2	2	3	**9**
Biologie a somatologie	2	3	4	4	**13**
Psychologie	-	2	2	2	**6**
Ekonomika	-	-	2	1	**3**
Informační a komunikační technologie	2	2	1	1	**6**
Tělesná výchova	2	2	2	2	**8**
Ošetřovatelská propedeutika	-	2	2	-	**4**
Klinická propedeutika	-	-	2	2	**4**
Ochrana a podpora zdraví	1	2	-	-	**3**
První pomoc	-	3	-	-	**3**
Patologie a patofyziologie	-	-	1	1	**2**
Mikrobiologie	-	-	-	2	**2**
Odborná praxe[1]	-	-	35	-	**70**
Počet hodin celkem	**30**	**34**	**32**	**32**	**128**

[1] Odborná praxe dle platné legislativy v rozsahu **dvou týdnů** je zařazena do třetího ročníku. Hodiny nejsou zahrnuty do celkového součtu.

5 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Vzdělávací oblast	Minimální počet vyučovacích hodin RVP		Vyučovací předmět	Související okruhy zapracované do předmětu	Počet vyučovacích hodin za studium ŠVP	
	týdenní	celkový			týdenní	celkový
Jazykové vzdělávání a komunikace						
- český jazyk	6	192	**Český jazyk**	Vzdělávání a komunikace v českém jazyce	8	262
- dva cizí jazyky	21	672	**Cizí jazyk I, II**	Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce	22	718
Estetické vzdělávání	5	160	**Literatura a estetika**	Estetické vzdělávání	6	195
Společenskovědní vzdělávání	6	192	**Dějepis**	Společenskovědní vzdělávání	4	136
			Občanská nauka	Společenskovědní vzdělávání, Estetické vzdělávání	5	165
Matematické vzdělávání	10	320	**Matematika**	Matematické vzdělávání	10	330
Informatické vzdělávání	5	160	**Informační a komunikační technologie**	Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích, Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (zdravotnická propedeutika) Mediální vzdělávání	6	199
Ekonomické vzdělávání	3	96	**Ekonomika**	Ekonomické vzdělávání, Společenskovědní vzdělávání	3	96
Přírodovědné vzdělávání	24	768	**Fyzika**	Přírodovědné vzdělávání, Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (Zdravotnická propedeutika)	8	266
			Chemie	Přírodovědné vzdělávání, Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (Zdravotnická propedeutika)	9	292
			Biologie a somatologie	Biologické a ekologické vzdělávání, Somatologie, Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (Zdravotnická propedeutika)	13	422

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum
Zřizovatel: Kraj Vysočina, Žižkova 57, 587 33 Jihlava
Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum
Stupeň poskytovaného vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělávání: čtyřleté denní studium
Platnost ŠVP od: 1. září 2025

Vzdělávací oblast	Minimální počet vyučovacích hodin RVP		Vyučovací předmět	Související okruhy zapracované do předmětu	Počet vyučovacích hodin za studium ŠVP	
	týdenní	celkový			týdenní	celkový
Vzdělávání pro zdraví	8	256	**Tělesná výchova**	Vzdělávání pro zdraví, Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (Zdravotnická propedeutika)	8	262
Zdravotnická propedeutika	24	768	**Ošetřovatelská propedeutika**	Úvod do ošetřovatelství (Zdravotnická propedeutika), Společenskovědní vzdělávání	4	134
			První pomoc	Vzdělávání pro zdraví, Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence (Zdravotnická propedeutika)	3	102
			Klinická propedeutika	Klinická propedeutika (Zdravotnická propedeutika)	4	126
			Patologie a patofyziologie	Patologie (Zdravotnická propedeutika)	2	63
			Mikrobiologie	Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny (Zdravotnická propedeutika), Biologické a ekologické vzdělávání	2	60
			Ochrana a podpora zdraví	Vzdělávání pro zdraví, Ochrana a podpora veřejného zdraví (Zdravotnická propedeutika)	3	102
			Základy latinské terminologie		2	68
			Psychologie	Psychologie a sociální komunikace (Zdravotnická propedeutika)	6	194
			Odborná praxe[3]		35	70
Disponibilní hodiny	16	512			162[2]	512[2]
Celkem	**128**	**4096**			**128**	**4192**
V průměru týdně	**32/týdně**					[1]

Vysvětlivky:
[1]1., 2. ročník 34, 3. ročník 33, 4. ročník 30 hodin/týdně
[2]uvedené hodiny jsou rozděleny mezi jednotlivé předměty, nejsou zahrnuty v celkovém součtu
[3]odborná praxe zařazena do 3. ročníku v rozsahu 2 týdnů a dle platné legislativy v počtu 70 hodin. Hodiny nejsou zahrnuty v celkovém součtu.

Rozvržení týdnů ve školním roce			
Ročník	Počet týdnů celkem	Aktivity	Časová rezerva
I.	34 týdnů	Adaptační projekt 1 týden lyžařský výcvikový kurz	Projekty, exkurze
II.	34 týdnů	1 týden sportovní turistický kurz	Projekty, exkurze
III.	33 týdnů	2 týdny odborná praxe	Projekty, exkurze
IV.	30 týdnů		Projekty, exkurze

Lyžařský výcvikový kurz a sportovní turistický kurz probíhá v rámci předmětu Tělesná výchova. Nabídka školy pro konání kurzů se uskuteční pouze v případě, že o tuto formu výuky bude zájem ze strany žáků a jejich zákonných zástupců a je pro školu ekonomicky přijatelná.
Odborná praxe je zařazena jako samostatný předmět.
Adaptační projekt je zařazen na počátek prvního ročníku. Cílem tohoto Adaptačního projektu je vzájemné seznámení žáků prvních ročníků a pozitivní ovlivnění atmosféry ve třídě, navázání kontaktu a spolupráce mezi žáky a jejich příprava na práci v novém kolektivu. Další nedílnou součástí je působení v prevenci sociálně patologických jevů formou PEER programu – vrstevnické působení žáků vyšších ročníků. Žáci pracují ve skupinách, kde se vzájemně poznávají, komunikují mezi sebou, ale i se svými budoucími učiteli. Učí se naslouchat, respektovat názory ostatních, získávají mnoho nových informací, učí se sebeovládání v náročných životních situacích, jsou vedeni k utváření pozitivních sociálních vazeb a v neposlední řadě si osvojují dovednosti k ochraně svého vlastního zdraví i zdraví ostatních spoluobčanů.

6 Začlenění průřezových témat

Školním vzdělávacím programem se prolínají čtyři průřezová témata:
- Občan v demokratické společnosti
- Člověk a životní prostředí
- Člověk a svět práce
- Člověk a digitální svět

Tato témata prostupují celým vzděláváním a jsou realizována v teoretické i v praktické výuce formou integrace do předmětů, projektů, exkurzí, besed apod.
Téma **Občan v demokratické společnosti** prolíná do všech předmětů a činností žáka vytvářením demokratického prostředí ve škole, které je založeno na vzájemném respektování, spolupráci a dialogu všech zúčastněných. Žák je zapojován do aktivit, které vedou k poznání demokracie v praxi, samosprávných orgánů, života města a kraje. Nedílnou součástí výchovy k demokratickému občanství je vyžadování a cílené upevňování slušného chování žáků k sobě navzájem, k pedagogům a ostatním občanům ve veřejném životě i v rámci praktické výuky. Žáci školy se pravidelně zapojují do charitativních a dobrovolnických akcí v průběhu celého školního roku.
Environmentální vzdělávání a výchova v rámci tématu **Člověk a životní prostředí** poskytuje znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje. Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU, včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.
Průřezové téma je začleněno v ŠVP do cílů a výsledků vzdělávání v různých souvislostech. Získané vědomosti a dovednosti se v průřezovém tématu propojují a doplňují tak, aby vznikl ucelený obraz ukazující složitost souvislostí v přírodě, ve společnosti, mezi přírodou a člověkem a jeho životním prostředím.
Průřezové téma Člověk a životní prostředí je realizováno různými metodami a formami v rámci teoretického a praktického vyučování. V praktickém vyučování je žák veden ke správnému nakládání s odpady, využívání úsporných spotřebičů a postupů, dodržování požadavků na bezpečnost a hygienu práce. Problémově zadávané otázky, úkoly nebo situace umožní nejen pochopení a procvičování probíraného učiva, ale i uplatnění dalších znalostí z různých oblastí vzdělávání i z mimoškolního prostředí.
Při realizaci environmentálního vzdělávání a výchovy škola spolupracuje se středisky a centry ekologické výchovy a dalšími ekologickými institucemi a pracovišti.
Cílem průřezového tématu **Člověk a svět práce** je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti, a především dovednosti pro řízení své kariéry a života (Career Management Skills), které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Výuka tematických okruhů je koncipována tak, aby žák měl praktické příležitosti k sebereflexi a objevování vlastního potenciálu, učil se řešit konkrétní situace, se kterými se může potkat na pracovním trhu, a pracoval s konkrétními kariérovými informacemi. Při výuce jsou využívány různé techniky, např. rolové hry, pracovní listy k sebepoznávání a vytváření osobního portfolia, simulační hry v rámci odborné praxe nebo odborného výcviku (ideálně v reálném pracovním prostředí), týmová i individuální práce, besedy s podporou sociálních partnerů, pracovních agentur, úřadů práce, odborníků z praxe apod., exkurze ve firmách a organizacích se zaměřením na odborné činnosti, organizační strukturu, celkový provoz, práce s informacemi.

Významnou úlohu ve vzdělávání žáka představuje i průřezové téma **Člověk a digitální svět.** Schopnost bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat digitální technologie pro učení, vzdělávání se a zvyšování vlastní kvalifikace, stejně jako při práci, občanských aktivitách i ve volném čase je jedna z klíčových kompetencí a je nezbytná pro schopnost celoživotního učení i zapojení absolventů do společenského a pracovního života.

Cílem tématu je začlenit digitální technologie do výukových aktivit a do života školy a propojit formální výuku se zkušenostmi žáků z jejich neformálních vzdělávacích aktivit a učení mimo školu. Důležitým předpokladem rozvoje digitálních dovedností žáků i formování jejich postojů a hodnot souvisejících s využíváním digitálních technologií je promyšlené a plánované využívání digitálních technologií ve výuce různých předmětů tak, aby měli žáci dostatek příležitostí učit se s nimi bezpečně, tvořivě pracovat a diskutovat o možnostech i rizicích jejich využití.

6.1 Průřezové téma: Občan v demokratické společnosti

Téma	Obsah tématu (okruh)	Předmět	Ročník	Tematický celek (místo realizace v učebním plánu)	Způsob začlenění
Občan v demokratické společnosti	Osobnost a její rozvoj	Psychologie	2.	3. Člověk jako osobnost	integrace do předmětu
	Komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů	Psychologie	3.	2. Sociální komunikace	integrace do předmětu
		Český jazyk	1.,2., 3.,4.	2. Komunikační a slohová výchova	integrace do předmětu
		Občanská nauka	1.	1. Člověk v lidském společenství	integrace do předmětu
	Společnost, jednotlivec a spol. skupiny, kultura, náboženství	Občanská nauka	1.	1. Člověk v lidském společenství	integrace do předmětu
				2. Kultura	integrace do předmětu
		Dějepis	1.	2.-5. Kultura vývojových období	integrace do předmětu
		Dějepis	2.	1.-3. Kultura vývojových období	integrace do předmětu
		Psychologie	3.	1. Základy sociální psychologie	integrace do předmětu
	Historický vývoj, především v 19. a 20. století	Dějepis	2.	1. Proměna společnosti v 19. století	integrace do předmětu
				2. Novověk – 20. století	integrace do předmětu
				3. Současný svět	integrace do předmětu
		Literatura a estetika	4.	1. Svět a české země po druhé světové válce	integrace do předmětu
	Stát, politický systém, politika, soudobý svět	Dějepis	2.	2. Současný svět	integrace do předmětu
		Občanská nauka	1.	3. Člověk jako občan	integrace do předmětu
		Občanská nauka	2.	1. Soudobý svět	integrace do předmětu
	Masová média	Občanská nauka	1.	3. Člověk jako občan	integrace do předmětu
		Český jazyk	2.	2. Komunikační a slohová výchova	integrace do předmětu
	Morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita	Občanská nauka	4.	1. Člověk a svět	integrace do předmětu
		Psychologie	3.	1. Základy sociální psychologie	integrace do předmětu
		Psychologie	4.	3. Psychologie zdravotnického pracovníka	integrace do předmětu

Téma	Obsah tématu (okruh)	Předmět	Ročník	Tematický celek (místo realizace v učebním plánu)	Způsob začlenění
	Právní minimum potřebné pro soukromý a občanský život	Občanská nauka	3.	1. Člověk a právo	integrace do předmětu

6.2 Průřezové téma: Člověk a životní prostředí

Téma	Obsah tématu (okruh)	Předmět	Ročník	Tematický celek (místo realizace v učebním plánu)	Způsob začlenění
Člověk a životní prostředí	Biosféra v ekosystémovém pojetí včetně biodiverzity a ochrany přírody a kraj.	Biologie a somatologie	3.	7. Ekologie	integrace do předmětu
			4.	6. Člověk a životní prostředí	integrace do předmětu
	Globální, regionální a lokální problémy – klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů, vliv prostředí na lidské zdraví	Biologie a somatologie	1.	6. Úvod do ekologie	integrace do předmětu
			4.	6. Člověk a životní prostředí	integrace do předmětu
		Občanská nauka	2.	1. Soudobý svět	integrace do předmětu
	Možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů (např.i nástroje právní, ekonomické, informační, technické, technologické)	Biologie a somatologie	4.	6. Člověk a životní prostředí	integrace do předmětu
		Občanská nauka	2.	1. Soudobý svět	integrace do předmětu
	Prevence negativních jevů	Biologie a somatologie	4.	6. Člověk a životní prostředí	integrace do předmětu
		Psychologie	3.	1. Základy sociální psychologie	integrace do předmětu

6.3 Průřezové téma: Člověk a svět práce

Téma	Obsah tématu (okruh)	Předmět	Ročník	Tematický celek (místo realizace v učebním plánu)	Způsob začlenění
Člověk a svět práce	Sebereflexe – osobní a pracovní plány, mimoškolní aktivity, přístup k učení a studijní výsledky, schopnosti, vlastnosti, zdravotní předpoklady, osobní portfolio	Psychologie	2.	3. Člověk jako osobnost	integrace do předmětu
		-	4.	viz projekt ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	projekt
	Písemná a verbální sebeprezentace při vstupu na trh práce (žádosti, životopisy, odpovědi na inzeráty, přijímací pohovory)	Český jazyk	2.	2. Komunikační a slohová výchova	integrace do předmětu
		Něm. jazyk	2.	1. Životopis, plány do budoucna	
		Něm. jazyk	4.	3. Práce a povolání	
		Angl. jazyk	3.	3. Slavné osobnosti	
	Význam celoživotního učení, studium v zahraničí, rekvalifikace, kariérové informace	-	4.	viz projekt ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	projekt
	Trh práce, požadavky zaměstnavatelů, pracovní mobilita, pracovní uplatnění	-	4.	viz projekt ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	projekt
	Zákoník práce, formy pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele	Ekonomika	4.	1. Finanční vzdělávání	integrace do předmětu
		-	4.	viz projekt ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	projekt
	Služby kariérového poradenství, pracovní agentury, úřad práce	Občanská nauka	1.	1. Člověk v lidském společenství	integrace do předmětu
		-	4.	viz projekt ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	projekt

Projekt ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Obsah tématu (okruh)	Ročník	Způsob začlenění
PROJEKT ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - Individuální příprava na pracovní trh – osobní portfolio. - Význam celoživotního učení, studium v zahraničí, formální a neformální vzdělávací příležitosti, rekvalifikace, kariérové informace. - Trh práce, požadavky zaměstnavatelů, pracovní mobilita, pracovní uplatnění. - Zákoník práce, formy pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele. - Služby kariérového poradenství, zprostředkovatelské služby při hledání práce, pracovní agentury, služby úřadu práce.	3., 4. Termín: 2. pololetí 3. ročníku, 1. pololetí 4. ročníku.	Projekt

6.4 Průřezové téma: Člověk a digitální svět

Charakteristika tématu

Digitální technologie přinášejí vzdělávání řadu nových příležitostí. Schopnost bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat digitální technologie pro učení, vzdělávání se a zvyšování vlastní kvalifikace, stejně jako při práci, občanských aktivitách i ve volném čase je jedna z klíčových kompetencí a je nezbytná pro schopnost celoživotního učení i zapojení absolventů do společenského a pracovního života.

Cílem tématu je začlenit digitální technologie do výukových aktivit a do života školy a propojit formální výuku se zkušenostmi žáků z jejich neformálních vzdělávacích aktivit a učení mimo školu. Důležitým předpokladem rozvoje digitálních dovedností žáků i formování jejich postojů a hodnot souvisejících s využíváním digitálních technologií je promyšlené a plánované využívání digitálních technologií ve výuce různých předmětů tak, aby měli žáci dostatek příležitostí učit se s nimi bezpečně, tvořivě pracovat a diskutovat o možnostech i rizicích jejich využití.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula.

Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné u žáků plnohodnotně rozvíjet další klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů.

- V jazykovém vzdělávání a komunikaci jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.
- Ve společenskovědním vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby vnímali postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu.
- V přírodovědném vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.
- Matematické vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci pracovali s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při práci s matematickým modelem a při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě, při řešení problémů, včetně diskuse a prezentace výsledků těchto řešení.
- V estetickém vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli při tvořivých činnostech schopni využít potenciál, který nabízejí digitální média, a aby při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňovali estetická kritéria.
- Oblast vzdělávání pro zdraví vybaví žáky také znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií.
- Informatické vzdělávání vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie, a k rozvoji informatického myšlení žáků, které uplatní při řešení i neinformatických problémů.
- V ekonomickém vzdělávání jsou žáci vedeni k tomu, aby využívali vhodné nástroje pro výpočty ekonomických údajů (mzdy, RPSN aj.), pro jejich zobrazování (trendy nabídky

a poptávky, podnikatelský záměr, rozpočet apod.) a aby používali dostupné aplikace k ekonomickým či pracovním účelům, např. k daňovým evidenčním povinnostem.
- V odborné oblasti jsou žáci vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.

Obsah tématu a jeho realizace

Digitální kompetence, ke kterým jsou žáci vedeni, jsou v dnešní době nezbytné pro zaměstnatelnost, osobní naplnění a zdraví, aktivní a odpovědné občanství i sociální začlenění každého žáka.

Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby:
- vyhledávali příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady; chápali význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života;
- kriticky posuzovali vývoj technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životní prostředí; zvažovali příležitosti a rizika a snažili se rizika minimalizovat;
- běžně a samozřejmě využívali vhodné digitální technologie a jejich kombinace k naplnění svých potřeb; digitální technologie a způsob jejich použití nastavovali a měnili podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby;
- využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; budovali si osobní vzdělávací prostředí; byli schopni rozpoznat, kdy je třeba vlastní digitální kompetence zdokonalit nebo aktualizovat, orientovali se v aktuálním dění v oblasti kybernetické bezpečnosti; byli schopni podpořit ostatní v rozvoji jejich digitálních kompetencí a předat základní bezpečnostní rady a doporučení;
- s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytvářeli a spravovali své digitální identity; aktivně pečovali o svou digitální stopu, ať už ji vytvářejí sami, nebo někdo jiný;
- chránili sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí; chránili digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením či zneužitím; při využívání digitálních služeb nejen v online prostředí posuzovali jejich spolehlivost a postupovali vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby;
- při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobovali své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami;
- znali a uplatňovali právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých[1] a osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti;
- při interakcích v digitálním prostředí respektovali pravidla chování a jednali eticky, respektovali kulturní rozmanitost; aktivně vystupovali proti nepřijatelnému jednání v online světě; s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí pracovali s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních;
- navrhovali taková (bezpečná) řešení prostřednictvím digitálních technologií, která jim pomohou vylepšit postupy či technologie; dokázali druhým poradit s vyřešením technických problémů;
- vyjadřovali se za pomoci digitálních prostředků a vytvářeli a upravovali vlastní digitální obsah v různých formátech; měnili, vylepšovali a zdokonalovali obsah stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah;
- získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používali různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost a úplnost;

- přizpůsobovali organizaci a uchování dat, informací a obsahu danému prostředí a účelu;
- komunikovali prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobovali prostředky komunikace danému kontextu;
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními; používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí.

Použití informačních a komunikačních technologií ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním

Využívání ICT ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním je nutné přizpůsobit individuálním potřebám žáka, a to jak ve smyslu druhu nebo typu používaných produktů, tak rozsahu jejich uplatňování. Při posuzování těchto hledisek je nutné mj. vycházet z toho, jaké podpůrné nebo kompenzační technologie a produkty žák v průběhu předchozího vzdělávání využíval, na jaké úrovni je využívá a do jaké míry lze toto využívání dále zdokonalovat, aby co nejlépe reflektovaly individuální vzdělávací potřeby žáka. Při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu zdravotně znevýhodněného žáka je proto důležité vycházet z odborného hodnocení a doporučení školského poradenského zařízení, jehož je žák klientem, případně dalších odborných pracovišť, která se zabývají specializovanými technologiemi pro zdravotně znevýhodněné.
Výrobci prostředků informačních a komunikačních technologií vycházejí vstříc zdravotně znevýhodněným osobám a upravují tyto prostředky pro jejich specifické potřeby. Tělesně a zrakově postiženým lidem je k dispozici široké spektrum hardwarových a softwarových produktů, které usnadňují používání osobního počítače a umožňují jim tak komunikaci se světem, pomáhají jim vzdělávat se i pracovat. V oblasti hardwaru byly vyvinuty pomůcky pro jednodušší ovládání klávesnice počítačů, nahrazení části klávesnice pohybem myši, úpravy ovládání monitorů a nastavení tiskáren, řada přístrojů je nastavována vzdáleně prostřednictvím připojení k síti. Při potížích s používáním standardního rozložení klávesnice se používá rozložení alternativní (např. typu Dvorak). K použití těchto funkcí není zapotřebí žádné zvláštní vybavení. Bylo vyvinuto alternativní vstupní zařízení, jako je jednoduchý vypínač nebo vstupní zařízení ovládané nádechem a výdechem pro osoby, které nemohou používat myš ani klávesnici.
Pro potřebu nevidomých a slabozrakých byla vyvinuta komplexní řešení, která umožňují realizovat vstup i výstup dat pomocí externího zařízení pracujícího s Braillovým písmem, navíc v kombinaci s hlasovým výstupem.
V oblasti softwaru má většina operačních systémů již zabudované usnadňující funkce. Tyto funkce pomohou lidem, kteří mají problémy s používáním klávesnice nebo myši, jsou mírně zrakově postižení, či osobám s poškozeným sluchem. Usnadňující funkce je možné nainstalovat spolu s operačním systémem nebo je lze přidat později z instalačního disku. Vzhled a chování prostředí operačních systémů lze vzhledem k různým omezením zraku a pohybu upravit rovněž pomocí ovládacích panelů a dalších vestavěných funkcí. Patří sem například nastavení barev a velikostí ikon a písma, hlasitosti a chování myši a klávesnice.
Mezi podpůrné aplikace dostupné pro běžné operační systémy patří například:

- programy pro osoby s postižením zraku, které mění barvu informací na obrazovce nebo informace na obrazovce zvětšují;
- programy pro nevidomé nebo osoby, které nemohou číst; tyto programy zprostředkují informace z obrazovky na externí zařízení v Braillově písmu nebo je převádějí do syntetizované řeči;
- programy, které dovolují „psát“ pomocí myši nebo hlasu;

- software, který umožňuje předvídat slova nebo fráze; tento software umožňuje rychlejší zadávání textu s menším počtem úhozů na klávesnici.

7 Učební osnovy

7.1 Český jazyk a komunikace

Učební osnova předmětu	Český jazyk a komunikace				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	2	2	2	2	8

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Základním cílem předmětu Český jazyk a komunikace je vychovat žáka ke kultivovanému projevu a podílet se na rozvoji jeho duševního života. Kromě prohloubení vyjadřovacích dovedností a schopností utváří předmět hodnotové orientace a postoje žáka v kulturní oblasti.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: jazykové vzdělávání a komunikace, vzdělávání a komunikace v českém jazyce

Předmět Český jazyk a komunikace vychází závazně z RVP pro obor vzdělání Zdravotnické lyceum. Obsahuje část jazykovou a slohovou, které se vzájemně doplňují. Učivo je zaměřeno na zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností, na komunikační a slohovou výchovu, práci s textem a získávání informací. Důraz je kladen na praktické využití získaných poznatků, na jasné a logické písemné i ústní vyjadřování a na práci s normativními příručkami českého jazyka.
Předmět se vyučuje po celé čtyři roky, vždy dvě hodiny týdně, v prvním a druhém ročníku vždy 68 hodin, ve třetím 66 hodin a ve čtvrtém 60 hodin, celkem 262 hodin.
V předmětu Český jazyk a komunikace se uplatňují mezipředmětové vztahy k předmětům Literatura a estetika, Dějepis, Občanská nauka, Psychologie, cizí jazyky a Informační a komunikační technologie.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- využíval jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřoval se srozumitelně a souvisle, formuloval a obhajoval své názory,
- chápal význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění,
- získával a kriticky hodnotil informace z různých zdrojů,
- chápal jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa.

Pojetí výuky

Ve výuce jsou vedle klasických výukových metod (výklad, práce s textem, rozhovor) využívány aktivizující metody práce, které vedou k samostatné nebo skupinové práci (diskuse, řešení problémových úloh). Praktickou aplikaci získaných dovedností umožňují slohové práce,

referáty a samostatná vystoupení žáků. Výsledky jsou prezentovány ve formě mluvené, psané i elektronické.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků žáka probíhá v souladu se školním klasifikačním řádem. Zahrnuje prověřování ústní i písemné (diktáty, slohové práce, testy, domácí úkoly). Do hodnocení jsou zahrnuty i aktivity dokládající schopnosti a dovednosti žáka, např. přednes referátů nebo prezentace. V klasifikaci jsou obsaženy i výsledky kontrolních slohových prací: v každém pololetí 1. – 3. ročníku jedna, ve 4. ročníku slohová práce v prvním pololetí. Při hodnocení dává vyučující prostor k sebehodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení –** žák je veden k uplatňování různých způsobů práce s textem, k vyhledávání a zpracovávání informací, což vede k jeho čtenářské gramotnosti. Žák se učí porozumět mluveným projevům a pořizovat si z nich poznámky.
- **Kompetence k řešení problémů –** žák je veden ke správnému porozumění zadaného úkolu a ke spolupráci se spolužáky při jeho řešení.
- **Komunikativní kompetence –** žák se vyjadřuje přiměřeně účelu jednání v projevech mluvených i psaných, vhodně se prezentuje, je veden k srozumitelné a souvislé formulaci svých myšlenek a k jejich obhajobě při diskuzích, dále žák při zpracovávání administrativních písemností, pracovních dokumentů a souvislých textů dodržuje jazykové a stylistické normy, vyjadřuje se v souladu se zásadami kultury projevu a chování.
- **Personální a sociální kompetence –** žák je veden k adekvátní reakci na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných, dále žák přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly a při jejich řešení pracuje v týmu.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí –** žák jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, uvědomuje si kulturní a národní identitu.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění –** žák se učí vhodně komunikovat s potenciálním zaměstnavatelem, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle.
- **Kompetence digitální –** žák vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků, zodpovědně hodnotí získané informace, sdílí a spravuje data v různých formátech podle konkrétního účelu.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- **Občan v demokratické společnosti –** výuka směřuje k tomu, aby si žák osvojil dovednost jednat a komunikovat s lidmi, aby se orientoval v masových médiích.
- **Člověk a svět práce –** žák je veden k tomu, aby se uměl písemně i verbálně prezentovat na trhu práce, sestavil žádost o zaměstnání, profesní životopis, průvodní dopis, aby si osvojil vhodné způsoby při jednání se zaměstnavatelem (zejména při přijímacím pohovoru).
- **Člověk a digitální svět –** žák je veden zejména k tomu, aby byl schopen využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
Žák - vyhledává, kriticky hodnotí a zpracovává informace z dostupných zdrojů, - používá klíčová slova při vyhledávání informačních pramenů, - orientuje se ve službách knihoven, - zaznamenává bibliografické údaje, - orientuje se ve výstavbě textu, - komplexně charakterizuje neumělecký text, - vypracuje anotaci a resumé - na příkladech doloží druhy mediálních produktů, - uvede základní média působící v regionu. - sdílí a sděluje data a informace v různých formátech	**1. Práce s textem a získávání informací** - základy informatiky, - knihovny a jejich služby, - racionální studium textu, techniky a druhy čtení, - reprodukce a transformace textu (výtah, výpisky, osnova, anotace), - média, jejich produkty a účinky, - rozbor textu.	10
Žák - objasní základní stylistické pojmy, - vysvětlí odlišnosti mluvených a psaných projevů, - na ukázce rozezná funkční styl, dominantní slohový postup a typický slohový útvar, - samostatně zpracuje vypravování na dané i zvolené téma, - používá vhodné lexikální i stylistické prostředky, - sestaví jednoduché útvary prostěsdělovacího stylu, - kultivovaně konverzuje a vhodně vyjadřuje své pocity a postoje, - popíše prostředky parajazykové a mimojazykové komunikace a vhodně je používá, - vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků; - sdílí a sděluje data a informace	**Komunikační a slohová výchova** - obecné poučení o slohu (sloh a slohotvorné činitele, - funkční styly, slohové postupy a útvary), - vypravování (znaky, vypravování v běžné komunikaci a uměleckém stylu), - prostěsdělovací styl (písemné a mluvené útvary), - parajazykové a mimojazykové dorozumívání.	24
Žák - rozlišuje pojmy jazyk a řeč, - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka,	**3. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností** - úvod do studia jazyka (jazyk a řeč, jazyková komunikace,	34

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
- popíše systém českých hlásek, - objasní ortoepická pravidla, - uplatňuje zásady správné výslovnosti ve svém mluveném projevu, - používá Pravidla českého pravopisu, - uplatňuje pravopisné znalosti ve svých - písemných projevech, - používá slova s ohledem na jejich vhodné slohové zabarvení, - pracuje s jazykovými slovníky, - objasní významové vztahy mezi slovy, - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak.	kultura, norma a kodifikace, zdroje poučení o jazyce), - zvuková stránka jazyka (soustava českých hlásek, hlásky v proudu řeči, ortoepie, zvuková stránka slova a věty), - grafická stránka jazyka (principy českého pravopisu, Pravidla českého pravopisu), - slovní zásoba (pojem a slovo, slovní zásoba a její členění, české jazykové slovníky, slovo a jeho význam, vztah mezi slovy, obohacování slovní zásoby, přejatá slova).	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
Žák - vysvětlí podstatu jednotlivých způsobů tvoření slov, - uplatňuje znalosti z tvoření slov v písemném a mluveném projevu, - rozlišuje slovotvorný rozbor a rozbor stavby slova, - uplatňuje v písemném projevu znalosti českého pravopisu, - používá Pravidla českého pravopisu, - provede jazykový rozbor neuměleckého textu, - rozezná slovní druhy, - určí mluvnické významy slov, - rozliší stylově příznakové tvaroslovné jevy.	**1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností** - tvoření slov (odvozováním, skládáním, zkracováním, stavba slova), - pravopis, jazykové rozbory, - tvarosloví (slovní druhy, funkční a formální tvarosloví).	40
Žák - rozezná popisný slohový postup, - rozliší různé druhy popisu, - vytvoří souvislý text popisného charakteru, - rozezná útvary administrativního stylu, - vytvoří vybrané útvary administrativního stylu, - připraví se na přijímací pohovor, - rozezná publicistický styl a jeho běžné útvary, - rozlišuje fakta a komentáře, - vytvoří vybrané útvary publicistického stylu, - rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci, identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky, - uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace, - zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů.	**2. Komunikační a slohová výchova** - popis (druhy, charakteristika), - administrativní styl (obecné poučení, žádost, životopis, zápis z porady, motivační dopis, přijímací pohovor), - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů, - publicistický styl – média a mediální sdělení.	28
Žák - samostatně zpracovává informace, - vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků, - sdílí a sděluje data a informace,	**3. Práce s textem a získávání informací** - získávání informací z textu, jejich třídění a hodnocení, - práce s různými příručkami pro školu a veřejnost,	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
- rozumí obsahu textu a jeho částí, - pořizuje výpisy a výtah z odborného tisku, - komplexně charakterizuje neumělecký text, - orientuje se ve výstavbě textu.	- rozbor textu.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 66
Žák - popíše vznik vlastních jmen, - posoudí vhodnost volby rodných jmen, - vysvětlí motivaci vzniku vybraných zeměpisných názvů, názvů podniků a výrobků, - uplatňuje znalosti pravopisu vlastních jmen v písemném projevu, - rozliší lidové a kulturní frazémy, - vhodně používá běžné frazémy, - rozliší druhy vět podle členitosti, gramatické formy a komunikační funkce, - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování, - odhaluje a opravuje skladební nedostatky, - vhodně stylizuje konkrétní text s využitím znalostí o jeho uspořádání, členění a návaznosti, - odůvodní pravopisné jevy, - užívá správně interpunkční znaménka, - provede větný rozbor.	**1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností** - vlastní jména (vlastní jména v komunikaci, jména osobní, zeměpisná, názvy podniků a výrobků), - frazeologie (vlastnosti frazémů, jejich druhy), - skladba (věty podle členitosti, formy a funkce, základní a rozvíjející větné členy, několikanásobný větný člen, zvláštnosti a nepravidelnosti větné skladby, pořádek slov, souvětí), - komunikát a text (tvorba komunikátu a stavba textu, návaznost a členění textu), - procvičování pravopisu, jazykové rozbory (členící znaménka, větný rozbor).	42
Žák - vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska, - ovládá techniku mluveného slova, - přednese krátký projev, - využívá emocionální a emotivní stránku mluveného slova, - odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, - posoudí kompozici odborného textu, jeho slovní zásobu a skladbu, - správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva, - kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.). - zaznamenává bibliografické údaje podle státní normy.	**2. Komunikační a slohová výchova** - řečnický styl (druhy řečnických projevů, příprava a realizace řečnického vystoupení), - odborný styl (základní útvary, výklad a výkladový postup, jazykové prostředky odborného stylu, zdravotnická terminologie, stylizační a textová cvičení).	24

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 66
Žák - samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace, - pořizuje z odborné literatury výtah a výpisky, - dělá si poznámky z přednášek, - orientuje se ve výstavbě textu.	**3. Práce s textem a získávání informací** - získávání informací z textu, jejich třídění a hodnocení, - práce s různými příručkami ve fyzické i elektronické podobě, - rozbor textu.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 60
Žák - rozlišuje útvary a vrstvy národního jazyka, - orientuje se v historii českého jazyka a jeho vývoji, - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami, - uplatňuje v praxi poznatky z jazykové normy.	**1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností** - útvary národního jazyka (spisovný jazyk a jeho užívání, obecná čeština, nářečí, neoficiální profesní a zájmová komunikace), - vývoj spisovné češtiny, - pravopis, jazykové rozbory,	40
Žák - orientuje se ve funkčních stylech, - rozliší nižší a vyšší jazykový styl, - používá komunikační situaci přiměřené jazykové prostředky, - orientuje se v prostředcích uměleckého stylu, - popíše základní znaky úvahy, posoudí její kompozici, slovní zásobu a skladbu, - vhodně argumentuje a obhajuje svá stanoviska, - odhaluje a opravuje skladební a jiné nedostatky, - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary, - sdílí a sděluje data a informace.	**2. Komunikační a slohová výchova** - stylová diferenciace češtiny (funkční stylová diferenciace, nižší a vyšší jazykové styly, zvuková stránka mluvených projevů vyššího stylu), - styl umělecké literatury (literární druhy a žánry, řeč postav v literárním díle, rozbor uměleckého textu), - literatura faktu, - úvaha (znaky, jazyk a kompozice, kritika, diskuze, esejistický styl), - jazyková a stylizační cvičení z odborné oblasti.	20
Žák - samostatně zpracovává informace, - sdílí a sděluje data a informace, - komplexně charakterizuje neumělecký text, - orientuje se ve výstavbě textu.	**3. Práce s textem a získávání informací** - získávání informací z textu, jejich třídění a hodnocení, - práce s různými příručkami pro školu a veřejnost, - rozbor textu.	

7.2 Literatura a estetika

Učební osnova předmětu	Literatura a estetika				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	2	1	1	2	6

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Předmět Literatura a estetika přispívá ke kultivaci osobnosti žáka, podílí se na rozvoji jeho duševního života a pomáhá utvářet kladný vztah ke kulturním hodnotám. Prostřednictvím vybraných literárních děl, poznatků a činností formuje postoje žáka, podílí se na utváření jeho názorů, zájmů a vkusu a vede ho i k esteticky tvořivým aktivitám. Kromě výchovy ke čtenářství, k rozboru a interpretaci literárních děl vede i k celkovému přehledu o vývoji kultury a literatury v historických a společenských souvislostech. Poznání textu slouží také k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž se kultivuje jazykový projev žáka.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: estetické vzdělávání

Předmět Literatura a estetika vychází závazně z RVP pro obor vzdělání Zdravotnické lyceum. V předmětu si žák osvojuje základy literární kultury, které by se měly stát východiskem pro jeho celoživotní čtenářství i další sebevzdělávání. Učivo je tvořeno souborem vybraných děl a ukázek z české i světové literatury, jež žák poznává četbou a interpretací. Zařazeny jsou základní literárněhistorické a také literárněvědné poznatky, které jsou nutné k pochopení struktury, funkcí a uměleckých prostředků literárního díla.
Důraz je kladen na systém činností potřebných k porozumění smyslu literárního díla. Jedná se o práci s uměleckým textem, která dílo analyzuje, interpretuje a dešifruje jeho sdělení. Žák má k dispozici školní seznam literárních děl, z něhož si na základě vlastního uvážení vybírá díla k maturitní zkoušce.
Předmět Literatura a estetika se vyučuje po celou dobu vzdělávání, v prvním ročníku 2 hodiny týdně, tedy 68 hodin, ve druhém ročníku hodinu týdně, 34 hodin, ve třetím ročníku 1 hodinu týdně, 33 hodin, a ve čtvrtém ročníku 2 hodiny týdně, tedy 60 hodin, celkem 195 hodin.
Předmět se vztahuje k řadě dalších předmětů kurikula, jako je Český jazyk a komunikace, Dějepis a Občanská nauka. Část okruhu Kultura bude integrována do předmětu Dějepis (kultura bydlení, odívání), zbytek okruhu bude integrován do Občanské nauky.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- vnímal umění jako specifickou výpověď o skutečnosti,
- ocenil význam umění pro člověka,
- vážil si tradice našeho písemnictví,
- uplatňoval ve svém životním stylu estetická kritéria,
- vyhledával estetické zážitky (čtenářské i divácké),

- byl ochoten rozvíjet svou čtenářskou i funkční gramotnost,
- přistupoval s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a názorům druhých lidí,
- zajímal se o kulturní dění,
- podílel se na ochraně kulturních hodnot,
- odmítal projevy nekulturnosti, primitivismu, neúcty k základním lidským hodnotám.

Pojetí výuky

Výuka probíhá většinou v kmenových učebnách. Předmět Literatura a estetika má estetickovýchovnou funkci, stimuluje žáka k aktivnímu celoživotnímu čtenářství, k zájmu o kulturní dění. Proto jsou zvoleny takové metody a formy práce, které splnění tohoto cíle umožňují. Základem výuky je práce s literárním textem, jeho četba, rozbor a interpretace. Do popředí dále vystupují metody diskusní, rozhovor a problémová výuka. Využívá se samostatná práce žáka (individuální i skupinová), výuka podporovaná moderní technikou, ale i výklad vyučujícího, řízený dialog a práce s odborným učebnicovým textem. Součástí výuky jsou i exkurze (knihovna, galerie, muzeum) a návštěva vybraných divadelních a filmových představení, organizované podle možností školy a zájmu žáků. Žák je veden i k vlastním literárním aktivitám, mimořádně nadaní žáci se mohou zúčastňovat literárních soutěží.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků žáka je v souladu se školním klasifikačním řádem. Klasický způsob známkování se kombinuje se slovním hodnocením, ústní zkoušení je doplňováno zkoušením písemným, využívány jsou i učitelské didaktické testy. Zohledňován je také přístup žáka, samostatné plnění úkolů, tvůrčí schopnosti a originalita. Hodnotí se nejen obsahová správnost, ale i užití gramatických a stylistických prostředků. Přihlíží se k aktivitě žáka, k jeho čtenářským a interpretačním dovednostem. Při prezentaci práce žáka ve třídě se uplatňuje i vzájemné hodnocení a sebehodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení –** akcentuje se schopnost samostatné práce u žáka, různé způsoby práce s textem, vyhledávání a zpracovávání informací.
- **Kompetence k řešení problémů** – při analýze a interpretaci uměleckého díla žák uplatňuje různé metody myšlení a myšlenkové operace.
- **Komunikativní kompetence –** výuka se zaměřuje na kultivované a výstižné vyjadřování, na schopnost diskutovat a obhajovat své názory.
- **Personální a sociální kompetence –** u žáka je podporována schopnost sebereflexe, vzájemná empatie, skupinová práce a spolupráce.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žák je veden k tomu, aby podporoval hodnoty národní i světové kultury, uznával tradice svého národa a vytvářel si na základě příkladů žebříček mravních hodnot, rozvíjel etické, kulturní a duchovní hodnoty.
- **Digitální kompetence –** žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života. Vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků. V rámci výuky nebo projektové práce získává a kriticky posuzuje data, informace sdílí, při spolupráci a komunikaci v digitálním prostředí jedná eticky a s respektem k druhým.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- **Občan v demokratické společnosti –** předmět umožňuje začlenění tématu v oblastech komunikace, řešení názorových sporů, odolnost myšlenkové manipulaci, úcta k materiálním a kulturním hodnotám a jejich ochrana, historický vývoj 19. a 20. století.
- **Člověk a životní prostředí -** k tomuto tématu přispívá literární zobrazení přírody a jejích krás či naopak zobrazení ekologických problémů, žák je veden k estetickému a citovému vnímání okolí a přírodního prostředí.
- **Člověk a svět práce –** téma je zohledněno např. při vyhledávání a zpracovávání informací, formulování vlastních stanovisek, při zobrazení lidské práce a zálib v literatuře.
- **Člověk a digitální svět –** žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou komunikační situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
Žák - zdůvodní význam umění pro život člověka, - vysvětlí základní pojmy z teorie literatury, - určí na typické ukázce druh a žánr, - interpretuje text a diskutuje o něm, - sdílí informace a data v různých formátech - při sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.	**1. Teorie literatury** - umění a jeho druhy, - literatura jako druh umění, - struktura literárního díla, - literární druhy, žánry a útvary, - metody interpretace textu.	5
Žák - objasní význam starověkého písemnictví, uvede hlavní autory a jejich díla.	**2. Starověk** - staroorientální literatury, - antická literatura.	18
Žák - vysvětlí souvislost mezi středověkou společností a literaturou, - orientuje se v počátcích písemnictví na našem území, - porovná románské a gotické umění, - objasní rozvoj společnosti i literatury za vlády Lucemburků, - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi, - klasifikuje konkrétní literární díla podle druhů a žánrů, - vysvětlí a na ukázce prokáže změněný charakter literatury v době husitské.	**3. Středověk** - evropská středověká literatura, - počátky našeho písemnictví, - česká literatura v době lucemburské, - literatura doby husitské.	15
Žák - vysvětlí nový pohled na svět, na hodnoty a ideály života v době renesanční, - zhodnotí význam autora i díla pro danou dobu i pro příští generace.	**4. Renesance a humanismus** - evropská renesance, - český humanismus a renesance.	12
Žák - vysvětlí společenskou i kulturní situaci u nás v době pobělohorské, - uvede nejvýznamnější autory a jejich stěžejní díla.	**5. Baroko** - světová barokní literatura, - baroko v české literatuře.	8
Žák - přiřadí literární dílo a typický text k příslušnému uměleckému stylu, - interpretuje text,	**6. Klasicismus, osvícenství, preromantismus** - ve světové literatuře,	10

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
- objasní význam obrození pro vývoj národa, jazyka i literatury, - rozliší umělecký a neumělecký text.	- v literatuře českého národního obrození.	
Žák - analyzuje umělecký text z hlediska obsahu i formy, - vyjádří vlastní prožitek z uměleckého díla, - sdílí informace v různých formátech - rozšiřuje svůj pohled na umění.	**7. Význam umění pro člověka** - čtenářské besedy, referáty o přečtených knihách, - výstavy a kulturní akce.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 34
Žák - na typické ukázce vysvětlí podstatu romantismu, - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie, - zhodnotí časový i nadčasový význam daného autora i díla.	**1. Romantismus** - ve světové literatuře, - česká literatura 30. a 50. let 19. století.	14
Žák - orientuje se v základních dílech evropského realismu, - interpretuje text a debatuje o něm, - rozliší autora, vypravěče, postavy, - objasní rozdíl mezi romantickým a realistickým postojem.	**2. Realismus** - znaky realismu a naturalismu, - realismus ve světové literatuře.	6
Žák - vysvětlí odlišnost uměleckých programů májovců, ruchovců a lumírovců a prokáže ji na typické ukázce, - uvede nejvýznamnější autory a jejich stěžejní díla, - vystihne charakteristické znaky realistických literárních textů.	**3. Česká literatura ve druhé polovině 19. století** - májovci, - ruchovci a lumírovci, - realismus v české literatuře.	10
Žák - objasní změny v pojetí literární tvorby na konci století, - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů, vystihne základní znaky těchto směrů.	**4. Literární moderna** - ve světové literatuře, - v české literatuře 90. let 19. století.	4
Žák - analyzuje umělecký text z hlediska obsahu i formy, - vyjádří vlastní prožitek z uměleckého díla, - sdílí informace v různých formátech - rozšiřuje svůj pohled na umění.	**5. Význam umění pro člověka** - čtenářské besedy, - referáty o přečtených knihách, - výstavy a kulturní akce.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 33
Žák - formuluje názory a postoje anarchistických buřičů, - interpretuje básnický text, - klasifikuje konkrétní dílo z hlediska literárních druhů a žánrů.	**1. Česká literatura počátku 20. století** - Petr Bezruč, - generace buřičů.	3
Žák - orientuje se v nových směrech ve světové poezii, - směry porovná a vystihne jejich podstatu, - zařadí typický text k příslušnému směru a analyzuje ho z hlediska obsahu i formy, - debatuje o textu a jeho sdělení.	**2. Světová literatura první poloviny 20. století** - avantgardní poezie, - protiválečná próza, - moderní próza, - proměny divadla.	6
Žák - rozlišuje základní vývojové tendence v české poezii první poloviny 20. století, - orientuje se v tvorbě významných autorů tohoto období, - výrazně čte a recituje umělecký text.	**3. Česká poezie mezi dvěma válkami** - proletářské umění, - poetismus, - existenciální poezie, - poezie v roce 1938 a za okupace.	10
Žák - vysvětlí hlavní tematické okruhy naší meziválečné prózy, - na ukázce prokáže různé přístupy autora k zobrazované skutečnosti, - na základě vlastní četby přiblíží oblíbeného autora a dílo, - rozpozná etické a umělecké hodnoty literárního díla.	**4. Česká meziválečná próza** - válečná próza, - levicová a avantgardní próza, - demokratická próza, - katolická próza, - psychologická próza, - ruralismus a venkovská próza.	10
Žák - vysvětlí zvláštnosti dramatického uměleckého textu, - interpretuje text, - používá základní literárněvědnou terminologii.	**5. České drama první poloviny 20. století** - nové směry v klasickém dramatu, - Osvobozené divadlo.	4
Žák - analyzuje umělecký text z hlediska obsahu i formy, - sdílí informace v různých formátech - čte uměleckou literaturu a vyjádří vlastní prožitek z uměleckého díla.	**6. Kultura v životě člověka** - čtenářské besedy, - referáty o přečtených knihách, - výstavy a kulturní akce.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 60
Žák - orientuje se ve společenském i kulturním vývoji po druhé světové válce, - uvede významné dějinné mezníky, události a vysvětlí jejich význam.	**1. Svět a české země po druhé světové válce** - celkový přehled.	2
Žák - vysvětlí na ukázce různé přístupy autorů ke skutečnosti, - uvede příklady uměleckých děl ve světě ve druhé polovině 20. století, - interpretuje text a debatuje o něm, - na základě vlastní četby přiblíží zvolené autory a jejich dílo.	**2. Světová literatura po druhé světové válce** - zobrazení 2. světové války, - existenciální próza, - - generace beatníků, - postmodernismus, - magický realismus, - absurdní literatura, - literatura s prvky sci-fi, antiutopie, - fantazy.	10
Žák - vysvětlí pojmy literární samizdat, exil, underground, - uvede významná exilová a samizdatová nakladatelství, - uvede nejvýznamnější autory a jejich stěžejní díla, - ilustruje vliv společenských událostí a ideálů do tvorby autorů, - zhodnotí význam autora i díla pro dobu, v níž tvořil, i pro další generace, - analyzuje text z hlediska obsahu i formy, - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl.	**3. Česká poezie a próza v letech 1945-1989** - období 1945–1948, - období 1948–1958, - šedesátá léta, - normalizace, - lit. oficiální, samizdatová, exilová, underground.	36
Žák - objasní vývoj českého divadla po 2. světové válce, - zhodnotí přínos divadel malých forem, - uvede nevýznamnější dramatiky, - interpretuje dramatický text.	**4. Vývoj dramatu v 2. pol. 20. st.**	6
Žák - vysvětlí společenskou situaci po roce 1989 a její důsledky pro literaturu a kulturu, - uvede významné osobnosti současné literatury a orientuje se v jejich tvorbě,	**5. Současná literatura**.	6

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 60
- vyhledává kulturní podněty a dovede o nich informovat, - orientuje se v současném kulturním dění i v nabídce kulturních institucí.		
Žák - vyhledává kulturní podněty a informuje o nich, - sdílí informace v různých formátech - orientuje se v současném kulturním dění i v nabídce kulturních institucí, - čte uměleckou literaturu a na základě vlastních prožitků přiblíží oblíbeného autora a dílo, - analyzuje umělecký text z hlediska obsahu i formy.	**6. Kultura v životě člověka** - čtenářské besedy, - referáty o přečtených dílech, - prezentace současného kulturního dění, - kulturní zajímavosti regionu, - četba a interpretace uměleckých textů, - výstavy a kulturní akce.	

7.3 Anglický jazyk I

Učební osnova předmětu	**Anglický jazyk I.**				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	3	3	4	4	14

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Vyučovací předmět Anglický jazyk I ve středním odborném školství je součástí všeobecného vzdělávání, doplňuje a prohlubuje systém jazykového vzdělávání, které je propojeno s dalšími vyučovacími předměty a zdroji informací. Představuje specifické jazykové vzdělávání vymezené jazykovým oborem. Směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá minimální úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: vzdělávání a komunikace v cizím jazyce.

Anglický jazyk I je realizován v prvním až čtvrtém ročníku při této hodinové dotaci: 1. a 2. ročník – po 102 hodinách, 3. ročník – 132 hodin, 4. ročník – 120 hodin, celkem 456 hodin za studium.

Vzdělávání v cizích jazycích navazuje na RVP pro obor vzdělání Zdravotnické lyceum a je součástí vzdělávací oblasti Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce. Významně se podílí na přípravě žáka na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáka k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Připravuje žáka k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáka, učí ho toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život.
Předmět Anglický jazyk I využívá a propojuje obsah vyučovacích předmětů, především předmětu český jazyk a komunikace, občanská nauka i odborných předmětů.
Vzdělávací okruhy zahrnují řečové dovednosti – dovednost sluchová, dovednost zraková, dovednost ústní, jazykové prostředky (lingvistické kompetence) - zvuková stránka jazyka, slovní zásoba, pravopis, gramatika, syntax.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- komunikoval v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na odborná i všeobecná témata,
- volil adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky,

- získával informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a to i prostřednictvím digitálních technologií, získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využíval ke komunikaci,
- pracoval s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce s využitím internetu a digitálních technologií,
- využíval vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků,
- chápal a respektoval tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevoval v souladu se zásadami demokracie.

Pojetí výuky

Základní výukovou formou předmětu Anglický jazyk I je frontální výuka (výklad a diskuse), která je kombinována s dalšími vyučovacími metodami – skupinová výuka, metody názorně demonstrační (audio, video, mapy, cizojazyčná literatura, slovníky). Součástí výuky jsou projekty (realizované podle časových a finančních možností a zájmu žáků) spojené s návštěvou cizí země.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy. Žák je hodnocen na základě ústního zkoušení (například formou konverzace na probrané téma), písemného zkoušení (například formou tematických a souhrnných testů), dovednosti práce s textem, dovednosti výstižně formulovat myšlenky a prezentovat projekty.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** – žákovi jsou zadávány úkoly, při kterých si osvojuje různé formy samostudia, samostatně se orientuje v dané problematice, vyhledává a zpracovává dané informace. Žák je motivován ke sledování a hodnocení pokroku při dosahování cílů svého učení a k přijímání hodnocení výsledku svého učení od jiných lidí. Žák je seznamován s možnostmi uplatnění znalosti anglického jazyka při práci v zahraničí.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák je zadáváním domácích úkolů a řízeným dialogem veden k samostatnosti při řešení problematických situací.
- **Kompetence komunikativní** – žák je veden k tomu, aby se v cizím jazyce vyjadřoval přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci, formuloval své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně. Je motivován k aktivní účasti v diskusi i k chápání výhody znalosti cizího jazyka pro životní i pracovní uplatnění, k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.
- **Kompetence sociální a personální** - při výuce Anglického jazyka I se využívá dialogu, kde se žák učí naslouchat, porozumět druhému a navzájem spolupracovat.
- **Kompetence občanské** – na základě historických příkladů si žák může utvářet žebříček mravních hodnot a orientovat se v základních principech demokratické společnosti.
- **Kompetence digitální –** žák je veden k tomu, aby využíval potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence. Žák získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech (dokumenty, prezentace, obrázky, videa). Žák také sám vytváří, vylepšuje a propojuje tento digitální obsah v různých formátech.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Předmět cizí jazyk umožňuje rozvoj žáka ve všech průřezových tématech.

- Průřezové téma **Občan v demokratické společnosti** prolíná celým předmětem cizí jazyk – žák je veden ke komunikaci v multikulturní společnosti, k toleranci k jiným národům a rasám, k překonávání jazykových bariér, kriticky nahlíží na svobodu a morálku v České republice i v zahraničí. Diskutuje o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledá kompromisní řešení, zajímá se o veřejné zájmy a prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech.
- **Člověk a životní prostředí** – žák je veden k uvědomění si měnícího se vztahu člověka a přírody v různých zemích světa, porovnává vztah člověka k životnímu prostředí u nás a v anglicky mluvících zemích.
- **Člověk a svět práce** – žák je veden k uvědomělému osvojování si cizího jazyka i v souvislosti s rozšířením možností pracovního uplatnění v anglicky mluvících zemích, k vyhledávání a posuzování informací o profesních příležitostech v různých zemích, k písemnému i verbálnímu prezentování se při žádostech o zaměstnání v zahraničí.
- **Člověk a digitální svět** – žák je veden k efektivnímu využívání prostředků digitálních technologií (vyhledávání informací a vytváření materiálů v digitální podobě, využívání umělé inteligence, internetových a mobilních aplikací). Žák je veden k respektování autorských práv a uvádění bibliografických zdrojů.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
Žák - objasní význam studia anglického jazyka pro své budoucí povolání.	**1. Úvod do studia anglického jazyka**	
Žák - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce, - vytvoří věty a souvětí v přítomném čase prostém i průběhovém, - použije přítomný čas prostý i průběhový v adekvátních případech.	**2. Jazykové prostředky – gramatika** Přítomný čas prostý vs. průběhový - tvoření jednoduchých vět, - tvoření souvětí, - použití.	
Žák - vytvoří věty a souvětí v minulém čase prostém i průběhovém, - použije minulý čas prostý i průběhový v adekvátních případech.	Minulý čas prostý vs. průběhový - tvoření jednoduchých vět, - tvoření souvětí, - použití. -	
Žák - definuje počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, - aktivně užívá určité a neurčité členy.	Členy - počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, - *a/an, the,* nulový člen.	
Žák - vytvoří věty a souvětí s *vazbou there is/there are*, - použije vazbu *there is/there are* v adekvátních případech.	Vazba there is/there are - tvoření, - použití.	
Žák - vytvoří věty a souvětí s výrazy kvantity, - rozumí modálním slovesům, jejich správnému použití.	Výrazy kvantity; modální slovesa - tvoření, - použití.	
Žák - vytvoří věty a souvětí s komparativem, superlativem, vazbou *as-as* nebo slovy *too/enough*, - použije komparativ, superlativ, vazbu *as-as* nebo slova *too/enough* v adekvátních případech.	Přídavní jména - tvoření druhého stupně, - tvoření třetího stupně, - vazba *as-as,* - použití *enough/too,* - používání při vyjadřování.	
Žák - vytvoří věty v budoucích časech,	Budoucí časy - tvoření jednoduchých vět,	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
používá různých budoucích časů správně.	tvoření souvětí ve správných budoucích časech.	
Žák - vytvoří věty a souvětí se správnými frázovými slovesy, - umí využívat frázová slovesa v adekvátních případech, - vytvoří věty a souvětí se správným užitím slovesné vazby.	Frázová slovesa Slovesné vazby	
Žák - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib, - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek.	- **Jazykové prostředky – slovní zásoba a její tvoření**	
Žák vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka.	**Jazykové prostředky – výslovnost**	
Žák - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby.	**Jazykové prostředky – grafická podoba jazyka a pravopis**	
Žák - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia, - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace, - domluví se v běžných situacích, získá i poskytne informace, - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci.	**3. Tematické okruhy** - osobní údaje, rodina, - dům a domov, - každodenní život, - volný čas, zábava, sport, - jídlo a nápoje, - cestování, doprava, - kultura, - kriminalita, kyberšikana, - mezilidské vztahy, - nakupování, služby, - vzdělávání, zaměstnání, - počasí, ekologie, příroda,	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
	- moderní technologie, internet, masmédia, sociální sítě, - Česká republika, - anglicky mluvící země a jejich charakteristika, - komunikační situace: získávání a předávání informací, např. sjednání schůzky, objednávka služby, vyřízení vzkazu apod., - jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, naděje apod.	
Žák - rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu, - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření, - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace, - porozumí školním a pracovním pokynům, - rozpozná význam obecných sdělení - a hlášení, - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené, - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, - popíše své pocity, - sdělí a zdůvodní svůj názor, - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem, - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích, - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače,	**4. Řečové dovednosti** - receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, - receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem včetně odborného, - produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky, - produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků, anotací, apod., - jednoduchý překlad, - interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností, - interakce ústní, - interakce písemná.	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
- zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis, - vyjádří písemně svůj názor na text a další mediální zdroje, - přeloží text a používá slovníky i elektronické, - zapojí se do hovoru bez přípravy, - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech, - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu, - vhodně argumentuje na základě nalezených a ověřených zdrojů, - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele, - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí, - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení, - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem, - uplatňuje různé techniky čtení textu, - samostatně vyhledává a zpracovává informace, posuzuje důvěryhodnost zdrojů, - vytváří materiály v digitální podobě (prezentace, videa, texty, obrázky), - ověří si i sdělí získané informace písemně, - zaznamená vzkazy volajících, - vyplní jednoduchý neznámý formulář.		
Žák - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země,	**5. Poznatky o zemích** - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí,	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
- uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí.	- informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice.	
Žák - vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje na jednoduché dotazy, - v komunikaci s nemocnými i při jejich edukaci dodržuje zásady efektivní komunikace, - vhodně používá osvojenou odbornou slovní zásobu.	**6. Odborné komunikační situace a témata** - lidské tělo, - zdraví, péče o zdraví, - nemocnice, zdravotnický personál, - první pomoc, - onemocnění, příznaky, - základní zdravotnická edukace.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
Žák - reaguje na podněty v cílovém jazyce.	**1. Opakování učiva z předchozího ročníku**	
Žák - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce, - tvoří věty a souvětí se správnými frázovými slovesy, - používá frázová slovesa v adekvátních případech, - vytvoří věty a souvětí se správným užitím slovesné vazby.	**2. Jazykové prostředky – gramatika** Frázová slovesa Slovesné vazby	
Žák - tvoří věty o věcech, které mají obecnou platnost, překládá věty o vědeckých faktech.	Podmínkové věty typ 0	
Žák - tvoří věty, ve kterých plánuje a zamýšlí, - umí použít správné tvary budoucího času pro předvídání a blízkou budoucnost.	Budoucí čas (*will* a *going to*)	
Žák - vytváří podmínková souvětí, - používá podmínková souvětí v adekvátním případě.	Podmínková souvětí typ I	
- Žák - vytvoří věty a souvětí se správným užitím spojovacího výrazu, - použije výše uvedené v adekvátních případech.	Vztažné věty	
Žák - tvoří věty a souvětí v předpřítomném čase, - umí rozlišovat čas minulý a předpřítomný.	Předpřítomný čas	
Žák - tvoří podmínková souvětí, - používá podmínková souvětí v adekvátních případech.	Podmínková souvětí typ II	
Žák - chápe minulé časy a jejich návaznost v čase, - tvoří věty v předminulém čase,	Předminulý čas	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
– používá v souvětí kontrast času minulého a předminulého.		
Žák – rozlišuje mezi přímou a nepřímou řečí, – tvoří věty v nepřímé řeči, - překládá nepřímou řeč správně do češtiny.	Nepřímá řeč	
Žák – rozlišuje rod činný a trpný, – tvoří věty v trpném rodě přítomném, - tvoří věty v trpném rodě minulém.	Trpný rod	
Žák - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib, - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek.	**Jazykové prostředky – slovní zásoba a její tvoření**	
Žák - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka.	**Jazykové prostředky – výslovnost**	
Žák - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby.	**Jazykové prostředky – grafická podoba jazyka a pravopis**	
Žák - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia, - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace, - domluví se v běžných situacích, získá i poskytne informace, - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci.	**3. Tematické okruhy** - osobní údaje, rodina, - dům a domov, - každodenní život, - volný čas, zábava, sport, - jídlo a nápoje, - cestování, doprava, - kultura, - kriminalita, kyberšikana, - mezilidské vztahy, - nakupování, služby, - vzdělávání, zaměstnání, - počasí, ekologie, příroda,	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
	- moderní technologie, internet, masmédia, sociální sítě - Česká republika, - anglicky mluvící země a jejich charakteristika, - komunikační situace: získávání a předávání informací, např. sjednání schůzky, objednávka služby, vyřízení vzkazu apod., - jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, naděje apod.	
Žák - rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu, - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření, - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace, - porozumí školním a pracovním pokynům, - rozpozná význam obecných sdělení - a hlášení, - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené, - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, - popíše své pocity, - sdělí a zdůvodní svůj názor, - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem, - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích, - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače, - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní	**4. Řečové dovednosti** - receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, - receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem včetně odborného, - produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky, - produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků, anotací, apod., - jednoduchý překlad, - interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností, - interakce ústní, - interakce písemná.	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis, - vyjádří písemně svůj názor na text a další mediální zdroje, - přeloží text a používá slovníky i elektronické, - zapojí se do hovoru bez přípravy, - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech, - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu, - vhodně argumentuje na základě nalezených a ověřených zdrojů, - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele, - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí, - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení, - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem, - uplatňuje různé techniky čtení textu, - samostatně vyhledává a zpracovává informace, posuzuje důvěryhodnost zdrojů, - vytváří materiály v digitální podobě (prezentace, videa, texty, obrázky), - ověří si i sdělí získané informace písemně, - zaznamená vzkazy volajících, - vyplní jednoduchý neznámý formulář.		
Žák - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země, - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí.	**5. Poznatky o zemích** - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí, - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice.	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
Žák - vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje na jednoduché dotazy, - v komunikaci s nemocnými i při jejich edukaci dodržuje zásady efektivní komunikace, - vhodně používá osvojenou odbornou slovní zásobu.	**6. Odborné komunikační situace a témata** - lidské tělo, - zdraví, péče o zdraví, - nemocnice, zdravotnický personál, - první pomoc, - onemocnění, příznaky, - základní zdravotnická edukace.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 132
Žák – reaguje na podněty v cílovém jazyce.	**1. Opakování učiva**	
Žák - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce, – tvoří věty, v nichž používá různé minulé časy, - umí hovořit o věcech, které byly odlišné v minulosti.	**2. Jazykové prostředky – gramatika** Minulé časy a vazba *used to*	
Žák – tvoří věty s frázovými slovesy, – užívá frázová slovesa v adekvátním případě, - odhaduje význam frázových sloves z kontextu.	Frázová slovesa	
Žák – tvoří věty s různými minulými časy, - rozumí rozdílům v různých minulých časech.	Předpřítomný čas vs. minulý prostý a průběhový	
Žák – umí správně použít složená podstatná jména, – tvoří věty se složenými podstatnými a přídavnými jmény, - odhaduje význam složených jmen z kontextu.	Složená podstatná a přídavná jména	
Žák – umí spekulovat a předvídat ohledně budoucnosti, - ovládá časové výrazy a používá je ve větách.	Budoucí časy	
Žák – umí tvořit od stejného základu různé slovní druhy, – používá správně druhy slov ve větách a souvětích, odhaduje význam neznámých slov z kontextu.	- Slovní druhy stejného základu	
Žák - tvoří stupňovaná přídavná jména a používá je v adekvátních případech.	Přídavná jména a jejich stupňování	
Žák	Podmínková souvětí typ II	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 132
– dovede hovořit o imaginárních situacích a věcech, které by rád změnil, - tvoří věty s použitím podmínkových souvětí typu II.		
Žák – používá správně slovesa *do, make a také,* – tvoří věty správně s těmito slovesy.	Slovesa *do*, *make*, *take*	
Žák – používá správně kvantifikátory, – tvoří věty správně s použitím kvantifikátorů.	Kvantifikátory	
Žák – používá správně modální slovesa, - tvoří věty s modálními slovesy v minulém čase.	Modální slovesa v minulém čase	
Žák - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib, - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek.	**Jazykové prostředky – slovní zásoba a její tvoření**	
Žák - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka.	**Jazykové prostředky – výslovnost**	
Žák - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby.	**Jazykové prostředky – grafická podoba jazyka a pravopis**	
Žák - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia, - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace, - domluví se v běžných situacích, získá i poskytne informace, - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci.	**3. Tematické okruhy** - osobní údaje, rodina, - dům a domov, - každodenní život, - volný čas, zábava, sport, - jídlo a nápoje, - cestování, doprava, - kultura, - kriminalita, kyberšikana, - mezilidské vztahy, - nakupování, služby, - vzdělávání, zaměstnání,	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 132
	- počasí, ekologie, příroda, - moderní technologie, internet, masmédia, sociální sítě - Česká republika, - anglicky mluvící země a jejich charakteristika, - komunikační situace: získávání a předávání informací, např. sjednání schůzky, objednávka služby, vyřízení vzkazu apod., - jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, naděje apod.	
Žák - rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu, - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření, - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace, - porozumí školním a pracovním pokynům, - rozpozná význam obecných sdělení - a hlášení, - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené, - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, - popíše své pocity, - sdělí a zdůvodní svůj názor, - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem, - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích, - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače, - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní	**4. Řečové dovednosti** - receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, - receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem včetně odborného, - produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky, - produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků, anotací, apod., - jednoduchý překlad, - interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností, - interakce ústní, - interakce písemná.	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 132
myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis, - vyjádří písemně svůj názor na text a další mediální zdroje, - přeloží text a používá slovníky i elektronické, - zapojí se do hovoru bez přípravy, - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech, - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu, - vhodně argumentuje na základě nalezených a ověřených zdrojů, - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele, - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí, - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení, - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem, - uplatňuje různé techniky čtení textu, - samostatně vyhledává a zpracovává informace, posuzuje důvěryhodnost zdrojů, - vytváří materiály v digitální podobě (prezentace, videa, texty, obrázky), - ověří si i sdělí získané informace písemně, - zaznamená vzkazy volajících, - vyplní jednoduchý neznámý formulář.		
Žák - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země, uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí.	**5. Poznatky o zemích** - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí, - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice.	
Žák	**6. Odborné komunikační situace a témata**	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 132
- vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje na jednoduché dotazy, - v komunikaci s nemocnými i při jejich edukaci dodržuje zásady efektivní komunikace, - vhodně používá osvojenou odbornou slovní zásobu.	- lidské tělo, - zdraví, péče o zdraví, - nemocnice, zdravotnický personál, - první pomoc, - onemocnění, příznaky, - základní zdravotnická edukace.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 120
Žák - reaguje na podněty v cílovém jazyce.	**1. Opakování učiva**	
Žák - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce, - používá správnou předložku po přídavných jménech. -	**2. Jazykové prostředky – gramatika** Přídavná jména + předložky	
Žák - používá správná vztažná zájmena, - tvoří souvětí s adekvátními vztažnými zájmeny.	Vedlejší věty vztažné	
Žák - tvoří věty s frázovými slovesy, - používá správně částice u dvouslovných i tříslovných frázových sloves. -	Frázová slovesa	
Žák - orientuje se v rodě činném i trpném, - umí vytvořit trpný rod v různých časech. -	Trpný rod	
Žák - umí používat tuto vazbu. -	Vazba *have st. done*	
Žák - tvoří věty s neurčitými zájmeny, - používá je v adekvátních případech. -	Zájmena neurčitá	
Žák - zná pomocná slovesa, po kterých se nepoužívá časová souslednost, - zná pravidla pro časovou souslednost, - tvoří a používá časovou souslednost v praxi. -	Nepřímá řeč; nepřímé otázky	
Žák - umí rozlišovat mezi slovesy, která vyžadují infinitiv a těmi, po kterých následuje zakončení – *ing,* tvoří a používá věty s těmito slovesy správně.	Slovesa + infinitiv/-*ing*	
Žák	Podmínková souvětí typ III	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 120
– chápe imaginární situaci v minulosti, umí tvořit podmínková souvětí a používat je správně.		
Žák – orientuje se ve slovesech a jejich přechodníkových tvarech, – umí zkrátit vztažnou větu přechodníkovým tvarem, - tvoří správně vedlejší věty a používá je.	Vedlejší věty s přechodníkem	
Žák - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib, - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek.	**Jazykové prostředky – slovní zásoba a její tvoření** - celkový předpokládaný rozsah slovní zásoby je minimálně 2300 lexikálních jednotek, **obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20 %.**	
Žák - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka.	- **Jazykové prostředky – výslovnost**	
Žák - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby.	**Jazykové prostředky – grafická podoba jazyka a pravopis**	
Žák - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia, - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace, - domluví se v běžných situacích, získá i poskytne informace, - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci..	**3. Tematické okruhy** - osobní údaje, rodina, - dům a domov, - každodenní život, - volný čas, zábava, sport, - jídlo a nápoje, - cestování, doprava, - kultura, - kriminalita, kyberšikana, - mezilidské vztahy, - nakupování, služby, - vzdělávání, zaměstnání, - počasí, ekologie, příroda, - moderní technologie, internet, masmédia, sociální sítě - Česká republika,	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 120
	- anglicky mluvící země a jejich charakteristika, - komunikační situace: získávání a předávání informací, např. sjednání schůzky, objednávka služby, vyřízení vzkazu apod., **jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, naděje apod.**	
Žák - rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu, - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření, - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace, - porozumí školním a pracovním pokynům, - rozpozná význam obecných sdělení - a hlášení, - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené, - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, - popíše své pocity, - sdělí a zdůvodní svůj názor, - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem, - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích, - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače, - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis, - vyjádří písemně svůj názor na text a další mediální zdroje,	**4. Řečové dovednosti** - receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, - receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem včetně odborného, - produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky, - produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků, anotací, apod., - jednoduchý překlad, - interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností, - interakce ústní, - interakce písemná.	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 120
- přeloží text a používá slovníky i elektronické, - zapojí se do hovoru bez přípravy, - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech, - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu, - vhodně argumentuje na základě nalezených a ověřených zdrojů, - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele, - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí, - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení, - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem, - uplatňuje různé techniky čtení textu, - samostatně vyhledává a zpracovává informace, posuzuje důvěryhodnost zdrojů, - vytváří materiály v digitální podobě (prezentace, videa, texty, obrázky), - ověří si i sdělí získané informace písemně, - zaznamená vzkazy volajících, - vyplní jednoduchý neznámý formulář.		
Žák - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země, - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí.	**5. Poznatky o zemích** - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí, - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice.	
Žák - vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje na jednoduché dotazy,	**6. Odborné komunikační situace a témata** - lidské tělo, - zdraví, péče o zdraví, - nemocnice, zdravotnický personál,	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 120
- v komunikaci s nemocnými i při jejich edukaci dodržuje zásady efektivní komunikace, - vhodně používá osvojenou odbornou slovní zásobu.	- první pomoc, - onemocnění, příznaky, - základní zdravotnická edukace.	

7.4 Německý jazyk I

Učební osnova předmětu	Německý jazyk I				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	3	3	4	4	14

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Vyučovací předmět Německý jazyk I ve středním odborném školství je součástí všeobecného vzdělávání, doplňuje a prohlubuje systém jazykového vzdělávání, které je propojeno s dalšími vyučovacími předměty a zdroji informací. Představuje specifické jazykové vzdělávání vymezené jazykovým oborem. Směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá minimální úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: vzdělávání a komunikace v cizím jazyce.

Německý jazyk je realizován v prvním až čtvrtém ročníku při této hodinové dotaci: 1. a 2. ročník – po 102 hodinách, 3. ročník – 132 hodin, 4. ročník – 120 hodin, celkem 456 hodin za studium.

Vzdělávání v cizích jazycích navazuje na RVP pro obor vzdělání Zdravotnické lyceum a je součástí vzdělávací oblasti Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce. Významně se podílí na přípravě žáka na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť ho vede k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Připravuje žáka k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jeho znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáka, učí ho toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jeho schopnost učit se po celý život.

Předmět Německý jazyk I využívá a propojuje obsah vyučovacích předmětů, především předmětu Český jazyk a komunikace, Somatologie, Teorie ošetřovatelství, Ošetřovatelství v klinických oborech, Ošetřování nemocných, Ochrana a podpora zdraví, První pomoc, Občanská nauka.
Vzdělávací okruhy: řečové dovednosti – dovednost sluchová, dovednost zraková, dovednost ústní, jazykové prostředky (lingvistické kompetence) – zvuková stránka jazyka, slovní zásoba, pravopis, gramatika, syntax.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- komunikoval v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na odborná i všeobecná témata,
- volil adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky,

- efektivně pracoval s cizojazyčným textem včetně odborného,
- získával informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a to i prostřednictvím digitálních technologií, získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využíval ke komunikaci,
- pracoval s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce s využitím internetu a digitálních technologií,
- využíval vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků,
- chápal a respektoval tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevoval v souladu se zásadami demokracie.

Pojetí výuky

Základní výukovou formou předmětu Německý jazyk I je frontální výuka (výklad a diskuse), která je kombinována s dalšími vyučovacími metodami - skupinová výuka, metody názorně demonstrační (audio, video, mapy, cizojazyčná literatura, slovníky). Součástí výuky jsou projekty (realizované podle časových a finančních možností a zájmu žáků) spojené s návštěvou cizí země.

Hodnocení výsledků žáků

Vychází z klasifikačního řádu školy. Žák je hodnocen na základě ústního zkoušení (například formou konverzace na probrané téma), písemného zkoušení (například formou tematických a souhrnných testů), dovednosti práce s textem, dovednosti výstižně formulovat myšlenky a prezentovat projekty.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** - žákovi jsou zadávány úkoly, při kterých si osvojuje různé formy samostudia, samostatně se orientuje v dané problematice, vyhledává a zpracovává dané informace. Žák je motivován ke sledování a hodnocení pokroku při dosahování cílů svého učení a k přijímání hodnocení výsledku svého učení od jiných lidí. Žák je seznamován s možnostmi uplatnění znalosti německého jazyka při práci v zahraničí.
- **Kompetence k řešení problémů** - žák je zadáváním domácích úkolů a řízeným dialogem veden k samostatnosti při řešení problematických situací.
- **Kompetence komunikativní** - žák je veden k tomu, aby se v cizím jazyce vyjadřoval přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci, formuloval své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně. Je motivován k aktivní účasti v diskusi i k chápání výhody znalosti cizího jazyka pro životní i pracovní uplatnění, k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.
- **Kompetence sociální a personální** - při výuce německého jazyka se využívá dialogu, kde se žák učí naslouchat, porozumět druhému a navzájem spolupracovat.
- **Kompetence občanské** - na základě historických příkladů si žák může utvářet žebříček mravních hodnot a orientovat se v základních principech demokratické společnosti.
- **Kompetence digitální** – žák je veden k tomu, aby využíval potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence. Žák získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech (dokumenty, prezentace, obrázky, videa). Žák také sám vytváří, vylepšuje a propojuje tento digitální obsah v různých formátech.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Předmět Německý jazyk umožňuje rozvoj žáka ve všech průřezových tématech.

- **Občan v demokratické společnosti** – žák je veden ke komunikaci a řešení problémů, ke snaze porozumět druhému i v souvislosti s překonáváním jazykových bariér, kriticky nahlíží na svobodu a morálku v České republice i v zahraničí.
- **Člověk a životní prostředí** – žák je veden k porovnávání vztahu člověka k životnímu prostředí u nás a v německy mluvících zemích.
- **Člověk a svět práce** – žák je veden k uvědomělému osvojování si cizího jazyka i v souvislosti s rozšířením možností pracovního uplatnění v německy mluvících zemích.
- **Člověk a digitální svět** – žák je veden k efektivnímu využívání prostředků digitálních technologií (vyhledávání informací a vytváření materiálů v digitální podobě, využívání umělé inteligence, internetových a mobilních aplikací). Žák je veden k respektování autorských práv a uvádění bibliografických zdrojů.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
Žák - objasní význam studia německého jazyka pro svoji budoucí profesi.	**1. Úvod do studia německého jazyka**	2
Žák - rozlišuje u podstatných jmen rod, silné a slabé skloňování, určitý, neurčitý a nulový člen, - časuje sloveso haben, - ovládá přídavná jména v přísudku a základní číslovky.	**2. Gramatika** - podstatná jména, - sloveso haben, - zápor nein, nicht, kein, - přídavné jméno v přísudku, - základní číslovky.	18
Žák - rozlišuje a používá předložky se 3. pádem a se 4. pádem, - skloňuje osobní zájmena, - dává předměty v německé větě do správného pořadí, - rozlišuje přímý a nepřímý pořádek slov ve větě oznamovací, - skloňuje tázací zájmena wer a was.	- předložky, - osobní zájmena, - pořadí předmětů, - nepřímý pořádek slov v oznamovací větě, - tázací zájmena wer a was	16
Žák - si osvojí skloňování přivlastňovacích zájmen, - časuje silná slovesa, - tvoří věty v rozkaze, - vyjádří časové údaje.	- zájmena, - slovesa se změnou kmene, - rozkazovací způsob, - určování času	16
Žák - ovládá slabé skloňování podstatných jmen, - použije předložky se 3. a 4. pádem ve spojení s podstatnými jmény, - rozliší rozdíly mezi slovesy: stehen – stellen, liegen – legen.	- slabé skloňování podstatných jmen, - předložky se 3. a 4. pádem, - slovesa stehen – stellen, liegen – legen.	16
Žák - si osvojuje skloňování zájmen dieser, jeder a alle, - pojmenuje označení míry, hmotnosti a množství po číslovkách.	- skloňování zájmen dieser a jeder (alle), - označení míry, hmotnosti a množství po číslovkách.	16
Žák - rozlišuje odlučitelné a neodlučitelné předložky u sloves,	- opakování probrané gramatiky, - slovesa s neodlučitelnými a odlučitelnými předponami,	18

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
- rozlišuje rozdíly mezi časovými výrazy früh a bald.	- časové údaje – früh a bald.	
Žák - ovládá zvukovou podobu německého jazyka, - vyslovuje srozumitelně co nejblíže výslovnosti, - opraví svou výslovnost po upozornění učitele.	**Jazykové prostředky (lingvistické kompetence)** - Zvuková stránka jazyka	
Žák - aktivně používá 500 lexikálních jednotek týkajících se probraných tematických okruhů, - používá účelně překladový slovník.	**Slovní zásoba**	
Žák - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby.	**Pravopis**	
Žák - konverzuje a používá slovní zásobu probraných konverzačních témat, - témata budou zařazena podle možností a vhodnosti.	**Konverzační témata** - já a lidé v mém okolí, - nakupování, - jídlo a pití, - můj domov, - koníčky, - všední den, víkend	
Žák - pracuje podle pokynů pronesených v němčině, - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, - samostatně vyhledává a zpracovává informace, posuzuje důvěryhodnost zdrojů, - vytváří materiály v digitální podobě (prezentace, videa, texty, obrázky), - vyjadřuje se s drobnými chybami v nejběžnějších situacích denního života, - pozdraví, zahájí a ukončí rozhovor, vyjádří jednoduchou žádost.	**Řečové dovednosti** - dovednost sluchová, - dovednost zraková, - dovednost ústní.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
Žák - stupňuje přídavná jména v přísudku a příslovcí, - ovládá zeměpisné názvy i s použitím vhodných předložek, - rozeznává souřadící spojky a pořádek slov ve větě se souřadící spojkou.	**Gramatika** - stupňování přídavných jmen v přísudku, - stupňování příslovcí, - zeměpisná jména, - souřadící spojky.	16
Žák - časuje a používá slovesa werden v přítomném čase, - vytvoří préteritum u všech slovesných skupin.	- časování slovesa werden v přítomném čase, - préteritum.	16
Žák - používá a skloňuje zájmena jemand, - používá zápory: nichts, niemand, nei(mals).	- zájmeno jemand, zápor nichts, niemand, nie(mals).	14
Žák - vytváří a používá perfekta, - používá podmět man a es, - osvojí si používání a tvoření perfekta u způsobových sloves a slovesa wissen, - časuje a používá sloveso tun.	- perfektum, - podmět man a es, - 1. budoucí čas, - perfektum způsobových sloves a slovesa wissen, - sloveso tun.	28
Žák - používá vazby sloves, podstatných i přídavných jmen, - používá zájmenná příslovce, - používá v otázce zjišťovací přímý pořádek slov.	- vazby sloves, podstatných a přídavných jmen, - zájmenná příslovce, - přímý pořádek slov v otázce zjišťovací.	14
Žák - ovládá skloňování přídavných jmen po členech určitých i neurčitých, - dokáže vyskloňovat tázací zájmena, - rozlišuje rozdíly mezi slovesy holen – bringen – tragen a probieren – anprobieren.	- skloňování přídavných jmen po členu určitém a neurčitém, - tázací zájmena, slovesa holen – bringen – tragen a probieren – anprobieren.	14
Žák - ovládá zvukovou podobu německého jazyka, - opraví výslovnost po upozornění učitele.	**Jazykové prostředky (lingvistické kompetence)** - Zvuková stránka jazyka	
Žák - aktivně používá dalších 500 lexikálních jednotek, z toho 15 – 20% odborných,	**Slovní zásoba**	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
- používá účelně překladový slovník, - používá účelně internet k překladu.		
Žák - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby.	**Pravopis**	
Žák - konverzuje a používá slovní zásobu probraných konverzačních témat, témata budou zařazena podle možností a vhodnosti.	**Konverzační témata** - cestování, komunikace, - životopis, plány do budoucna, - naše škola, - lidské tělo, nemoci, - kultura, - oblékání, móda.	
Žák - nalezne v promluvě důležité informace, - samostatně vyhledává a zpracovává informace, posuzuje důvěryhodnost zdrojů, - vytváří materiály v digitální podobě (prezentace, videa, texty, obrázky), - sdělí svůj názor, - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení, vyjádří základní žádosti a pokyny pro pacienta při lékařském vyšetření.	**Řečové dovednosti** - dovednost sluchová, - dovednost zraková, - dovednost ústní.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 132
Žák - skloňuje osobní zájmena, - používá a zná význam neurčitých zájmen, - skloňuje zájmena einer, keiner, meiner.	**Gramatika** - skloňován osobních zájmen, - neurčitá zájmena, - zajmena einer, keiner, meiner.	18
Žák - rozlišuje zařazení předložek do skupin a umí je používat, přeloží základní i řadové číslovky.	- opakování předložek se 3. pádem, se 4. pádem a se 3. a 4. pádem, - základní číslovky, - řádové číslovky	32
Žák - překládá způsobová slovesa, ovládá jejich časování a slovosled ve větě po způsobovém slovesu, používá infinitivy závislé na podstatném a přídavném jménu i slovesu.	- opakování způsobových sloves a slovesa wissen, - infinitiv závislý na podstatném a přídavném jménu, - infinitiv závislý na slovesu.	22
Žák - skloňuje ukazovací zájmena, - používá a zná význam vespolného zájmena einanader, - vyjmenuje a používá předložky se 2. pádem.	- ukazovací zájmena, - vespolné zájmeno einander, - předložky se 2. pádem.	22
Žák - vytváří nepřímé otázky, přirovnávací způsobové věty, vedlejší věty účinkové, vztažné věty.	**Gramatika** - nepřímé otázky, - přirovnávací způsobové věty, - vedlejší věty účinkové, - vztažné věty.	22
Žák - si upevňuje svojí znalost časových údajů a také tvoření vedlejších vět.	opakování časových údajů, zájmenných příslovcí a vedlejších vět.	16
Žák - ovládá zvukovou podobu německého jazyka.	**Jazykové prostředky (lingvistické kompetence)** - Zvuková stránka jazyka	
Žák - aktivně používá dalších 500 lexikálních jednotek, z toho 15 – 20% odborných, - používá účelně překladový slovník, - používá účelně internet k překladu.	**Slovní zásoba**	
Žák - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby.	**Pravopis**	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 132
Žák - konverzuje a používá slovní zásobu probraných konverzačních témat, témata budou zařazena podle možností a vhodnosti.	**Konverzační témata** - obchody, služby, - Česká republika, - bydlení, - mezilidské vztahy, - sport, - počasí.	
Žák - vypráví jednoduchý příběh, zážitek, - samostatně vyhledává a zpracovává informace, posuzuje důvěryhodnost zdrojů, - vytváří materiály v digitální podobě (prezentace, videa, texty, obrázky), materiály následně sdílí - vytvoří text v podobě dopisu a odpovědi na dopis, vyjádří žádost, prosbu, zdvořilé odmítnutí.	**Řečové dovednosti** - produktivní dovednost ústní, - produktivní dovednost písemná.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 120
Žák - vytvoří větný rámec po wie a als, - stupňuje přídavná jména v přívlastku, - určí rozdíly a správně používá slovesa machen a tun.	**Gramatika** - porušování větného rámce po wie a als, - stupňování přdavných jmen v přívlastku, - použití machen a tun.	54
Žák - pracuje se slovesem werden, - správně užívá infinitivní konstrukce s zu, um … zu, - rozlišuje rozdíly mezi použitím sloves akzeptieren – annehmen – aufnehmen – empfangen.	**Gramatika** - sloveso werden, - určování rodu podstatných jmen, - infinitivní konstrukce s zu, um … zu, - slovesa akzeptieren – annehmen – aufnehmen – empfangen.	26
Žák - se orientuje v geografických pojmech, jménech obyvatel a skloňuje zeměpisné názvy.	- jména obyvatel, - přídavná jména odvozená od geografických názvů, - skloňování zeměpisných názvů.	40
Žák - ovládá zvukovou podobu německého jazyka.	**Jazykové prostředky (lingvistické kompetence)** - Zvuková stránka jazyka	
Žák - aktivně požívá dalších 500 lexikálních jednotek, z toho 20-25 % odborných, - používá účelně překladový a jednoduchý výkladový slovník, - používá účelně internet k překladu, - popíše možnosti tvoření slov.	**Slovní zásoba**	
Žák - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby.	**Pravopis**	
Žák - konverzuje a používá slovní zásobu probraných konverzačních témat,témata budou zařazena podle možností a vhodnosti.	**Konverzační témata** - zdraví, zdravotnictví, - školství v České republice, - německy mluvící země.	
Žák - odhaduje význam neznámých výrazů podle - kontextu a způsobu tvoření,	**Řečové dovednosti** - produktivní dovednost ústní, - produktivní dovednost písemná,	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 120
- pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem, reaguje na jednoduché dotazy publika, - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem, - samostatně vyhledává a zpracovává informace, posuzuje důvěryhodnost zdrojů, - vytváří materiály v digitální podobě (prezentace, videa, texty, obrázky), materiály následně sdílí - vyplní jednoduchý neznámý formulář.	- interakce ústní, - interakce písemná.	

7.5 Ruský jazyk I

Učební osnova předmětu	Ruský jazyk I				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	3	3	4	4	14

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Vyučovací předmět Ruský jazyk I ve středním odborném školství je součástí všeobecného vzdělávání, doplňuje a prohlubuje systém jazykového vzdělávání, které je propojeno s dalšími vyučovacími předměty a zdroji informací. Představuje specifické jazykové vzdělávání vymezené jazykovým oborem. Směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá minimální úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: vzdělávání a komunikace v cizím jazyce.
Ruský jazyk I je realizován v prvním až čtvrtém ročníku při této hodinové dotaci: 1. a 2. ročník - 102 hodin, 3. ročník - 132 hodin, 4. ročník - 120 hodin, celkem 456 hodin za studium.
Vzdělávání v cizích jazycích navazuje na RVP pro obor vzdělávání Zdravotnické lyceum a je součástí vzdělávací oblasti Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce. Významně se podílí na přípravě žáka na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáka k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Připravuje žáka k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáka, učí ho toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život.
Předmět Ruský jazyk I využívá a propojuje obsah vyučovacích předmětů, především předmětu český jazyk a komunikace, občanská nauka i odborných předmětů.
Vzdělávací okruhy zahrnují řečové dovednosti - dovednost sluchová, dovednost zraková, dovednost ústní, jazykové prostředky (lingvistické kompetence) - zvuková stránka jazyka, slovní zásoba, pravopis, gramatika, syntax.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- komunikoval v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na odborná i všeobecná témata,
- volil adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky,
- efektivně pracoval s cizojazyčným textem včetně odborného,
- získával informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a to i prostřednictvím digitálních technologií, získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využíval ke komunikaci,

- pracoval s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce s využitím internetu a digitálních technologií,
- využíval vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků,
- chápal a respektoval tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevoval v souladu se zásadami demokracie.

Pojetí výuky

Základní výukovou formou předmětu Ruský jazyk I je frontální výuka (výklad a diskuse), která je kombinována s dalšími vyučovacími metodami - skupinová výuka, metody názorně demonstrační (audio, video, mapy, cizojazyčná literatura, slovníky). Součástí výuky jsou projekty (realizované podle časových a finančních možností a zájmu žáků) spojené s návštěvou cizí země.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení se opírá o klasifikační řád školy. Žák je hodnocen na základě ústního zkoušení (například formou konverzace na probrané téma), písemného zkoušení (například formou tematických a souhrnných testů), dovednosti práce s textem, dovednosti výstižně formulovat myšlenky a prezentovat projekty.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** - žákovi jsou zadávány úkoly, při kterých si osvojuje různé formy samostudia, samostatně se orientuje v dané problematice, vyhledává a zpracovává dané informace. Žák je motivován ke sledování a hodnocení pokroku při dosahování cílů svého učení a k přijímání hodnocení výsledku svého učení od jiných lidí. Žák je seznamován s možnostmi uplatnění znalosti ruského jazyka při práci v zahraničí.
- **Kompetence k řešení problémů** - žák je zadáváním domácích úkolů a řízeným dialogem veden k samostatnosti při řešení problémových situací.
- **Kompetence komunikativní** - žák je veden k tomu, aby se v cizím jazyce vyjadřoval přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci, formuloval své myšlenky srozumitelně v diskusi i k chápání výhody znalosti cizího jazyka pro životní i pracovní uplatnění, k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.
- **Kompetence sociální a personální** - při výuce Ruského jazyka I se využívá dialogu, kde se žák učí naslouchat, porozumět druhému a navzájem spolupracovat.
- **Kompetence občanské** - na základě historických příkladů si žák může utvářet žebříček mravních hodnot a orientovat se v základních principech demokratické společnosti.
- **Kompetence digitální** – žák je veden k tomu, aby využíval potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence. Žák získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech (dokumenty, prezentace, obrázky, videa). Žák také sám vytváří, vylepšuje a propojuje tento digitální obsah v různých formátech.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Předmět cizí jazyk rozvíjí osobnost žáka ve všech průřezových tématech.

- Průřezové téma **Občan v demokratické společnosti** prolíná celým předmětem cizí jazyk - žák je veden ke komunikaci v multikulturní společnosti k toleranci k jiným národům a rasám, k překonávání jazykových bariér, kriticky nahlíží na svobodu a morálku v naší republice

i v zahraničí. Diskutuje o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledá kompromisní řešení, zajímá se o veřejné zájmy a prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech.

- **Člověk a životní prostředí** - žák je veden k uvědomění si měnícího se vztahu člověka a přírody v různých zemích světa, porovnává vztah člověka k životnímu prostředí u nás a v rusky mluvících zemích.
- **Člověk a svět práce** – žák je veden k uvědomělému osvojování si cizího jazyka i v souvislosti s rozšířením možností pracovního uplatnění v rusky mluvících zemích, k vyhledávání a posuzování informací o profesních příležitostech v různých zemích, k písemnému i verbálnímu prezentování se při žádostech o zaměstnání v zahraničí.
- **Člověk a digitální svět** – žák je veden k efektivnímu využívání prostředků informační a komunikační technologie (vyhledávání informací a vytváření materiálů v digitální podobě, využívání umělé inteligence, internetových a mobilních aplikací). Žák je veden k respektování autorských práv a uvádění bibliografických zdrojů.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
Žák - pozdraví a rozloučí se, - představí sebe, zeptá se na jméno spolužáka, - přečte a napíše první ruská slova.	**1. Abeceda** - porovnávání latinky a azbuky, - seznamovací rozhovory, - poslech a opakování frazeologie.	4
Žák - orientuje se na mapě RSFSR, - spojuje ruská a česká písmena, - zvládá přízvuk, intonaci a výslovnost, - rozeznává význam ruských křestních jmen.	**2. Přítomný čas slovesa быть** - oslovování, - opak zdvořilostních frází, - přízvuk v ruštině, - vliv přízvuku na výslovnost, - výslovnost hlásky **ш.**	14
Žák - používá přivlastňovací zájmena v jednotném čísle, - ovládá výraz **"у меня"** k vyjádření českého "mám", - rozumí slovesu **любить** ve významu "mít rád", - časuje sloveso **любить** v jednotném i v množném čísle.	**3. Přivlastňovací zájmena** - vyjádření českého "mám, máš", - vyjádření českého "mám rád", - výslovnost písmen **я, е, ё, ю,** - nepřízvučné samohlásky **о, а, е, я.**	14
Žák - spojuje české a ruské názvy zemí, - umí odpovědět, v jaké zemi žije, - orientuje se, jakým jazykem se mluví v různých zemích, - dokáže říci, jaký jazyk se učí ve škole, - rozpozná podle vizitek známých osobností o kom je řeč, - doplňuje do tabulky zemí národnosti mužské i ženské a jejich rodný jazyk, - dokáže vyhledat na internetu informace o počtu národností na území RSFSR a jejich úředních jazycích, - užívá zápor **не/нет** a rozumí rozdílnému užití.	**4. Názvy zemí; časování sloves жить, говорить, изучать** - názvy zemí po předložkách "v" a "z", - časování sloves "bydlet, mluvit a učit se", - výslovnost ruského **ж,** - názvy národností, - zápor u sloves, - porovnání intonace českých a ruských vět, - opak naučených frází.	12
Žák - dokáže vyjmenovat i napsat číslovky 0-20, - umí pojmenovat dny v týdnu,	**5. Číslovky; časování slovesa писать**	12

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
- spojuje ruské a české názvy dnů v týdnu, - používá vhodnou slovní zásobu na popisování školních předmětů a rozvrhu, - aktivně vyhledá ve slovníku neznámá slova, - dozvídá se o systému známkování v ruské škole, - porovnává vzdělávací systém v Rusku a ČR, - porovnává výslovnost podobných ruských a českých slov,	- číslovky 0-20 slovem i písmem, - improvizovaný telefonní rozhovor podle poslechu, - diskuze o školním rozvrhu a oblíbených/neoblíbených předmětech, - koncovka 4. pádu jedn.č. podst. jmen, - výslovnost ruského **щ,** - výslovnost měkkého **л, р,** - opakování frází z lekce.	
Žák - přiřadí fotografie k dialogu, - sestaví podobný rozhovor k dalším fotografiím, - nahradí podle textu výrazy tučně vytištěné, - přeloží fráze podle poslechu, - odpovídá na otázky, - napíše email kamarádce, - vyplní anketu, - čte číselné příklady a najde správný výsledek, - přiřazuje slova k obrázkům, - sestaví jednoduché vyprávění o kamarádovi.	**6. Opakovací lekce** - opak slovíček, frází i gramatiky předchozích lekcí, - vytvoření jména po otci, - vyplnění ankety, - početní příklady, - nová slovíčka přejatá z jiných jazyků, - vyprávění o blízké osobě, - zajímavosti o historii první abecedy lidstva.	14
Žák - časuje slovesa v minulém čase, - tvoří složené číslovky a jednoduché příklady, - používá správný 3. pád osobních zájmen on, ona, - formuluje činnosti typické pro jednotlivá roční období.	**7. Minulý čas sloves** - 3. pád osobních zájmen **он, она,** - číslovky 30-100, - výslovnost ruského **ы,** - názvy měsíců a ročních období.	16
Žák - časuje sloveso "koupit", - používá osobní zájmena ve 3. pádě, - píše podle poslechu řadové číslovky 1. -5., - umí zformulovat svou potřebu pomocí fráze "potřebuji", "musím", - vyslovuje správně měkké ruské "l", - používá v konverzaci přejatá slova z angličtiny.	**8. Časování slovesa купить,** - 3. pád jednot.čísla podst.jmen a osobních zájmen, - řadové číslovky **первый-пятый,** - vyjádření českého "мне надо", мне нужно", - výslovnost měkkého **л.**	16
Žák - zahájí rozhovor,	**Tematické celky** - seznamování	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
- zeptá se na věk, jméno, bydliště, zajímá se, jak se spolužák má, - pojmenuje členy své rodiny, označí slovní přízvuk, baví se o povoláních rodinných příslušníků, - umí vyjmenovat různé státy, jejich obyvatele i úřední jazyky těchto zemí, - diskutuje o škole, rozvrhu jednotlivých dní, o svých oblíbených i méně oblíbených předmětech, - vypráví o blízké osobě, - dokáže napsat rusky email svému spolužákovi, - orientuje se na mapě RSFSR, zná některá významná města i známé osobnosti kultury a historie Ruska - vyjmenuje různé druhy obchodů	- věk, bydliště - známé osobnosti - významná ruská města - moje rodina, příbuzní - profese, zaměstnání - typická česká a ruská jména - názvy vybraných států, jejich obyvatel a jazyků, kterými hovoří - škola, rozvrh, předměty, spolužáci - obchody, zboží, nakupování	
Žák - aktivně používá tematicky zaměřené lexikální jednotky, - odvodí logický význam nových slov v kontextu, - orientuje se v základních ustálených vazbách a frázích dle tematických okruhů, - aplikuje získané znalosti v podobných situacích, - používá dvojjazyčný slovník k vyhledání nové slovní zásoby.	**Jazykové prostředky:** **Slovní zásoba**	
Žák - používá návyky správné výslovnosti, - napodobí slovní a větný přízvuk, intonaci věty, - čte foneticky správně texty přiměřeně náročného obsahu i rozsahu.	**Výslovnost**	
Žák - používá správné tvary slovesa „být a mít", - aplikuje osobní a přivlastňovací zájmena, - používá přítomný čas sloves "mít rád", - vyjadřuje slovem i písmem číslovky 0-100, - umí časovat slovesa "bydlet, mluvit, učit se, psát, koupit", - orientuje se v různých tvarech 4. pádu jednotného čísla podstatných jmen, - tvoří minulý čas vybraných sloves.	**Gramatika**	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
Žák - uplatňuje správné pořadí slov ve větě jednoduché, - rozlišuje věty oznamovací, rozkazovací a tázací.	**Větná skladba**	
Žák - rozpozná rozdíly mezi výslovností a pravopisem, - procvičuje správný pravopis nové slovní zásoby zápisem do slovníčku.	**Pravopis**	
Žák - dorozumí se v nejběžnějších situacích, - rozumí jednoduché promluvě, - čte s porozuměním, - orientuje se v textu, - rozumí nahrávkám rodilých mluvčích a umí vyplňovat testy podle jednoduchých nahrávek.	**Řečové dovednosti**	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
Žák - zapisuje číslovky podle poslechu, - správně spojí číslovky s podst.jmény, - časuje slovesa "pít" a "jíst", - vyslovuje správně měkké "b", "p" a "m" i přejatá slova.	**1. Časování slovesa пить, есть,** - číslovky 200-1000, - spojování číslovek s podst.jmény, - výslovnost měkkého **б,п,м,** - výslovnost přejatých slov, - opak frází dané lekce.	16
Žák - používá tázací zájmeno **"jaký", "který"**s podstatnými jmény, - aktivně používá tvary sloves "jít" a "jet", - používá tázací zájmeno **"jaký, který"** s přídavnými jmény, - ovládá tvary ukazovacího zájmena "tento".	**2. Opakovací lekce** - opakování slovíček, frází a gramatiky předchozích lekcí, - zájmena **какой, какая, какое, какие,** - slovesa **пойти, поехать,** - zájmeno **какой** a přídavná jména, - ukazovací zájmeno **этот.**	16
Žák - používá správné koncovky probírané gramatiky, - vybírá správné koncovky pro 7. pád podle tvrdé či měkké souhlásky, - vyslovuje "v" místo "g" u koncovky **-ого,** - zformuluje charakter svého kamaráda.	**3. Přídavná jména tvrdá ve 4. pádě jedn. čísla** - podstatná jména m. a ž. rodu v 7.pádě jedn. čísla, - výslovnost ruského **-ого,** - vyjadřování názoru.	14
Žák - používá správné koncovky u sloves ve všech 3 osobách jedn.čísla, - vyslovuje správně zvratnou částici a předložky, - formuluje správně různé časové údaje.	**4. Koncovky sloves v 1. ,2. a 3. osobě jedn. čísla** - výslovnost zvratné částice a předložek, - časové údaje.	12
Žák - časuje slovesa ve všech osobách mn.č., - vyslovuje správně koncovky řadových číslovek, - vysvětlí rozdíl ve výslovnosti zvratné částice v 1. a 3. osobě mn.č. a v minulém čase.	**5. Koncovky sloves v 1., 2. a 3. osobě mn.čísla,** - čtení dat, - výslovnost **-ого, -его,** - výslovnost zvratné částice v 1. os. mn.č. a v minulém čase, - výslovnost **же, ше, це**.	14
Žák - skloňuje vybraná podst.jména m. a ž. rodu, - vybere správný pád u různých předložek,	**6. 2.a 6.pád j. č. vybraných podst.jmen**	15

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
- ovládá rozkazovací způsob sloves.	- předložky **возле, от, напротив, у, в, на,** - rozkazovací způsob sloves.	
Žák - poslouchá nahrávku a doplní fakta do tabulky, - vybírá z možností správné odpovědi, - odpovídá na otázky, - čte text a označuje správné a nesprávné informace, - dokáže popsat svůj den, - popisuje předložený plánek neznámého místa.	**7. Opakovací lekce** - opak slovíček, frází a gramatiky předchozích lekcí, - zdokonalování řečových dovedností, - poslech, čtení, mluvení, psaní.	15
Žák - vytvoří anketu o zájmech spolužáků, - diskutuje o sportu a volném čase, - napíše email kamarádovi a popíše jejich cestování o prázdninách, - popisuje své město, - hovoří o zájmech svých a své rodiny, - dokáže charakterizovat svého přítele, - popisuje svůj školní režim dne, - porovnává tradice u nás a v Rusku, - zná známou ruskou vánoční píseň, - vyjmenuje významné památky svého města, - ptá se na cestu a orientuje se podle mapy - samostatně vyhledává a zpracovává informace, posuzuje důvěryhodnost zdrojů, - vytváří materiály v digitální podobě (prezentace, videa, texty, obrázky),materiály následně sdílí.	**Tematické celky** - sport, volný čas - dopravní prostředky - prázdniny - moje město - koníčky, zájmy - přátelé a jejich charakterové rysy - režim dne - svátky, tradice - ruské vánoční písně - město, jeho budovy a památky - orientace v terénu	
Žák - aktivně užívá další tematicky zaměřené jednotky, - tvoří správně tvary sloves ve všech osobách a doplňuje jimi své vyprávění, - používá ustálená spojení slov a osvojené fráze, - pracuje se slovníkem k objasnění významu neznámého slova.	**Jazykové prostředky:** **Slovní zásoba**	
Žák - rozvíjí výslovnostní návyky, - demonstruje slovní přízvuk.	**Výslovnost**	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
Žák - časuje sloveso "jíst a pít", - užívá číslovky a číselné výrazy, - používá tázací zájmena "jaký", "který", - ovládá tvary zájmena "tento" ve všech rodech i obou číslech, - časuje nová vybraná slovesa, - skloňuje vybraná podstatná jména, - používá rozkazovací způsob a správné předložky s danými pády.	**Gramatika**	
Žák - aplikuje spojovací výrazy věty jednoduché i souvětí, - dodržuje správný slovosled jednoduché věty.	**Větná skladba**	
Žák - používá interpunkci a velká písmena, - používá správně písmena mající odlišný význam v češtině.	**Pravopis**	
Žák - řeší otázky k vyslechnutému textu, - přednese jednoduchý projev na dané téma, - čte plynule připravený text, - odpovídá samostatně na otázky, - prezentuje stručně svůj názor před třídou nebo ve skupině, - popíše obrázek, - poskytne informaci - charakterizuje své přátele nebo hrdinu z knihy či filmu - samostatně vyhledává a zpracovává informace, posuzuje důvěryhodnost zdrojů, - vytváří materiály v digitální podobě (prezentace, videa, texty, obrázky),	**Řečové dovednosti:** - sluchové, - zrakové, - ústní.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 132
Žák - tvoří vedlejší věty s podmínkovým vztahem, - vyjadřuje české "nemáš, nesmíš + infinitiv", - používá u správných sloves rozkazovací způsob zakončený na měkký znak.	**1. Vedlejší věty se spojkou "если"** - konstrukce **"тебе нельзя" + infinitiv,** - rozkazovací způsob zakončený na **-ь,** - výslovnost souhlásek **-вств.**	21
Žák - skloňuje tvrdá i měkká přídavná jména, - časuje slovesa "oblékat se, chystat se, dávat přednost", - ovládá časování nepravidelného slovesa "obléknout si", - aktivně používá ruskou konstrukci k vyjádření českého "potřebuji", - umí používat zájmeno "takový".	**2. Přídavná jména tvrdá a měkká** - slovesa **одеваться, собираться, предпочитать,** - nepravidelné sloveso **надеть,** - vyjádření českého **мне нужно,** - zájmeno **такой.**	21
Žák - tvoří správné koncovky podst.jmen muž.a žen. rodu v 6. a 7.pádě mn.č., - používá správné koncovky u přídavných jmen v 6. a 7. pádě mn. č., - ovládá podřadicí spojku k vyjádření příčinného či důvodového vztahu mezi větami odpovídající českému "jelikož, protože".	**3. Podstatná jména muž. a žen. rodu v 6. a 7. pádě mn. č.** - přídavná jména v 6. a 7. pádě mn. č., - vedlejší věty se spojkou **так как**	18
Žák - ovládá poslech s porozuměním, - dokáže převyprávět rozhovor, - rozumí textu a doplňuje potřebné výrazy, - orientuje se v textu a s ním spojeným úkolům, - dokáže poradit kamarádce a vyjádřit svůj názor, - sestaví charakteristiku spolužáka.	**4. Opakovací lekce** - opak slovíček, frází i gramatiky předchozích lekcí, - zdokonalení řečových dovedností, poslech, čtení, mluvení i psaní.	12
Žák - reaguje správnými koncovkami řadových číslovek na otázku 6. pádu, - užívá 3. stupeň přídavných jmen při popisu, - rozlišuje správné koncovky 3. pádu jedn.č. podst. a příd.jmen,	**5. Řadové číslovky v 6. pádě** - 3. stupeň přídavných jmen, - 3. pád jedn.č. podst. a příd.jmen, - 2. pád mn.č. podst. a příd.jmen,	18

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 132
- tvoří správné koncovky 2. pádu mn.č. podst. a příd.jmen	- opak frází a slov dané lekce.	
Žák - tvoří tvary podmiňovacího způsobu známých sloves, - rozlišuje mezi koncovkami přídavných jmen muž. a žen. v 7. pádě, - vyjadřuje pomocí konstrukce "у меня нет" české "nemám, nemáš", - používá pro české otázky s modálním slovesem "mít" infinitivní věty se subjektem děje ve 3. pádě.	**6. Podmiňovací způsob sloves** - vyjádření českého "musí být a nesmí být", - 7.pád příd.jmen tvrdých, - vyjádření českého "nemám, nemáš", - otázky typu **что мне надеть?**	20
Žák - časuje slovesa probíraná v této lekci, - tvoří správné otázky k tématu s použitím zájmena "který", - vysvětluje výběr profese s užíváním spojky "protože", - skloňuje přivlastňovací zájmeno "jeho, její, jejich", - upevňuje si správnou výslovnost slova "nudný" ve vybraných větách, - používá vazbu se 7. pádem j.č. v konstrukci "pracovat jako ..."	**7. Slovesa искать, хотеть, мочь, помочь** - zájmena который, -ая, -ое. -ые, - spojka потому что, - přivlastňovací zájmena его, её, их, - výslovnost slova скучный, скучная, - slovesná vazba работать + 7.pád j. č.	22
Žák - dokáže popsat svůj zdravotní stav, - diskutuje o tom, co dělat pro lepší fyzický i psychický stav člověka, - dokáže pojmenovat oblečení a barvy, - vyjádří názorovou prioritu pro své oblékání, - doporučí vhodné oblékání při různých příležitostech, - hovoří o zájmech svých a své rodiny, - pojmenuje různé druhy hudebních stylů, filmových žánrů a literárních textů, - představí Českou republiku, svůj region a své město, - připomene důležité osobnosti a události české historie, - umí vyjádřit své pocity, - popíše svého vysněného partnera/partnerku, - ovládá dialog na téma hledání práce,	**Tematické celky** - lidské tělo - u lékaře, popis zdravotních problémů, v lékárně - zdravý způsob života - oblečení, móda, priority v oblékání - zájmy, koníčky - hudba, divadlo, balet, kino, literatura - Česká republika - důležité osobnosti a události české historie - moje město, můj region - Praha - vyjádření pocitů - charakteristika osoby - první schůzka, rande - vysněný partner - zaměstnání, profese	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 132
- popisuje vlastnosti důležité pro dobrou práci, - vyjmenuje různé druhy zaměstnání a profesí - samostatně vyhledává a zpracovává informace, posuzuje důvěryhodnost zdrojů, - vytváří materiály v digitální podobě (prezentace, videa, texty, obrázky).	- pracovní pohovor - brigády a přivýdělky	
Žák - pokračuje v rozvíjení správných výslovnostních návyků, - odhadne slovní přízvuk, - zdokonaluje intonaci ruské věty.	**Výslovnost**	
Žák - užívá v diskuzi vedlejší věty, - překládá správně specifické české konstrukce, - časuje nová slovesa, - používá podmiňovací způsob sloves, - ovládá tvorbu 3. stupně přídavného jména, - ovládá číslovky a číselné výrazy, - aplikuje získané poznatky a dovednosti,	**Gramatika**	
Žák - dodržuje slovosled ruské vedlejší věty, - užívá správné spojky u vedlejších vět.	**Větná skladba**	
Žák - prokáže znalost přejatých slov, - doloží znalost slovní zásoby písemnou formou, - orientuje se v psaní různých slohových útvarů.	**Pravopis**	
Žák - řeší otázky, - popisuje obrázky, - reprodukuje text, - zprostředkuje ostatním svou zkušenost, - připraví prezentaci, - vyjádří se v diskusi.	**Řečové dovednosti:** sluchové, zrakové, ústní.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 120
Žák - časuje slovesa "být" a "zapomenout" v přítomném i minulém čase, - ovládá časování sloves typu "šetřit, spořit", - vybírá správný pád u sloves v odlišných vazbách s češtinou, - formuluje souvětí se spojkou "aby".	**1. Slovesa быть, забыть** - sloveso экономить, - slovesa na -овать, -ировать, - odlišné vazby od češtiny, - spojka чтобы.	20
Žák - zvládá poslech s porozuměním, - vybírá správné odpovědi na otázky, - vytvoří anketu na téma životní prostředí a odpovědi doplní do tabulky, - stručně reprodukuje přečtený text, - napíše žádost o práci na základě inzerátu a přiloží životopis.	**2. Opakovací lekce** - opak slovíček, frází i gramatiky předchozích lekcí, - zdokonalování řečových dovedností, poslech, čtení, mluvení i psaní,	22
Žák - umí 4. pád j.č. osobních zájmen "on, ona", - ovládá 3. pád j.č. přivlastňovacích zájmen "tvůj, váš", - tvoří 2. stupeň přídavných jmen a vyjadřuje srovnání, - umí 3. pád mn.č. podst. a příd. jmen, - tvoří neurčitá zájmena s částicí -нибудь,	**3. Osobní zájmena он, она ve 4. pádě** - přivlastňovací zájmena твой, ваш ve 3. pádě j.č., - 2. stupeň přídavných jmen a příslovcí, - přídavná jména tvrdá i měkká ve 3. pádě mn.č., - podst.jména ve 3. pádě mn.č., - neurčitá zájmena a zájmenná příslovce s částicí -нибудь.	24
Žák - umí 2. a 4. pád mn.č. podst. a příd.jmen mužského rodu, - zaměňuje výrazy typu "принимающий" vedlejší větou s "который", - tvoří a používá neurčitá zájmena a neurčitá zájmenná příslovce s částicí -то, - formuluje 2. stupeň přídavného jména pomocí výrazu "более".	**4. 4. pád mn.č. životných a neživotných podst. a příd.jmen** - konstrukce typu аппарат, принимающий изображение, - neurčitá zájmena, - neurčitá zájmenná příslovce s částicí -то, - opisný způsob tvoření 2.stupně příd.jmen.	22
Žák - umí tvořit rozkazovací způsob pro 1. osobu mn. č.,	**5. Rozkazovací způsob pro 1. osobu mn. č.** - přídavná jména měkká a tvrdá v 6. pádě j. č.,	22

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 120
- tvoří 6. pád j. č. přídavných jmen tvrdých a měkkých všech rodů, - časuje sloveso "dávat".	- časování slovesa давать, - podstatné jméno информация.	
Žák - zvládá poslech s porozuměním, - čte složitý text, doplňuje informace, - sestaví otázky a zadá je spolužákům, - připraví prezentaci o velmi neobvyklých druzích turistiky, - napíše dopis příteli o nabízeném zájezdu cestovní kanceláře do Ruska, - popíše všechny technické vymoženosti, které používá každý den.	**6. Opakovací lekce** - opak slovíček, frází i gramatiky předchozích lekcí, - zdokonalení řečových dovedností: poslech, čtení, mluvení i psaní.	10
Žák - vypráví, jak chrání životní prostředí, - vytvoří prezentaci o regionální zoologické zahradě, - prezentuje hlavní město Ruska, - propojí fotky slavných osobností s jejich jmény a úspěchy, - čte text se slovníkem a vybere vhodný nadpis k tematickým textům, - popíše běžné nemoci a hovoří o svých zdravotních potížích, - prezentuje typy médií a dokáže odůvodnit svoji preferenci pro určitý druh, - zná historii EU, její práci a struktury, - zamýšlí se nad výhodami a nevýhodami členství v EU, - ví, kdy a proč se slaví Evropský den jazyků.	**Tematické celky** - životní prostředí, ekologie, ohrožené druhy - Moskva, památky, zajímavosti - významné ruské osobnosti - Moskevská státní univerzita - Olympijské hry 2014 Soči, historie OH - nemocnice, oddělení, personál - běžné nemoci a jejich léčba - média: TV a jeho historie - počítač: přítel a pomocník - žánr fantasy a jeho představitelé - Evropská unie, historie a její struktury - výhody a nevýhody členství v EU.	
Žák - aktivně používá další tematicky zaměřené jednotky, - používá správně další slovesa, - aktivně využívá 20-25% odborné slovní zásoby.	**Jazykové prostředky:** **Slovní zásoba**	
Žák - prohlubuje správné návyky výslovnosti, - demonstruje slovní a větný přízvuk, intonaci věty.	**Výslovnost**	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 120
Žák - časuje nová slovesa, - používá odlišné slovní konstrukce typické pro ruský jazyk, - aplikuje získané poznatky a dovednosti, - ovládá probranou gramatiku.	**Gramatika**	
Žák - tvoří souvětí s vedlejšími větami, - používá správné spojky k tvoření souvětí.	**Větná skladba**	
Žák - řeší otázky, - popisuje obrázky, - reprodukuje text, - zprostředkuje ostatním svou zkušenost, - připraví prezentaci, - vyjádří se v diskusi, - navrhuje správné postupy při řešení složitých úloh.	**Řečové dovednosti:** sluchové, zrakové, ústní.	

7.6 Anglický jazyk II

Učební osnova předmětu	Anglický jazyk II				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	2	2	2	2	8

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Anglický jazyk jako druhý cizí jazyk se vyučuje po celé čtyři roky. Je součástí systému jazykového vzdělávání a navazuje na poznatky dalších všeobecně vzdělávacích i některých odborných předmětů.
Cílem předmětu je připravit žáka na aktivní život v multikulturní společnosti a vybavit ho nezbytnými potřebami pro současný svět. Směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá minimální úrovni A2 (pokud navazuje na výuku dalšího cizího jazyky podle RVP ZV) nebo A1/A2 (bez návaznosti na RVP ZV) podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: jazykové vzdělávání a komunikace, vzdělávání a komunikace v cizím jazyce
Vzdělávání v cizích jazycích vychází závazně z RVP pro obor vzdělání Zdravotnické lyceum. Výuka probíhá od prvního do čtvrtého ročníku při týdenní hodinové dotaci 2 hodiny, což představuje 68 hodin v 1. a 2. ročníku, 66 hodin ve 3. ročníku a 60 hodin ve 4. ročníku. Žák absolvuje celkem 262 hodin výuky cizího jazyka.
Studium jazyka vede k rozvoji produktivních řečových dovedností (ústní a písemný projev) a receptivních řečových dovedností (poslech, čtení s porozuměním). Důraz je kladen na audio–orální oblast, tj. porozumět, reagovat a komunikovat v běžných životních situacích, pohovořit o přiměřeně obtížných tématech, vyjádřit svůj názor, postoj, rozšířit si znalosti o světě. Žák se seznamuje s reáliemi anglicky mluvících zemí.
Předmět Anglický jazyk II využívá a propojuje obsah vyučovacích předmětů Občanská nauka, Dějepis i obsah odborných předmětů.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- získal pozitivní vztah a motivaci ke studiu i samostatnému učení cizího jazyka,
- rozvíjel svou kreativitu a učební dovednosti k samostatné práci,
- komunikoval v cizím jazyce v každodenních situacích života a reagoval v běžných situacích,
- samostatně vyjádřil svůj názor, postoj v ústním i písemném projevu,
- efektivně pracoval s vhodnými učebními materiály i informačními zdroji (učebnice, pracovní listy, autentické texty, časopisy, mapy, slovníky, internet),
- získával informace o světě, anglicky mluvících zemích a svých poznatků využíval v praxi,
- respektoval a pochopil odlišnosti, zvyky, tradice a hodnoty jiných národů a projevoval toleranci k lidem všech kultur.

Pojetí výuky

Výuka předmětu Anglický jazyk II probíhá v běžné třídě nebo v jazykové učebně převážně frontální formou (výklad, vysvětlení, diskuse), s praktikováním dalších vyučovacích metod – skupinová, individuální práce, autokorekce chyby, práce ve dvojici, využívání audiovizuální techniky.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení se opírá o klasifikační řád školy. Žák je hodnocen na základě ústního zkoušení (tematická konverzace, převyprávění textu, samostatný ústní projev) a písemného zkoušení (testy, krátké eseje), dále je hodnocena samostatnost projevu, srozumitelnost, dovednost výstižně formulovat myšlenky, přiměřené využití možností jazykových prostředků, slovní zásoby, gramatiky.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** - učitel klade důraz na pozitivní motivaci, u žáka vzbudí zájem o studium cizího jazyka. Žákovi předkládá vhodné informační zdroje (učebnice, texty, časopisy) a zadává úkoly, při kterých si žák osvojuje různé formy samostudia, orientuje se v dané problematice, vyhledává a zpracovává informace, rozvíjí kreativitu a věnuje se dovednosti autokorekce chyby (pracovní sešit). Žák je seznamován s možnostmi uplatnění anglického jazyka v praxi.
- **Kompetence k řešení problémů** - žák je motivován k vyhledání správného řešení problému zadáváním různých typů úkolů, veden k samostatnosti, k využívání vlastních zkušeností, k individuálnímu přístupu k problému, ke kreativitě při řešení úkolu a k práci s informacemi z různých mediálních zdrojů.
- **Kompetence komunikativní** - žák je veden k přirozené reakci na běžné životní situace prostřednictvím dialogu, dramatizace textu, k rozvoji dovednosti porozumět čtenému a slyšenému textu, jeho reprodukci a písemnému zpracování.
- **Kompetence sociální a personální** - učitel vytváří a upevňuje partnerský vztah učitel – žák, žák je veden k respektování pravidel (skupinová práce) a ke spolupráci, naslouchání a porozumění.
- **Kompetence občanské** - žák je veden k uvědomění si odpovědnosti k sobě samému, ke spolužákům i k učiteli, k respektování sociálních i etnických zvláštností spolužáků, k utváření žebříčku životních hodnot.
- **Digitální kompetence –** žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života. Vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků. V rámci výuky nebo projektové práce získává a kriticky posuzuje data, informace sdílí, při spolupráci a komunikaci v digitálním prostředí jedná eticky a s respektem k druhým.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Předmět cizí jazyk rozvíjí osobnost žáka ve všech průřezových tématech.

- Průřezové téma **Občan v demokratické společnosti** se odráží v mnoha tématech výuky anglického jazyka ve smyslu multikulturní výchovy, výchovy k respektování a toleranci k jiným národům a rasám. Žák srovnává naše tradice a zvyky s anglicky mluvícími zeměmi, seznamuje se s významnými dny historie, poznává významné osobnosti současnosti

i minulosti, nahlíží na svobodu a morálku, zajímá se o současné problémy světa i jejich řešení.

- **Člověk a životní prostředí** - žák je veden k uvědomění si vlastní odpovědnosti k sobě samému, svému nejbližšímu okolí, životnímu prostředí. Srovnává vztah lidí ke světu u nás a v ostatních zemích a uvědomuje si měnící se přístup člověka k přírodě a nutnost zapojit se do procesu řešení problémů životního prostředí.
- **Člověk a svět práce** – žák je veden k uvědomělému osvojování si cizího jazyka a jeho důležitosti v pracovním uplatnění. Žák se prezentuje v dopisech, při žádostech o zaměstnání, v životopise a jiných formách verbálního i písemného sdělení.
- **Člověk a digitální svět** – žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
Žák - reaguje na podněty v cílovém jazyce.	1. **Opakování učiva ze základní školy**	2
Žák - vytvoří věty se slovesem have got, - použije vazbu there is/are v adekvátním případě, - vyjmenuje přivlastňovací zájmena a aktivně je používá.	**2. Sloveso have got, possessive´s, vazba there is/are, possessive pronouns** - tvoření, - použití.	12
Žák - vytvoří věty v přítomném čase prostém, - orientuje se v časových výrazech, - uplatňuje správný pořádek slov ve větách oznamovacích, tázacích a záporných.	**3. Přítomný čas prostý** - tvoření a použití. -	18
Žák - orientuje se v otázce počitatelnosti a nepočitatelnosti, aktivně používá nabytou gramatiku.	**4. Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména** tvoření, použití.	18
Žák - vyjadřuje ve větě schopnost, - používá aktivně příslovce, - aplikuje imperativ ve větách.	**5. Modální sloveso can. Příslovce. Rozkazovací způsob** - vyjádření schopnosti, - tvoření příslovcí, - tvoření a použití rozkazu.	18
Žák - aktivně používá cca 300 lexikálních jednotek týkajících se tematických okruhů, - aplikuje 100 základních významových sloves, - odvodí logický význam nových slov v kontextu, - používá dvojjazyčný slovník k vyhledání nové slovní zásoby, - orientuje se v základních vazbách a frázích dle tematických okruhů.	**Jazykové prostředky: Slovní zásoba**	
Žák - rozvíjí výslovnostní návyky, - napodobí slovní a větný přízvuk, intonaci věty, - používá návyky správné výslovnosti,	**Výslovnost**	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
- čte foneticky správně texty přiměřeně náročného obsahu i rozsahu.		
Žák - orientuje se v dané problematice, - konverzuje na daná témata a používá adekvátní slovní zásobu, - rozumí psanému textu, - napíše odborný i neodborný text na dané téma, - rozumí mluvenému projevu na dané téma, - témata budou zařazena podle potřeby a vhodnosti.	**Tematické okruhy** - domov, - osobní charakteristika, - rodina, přátelé, setkávání, - bydlení, vybavení bytu, domu, - denní režim, - škola, vzdělávání, předměty, - volný čas a zábava, - jídlo, stravování, vaření, - obchody a nakupování, - známá města, - počítače, internet, - oblečení, - sport, sportovní vybavení, - zdraví, návštěva lékaře.	
Žák - uplatňuje správný slovosled jednoduché věty, - rozlišuje mezi větami oznamovacími tázacími a rozkazovacími, - spojuje souvětí pomocí spojek a spojovacích výrazů.	**Větná skladba**	
Žák - rozpozná rozdíly mezi výslovností a pravopisem, - procvičuje správný pravopis nové slovní zásoby, - napíše vzkaz kamarádovi, email.	**Pravopis**	
Žák - interpretuje jednoduchý projev ve standardním tempu, - čte s porozuměním přiměřeně obtížné texty - orientuje se v text, - vyjadřuje se v nejběžnějších situacích denního života, - pozdraví, zahájí a ukončí rozhovor, vyjádří žádost, - orientuje se v cizím městě.	**Řečové dovednosti** - aktivní, - pasivní.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
Žák - posoudí svoji dosavadní úroveň anglického jazyka, - uvede příklady využití cizího jazyka z vlastní praxe, zkušenost z prázdnin.	**1. Motivace a cíle studia anglického jazyka**	2
Žák - vytvoří věty s těmito slovesy, - používá aktivně koncovku –ing u těchto sloves.	**2. Slovesa like, love a hate + koncovka -ing** - tvoření jednoduchých vět, - použití.	22
Žák - orientuje se v obou časech, - vytvoří věty v průběhovém čase, používá obou časů v adekvátních případech.	**3. Přítomný čas průběhový. Přítomný čas prostý versus přítomný čas průběhový.** - tvoření a použití.	22
Žák - orientuje se v pravidle používání času, - aktivně používá nabytou gramatiku, - tvoří kladné věty se slovesem „to be“.	**4. Minulý čas jednoduchý slovesa býti.** - tvoření, použití.	22
Žák - aktivně používá dalších 400 slov týkajících se tematických okruhů, - aplikuje frázová slovesa, - používá ustálená spojení slov, - rozumí vybraným idiomům, - pracuje s vhodným výkladovým slovníkem k objasnění významu neznámého slova.	**Jazykové prostředky: Slovní zásoba**	
Žák - rozvíjí výslovnostní návyky, - demonstruje slovní přízvuk, - napodobí intonaci anglické věty, - zachovává anglický rytmus.	**Výslovnost**	
Žák - orientuje se v dané problematice, - konverzuje na daná témata a používá adekvátní slovní zásobu, - rozumí psanému textu, - napíše odborný i neodborný text na dané téma, - rozumí mluvenému projevu na dané téma,	**Tematické okruhy** - potraviny, jídlo, - kuchařské umění, - zdravý životní styl, - oblečení, móda, styly, - nakupování, - volný čas, - počítače, internet, nové technologie,	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
- témata budou zařazena podle potřeby a vhodnosti.	- hudba, festivaly, oslavy, věda a vynálezy.	
Žák - aplikuje spojovací výrazy věty jednoduché i souvětí, - dodržuje správný slovosled jednoduché věty.	**Větná skladba**	
Žák - používá interpunkci a velká písmena, - vysvětlí psaní obtížných hlásek, - napíše pohlednici, neformální dopis.	**Pravopis**	
Žák - řeší otázky k vyslechnutému textu, - přednese jednoduchý projev na dané téma, - čte plynule připravený text, - odpovídá samostatně na otázky, - prezentuje stručně svůj názor před třídou či svou skupinou, - popíše obrázek, - poskytne informaci, - objedná si jídlo či vstupenky.	**Řečové dovednosti** - sluchové, - zrakové, - ústní.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 66
Žák - prezentuje znalosti již nabyté, - diskutuje o prázdninách.	**1. Opakování učiva z loňského ročníku**	2
Žák - zdůvodní rozdíl ve stupňování, - používá správně komparativní tvary, vyjádří srovnání pomocí správných výrazů.	**2. Stupňování přídavných jmen** - tvoření 2. stupně přídavných jmen pravidelných, - použití.	9
Žák - vyjmenuje slovesa typická pro použití „will“, - uvede příklady vět kladných i záporných, - sestaví vlastní předpovědi s použitím této mluvnice.	**3. Budoucí čas s „will“ pro předpovědi** - tvoření a použití.	11
Žák - orientuje se v obou koncovkách superlativních tvarů, - uvede příklady nepravidelného stupňování, - aktivně používá nabytou gramatiku.	**4. Stupňování přídavných jmen** - tvoření 3. stupně přídavných jmen (ne)pravidelných, - použití.	10
Žák - orientuje se v používání této vazby, - uvede příklady záporných vět a otázek, - hovoří o vlastních plánech do budoucna.	**5. Vazba „going to“ pro plány a záměry** - tvoření a použití.	11
Žák - vyčíslí příklady pravidel a povinností, - tvoří kladné, záporné i tázací věty, - prezentuje před skupinou své povinnosti, - aktivně používá předložky i předložkové vazby.	**6. Sloveso „have to“. Předložky místa a času, předložkové vazby** - tvoření a použití.	11
Žák - vymezí použití vazby „if“+ imperativ, - používá vazby při udílení pokynů a rad, - rozpozná a utvoří předpřítomný čas, - tvoří otázky a krátké odpovědi kladné i záporné.	**7. „if“ + rozkazovací způsob. Pokyn, rada. Předpřítomný čas** - tvoření a použití.	12
Žák - aktivně používá dalších 400 slov týkajících se tematických okruhů, - aplikuje předložkové vazby, - používá ustálená spojení slov, - rozvíjí slovní zásobu četbou časopisu.	**Jazykové prostředky: Slovní zásoba**	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 66
Žák - pokračuje v rozvíjení správných výslovnostních návyků. - odhadne slovní přízvuk, - zdokonaluje intonaci anglické věty.	**Výslovnost**	
Žák - orientuje se v dané problematice, - konverzuje na daná témata a používá adekvátní slovní zásobu, - rozumí psanému textu, - napíše odborný i neodborný text na dané téma, - rozumí mluvenému projevu na dané téma, - témata budou zařazena podle potřeby a vhodnosti.	**Tematické okruhy** - jídlo, stravování, vaření, - zdravý životní styl, - ekologie, životní prostředí, - planeta Země, - přírodní národy, - počasí, změny klimatu, - anglicky mluvící země, - cestování a doprava, - nakupování, - volný čas, - práce, povolání, - osobní charakteristika, - dobrovolnictví, - kultura, - politika.	
Žák - aplikuje pravidla interpunkce, - používá správně vztažná zájmena, - doplňuje spojovací výrazy a spojky.	**Větná skladba**	
Žák - prokáže znalost složených slov, - doloží znalost slovní zásoby písemnou formou.	**Pravopis**	
Žák - vede rozhovor s různým tematickým zaměřením, - převypráví svými slovy vyslechnutý text, - zdůvodní svůj názor,prezentuje sám sebe ve skupině.	**Řečové dovednosti** - sluchové, - zrakové, - ústní.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 60
Žák - diskutuje o prázdninách, - aktivně používá nabytých znalostí.	**1. Opakování učiva z loňského ročníku**	2
Žák - zdůvodní rozdíl v používání obou časů, - tvoří věty kladné i záporné, - správně odpovídá na otázky, aktivně používá tázacích dovětků.	**2. Přítomný čas prostý a průběhový. Otázky a tázací dovětky** - tvoření časů, - rozdílné použití.	9
Žák - uvede příklady použití obou časů, - orientuje se v rozdílných významech obou časů.	**3. Minulý čas prostý a průběhový** - tvoření časů, - rozdílné použití.	11
Žák - aktivně používá stupňové tvary, - objasní používání „too“ a „enough“, - používá správně přídavná jména s nepravidelným stupňováním.	**4. Stupňování přídavných jmen. „Too“ a „enough“** - tvoření komparativních a superlativních forem, - přídavných jmen (ne)pravidelných, použití.	9
Žák - správně vyjadřuje své plány a přání, - vyčíslí slovesa pojící se s gerundiem a infinitivem, - orientuje se v pravidlech používání modálních sloves.	**5. Přání a záměry. Gerundia a infinitivy** - tvoření a použití.	10
Žák - sestaví rady s použitím „should, shouldn´t“, - uvede příklady pravidel vhodné pro „must, mustn´t“.	**6. „Should, shouldnť, must, mustn´t“** - tvoření a použití.	11
Žák - utvoří počitatelnost z nepočitatelných podstatných jmen, - orientuje se v používání členů.	**7. Počitatelnost a nepočitatelnost. Členy** - tvoření a použití.	8
Žák - aktivně používá asi 1500 slov, - doplní homonyma, synonyma a antonyma, - rozvíjí slovní zásobu četbou časopisu, - používá frázová slovesa.	**Jazykové prostředky: Slovní zásoba**	
Žák - disponuje správnými výslovnostními návyky,	**Výslovnost**	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 60
- demonstruje slovní a větný přízvuk i intonaci anglické věty.		
Žák - orientuje se v dané problematice, - konverzuje na daná témata a používá adekvátní slovní zásobu, - rozumí psanému textu, - napíše odborný i neodborný text na dané téma, - rozumí mluvenému projevu na dané téma, - témata budou zařazena podle potřeby a vhodnosti.	**Tematické okruhy** - rodina, vztahy, - osobní charakteristika, - společenský život, - slavné osobnosti, - byt, dům, ubytovna, - bytové zařízení, vybavení, - móda, oblékání, osobní styl, - peníze, finanční gramotnost, - škola, vzdělání, - práce, povolání, zaměstnání, - dobrovolnictví, brigády, - zdravý životní styl, - sport, cvičení, - jídlo, stravování, diety, tradiční kuchyně.	
Žák - aplikuje různé slovesné časy na správné děje, - používá správnou interpunkci, - tvoří složitější souvětí, dodržuje správný pořádek anglické věty.	**Větná skladba**	
Žák - aktivně doloží znalost slovní zásoby, - orientuje se ve složených slovech a výrazech.	**Pravopis**	
Žák - řeší otázky, - popisuje obrázky, - reprodukuje text, - zprostředkuje ostatním svou zkušenost, - hovoří o odborných tématech, - připraví prezentaci, vyjádří se v diskusi.	**Řečové dovednosti** - sluchové, zrakové, ústní.	

7.7 Německý jazyk II

Učební osnova předmětu	Německý jazyk II				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	2	2	2	2	8

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Výuka Německého jazyka jako druhého cizího jazyka předpokládá nulovou nebo mírně začáteční vstupní úroveň. Ve výuce je třeba klást důraz na motivaci žáka a jeho zájem o studium cizího jazyka a připravit jej na život v multikulturní Evropě. Prvořadým cílem je příprava žáka na další studium na vysokých školách a vyšších odborných školách. Díky osvojeným kompetencím napomáhat i jejich dobrému uplatnění na trhu práce.
Směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá minimální úrovni A2 (pokud navazuje na výuku dalšího cizího jazyky podle RVP ZV) nebo A1/A2 (bez návaznosti na RVP ZV) podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: vzdělávání a komunikace v cizím jazyce.

Výuka předmětu Německý jazyk II vychází z RVP pro obor vzdělání Zdravotnické lyceum.
Německý jazyk II je realizován v prvním až čtvrtém ročníku při této hodinové dotaci: 1. a 2. ročník – po 68 hodinách, 3. ročník – 66 hodin, 4. ročník – 60 hodin, celkem 262 hodin za studium.
Předmět Německý jazyk II využívá obsah vyučovacích předmětů OBN, DEJ i odborných předmětů.
Obsah učiva je rozdělen do čtyř složek:
- řečové dovednosti – rozvíjejí se komplexně na základě osvojování jazykových prostředků, slovní zásoby v tematických okruzích a rozšiřováním poznatků o zemích studovaného jazyka,
- jazykové prostředky – zvuková stránka jazyka, pravopis, slovní zásoba a gramatika,
- tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce – vztahují se k oblastem osobního, společenského a pracovního života, jedná se o vyjadřování řečové etikety v různých životních situacích a stylistických rovinách,
- reálie – poznatky z kultury, národních zvyků a tradic, historie, politiky, geografie.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- využíval jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě,
- formuloval a obhajoval své názory,
- vnímal význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění,
- usiloval o spisovný jazykový projev v situacích, kde je to vhodné,

- snažil se odstranit nedostatky ve vyjadřování,
- získával a kriticky hodnotil informace z různých zdrojů,
- posuzoval jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa,
- dodržoval zásady jazykové kultury,
- volil v různých komunikačních situacích přiměřenou formu,
- odmítal projevy nekulturního jazykového chování.

Pojetí výuky

Základní výukovou formou je frontální výuka (výklad a diskuse), která je kombinována s dalšími vyučovacími metodami (týmová práce a kooperace, zařazení her, soutěží, veřejné prezentace žáků).

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků žáka probíhá v souladu se školním klasifikačním řádem. Důraz je kladen na řečové dovednosti, porozumění rodilému mluvčímu, porozumění textu, na dovednosti interpretovat text, vyměňovat si informace v rozhovorech, na schopnost aplikovat osvojené společenské fráze v rozhovoru, slovní zásobu, na správnost osvojených gramatických struktur uplatněných v písemném projevu.
V každém ročníku budou zařazeny písemné kontrolní práce (dvě v každém ročníku, z nichž jedna může být domácí).

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu Německý jazyk II se u žáka rozvíjejí tyto klíčové kompetence:
- **Kompetence k řešení problému** – žák je veden k samostatnosti při řešení problémových situací.
- **Kompetence komunikativní** – žák je veden k srozumitelnému formulování svých myšlenek v mluvené i písemné formě a k vystupování v souladu se zásadami kultury projevu a chování.
- **Kompetence sociální a personální** – žák je veden k přijímání a odpovědnému plnění svěřených úkolů, k osvojení si vědomostí a dovedností potřebných pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit, k tvořivé práci s odborným textem.
- **Kompetence občanské** – žák si vytváří osobitý, objektivně kritický a celkově pozitivní vztah ke společenskému dění, kultuře, literatuře a umění, je veden k návyku individuální četby umělecké a neumělecké literatury, které se později projeví v jeho celoživotní orientaci.
- **Digitální kompetence –** žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života. Vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků. V rámci výuky nebo projektové práce získává a kriticky posuzuje data, informace sdílí, při spolupráci a komunikaci v digitálním prostředí jedná eticky a s respektem k druhým.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- **Občan v demokratické společnosti** – žák je veden ke komunikaci v cizím jazyce při vyjednávání a řešení konfliktů.
- **Člověk a svět práce** – žák je veden k osvojování si německého jazyka vzhledem k možnosti pracovního uplatnění v zahraničí.

- **Člověk a digitální svět** – žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
Žák - objasní význam studia německého jazyka a jeho využití nejen v budoucím povolání.	**1. Úvod do studia německého jazyka**	
Žák - časuje sloveso sein, haben, pravidelná a některá nepravidelná slovesa, - tvoří jednoduché věty oznamovací a tázací, - tvoří záporné věty s použitím „nicht“ a „kein“, - tvoří věty v rozkazovacím způsobu, - rozumí významu způsobových sloves a tvoří věty se způsobovými slovesy, - používá neurčitý podmět „man“.	**2. Jazykové prostředky - gramatika** - přítomný čas sloves sein, haben, pravidelných a nepravidelných sloves - pořádek slov ve větě tázací a oznamovací - zápor nicht a kein - rozkazovací způsob - způsobová slovessa - neurčitý podmět man	
Žák - používá člen určitý a neurčitý, množné číslo - používá základní číslovky.	**Členy podstatných jmen, množné číslo** - člen určitý, neurčitý, množné číslo - základní číslovky.	
Žák - skloňuje podstatná jména v 1. a 4. pádu - používá vazbu „es gibt“.	1. a 4. pád podstatných jmen - 4.p. členů a přivlastňovacích zájmen - vazba es gibt se 4.p..	
Žák - užívá tematicky zaměřené lexikální jednotky - odvodí význam nových slov v kontextu - orientuje se v základních ustálených vazbách a frázích, - aktivně používá získanou slovní zásobu v rozsahu daných tematických okruhů.	**Jazykové prostředky – slovní zásoba**	
Žák - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti - napodobí slovní a větný přízvuk, intonaci věty - čte foneticky správně texty.	**Jazkové prostředky – výslovnost**	
Žák - uplatňuje správné pořadí slov ve větě	**Jazykové prostředky – větná skladba**	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
- rozlišuje věty oznamovací, rozkazovací a tázací.		
Žák - vyjadřuje se ústně i písemně k tématům osobního života a studia, - domluví se v běžných situacích, umí získat a podat informace, - v komunikaci používá stylisticky vhodné obraty.	**3.Tematické okruhy** - osobní údaje - rodina, domov - země, jazyky, národnosti - škola, přátelé, volný čas - jídlo a nápoje	
Žák - rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu, - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření, - nalezne v promluvě důležité informace, - porozumí školním a pracovním pokynům, - rozpozná význam obecných sdělení, - čte s porozuměním věcně i jazykově, - přiměřené texty, orientuje se v textu, - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené, - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem, - vyjadřuje se v běžných, předvídatelných situacích, - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis, - přeloží text a používá slovníky i elektronické, - zapojí se do hovoru bez přípravy, - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech, - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu, - vhodně argumentuje na základě nalezených a ověřených zdrojů, - samostatně vyhledává a zpracovává informace, posuzuje důvěryhodnost zdrojů,	**4. Řečové dovednosti** - receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, - receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem - produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky, - produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků, anotací apod., - jednoduchý překlad, - interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností, - interakce ústní - interakce písemná.	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
- vytváří materiály v digitální podobě (prezentace, videa, texty, obrázky), materiály následně sdílí.		

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
Žák - používá jazykové dovednosti získané v předchozím ročníku.	**1. Opakování učiva z předchozího ročníku**	
Žák - používá běžná slovesa s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou ve větě, - umí vyjádřit časové údaje.	**2. Jazykové prostředky – gramatika** - slovesa s odlučitelnou předponou - slovesa s neodlučitelnou předponou - určení času.	
- umí a používá předložky se 4.p., podstatná jména a zájmena ve 4.p..	- předložky se 4.p. - osobní zájmena ve 4.p.	
- umí a používá předložky se 3.p., podstatná jména a zájmena ve 3.p.	- 3.p. podstatných jmen, přivlastňovacích a osobních zájmen - předložky se 3.p.	
- umí a používá předložky se 3. a 4.p.	- předložky se 3. a 4.p.	
- umí vytvořit a použít préteritum pomocných sloves, - umí vytvořit a použít perfektum pravidelných a nepravidelných sloves.	- minulý čas – préteritum - pomocných sloves - minulý čas – perfektum.	
Žák - užívá tematicky zaměřené lexikální jednotky, - odvodí význam nových slov v kontextu - orientuje se v základních ustálených vazbách a frázích, - aktivně používá získanou slovní zásobu v rozsahu daných tematických okruhů.	**Jazykové prostředky – slovní zásoba**	
Žák - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, - napodobí slovní a větný přízvuk, intonaci věty, - čte foneticky správně texty.	**Jazykové prostředky – výslovnost**	
Žák - uplatňuje správné pořadí slov ve větě, rozlišuje věty oznamovací, rozkazovací a tázací.	**Jazykové prostředky – větná skladba**	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
Žák - vyjadřuje se ústně i písemně k tématům osobního života a studia, - domluví se v běžných situacích, umí získat a podat informace, - v komunikaci používá stylisticky vhodné obraty.	**3.Tematické okruhy** - denní program, volnočasové aktivity, - přátelé, vlastnosti, vztahy, - nakupování, služby, - dům a domov, - cestování, německy mluvící země	
Žák - rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu, - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření, - nalezne v promluvě důležité informace, - porozumí školním a pracovním pokynům, - rozpozná význam obecných sdělení - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené, - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem, - vyjadřuje se v běžných, předvídatelných situacích, - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis, - přeloží text a používá slovníky i elektronické, - zapojí se do hovoru bez přípravy, - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech, - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu - vhodně argumentuje na základě nalezených a ověřených zdrojů, - samostatně vyhledává a zpracovává informace, posuzuje důvěryhodnost zdrojů, - vytváří materiály v digitální podobě (prezentace, videa, texty, obrázky), materiály sdílí.	**4. Řečové dovednosti** - receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, - receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem - produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky, - produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků, anotací apod., - jednoduchý překlad, - interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností, - interakce ústní - interakce písemná.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 66
Žák - používá jazykové dovednosti získané v předchozím ročníku.	**1. Opakování učiva z předchozího ročníku**	
Žák - používá časové předložky, - zná a používá silná a nepravidelná slovesa v perfektu, - umí vytvořit souvětí se spojkami dass a weil - umí vytvořit a použít préteritum způsobových sloves.	**2. Jazykové prostředky - gramatika** - časové předložky, - perfektum silných a nepravidelných sloves, - spojky dass a weil, - préteritum způsobových sloves	
Žák - používá zeměpisné názvy s předložkami - zná a používá zvratná slovesa, - rozumí a umí vytvořit a použít stupňování přídavných jmen.	- zeměpisné názvy a předložky, - zvratná slovesa - stupňování přídavných jmen.	
Žák - umí vyčasovat a použít sloveso werden v jeho základních významech - rozumí, umí vyskloňovat a použít ve větě přídavná jména a tázací zájmena „was für ein“ a welcher.	- sloveso werden - skloňování přídavných jmen po členu určitém, neurčitém, přivl. zájmenu a zájmenu kein - tázací zájmena „was für ein“ a „welcher“.	
Žák - umí vytvořit souvětí se souřadnými spojkami a správným slovosledem ve větě hlavní a vedlejší.	- souřadné souvětí - spojky s přímým pořádkem slov - spojky s nepřímým pořádkem slov.	
Žák - užívá tematicky zaměřené lexikální jednotky - odvodí význam nových slov v kontextu - orientuje se v základních ustálených vazbách a frázích, - aktivně používá získanou slovní zásobu v rozsahu daných tematických okruhů.	**Jazykové prostředky – slovní zásoba**	
Žák - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti - napodobí slovní a větný přízvuk, intonaci věty, - čte foneticky správně texty.	**Jazykové prostředky – výslovnost**	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 66
Žák - uplatňuje správné pořadí slov ve větě - rozlišuje věty oznamovací, rozkazovací a tázací - tvoří souřadná souvětí a dodržuje správné pořadí slov ve větě hlavní a vedlejší.	**Jazykové prostředky – větná skladba**	
Žák - vyjadřuje se ústně i písemně k tématům osobního života a studia - domluví se v běžných situacích, umí získat a podat informace - v komunikaci používá stylisticky vhodné obraty.	**3. Tematické okruhy** - prázdninové aktivity, kulturní a sportovní akce, ubytování, dopravní prostředky, - Německo, cestování, výlety, pamětihodnosti v Berlíně - počasí, oblečení, móda, nákupy, - lidské tělo, nemoci a léky, zdravý životní styl, u lékaře, v lékárně.	
Žák - rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu, - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření, - nalezne v promluvě důležité informace, - porozumí školním a pracovním pokynům, - rozpozná význam obecných sdělení - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené, - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem, - vyjadřuje se v běžných, předvídatelných situacích, - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis, - - přeloží text a používá slovníky i elektronické, - zapojí se do hovoru bez přípravy,	**Řečové dovednosti** - receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, - receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem - produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky, - produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků, anotací, apod., - jednoduchý překlad, - interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností, - interakce ústní - interakce písemná.	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 66
- vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech, - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu - vhodně argumentuje na základě nalezených a ověřených zdrojů, - samostatně vyhledává a zpracovává informace, posuzuje důvěryhodnost zdrojů, - vytváří materiály v digitální podobě (prezentace, videa, texty, obrázky), materiály sdílí.		

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 60
Žák - používá jazykové dovednosti získané v předchozím ročníku.	**1. Opakování učiva z předchozího ročníku**	
Žák - dokáže vytvořit věty se spojkami wenn a als, ovládá slovosled - tvoří věty se spojkou obwohl - umí vystupňovat přídavná jména.	**2. Jazykové prostředky - gramatika** - spojky wenn a als - spojka obwohl - stupňování přídavných jmen 3. stupeň (přívlastek).	
Žák - rozlišuje, kdy použít infinitiv s zu a kdy infinitiv bez zu, - umí používat účelové věty, - rozumí a umí zkracovat vedlejší věty s dass.	- infinitiv s zu a bez zu, - vedlejší věty účelové se spojkou damit/konstrukce um … zu, - zkracování vedlejších vět s dass.	
Žák - zná a umí používat préteritum slabých sloves - umí a používá préteritum silných a nepravidelných sloves, - ví, kdy se používá préteritum a kdy perfektum, - umí vytvořit vedlejší věty vztažné.	- préteritum slabých sloves, - préteritum silných a nepravidelných sloves, - rozdíl mezi préteritem a prefektem a jejich použití - vedlejší věty vztažné.	
Žák - rozumí, co je konjunktiv a kdy a jak se používá, - ovládá konjunktiv modálních sloves, pomocných sloves sein a haben, sloves gehen, kommen a wissen, - umí vytvořit vedlejší věty podmínkové s konjunktivem II.	- konkunktiv II: opisný tvar würde + infinitiv, - konjunktiv II modálních sloves, - konjunktiv II pomocných sloves sein a haben, - konjunktiv II sloves gehen, kommen, wissen, - vedlejší věty podmínkové s konjunktivem II.	
Žák - užívá tematicky zaměřené lexikální jednotky - odvodí význam nových slov v kontextu - orientuje se v základních ustálených vazbách a frázích, - aktivně používá získanou slovní zásobu v rozsahu daných tematických okruhů.	**Jazykové prostředky – slovní zásoba**	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 60
Žák - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, - napodobí slovní a větný přízvuk, intonaci věty, - čte foneticky správně texty.	**Jazykové prostředky – výslovnost**	
Žák - uplatňuje správné pořadí slov ve větě, - rozlišuje věty oznamovací, rozkazovací a tázací, věty v přítomném a minulém čase.	**Jazykové prostředky – větná skladba**	
Žák - vyjadřuje se ústně i písemně k tématům osobního života a studia - domluví se v běžných situacích, umí získat a podat informace - v komunikaci používá stylisticky vhodné obraty.	**3. Tematické okruhy** - týmové a individuální sporty - kultura - online a offline svět, výhody a nevýhody, - plány do budoucna.	
Žák - rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu, - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření, - nalezne v promluvě důležité informace, - porozumí školním a pracovním pokynům, - rozpozná význam obecných sdělení, - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené, - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem, - vyjadřuje se v běžných, předvídatelných situacích, - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis, - přeloží text a používá slovníky i elektronické, - zapojí se do hovoru bez přípravy, - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech,	**4. Řečové dovednosti** - receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, - receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem - produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky, - produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků, anotací apod., - jednoduchý překlad, - interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností, - interakce ústní - interakce písemná.	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 60
- zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu - vhodně argumentuje na základě nalezených a ověřených zdrojů, - samostatně vyhledává a zpracovává informace, posuzuje důvěryhodnost zdrojů, - vytváří materiály v digitální podobě (prezentace, videa, texty, obrázky), materiály sdílí.		

7.8 Ruský jazyk II

Učební osnova předmětu	Ruský jazyk II				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	2	2	2	2	8

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Výuka ruského jazyka II jako druhého cizího jazyka předpokládá nulovou nebo mírně začáteční vstupní úroveň. Ve výuce je třeba klást důraz na motivaci žáka a jeho zájem o studium cizího jazyka a připravit jej na život v multikulturní Evropě. Prvořadým cílem je příprava žáka na další studium na vysokých a vyšších odborných školách a napomáhat dobrému uplatnění na trhu práce.
Směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá minimální úrovni A2 (pokud navazuje na výuku dalšího cizího jazyky podle RVP ZV) nebo A1/A2 (bez návaznosti na RVP ZV) podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: jazykové vzdělávání a komunikace, vzdělávání a komunikace v cizím jazyce.
Výuka předmětu Ruský jazyk II vychází závazně z RVP pro obor vzdělání Zdravotnické lyceum. Výuka probíhá od prvního do čtvrtého ročníku při týdenní hodinové dotaci 2 hodiny, což představuje 68 hodin v 1. a 2. ročníku, 66 hodin ve 3. ročníku a 60 hodin ve 4. ročníku. Žák absolvuje celkem 262 hodin výuky cizího jazyka.
Obsah učiva je rozdělen do 4 složek:
- řečové dovednosti – rozvíjí se komplexně na základě osvojování jazykových prostředků, slovní zásoby v tematických okruzích a rozšiřováním poznatků o zemích studovaného jazyka,
- jazykové prostředky – zvuková stránka jazyka, pravopis, slovní zásoba a gramatika,
- tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce – vztahují se k oblastem osobního, společenského a pracovního života, jedná se o vyjadřování řečové etikety v různých životních situacích a stylistických rovinách,
- reálie – poznatky z kultury, národních zvyků a tradic, historie, politiky, geografie.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- získal pozitivní vztah a motivaci ke studiu i samostatnému učení cizího jazyka,
- využíval jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě,
- formuloval a obhajoval své názory,
- vnímal význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění,
- usiloval o spisovný jazykový projev v situacích, kde je to vhodné,

- snažil se odstranit nedostatky ve vyjadřování,
- získal a kriticky hodnotil informace z různých zdrojů,
- posuzoval jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa,
- dodržoval zásady jazykové kultury,
- volil v různých komunikačních situacích přiměřenou formu,
- odmítal projevy nekulturního jazykového chování.

Pojetí výuky

Výuka předmětu Ruský jazyk II probíhá v běžné třídě nebo v jazykové učebně převážně frontální formou (výklad, vysvětlení, diskuse) s praktikováním dalších vyučovacích metod – týmová práce a kooperace, zařazení her, soutěží, veřejné prezentace žáků, využívání audiovizuální techniky.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení se opírá o klasifikační řád školy. Žák je hodnocen na základě ústního zkoušení (tematická konverzace, převyprávění textu, samostatný ústní projev) a písemného zkoušení (testy, krátké eseje, emaily, blogy), dále je hodnocena samostatnost projevu, srozumitelnost, dovednost výstižně formulovat myšlenky, přiměřené využití možností jazykových prostředků, slovní zásoby, gramatiky, porozumění rodilému mluvčímu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** - učitel klade důraz na pozitivní motivaci, u žáka vzbudí zájem o studium cizího jazyka. Žákovi předkládá vhodné informační zdroje (učebnice, texty, pracovní sešity, časopisy) a zadává úkoly, při kterých si žák osvojuje různé formy samostudia, orientuje se v dané problematice, vyhledává a zpracovává informace, rozvíjí kreativitu. Žák je seznamován s možnostmi uplatnění ruského jazyka v praxi.
- **Kompetence k řešení problémů** - žák je veden k samostatnosti při řešení problémových situací, ke kreativitě při řešení úkolu a k práci s informacemi z různých mediálních zdrojů.
- **Kompetence komunikativní** - žák je veden k přirozené reakci na běžné životní situace prostřednictvím dialogu, k rozvoji dovednosti porozumět čtenému a slyšenému textu, jeho reprodukci a písemnému zpracování.
- **Kompetence sociální a personální** - učitel vytváří a upevňuje partnerský vztah učitel – žák, žák je veden k respektování pravidel (týmová práce) a ke spolupráci, naslouchání a porozumění.
- **Kompetence občanské** - žák je veden k uvědomění si odpovědnosti k sobě samému, ke spolužákům i k učiteli, k respektování sociálních i etnických zvláštností spolužáků, k utváření žebříčku životních hodnot.
- **Digitální kompetence –** žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života. Vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků. V rámci výuky nebo projektové práce získává a kriticky posuzuje data, informace sdílí, při spolupráci a komunikaci v digitálním prostředí jedná eticky a s respektem k druhým.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Předmět cizí jazyk rozvíjí osobnost žáka ve všech průřezových tématech.

- Průřezové téma **Občan v demokratické společnosti** se odráží v mnoha tématech výuky ruského jazyka ve smyslu multikulturní výchovy, výchovy k respektování a toleranci k jiným národům a rasám. Žák srovnává naše tradice a zvyky s rusky mluvícími zeměmi, seznamuje se s významnými dny historie, poznává významné osobnosti současnosti i minulosti, nahlíží na svobodu a morálku, zajímá se o současné problémy světa i jejich řešení.
- **Člověk a životní prostředí** - žák je veden k uvědomění si vlastní odpovědnosti k sobě samému, svému nejbližšímu okolí, životnímu prostředí. Srovnává vztah lidí ke světu u nás a v ostatních zemích a uvědomuje si měnící se přístup člověka k přírodě a nutnost zapojit se aktivně do procesu řešení problémů životního prostředí.
- **Člověk a svět práce** – žák je veden k uvědomělému osvojování si cizího jazyka a jeho důležitosti v pracovním uplatnění. Žák se prezentuje v dopisech, při žádostech o zaměstnání, v životopise a jiných formách verbálního i písemného sdělení.
- **Člověk a digitální svět** – žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
Žák - pozdraví a rozloučí se, - představí sebe, zeptá se na jméno spolužáka, - přečte a napíše první ruská slova.	**1. Abeceda** - porovnávání latinky a azbuky, - seznamovací rozhovory, - poslech a opakování frazeologie.	4
Žák - orientuje se na mapě Ruska, - spojuje ruská a česká písmena, - trénuje přízvuk, intonaci a výslovnost, - rozeznává význam ruských křestních jmen.	**2. Přítomný čas slovesa быть** - oslovování, - opak zdvořilostních frází, - přízvuk v ruštině, - vliv přízvuku na výslovnost, - výslovnost hlásky **ш.**	14
Žák - používá přivlastňovací zájmena v jednotném čísle, - naučí se výraz **"у меня"** k vyjádření českého "mám", - porozumí slovesu **любить** ve významu "mít rád", - časuje sloveso **любить** v jednotném i v množném čísle.	**3. Přivlastňovací zájmena** - vyjádření českého "mám, máš", - vyjádření českého "mám rád", - výslovnost písmen **я, е, ё, ю,** - nepřízvučné samohlásky **о, а, е, я.**	14
Žák - spojuje české a ruské názvy zemí, - umí odpovědět, v jaké zemi žije, - orientuje se, jakým jazykem se mluví v různých zemích, - dokáže říci, jaký jazyk se učí ve škole, - rozpozná podle vizitek známých osobností o kom je řeč, - doplňuje do tabulky zemí národnosti mužské i ženské a jejich rodný jazyk, - dokáže vyhledat na internetu informace o počtu národností na území RSFSR a jejich úředních jazycích, - užívá zápor **не/нет** a rozumí rozdílnému užití.	**4. Názvy zemí; časování sloves жить, говорить, изучать** - názvy zemí po předložkách "v" a "z", - časování sloves "bydlet, mluvit a učit se", - výslovnost ruského **ж,** - názvy národností, - zápor u sloves, - porovnání intonace českých a ruských vět, - opak naučených frází.	12
Žák - dokáže vyjmenovat i napsat číslovky 0-20, - umí pojmenovat dny v týdnu,	**5. Číslovky; časování slovesa писать**	12

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
- spojuje ruské a české názvy dnů v týdnu, - používá vhodnou slovní zásobu na popisování školních předmětů a rozvrhu, - aktivně vyhledá ve slovníku neznámá slova, - se dozvídá o systému známkování v ruské škole, - porovnává vzdělávací systém v Rusku a ČR, - porovnává výslovnost podobných ruských a českých slov,	- číslovky 0-20 slovem i písmem, - improvizovaný telefonní rozhovor podle poslechu, - diskuze o školním rozvrhu a oblíbených/neoblíbených předmětech, - koncovka 4. pádu jedn.č. podst. jmen, - výslovnost ruského **щ,** - výslovnost měkkého **л, р,** - opakování frází z lekce.	
Žák - přiřadí fotografie k dialogu, - sestaví podobný rozhovor k dalším fotografiím, - nahradí podle textu výrazy tučně vytištěné, - přeloží fráze podle poslechu, - odpovídá na otázky, - napíše email kamarádce, - vyplní anketu, - čte číselné příklady a najde správný výsledek, - přiřazuje slova k obrázkům, - sestaví jednoduché vyprávění o kamarádovi.	**6. Opakovací lekce** - opak slovíček, frází i gramatiky předchozích lekcí, - vytvoření jména po otci, - vyplnění ankety, - početní příklady, - nová slovíčka přejatá z jiných jazyků, - vyprávění o blízké osobě, - zajímavosti o historii první abecedy lidstva.	12
Žák - zahájí rozhovor, - zeptá se na věk, jméno, bydliště, zajímá se, jak se spolužák má, - pojmenuje členy své rodiny, označí slovní přízvuk, baví se o povoláních rodinných příslušníků, - umí vyjmenovat různé státy, jejich obyvatele i úřední jazyky těchto zemí, - diskutuje o škole, rozvrhu jednotlivých dní, o svých oblíbených i méně oblíbených předmětech, - vypráví o blízké osobě, - dokáže napsat rusky email svému spolužákovi, - orientuje se na mapě Ruska, zná některá významná města i známé osobnosti kultury a historie Ruska.	**Tematické celky** - seznamování - věk, bydliště - známé osobnosti - významná ruská města - moje rodina, příbuzní - profese, zaměstnání - typická česká a ruská jména - názvy vybraných států, jejich obyvatel a jazyků, kterými hovoří - škola, rozvrh, předměty, spolužáci	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
Žák - aktivně používá tematicky zaměřené lexikální jednotky, - odvodí logický význam nových slov v kontextu, - orientuje se v základních ustálených vazbách a frázích dle tematických okruhů, - aplikuje získané znalosti v podobných situacích, - používá dvojjazyčný slovník k vyhledání nové slovní zásoby.	**Jazykové prostředky:** **Slovní zásoba**	
Žák - používá návyky správné výslovnosti, - napodobí slovní a větný přízvuk, intonaci věty, - čte foneticky správně texty přiměřeně náročného obsahu i rozsahu.	**Výslovnost**	
Žák - používá správné tvary slovesa „být“ a „mít, - aplikuje osobní a přivlastňovací zájmena, - používá přítomný čas sloves mít rád, - vyjadřuje slovem i písmem číslovky 0-20, - umí časovat slovesa bydlet, mluvit, učit se, psát, - orientuje se v různých tvarech 4. pádu jednotného čísla podstatných jmen.	**Gramatika**	
Žák - uplatňuje správné pořadí slov ve větě jednoduché, - rozlišuje věty oznamovací, rozkazovací a tázací.	**Větná skladba**	
Žák - rozpozná rozdíly mezi výslovností a pravopisem, - procvičuje správný pravopis nové slovní zásoby zápisem do slovníčku.	**Pravopis**	
Žák - dorozumí se v nejběžnějších situacích, - rozumí jednoduché promluvě, - čte s porozuměním, - orientuje se v textu, - rozumí nahrávkám rodilých mluvčích a umí vyplňovat testy podle jednoduchých nahrávek.	**Řečové dovednosti**	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
Žák - časuje slovesa v minulém čase, - tvoří složené číslovky a jednoduché příklady, - používá správný 3. pád osobních zájmen on, ona, - formuluje činnosti typické pro jednotlivá roční období.	**1. Minulý čas sloves** - 3. pád osobních zájmen **он, она,** - číslovky 30-100, - výslovnost ruského **ы,** - názvy měsíců a ročních období.	14
Žák - časuje sloveso "koupit", - používá osobní zájmena ve 3. pádě, - píše podle poslechu řadové číslovky 1. -5., - umí zformulovat svou potřebu pomocí fráze "potřebuji", "musím", - vyslovuje správně měkké ruské "l", - používá v konverzaci přejatá slova z angličtiny.	**2. Časování slovesa купить,** - 3. pád jednot.čísla podst.jmen a osobních zájmen, - řadové číslovky **первый-пятый,** - vyjádření českého "мне надо", мне нужно", - výslovnost měkkého **л.**	14
Žák - vyjmenuje různé druhy jídla a nápojů, - vyjádří své preference při objednávání, - skloňuje slova "rubl" a "koruna" po různých číslovkách, - zapisuje číslovky podle poslechu, - vytvoří a udělá ve třídě anketu o oblíbených jídlech spolužáků, - časuje slovesa "pít" a "jíst", - vyslovuje správně měkké "b", "p" a "m" i přejatá slova.	**3. Časování slovesa пить, есть,** - číslovky 200-1000, - spojování číslovek s podst.jmény, - objednání jídla, menu, - rubl-koruna, - výslovnost měkkého **б,п,м,** - výslovnost přejatých slov, - opak frází dané lekce.	14
Žák - vyjmenuje dopravní prostředky, - diskutuje o tom, kam pojede v létě na prázdniny, - používá tázací zájmeno **"jaký", "který"**s podstatnými jmény, - vypráví o svém městě příteli, který jej chce navštívit, - aktivně používá tvary sloves "jít" a "jet", - používá tázací zájmeno **"jaký", který"** s přídavnými jmény, - ovládá tvary ukazovacího zájmena "tento".	**4. Opakovací lekce** - opakování slovíček, frází a gramatiky předchozích lekcí, - zájmena **какой, какая, какое, какие,** - kam a jak na prázdniny? - slovesa **пойти, поехать,** - zájmeno **какой** a přídavná jména, - ukazovací zájmeno **этот.**	14

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
Žák - používá správné koncovky probírané gramatiky, - vybírá správné koncovky pro 7. pád podle tvrdé či měkké souhlásky, - vyslovuje "v" místo "g" u koncovky **-oro,** - zformuluje charakter svého kamaráda.	**5. Přídavná jména tvrdá ve 4. pádě jedn. čísla** - podstatná jména m. a ž. rodu v 7.pádě jedn. čísla, - výslovnost ruského **-oro,** - vyjadřování názoru.	12
Žák - zeptá se kamaráda, kdy má narozeniny, - vytvoří anketu o zájmech spolužáků, - hovoří o oblíbených obchodech a svých nákupech, - umí si objednat jídlo a nápoj v restauraci, - diskutuje o sportu a volném čase, - napíše email kamarádovi a popíše jejich cestování o prázdninách,	**6. Tematické celky** - roční období - koníčky, zájmy - obchody, zboží, nakupování - jídlo, nápoje, menu, příprava jídla - sport, volný čas - dopravní prostředky - prázdniny - přátelé a jejich charakterové rysy	
Žák - aktivně užívá další tematicky zaměřené jednotky, - tvoří správně tvary sloves ve všech osobách a doplňuje jimi své vyprávění, - používá ustálená spojení slov a osvojené fráze, - pracuje se slovníkem k objasnění významu neznámého slova.	**Jazykové prostředky:** **Slovní zásoba**	
Žák - rozvíjí výslovnostní návyky, - demonstruje slovní přízvuk.	**Výslovnost**	
Žák - tvoří minulý čas vybraných sloves, - vyjadřuje kvantitu pomocí číslovek, - používá tázací zájmena "jaký", "který", - ovládá tvary zájmena "tento" ve všech rodech i obou číslech, - časuje nová vybraná slovesa.	**Gramatika**	
Žák - aplikuje spojovací výrazy věty jednoduché i souvětí, - dodržuje správný slovosled jednoduché věty.	**Větná skladba**	
Žák - používá interpunkci a velká písmena,	**Pravopis**	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
- používá správně písmena mající odlišný význam v češtině.		
Žák - řeší otázky k vyslechnutému textu, - přednese jednoduchý projev na dané téma, - čte plynule připravený text, - odpovídá samostatně na otázky, - prezentuje stručně svůj názor před třídou nebo ve skupině, - popíše obrázek, - poskytne informaci - charakterizuje své přátele nebo hrdinu z knihy či filmu.	**Řečové dovednosti:** - sluchové, zrakové, ústní.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 66
Žák - používá správné koncovky u sloves ve všech 3 osobách jedn. čísla, - vyslovuje správně zvratnou částici a předložky, - formuluje správně různé časové údaje.	**1. Koncovky sloves v 1. ,2. a 3. osobě jedn. čísla** - výslovnost zvratné částice a předložek, - časové údaje	10
Žák - časuje slovesa ve všech osobách mn. č., - vyslovuje správně koncovky řadových číslovek, - vysvětlí rozdíl ve výslovnosti zvratné částice v 1. a 3. osobě mn. č. a v minulém čase.	**2. Koncovky sloves v 1., 2. a 3. osobě mn.čísla,** - čtení dat, - výslovnost **-ого, -его,** - výslovnost zvratné částice v 1. os. mn. č. a v minulém čase, - výslovnost **же, ше, це**.	12
Žák - skloňuje vybraná podst. jména m. a ž. rodu, - vybere správný pád u různých předložek, - ovládá rozkazovací způsob sloves.	**3. 2. a 6. pád j. č. vybraných podst. jmen** - předložky **возле, от, напротив, у, в, на,** - rozkazovací způsob sloves.	16
Žák - poslouchá nahrávku a doplní fakta do tabulky. - vybírá z možností správné odpovědi, - odpovídá na otázky, - čte text a označuje správné a nesprávné informace, - dokáže popsat svůj den, - popisuje předložený plánek neznámého místa.	**4. Opakovací lekce** - opak slovíček, frází a gramatiky předchozích lekcí, - zdokonalování řečových dovedností, - poslech, čtení, mluvení, psaní.	13
Žák - tvoří vedlejší věty s podmínkovým vztahem, - vyjadřuje české "nemáš, nesmíš + infinitiv", - používá u správných sloves rozkazovací způsob zakončený na měkký znak.	**5. Vedlejší věty se spojkou "если"** - konstrukce **"тебе нельзя" + infinitiv,** - rozkazovací způsob zakončený na **-ь,** - výslovnost souhlásek **-вств.**	15
Žák - popíše svůj režim dne, - hovoří o českých i ruských Vánocích a Novém roce, - vyjmenuje státní svátky ČR a Ruska, - uvede fakta o metru v různých zemích,	**Tematické celky** - režim dne - české tradice, Vánoce, Nový rok - státní svátky ČR a Ruska - metro a jeho historie,	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 66
- vyčíslí názvy budov ve městě, - orientuje se ve městě podle mapy, - poradí na nádraží cestujícím s vlaky a jízdním řádem, - připraví prezentaci o Ermitáži, - dokáže popsat svůj zdravotní stav, - diskutuje o tom, co dělat pro lepší fyzický i psychický stav člověka.	- moje město a jeho budovy, - orientace ve městě podle mapy, - cestování vlakem, - Ermitáž - u lékaře, popis zdravotních problémů, v lékárně, - zdravý způsob života.	
Žák - prokáže znalost dalších tematicky zaměřených jednotek, - rozvíjí slovní zásobu četbou časopisu, - používá frekventovaná slovesa, - diskutuje o aktuálních tématech.	**Jazykové prostředky:** **Slovní zásoba**	
Žák - pokračuje v rozvíjení správných výslovnostních návyků, - odhadne slovní přízvuk, - zdokonaluje intonaci ruské věty.	**Výslovnost**	
Žák - skloňuje vybraná podstatná jména v jedn. i mn.čísle, - časuje vybraná slovesa v jedn. i mn.čísle, - ovládá koncovky přídavných jmen muž. i žen. rodu, - tvoří rozkazovací způsob vybraných sloves, - užívá v diskuzi vedlejší věty podmínkové.	**Gramatika**	
Žák - užívá předložky se správným pádem, - používá spojku "jestliže" u vedlejších vět, - dodržuje slovosled ruské vedlejší věty.	**Větná skladba**	
Žák - prokáže znalost přejatých slov, - doloží znalost slovní zásoby písemnou formou.	**Pravopis**	
Žák - vede rozhovor s různým tematickým zaměřením, - převypráví svými slovy vyslechnutý text, - zdůvodní svůj názor, - prezentuje sám sebe ve skupině.	**Řečové dovednosti** sluchové, zrakové, ústní.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 60
Žák - skloňuje tvrdá i měkká přídavná jména, - časuje slovesa "oblékat se, chystat se, dávat přednost", - ovládá časování nepravidelného slovesa "obléknout si", - aktivně používá ruskou konstrukci k vyjádření českého "potřebuji", - umí používat zájmeno "takový".	**1. Přídavná jména tvrdá a měkká** - slovesa **одеваться, собираться, предпочитать,** - nepravidelné sloveso **надеть,** - vyjádření českého **мне нужно,** - zájmeno **такой.**	11
Žák - tvoří správné koncovky podst.jmen muž. a žen. rodu v 6. a 7. pádě mn. č., - používá správné koncovky u přídavných jmen v 6. a 7. pádě mn. č., - ovládá podřadicí spojku k vyjádření příčinného či důvodového vztahu mezi větami odpovídající českému "jelikož, protože".	**2. Podstatná jména muž. a žen. rodu v 6. a 7. pádě mn. č.** - přídavná jména v 6. a 7. pádě mn. č., - vedlejší věty se spojkou **так как**	11
Žák - ovládá poslech s porozuměním, - dokáže převyprávět rozhovor, - rozumí textu a doplňuje potřebné výrazy, - orientuje se v textu a s ním spojeným úkolům, - dokáže poradit kamarádce a vyjádřit svůj názor, - sestaví charakteristiku spolužáka.	**3. Opakovací lekce** - opak slovíček, frází i gramatiky předchozích lekcí, - zdokonalení řečových dovedností, poslech, čtení, mluvení i psaní.	10
Žák - reaguje správnými koncovkami řadových číslovek na otázku 6. pádu, - užívá 3. stupeň přídavných jmen při popisu, - rozlišuje správné koncovky 3. pádu jedn. č. podst. a příd. jmen, - tvoří správné koncovky 2. pádu mn. č. podst. a příd. jmen	**4. Řadové číslovky v 6. pádě** - 3. stupeň přídavných jmen, - 3. pád jedn.č. podst. a příd. jmen, - 2. pád mn. č. podst. a příd. jmen, - opak frází a slov dané lekce.	12
Žák - tvoří tvary podmiňovacího způsobu známých sloves, - rozlišuje mezi koncovkami přídavných jmen muž. a žen. v 7. pádě,	**5. Podmiňovací způsob sloves** - vyjádření českého "musí být a nesmí být", - 7. pád příd. jmen tvrdých,	16

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 60
- vyjadřuje pomocí konstrukce "у меня нет" české "nemám, nemáš", - používá pro české otázky s modálním slovesem "mít" infinitivní věty se subjektem děje ve 3. pádě.	- vyjádření českého "nemám, nemáš", - otázky typu **что мне надеть?**	
Žák - dokáže pojmenovat oblečení a barvy, - vyjádří názorovou prioritu pro své oblékání, - doporučí vhodné oblékání při různých příležitostech, - hovoří o zájmech svých a své rodiny, - pojmenuje různé druhy hudebních stylů, filmových žánrů a literárních textů, - představí Českou republiku, svůj region a své město, - připomene důležité osobnosti a události české historie, - umí vyjádřit své pocity, - popíše svého vysněného partnera/partnerku.	**Tematické celky** - oblečení, móda, priority v oblékání - zájmy, koníčky - hudba, divadlo, balet, kino, literatura - Česká republika - důležité osobnosti a události české historie - moje město, můj region - Praha - vyjádření pocitů - charakteristika osoby - první schůzka, rande - vysněný partner	
Žák - aktivně používá další tematicky zaměřené jednotky, - používá další slovesa.	**Jazykové prostředky:** **Slovní zásoba**	
Žák - prohlubuje správné návyky výslovnosti, - demonstruje slovní a větný přízvuk, intonaci věty.	**Výslovnost**	
Žák - časuje nová slovesa, - skloňuje přídavná jména muž. i žen. rodu měkká i tvrdá, - používá odlišné slovní konstrukce typické pro ruský jazyk, - tvoří podmiňovací způsob různých sloves, - aplikuje získané poznatky a dovednosti.	**Gramatika**	
Žák - tvoří jednoduchá souvětí, - používá správné spojky k tvoření souvětí.	**Větná skladba**	
Žák - řeší otázky, - popisuje obrázky,	**Řečové dovednosti:** - sluchové, zrakové, ústní.	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 60
- reprodukuje text, - zprostředkuje ostatním svou zkušenost, - připraví prezentaci, - vyjádří se v diskusi.		

7.9 Základy latinské terminologie

Učební osnova předmětu	Základy latinské terminologie				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	2	-	-	-	2

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Obecným cílem předmětu Základy latinské terminologie je získání základů potřebných pro studium odborných předmětů, pro porozumění odbornému textu a odbornou komunikaci včetně latinského a řeckého názvosloví a osvojení si poznatků o systému jazyka. Znalost latinské a řecké slovní zásoby umožňuje snazší porozumění terminologii vědních oborů, přičemž klíčová zůstává terminologie lékařských oborů.
Předmět přivádí žáka k chápání významu vzdělanosti a k poznávání společných kořenů evropské civilizace, a posiluje tak vědomí evropské sounáležitosti.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: odborné vzdělávání, zdravotnická propedeutika

Vyučovací obsah předmětu Základy latinské terminologie vychází závazně z RVP pro obor vzdělání Zdravotnické lyceum a je součástí odborného vzdělávání, obsahového okruhu Zdravotnická propedeutika.
Hlavním cílem předmětu je poskytnout žákovi jazykovou průpravu a orientaci v latinsko-řecké odborné lékařské terminologii. Důraz je kladen na slovní zásobu a její výslovnost a skloňování substantiv a adjektiv. Žák je seznamován se zkratkami, názvy nemocničních oddělení a léků, jednoduchými diagnózami.
Předmět Základy latinské terminologie se vyučuje v prvním ročníku 2 hodiny týdně, celkem 6 hodin v průběhu vzdělávání. Žáci jsou dle možností rozděleni na dvě skupiny.
Předmět propojuje a využívá obsah dalších předmětů, zejména odborných, dále Českého jazyka a komunikace, Chemie, Biologie a somatologie, IKT.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- správně užíval pravidla výslovnosti latinských a řeckých slov,
- pochopil základní gramatické kategorie,
- rozuměl základním odborným termínům,
- překládal jednoduchá slovní spojení,
- získal návyk samostatné práce se slovníky, gramatickými přehledy apod.,
- byl schopen spojovat poznatky z jiných předmětů s poznatky získanými při výuce latiny.

Pojetí výuky

Výuka předmětu Základy latinské terminologie je kromě tradiční metody výkladu pojata tak, aby byl žák schopen samostatně vyhledat a zpracovat informace a takto získané informace použít v praxi. Frontální výuka je kombinována s dalšími vyučovacími metodami (skupinová výuka, metody názorně demonstrační, hry). Žák využívá vhodné pomůcky (učebnici, slovníky, odborné texty) k samostatné nebo skupinové práci. Podle potřeby jsou zadávány domácí úkoly.

Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen v souladu s platným klasifikačním řádem školy. K ověřování znalostí a míry probraného učiva je využívána metoda individuálního nebo písemného zkoušení. Důraz je kladen na osvojení slovní zásoby, správnou výslovnost, překlady slovních spojení, dovednost práce s textem a aktivitu žáka při vyučování. Při ústním hodnocení je využíváno i sebehodnocení žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** – žák je veden k pozitivnímu vztahu k učení a vzdělávání, k uplatňování práce s textem a s informacemi, k přijímání hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák je veden k porozumění zadání úkolu a k získání potřebných informací k jeho vyřešení, k týmové spolupráci při řešení problému.
- **Komunikativní kompetence** – žák je veden k přiměřenému jednání a vyjadřování, k dodržování jazykové a stylistické normy i odborné terminologie, k dosažení jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění.
- **Personální a sociální kompetence** – žák je veden k práci v týmu, k přijímání a odpovědnému plnění svěřených úkolů.
- **Digitální kompetence –** žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí. Získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech , informace kriticky posuzuje, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, respektuje autorská práva.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- **Občan v demokratické společnosti** – žák je veden ke komunikaci a řešení problémů.
- **Člověk a svět práce** – žák je veden k uvědomělému osvojování si odborné terminologie v souvislosti s pracovním uplatněním.
- **Člověk a digitální svět** – žáci vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vyhledávání, zpracování, vyhodnocování a prezentaci údajů. Při komunikaci a sdílení informací respektují autorská práva. Získaná data kriticky posuzují.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
Žák - vymezí význam latiny pro odbornou terminologii, - vyjmenuje nejznámější antické lékaře.	**1. Úvod do předmětu** - význam latinské terminologie, - antičtí lékaři.	1
Žák - užívá latinská i řecká slova se správnou výslovností, - správně napíše latinská slova a slova přejatá z řečtiny.	**2. Jazykové prostředky** - latinská abeceda, - pravidla výslovnosti, - délka samohlásek, - pravopis.	2
Žák - zařadí substantiva do příslušných deklinací a vyskloňuje je, - zařadí adjektiva do příslušných deklinací a správně je použije ve spojení se substantivem, - používá základní latinské číslovky, - spojí předložku se správným pádem - používá latinské a řecké prefixy a sufixy, - orientuje se ve složených tvarech, - osvojí si 500 – 600 nejčastěji používaných slova v medicínských oborech, - orientuje se ve slovníku, - překládá a tvoří jednoduché diagnózy, - používá základní zkratky, - orientuje se ve skupinách léků a v názvech nemocničních oddělení.	**3. Gramatika a slovní zásoba** - substantiva I. – V. deklinace, - adjektiva I. – III. deklinace, - numeralia, - praepositiones, - latinské a řecké prefixy a sufixy, - skládání slov, - latinská a řecká odborná terminologie, - základní lékové skupiny, názvy nemocničních oddělení, zkratky.	65

7.10 Občanská nauka

Učební osnova předmětu	Občanská nauka				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	2	1	1	1	5

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Vyučovací předmět Občanská nauka směřuje k pozitivnímu ovlivnění hodnotové orientace žáka, k jeho přípravě na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Žák se seznámí se společenskými, hospodářskými, politickými a kulturními aspekty současného života s ohledem na využití získaných znalostí a dovedností v praktickém životě.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: společenskovědní vzdělávání

Vyučovací obsah předmětu Občanská nauka vychází závazně z RVP pro obor Zdravotnické lyceum a je součástí vzdělávací oblasti Společenskovědní vzdělávání. Předmět přispívá ke kultivaci politického, sociálního, právního vědomí žáka a k posilování jeho mediální gramotnosti. Učivo se skládá z tematických okruhů Člověk v lidském společenství (sociologie, náboženství, kultura), Člověk jako občan (politologie, mezinárodní organizace), Člověk a právo a Člověk a svět (filozofie a etika).
Předmět Občanská nauka se vyučuje v prvním ročníku 2 hodiny týdně, celkem 68 hodin, ve druhém ročníku 1 hodinu týdně, tedy 34 hodin, ve třetím ročníku 1 hodinu týdně, 33 hodin, a ve čtvrtém ročníku také hodinu, tedy 30 hodin, celkem za dobu vzdělávání 165 hodin.
Předmět Občanská nauka propojuje a využívá obsah vyučovacích předmětů Literatura a estetika, Dějepis, Ekonomika, Psychologie a IKT.
Do předmětu je integrováno téma Soudobý svět ze vzdělávacího oboru Dějepis a tematický okruh Kultura (kromě kultury bydlení a odívání) z předmětu Literatura a estetika. Témata majetek a jeho nabývání, řešení krizových finančních situací a pracovní právo jsou zařazena do předmětu Ekonomika.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- jednal odpovědně a přijímal odpovědnost za své rozhodnutí,
- vážil si demokracie a svobody, jednal v souladu s humanitou a vlastenectvím a respektoval lidská práva,
- chránil lidský život a vážil si ho jako nejvyšší hodnoty,
- měl vhodnou míru sebevědomí a byl schopen sebehodnocení,
- nenechal sebou manipulovat a tvořil si vlastní úsudek,
- vážil si dobrého životního prostředí a snažil se ho zachovat pro další generace,
- byl ochoten klást si existenční a etické otázky a hledat na ně řešení.

Pojetí výuky

Základní výukovou formou předmětu Občanská nauka je frontální výuka (výklad, diskuze), která je kombinována s dalšími vyučovacími metodami, jakými jsou skupinová výuka, metody názorně demonstrační (video, počítačová projekce, mapy). Součástí výuky mohou být exkurze (realizované podle možností a zájmu žáků).

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáka probíhá podle klasifikačního řádu školy. Žák je hodnocen na základě hloubky porozumění poznatkům, dovednosti práce s textem, samostatného úsudku, dovednosti výstižně formulovat své myšlenky a schopnosti aplikovat získané poznatky v praxi. Procvičování je uskutečňováno formou tematických testů a referátů. Klasifikace je doplněna o ústní zkoušení a sebehodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** – žák si při plnění samostatných úkolů osvojuje různé formy samostudia, získává a kriticky hodnotí informace z různých zdrojů, samostatně se orientuje v dané problematice.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák je veden k samostatnosti při řešení problematických úloh.
- **Kompetence komunikativní** – žák je veden k věcné formulaci svých názorů a k náležité argumentaci při jejich obhajobě.
- **Kompetence občanské** – žák je veden k dodržování zákonů, respektování názorů a osobnosti druhých, uznává hodnoty a tradice svého národa, chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje, jedná odpovědně, samostatně nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu veřejném, jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie, zajímá se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě, uznává hodnotu života a uvědomuje si zodpovědnost za vlastní život.
- **Kompetence sociální a personální** – žák si ověřuje získané poznatky a kriticky zvažuje názory jiných, posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání, stanovuje si cíle a priority podle osobních schopností, zájmové a pracovní orientace, má odpovědný vztah ke svému zdraví, je si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí.
- **Matematické kompetence** – v sociologii se žák učí číst různé formy grafických znázornění (tabulky, grafy).
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** – žák je veden jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za své rozhodnutí a jednání, žít čestně.
- **Digitální kompetence –** žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života. Získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- Dominantní v rámci předmětu Občanská nauka je realizace průřezového tématu **Občan v demokratické společnosti**, zejména v oblastech občanská společnost, občanská

participace, společnost, kultura a náboženství, stát a politický systém, soudobý svět, právní minimum potřebné pro soukromý a občanský život, etika (morálka, svoboda, odpovědnost).

- Průřezového tématu **Člověk a životní prostředí** se dotýká problematika udržitelného rozvoje.
- Průřezového tématu **Člověk a svět práce** se týká téma člověk a právo.
- Průřezové téma **Člověk a digitální svět** - žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby vnímali postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník		
Výsledky vzdělávání a kompetence	**Učivo**	**Hodinová dotace 68**
Žák - charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení, - vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění, - popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy; popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace, - objasní způsoby ovlivňování veřejnosti, - objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě, - debatuje o pozitivech i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí, - posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována, - objasní postavení církví a věřících v ČR; vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus. - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech - získaná data kriticky posuzuje - při práci s daty respektuje autorské právo.	**1. Člověk v lidském společenství** - společnost, společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost - hmotná kultura, duchovní kultura - současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha - sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti - rasy, etnika, národy a národnosti; majorita a minority ve společnosti, multikulturní soužití; migrace, migranti, azylanti - postavení mužů a žen, genderové problémy - víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus.	68
Žák - orientuje se v nabídce kulturních institucí, - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území, - popíše vhodné společenské chování v dané situaci.	**2. Kultura** - kulturní instituce v ČR a v regionu - kultura národností na našem území - společenská kultura – principy a normy kulturního chování, společenská výchova - lidové umění a užitá tvorba - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
	- ochrana a využívání kulturních hodnot - funkce reklamy a propagačních prostředků a jejich vliv na životní styl.	
Žák - charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita…), - objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat, - dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií, - charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb, - uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy, - vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem, - vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí, - uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností, - debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu.	**3. Člověk jako občan** - základní hodnoty a principy demokracie - lidská práva, jejich obhajování, veřejný ochránce práv, práva dětí - svobodný přístup k informacím, masová média a jejich funkce, kritický přístup k médiím, maximální využití potencionálu médií - stát, státy na počátku 21. století, český stát, státního občanství v ČR - česká ústava, politický systém v ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva - politika, politické ideologie - politické strany, volební systémy a volby - politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus - teror, terorismus - občanská participace, občanská společnost - občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 34
Žák - popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje základní světová náboženství, - vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách, - objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě, - charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku, - popíše funkci a činnost OSN a NATO, - vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách, - uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejích důsledcích, - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech - získaná data kriticky posuzuje - při práci s daty respektuje autorské právo.	**1.Soudobý svět** - **Česká republika a svět:** NATO, OSN; zapojení ČR do mezinárodních struktur; bezpečnost na počátku 21. století, konflikty v soudobém světě; globální problémy, globalizace. - **integrace a dezintegrace** - **rozmanitost soudobého světa:** civilizační sféry a kultury; nejvýznamnější světová náboženství; velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy; konflikty v soudobém světě	34

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 33
Žák - vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů, - popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství, - vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost, - popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek, - dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace, - popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi, popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů, - objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp. - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech - získaná data kriticky posuzuje - při práci s daty respektuje autorské právo.	**1. Člověk a právo** - právo a spravedlnost, právní stát - právní řád, právní ochrana občanů, právní vztahy - soustava soudů v České republice - vlastnictví, právo v oblasti duševního vlastnictví; smlouvy, odpovědnost za škodu - rodinné právo - správní řízení - trestní právo – trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení - kriminalita páchaná na dětech a mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými - notáři, advokáti, soudci	33

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 30
Žák - vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie filozofická etika, - dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva, - dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty, - debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe – např. z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění, - vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědni jiným lidem - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech - získaná data kriticky posuzuje - při práci s daty respektuje autorské právo.	**1. Člověk a svět (praktická filozofie)** - co řeší filozofie a filozofická etika - význam filozofie a etiky v životě člověka, jejich smysl pro řešení životních situací – etika a její předmět, základní pojmy etiky; morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost - životní postoje a hodnotová orientace, člověk mezi touhou po vlastním štěstí a angažováním se pro obecné dobro a pro pomoc jiným lidem	30

7.11 Dějepis

Učební osnova předmětu	Dějepis				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	2	2	-	-	4

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Vyučovací předmět Dějepis připravuje žáka na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti, kultivuje jeho historické vědomí, aby lépe porozuměl současnosti a světu, v němž žije. Má význam pro rozvoj samostatného a kritického myšlení.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: společenskovědní vzdělávání

Vyučovací obsah předmětu Dějepis vychází závazně z RVP pro obor vzdělání Zdravotnické lyceum a je součástí vzdělávací oblasti Společenskovědní vzdělávání. Jeho hlavním cílem je poznávání dějů a jevů, které zásadně ovlivnily vývoj naší společnosti. Důraz je kladen na dějiny 19. a 20. století. Žák je rovněž průběžně seznamován s dějinami svého oboru.
Výuka je realizována v 1. a 2. ročníku, vždy 68 hodin, celkem 136 hodin. Hlavními tematickými okruhy jsou novověk 19. a zejména 20. století a vývoj do současnosti.
Předmět Dějepis propojuje a využívá obsah vyučovacích předmětů Občanská nauka, Český jazyk a komunikace, Literatura a estetika a IKT.
Do předmětu Dějepis je zařazena část tématu Kultura (kultura bydlení, odívání) z předmětu Literatura a estetika. Témata Soudobý svět je zařazeno do Občanské nauky, téma Dějiny studovaného oboru je zařazeno do předmětu Ošetřovatelská propedeutika.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:

- využil svých společenskovědních vědomostí v praktickém životě při vytváření etických, kulturních a duchovních hodnot,
- tvořil si svůj vlastní úsudek,
- jednal v souladu s humanitou a vlastenectvím,
- oprostil se od předsudků ve vztahu k lidem jiné víry, etnického původu nebo sociálního zařazení,
- vážil si demokracie a svobody a usiloval o její zachování.
- vážil si života a zdraví.

Pojetí výuky

Základní výukovou formou předmětu Dějepis je frontální výuka (výklad, diskuse), která je kombinována s dalšími vyučovacími metodami – skupinová výuka, metody názorně demonstrační (video, počítačová projekce, mapy, hmotné a písemné prameny). Důraz je kladen

nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a celoživotní vzdělávání. Součástí výuky jsou exkurze organizované podle zájmu a možností žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků žáka probíhá v souladu se školním klasifikačním řádem. Žák je hodnocen na základě hloubky porozumění poznatkům, dovednosti práce s textem, samostatného úsudku a dovednosti výstižně formulovat myšlenky. Procvičování získaných vědomostí a dovedností je uskutečňováno formou tematických testů, referátů, skupinových prací. Klasifikace je doplněna o ústní zkoušení. Součástí hodnocení je i sebehodnocení žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** – žákovi jsou zadávány úkoly (referáty, skupinové práce), při kterých si osvojuje různé formy samostudia, samostatně se orientuje v dané problematice, vyhledává a zpracovává dané informace. Žák je motivován zadáváním dlouhodobějších úkolů.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák při vypracovávání zadávaných referátů a domácích úkolů volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit.
- **Kompetence komunikativní** – žák prezentuje vlastní názory a obhajuje své práce. Při diskuzích vyjadřuje svůj názor jasnou a srozumitelnou argumentací, zaznamenává písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, formuluje své myšlenky srozumitelně v písemné podobě.
- **Kompetence sociální a personální** – výuka je při určitých tématech realizována ve skupinách, kde se žák učí vzájemné spolupráci a naslouchání si.
- **Kompetence občanské** - na základě historických příkladů si žák může utvářet žebříček mravních hodnot a orientovat se v základních principech demokratické společnosti, uvědomuje si kulturní, národní a osobní identitu, zajímá se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě, uznává tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost a současnost v evropském a světovém kontextu.
- **Digitální kompetence –** žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života. Získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- **Občan v demokratické společnosti** - žák je veden ke komunikaci a řešení problémů, kriticky nahlíží na morálku a svobodu v minulosti a dnes, seznamuje se s historickými událostmi a vývojem státu, společnosti, kultury a náboženství v 19. a 20. století.
- **Člověk a životní prostředí** - žák je veden k uvědomění si měnícího se vztahu člověka a přírody během historického vývoje.
- **Člověk a digitální svět** - žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby vnímali postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
Žák - objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů, - uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství; - popíše základní – revoluční změny ve středověku a raném novověku, - charakterizuje vědu a kulturu - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech - získaná data kriticky posuzuje - při práci s daty respektuje autorské právo.	**1. Člověk v dějinách** - poznávání dějin, význam poznávání dějin, variabilita výkladů dějin - **starověk** - **středověk a raný novověk (16. - 18. stol.)** - kultura a život ve starověku a středověku	
Žák - na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti, - objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci, - popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol., - charakterizuje proces modernizace společnosti, - popíše evropskou koloniální expanzi, - charakterizuje život a kulturu novověku.	**2. Novověk – 19. století** - **velké občanské revoluce – americká** a francouzská, revoluce 1848–49 v Evropě a v českých zemích - **společnost a národy** – národní hnutí v Evropě a v českých zemích, českoněmecké vztahy, postavení minorit; dualismus v habsburské monarchii, vznik národního státu v Německu - **modernizace společnosti** – technická, průmyslová, komunikační revoluce, urbanizace, demografický vývoj; evropská koloniální expanze - **modernizovaná společnost a jedinec** - sociální struktura společnosti, postavení žen, sociální zákonodárství, vzdělání - kultura a život v novověku.	68

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
Žák - vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi, - popíše první světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce, - charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938–39), objasní vývoj česko-německých vztahů, - vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize, - charakterizuje fašismus a nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus; - popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR; - objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu, - objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo, - popíše projevy a důsledky studené války, - charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku, - popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace, - popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa, - vysvětlí rozpad sovětského bloku, - uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století, - charakterizuje významné směry umění - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech - získaná data kriticky posuzuje - při práci s daty respektuje autorské právo.	**1. Novověk – 20. století** - **vztahy mezi velmocemi** – pokus o revizi rozdělení světa první světovou válkou, české země za světové války, první odboj, poválečné uspořádání Evropy a světa, vývoj v Rusku - **demokracie a diktatura** – Československo v meziválečném období; autoritativní a totalitní režimy, nacismus v Německu a komunismus v Rusku a SSSR; velká hospodářská krize; mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech, růst napětí a cesta k válce; druhá světová válka, Československo za války, druhý čs. odboj, válečné zločiny včetně holocaustu, důsledky války - **svět v blocích** – poválečné uspořádání v Evropě a ve světě, poválečné Československo; studená válka; komunistická diktatura v Československu a její vývoj; demokratický svět, USA – světová supervelmoc; sovětský blok, SSSR - soupeřící supervelmoc; třetí svět a dekolonizace; konec bipolarity Východ Západ. - Kultura novověku.	68

7.12 Matematika

Učební osnova předmětu	**Matematika**				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	3	3	2	2	10

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborném vzdělávání, v dalším studiu, v budoucím zaměstnání, ve volném čase).
Vyučovací předmět Matematika prolíná celým vzděláváním a již svou podstatou rozvíjí logické, abstraktní a kritické myšlení; vede k myšlenkové samostatnosti; přispívá k intelektuálnímu rozvoji; formuje volní a charakterové rysy osobnosti; řeší problémové úlohy a situace z běžného života.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: matematické vzdělávání.
Předmět Matematika se vyučuje po celé čtyři roky, v první a druhém ročníku po 3 hodinách týdně a ve třetím a čtvrtém ročníku po 2 hodinách, celkem 330 hodin.
Učivo vychází z RVP pro obor Zdravotnické lyceum a je koncipováno tak, aby odpovídalo požadavkům na středoškolsky vzdělaného člověka. Rozvíjí myšlení, poskytuje matematický aparát pro obor zdravotnictví, vytváří předpoklady pro úspěšné další vzdělávání. Učivo, které je rozloženo do 4 ročníků, pokrývá veškeré tematické celky z RVP: operace s čísly, číselné a algebraické výrazy, funkce, řešení rovnic a nerovnic, goniometrie a trigonometrie, planimetrie, stereometrie, analytická geometrie v rovině, posloupnosti a finanční matematika, kombinatorika, pravděpodobnost a statistika.
Mezipředmětové vztahy rozvíjí matematika především s:
- Fyzikou (převody jednotek, zapsání výsledku řešení v exponenciálním tvaru, vyjadřování neznámé ze vzorce);
- Informačními a komunikačními technologiemi (zapsání a zakreslení výsledků úloh do tabulek, grafy, diagramy, statistika);
- Chemií (převody jednotek, ředění a látková koncentrace roztoků, výpočty z chemických rovnic).

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- dovedl analyzovat a řešit problémy,
- posílil pozitivní rysy osobnosti (pracovitost, přesnost, důslednost, sebekontrola a odpovědnost, vytrvalost a schopnost překonávat překážky),
- rozvíjel představivost,
- byl schopen pracovat ve skupině, uměl prosadit vlastní názory a přijmout myšlenky ostatních.

Pojetí výuky

V matematice je využíváno tradičních metod (výkladové hodiny) i moderních výukových metod (práce s PC). Je nutné zohlednit individuální vzdělávací potřeby žáka i jeho intelektuální úroveň. Pro splnění výukových cílů a zvýšení motivace žáka k matematice je vhodné střídat a kombinovat vyučovací metody: výklad, samostatná práce, skupinové vyučování, práce s PC, hry, žákovské soutěže a žákovské projekty, diskuse, simulace, projekce a modelace, aktivity mezipředmětového charakteru.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáka vychází z klasifikačního řádu školy. Klasifikaci ovlivňují tři základní faktory, a to písemné čtvrtletní práce, kontrolní písemné zkoušky úzce zaměřené k aktuálně probíranému učivu a hodnocení ústního projevu, které zahrnuje nejen ústní zkoušení, ale i celkový projev a aktivní přístup při vyučování. Písemné čtvrtletní práce se zadávají 4 ve školním roce. Je poskytován prostor pro sebehodnocení. Jednotlivá hodnocení se provádějí klasickou stupnicí 1-5, doplněná o slovní hodnocení. V hodnocení písemných zkoušek se ve vhodných případech uplatňuje bodovací systém.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** – samostatné vyhledávání informací, jejich třídění a využívání, volba různých postupů při řešení reálné situace, aplikace znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě, rozvíjení paměti studentů prostřednictvím numerických výpočtů a matematických algoritmů.
- **Kompetence k řešení problémů** – provádění rozboru úlohy, vytvoření plánu jejího řešení, odhad řešení a ověřování, rozvíjení samostatného uvažování a vyvozování logických závěrů, možnost argumentace a diskuze při obhajování názorů.
- **Kompetence sociální a personální** – práce ve skupinách, dodržování dohodnutých postupů, zodpovědnost za řešení problému.
- **Kompetence občanské** – respektování názorů spolužáků, zodpovědnost za vlastní rozhodování, chápání významu matematiky jako vědy ve společnosti.
- **Kompetence pracovní** – zodpovědný přístup k zadaným úkolům, přesnost řešení, úplné dokončení práce, zdokonalení grafického projevu.
- **Matematické kompetence –** používání a převádění běžných jednotek, používání pojmů kvantifikujícího charakteru, provádění reálného odhadu výsledku řešení, nacházení vztahů mezi jevy, čtení a vytváření různých forem grafického znázornění, aplikace znalostí o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i v prostoru.
- **Digitální kompetence** - ovládá a využívá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, získané výsledky kriticky posuzuje. Vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech, digitální obsah sdílí. Navrhuje prostřednictvím digitálních technologií nová řešení.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Člověk a svět práce – práce s informacemi, jejich vyhledávání a hodnocení dosažených výsledků, skupinová diskuze při řešení problému, obhájení vlastního návrhu řešení.

Člověk a digitální svět – žák je veden k efektivnímu využívání prostředků informační a komunikační technologie (vyhledávání informací a vytváření materiálů v digitální podobě,

využívání umělé inteligence, internetových a mobilních aplikací). Žák je veden k respektování autorských práv a uvádění bibliografických zdrojů.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
Žák - provádí aritmetické operace v R, - používá různé zápisy reálného čísla, - znázorní reálné číslo nebo jeho aproximace na číselné ose, - používá absolutní hodnotu a chápe její geometrický význam, - porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly, - zapíše a znázorní interval, - provádí, znázorní a zapíše operace s intervaly (sjednocení, průnik), - řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu, poměru a trojčlenky zejména ve vztahu k zdravotnickému oboru vzdělání, - provádí operace s mocninami a odmocninami, - řeší praktické úkoly s mocninami s racionálním exponentem a odmocninami, - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	**1. Operace s čísly** - číselný obor R, - aritmetické operace v číselných oborech R, - různé zápisy reálného čísla, - reálná čísla a jejich vlastnosti, - absolutní hodnota reálného čísla, - intervaly jako číselné množiny, - operace s číselnými množinami (sjednocení, průnik) - užití procentového počtu, poměru a trojčlenky, - mocniny s exponentem přirozeným, celým a racionálním, - odmocniny, - slovní úlohy.	44
Žák - používá pojem člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočlenu, - provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny, - provádí umocnění dvojčlenu pomocí vzorců, - rozkládá mnohočleny na součin, - určí definiční obor výrazu, - sestaví výraz na základě zadání, - modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů zejména ve vztahu k zdravotnickému oboru vzdělávání, - interpretuje výraz s proměnnými zejména ve vztahu k zdravotnickému oboru vzdělávání, - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	**2. Číselné a algebraické výrazy** - číselné výrazy, - algebraické výrazy, - mnohočleny, - lomené výrazy, - výrazy s mocninami a odmocninami, - definiční obor algebraického výrazu, - slovní úlohy.	30

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
Žák - rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní, - určí definiční obor rovnice a nerovnice, - řeší lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy, včetně grafického znázornění, - řeší lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli, - užívá lineárních rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k zdravotnickému oboru vzdělání, - řeší rovnice, nerovnice a jejich soustavy s využitím programu Geogebra, - při řešení úloh využívá digitální technologie a zdroje informací.	**3. Řešení rovnic a nerovnic (1. část)** - úpravy lineárních rovnic, - lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou, - lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli, - soustavy lineárních rovnic a nerovnic, - grafické řešení lineárních rovnic, nerovnic a jejich soustav, - slovní úlohy.	22
Žák - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestrojí jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů, - pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě, - určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic, - určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty, - přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak, - sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty, - řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k zdravotnickému oboru vzdělání, - při řešení úloh využívá digitální technologie a zdroje informací.	**4. Funkce (1. část)** - základní pojmy – funkce, funkční hodnota, definiční obor a obor hodnot funkce, graf funkce, - vlastnosti funkce.	6

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
Žák - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestrojí jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů, - pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě, - aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic, - určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic, - určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty, - přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak, - sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty, - řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k zdravotnickému oboru vzdělání, - při řešení úloh užívá program Geogebra, - při řešení úloh využívá digitální technologie a zdroje informací.	**1. Funkce (2. část)** - lineární funkce, - lineární lomená funkce, - úprava výrazů obsahujících lineární funkce, - kvadratická funkce, - úprava výrazů obsahujících kvadratické funkce, - slovní úlohy.	22
Žák - rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní, - určí definiční obor rovnice a nerovnice, - řeší kvadratické rovnice a nerovnice včetně grafického znázornění, - řeší kvadratické rovnice s neznámou ve jmenovateli, - užívá kvadratických rovnic a nerovnic k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k zdravotnickému oboru vzdělání, - užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice, - řeší rovnice v součinovém a podílovém tvaru, - vyjádří neznámou ze vzorce, - řeší rovnice a nerovnice s využitím programu Geogebra,	**2. Řešení rovnic a nerovnic (2. část)** - úpravy kvadratických rovnic, - kvadratická rovnice a nerovnice, - kvadratická rovnice s neznámou ve jmenovateli, - vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice, - grafické řešení kvadratických rovnic, a nerovnic, - rovnice v součinovém a podílovém tvaru, - vyjádření neznámé ze vzorce, - slovní úlohy.	24

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
- při řešení úloh využívá digitální technologie a zdroje informací.		
Žák - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestrojí jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů, - pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě, - aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic, - určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic, - určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty, - přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak, - sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty, - řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k zdravotnickému oboru vzdělání, - při řešení úloh užívá program Geogebra, - při řešení úloh využívá digitální technologie a zdroje informací.	**3. Funkce (3. část)** - exponenciální funkce, - logaritmická funkce, - logaritmus a jeho užití, - věty o logaritmech, - úprava výrazů obsahujících funkce, - slovní úlohy.	16
Žák - určí definiční obor rovnice, - řeší jednoduché exponenciální rovnice, - řeší jednoduché logaritmické rovnice, - užívá rovnic k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k zdravotnickému oboru vzdělání, - řeší rovnice s využitím programu Geogebra, - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	**4. Řešení rovnic a nerovnic (3. část)** - logaritmické rovnice, - exponenciální rovnice, - slovní úlohy.	14
Žák - užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka, - užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu,	**5. Planimetrie** - planimetrické pojmy, - polohové vztahy rovinných útvarů, - metrické vlastnosti rovinných útvarů, - Euklidovy věty, - množiny bodů dané vlastnosti,	26

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
- řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů zejména ve vztahu k zdravotnickému oboru vzdělání, - užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách, - graficky rozdělí úsečku v daném poměru, - graficky změní velikost úsečky v daném poměru, - využívá poznatky o množinách všech bodů dané vlastnosti v konstrukčních úlohách, - popíše rovinné útvary, určí jejich obvod a obsah, - při řešení úloh užívá program Geogebra, - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	- rovinné útvary: kružnice, kruh a jejich části, mnohoúhelníky, složené útvary, konvexní a nekonvexní útvary, - trojúhelník a čtyřúhelník (strana, vnitřní a vnější, úhly, výšky, ortocentrum, těžnice, těžiště, střední příčky, kružnice opsaná a vepsaná), - shodná zobrazení v rovině, jejich vlastnosti a jejich uplatnění, - podobná zobrazení v rovině, jejich vlastnosti a jejich uplatnění, - shodnost a podobnost.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 66
Žák - užívá pojmy: orientovaný úhel, velikost úhlu, - určí velikost úhlu ve stupních a v obloukové míře a jejich převody, - graficky znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel, - určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů, - s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v pravoúhlém a obecném trojúhelníku, - používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí při řešení goniometrických rovnic, - při řešení úloh užívá program Geogebra.	**1. Goniometrie a trigonometrie** - orientovaný úhel, - goniometrické funkce, - goniometrické rovnice, - sinová a kosinová věta, - využití goniometrických funkcí k určení stran a úhlů v trojúhelníku, - úprava výrazů obsahujících goniometrické funkce.	30
Žák - určuje vzájemnou polohu bodů a přímek, bodů a roviny, dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, - určí odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, - určuje vzdálenost bodů, přímek a rovin, - charakterizuje tělesa: komolý jehlan a kužel, koule a její části, - určí povrch a objem tělesa včetně složeného tělesa s využitím funkčních vztahů a trigonometrie, - využívá sítě tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa, - aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, zejména ve vztahu k zdravotnickému oboru vzdělání, - užívá a převádí jednotky objemu, - řeší úlohy s využitím programu Geogebra, - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	**2. Stereometrie** - polohové vztahy prostorových útvarů, - metrické vlastnosti prostorových útvarů, - tělesa a jejich sítě, - složená tělesa, - výpočet povrchu, objemu těles, složených těles.	22
Žák - řeší jednoduché kombinatorické úlohy úvahou (používá základní kombinatorická pravidla),	**3. Kombinatorika** - faktoriál, - variace, permutace a kombinace bez opakování,	14

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 66
- užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací, - počítá s faktoriály a kombinačními čísly, - užívá poznatků z kombinatoriky při řešení úloh v reálných situacích, - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	- variace s opakováním, - počítání s faktoriály a kombinačními čísly, - slovní úlohy.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 60
Žák - užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, nezávislost jevů, - užívá pojmy: náhodný jev a jeho pravděpodobnost, výsledek náhodného pokusu, opačný jev, nemožný jev, jistý jev, množina výsledků náhodného pokusu, - určí pravděpodobnost náhodného jevu, - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací..	**1. Pravděpodobnost v praktických úlohách** - náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, - náhodný jev, - opačný jev, nemožný jev, jistý jev, - množina výsledků náhodného pokusu, - nezávislost jevů, - výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu, - aplikační úlohy.	12
Žák - vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce, - určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky, - pozná aritmetickou posloupnost a určí její vlastnosti, - pozná geometrickou posloupnost a určí její vlastnosti, - užívá poznatků o posloupnostech při řešení úloh v reálných situacích, zejména ve vztahu k zdravotnickému oboru vzdělání, - používá pojmy finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, úročení, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů, - provádí výpočty finančních záležitostí: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů, - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	**2. Posloupnosti a finanční matematika** - poznatky o posloupnostech, - aritmetická posloupnost, - geometrická posloupnost, - finanční matematika, - slovní úlohy, - využití posloupností pro řešení úloh z praxe.	16
Žák - určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky, - užívá pojmy: vektor a jeho umístění, souřadnice bodu, vektoru a velikost vektoru,	**3. Analytická geometrie** - souřadnice bodu, - souřadnice vektoru, - střed úsečky, - vzdálenost bodů, - operace s vektory, - přímka v rovině,	22

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 60
- provádí operace s vektory (součet vektorů, násobek vektoru reálným číslem, skalární součin vektorů), - užívá grafickou interpretaci operací s vektory, - určí velikost úhlu dvou vektorů, - užívá vlastnosti kolmých a kolineárních vektorů, - určí parametrické vyjádření přímky, obecnou rovnici přímky a směrnicový tvar rovnice přímky v rovině, - určí polohové vztahy bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách, - určí metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách, - řeší úlohy s využitím programu Geogebra, - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	- polohové vztahy bodů a přímek v rovině, - metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině.	
Žák - užívá a vysvětlí pojmy: statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, četnost, relativní četnost, statistický znak kvalitativní a kvantitativní, aritmetický průměr, hodnota znaku, - sestaví tabulku četností, - určí četnost a relativní četnost hodnoty znaku, - graficky znázorní rozdělení četností, - určí charakteristiky polohy: aritmetický průměr, modus, medián a percentil, - určí charakteristiky variability: rozptyl, směrodatná odchylka, - čte a vyhodnotí statistické údaje v tabulkách, diagramech a grafech, - řeší úlohy s využitím tabulkového procesoru Excel, - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	**4. Statistika v praktických úlohách** - statistický soubor, jeho charakteristika, - četnost a relativní četnost znaku, - charakteristiky polohy, - charakteristiky variability, - statistická data v grafech a tabulkách, - aplikační úlohy.	10

7.13 Fyzika

Učební osnova předmětu	Fyzika				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	3	2	2	1	8

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Předmět Fyzika se zabývá naukou o nejobecnějších zákonitostech přírody, které platí pro všechna tělesa kolem nás. Vysvětluje řadu jevů známých z každodenního života a má velký význam pro rozvoj dalších věd, zejména přírodních a technických. Předmět vysvětluje fyzikální pojmy a veličiny v přímé souvislosti s danou aplikací a na vybraných příkladech ukazuje uplatnění probíraných fyzikálních jevů a jejich zákonů v lidském těle, ve zdravotnických přístrojích a terapiích.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: přírodovědné vzdělávání, fyzikální vzdělávání.
Vyučovací obsah předmětu vychází závazně z RVP pro obor vzdělání Zdravotnické lyceum.
Žák si osvojí potřebné znalosti okruhů učiva mechaniky, molekulové fyziky, termodynamiky, kmitání, mechanického vlnění, akustiky, elektřiny, magnetismu, optiky, jaderné fyziky a astrofyziky.
Fyzika je realizována ve všech ročnících s následnou hodinovou dotací: 1. ročník 102 hodin, 2. ročník 68 hodin, 3. ročník 66 hodin, 4. ročník 30 hodin, celkem 266 hodin za studium. Ve 2. a 3. ročníku je jedna hodina týdně koncipována jako cvičení.
Žák získá přehled o základních zákonitostech jednotlivých tematických celků a pochopí vzájemné souvislosti určitých jevů v přírodě, v lidském těle, při použití zdravotnických přístrojů a terapií, naučí se využívat získaných poznatků pro svůj profesní i občanský život.
Předmět Fyzika využívá a propojuje obsah vyučovacího předmětu Matematika, Chemie, Biologie a somatologie a Informační a komunikační technologie.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- byl odpovědný za vlastní život a zdraví,
- vytvořil si úctu k živé i neživé přírodě a jedinečnosti života na Zemi,
- respektoval život jako nejvyšší hodnotu,
- hodnotil sociální chování z hlediska zdraví, spotřeby a prostředí,
- zapojoval se do ochrany životního prostředí.

Pojetí výuky

Při výuce je používána forma výkladu, řízeného rozhovoru, skupinové diskuse, demonstračních pokusů, vyvození poznatků. Je nutné zohlednit jednak individuální vzdělávací potřeby žáka

a také jejich intelektuální úroveň. Vyučující dbá na aktualizaci učiva – soustavné uvádění aplikací fyzikálních jevů v technice a občanském životě a hodnocení jejich vlivu na přírodu a člověka. Vyučující zdůrazňuje pravidla bezpečného zacházení s technickými prostředky a zásady poskytování první pomoci.

Hodnocení výsledků žáka

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy. Používá se různých forem zjišťování úrovně znalostí: ústní zkoušení, písemné zkoušení (orientační testy, testy s výběrem odpovědí, opakovací testy), hodnocení referátů. Způsoby hodnocení by měly spočívat v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému, pozornost by měla být věnována sebehodnocení žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** – žák uplatňuje různé způsoby práce s textem, s porozuměním poslouchá mluvené projevy, dělá si poznámky, využívá ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých nebo jiných lidí. Žák je motivován hodnocením pokroku při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák je veden k porozumění zadání úkolu, získává informace potřebné k řešení, navrhuje způsob, popř. varianty řešení, zdůvodní je a vyhodnotí dosažené výsledky.
- **Komunikativní kompetence** – žák se vyjadřuje přiměřeně v projevech mluvených i psaných, účastní se aktivně diskusí.
- **Personální a sociální kompetence** – žák přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly, pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných činností, podněcuje práci v týmu vlastními návrhy, nezaujatě zvažuje návrhy jiných, přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů.
- **Matematické kompetence** – žák správně používá a převádí běžné jednotky, používá pojmy kvantifikujícího charakteru, čte různé formy grafického znázornění, aplikuje matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích, nachází vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umí je popsat a využít pro dané řešení.
- **Digitální kompetence –** žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí. Získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech, informace kriticky posuzuje, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, respektuje autorská práva.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- Dominantní v rámci předmětu je téma **Člověk a životní prostředí** v oblastech – současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vliv prostředí na lidské zdraví).
- **Člověk a digitální svět** – žák je veden k efektivnímu využívání prostředků informačních a–komunikačních technologií při badatelských a experimentálních činnostech, při vyhledávání informací a vytváření materiálů v digitální podobě, využívání umělé inteligence, internetových a mobilních aplikací. Žák je veden k respektování autorských práv a uvádění bibliografických zdrojů.
- Realizace tématu **Občan v demokratické společnosti** bude spočívat ve vytvoření demokratického prostředí ve třídě.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
Žák - používá fyzikální veličiny, jejich jednotky a převody jednotek, - vybere a užije vhodné metody a přístroje k měření fyzikální veličiny se vztahem k zdravotnictví, - zpracuje výsledky měření a vyvodí z nich závěry - při práci využívá digitální zařízení a aplikace, zpracovává a sdílí data v různých formátech.	**1. Fyzikální veličiny a jejich měření** - fyzikální veličiny a jejich jednotky v soustavě SI **Aplikace ve zdravotnictví**: - převody jednotek používaných ve zdravotnictví - měření fyzikálních veličin, nejistota naměřených hodnot, vliv subjektivních chyb, měřicí metody a přesnosti měřicí techniky na nejistotu naměřených hodnot při měření ve zdravotnictví	8
Žák - rozliší pohyby podle trajektorie a změny rychlosti, - řeší úlohy o pohybech s využitím vztahů mezi kinematickými veličinami, - vysvětlí relativnost pohybu a klidu, - použije Newtonovy pohybové zákony v jednoduchých úlohách o pohybech, - určí síly, které v přírodě a v technických zařízeních působí na tělesa, - určí výslednici sil působících na těleso a jejich momenty, - určí těžiště tělesa jednoduchého tvaru, - určí tlak vyvolaný silou, - popíše základní druhy pohybu v gravitačním poli (volný pád, vrh svislý vzhůru, vrh šikmý vzhůru, pohyb v centrálním gravitačním poli), - vypočítá mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly, - vyřeší problém pomocí vztahu pro účinnost při konání práce, - popíše jednoduché děje s využitím zákona zachování mechanické energie,	**2. Mechanika** - pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici, skládání pohybů - vztažná soustava, Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě a technických zařízeních - tlak vyvolaný silou působící na těleso - mechanická práce a energie - příkon, výkon a účinnost - gravitační pole, Newtonův gravitační zákon, gravitační a tíhová síla, pohyby v gravitačním poli - mechanika tuhého tělesa - mechanika tekutin **Aplikace ve zdravotnictví**: - projevy setrvačnosti lidského těla při změně rychlosti pohybu, při rozjezdu a krizovém brzdění aut,	64

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
- aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh na jevy v tekutinách, - vysvětlí změny tlaku v proudící tekutině, - popíše příklady působení jevů a zákonů mechaniky v lidském těle, - popíše příklady uplatnění jevů a zákonů mechaniky ve vyšetřovacích metodách a přístrojích používaných ve zdravotnictví, - popíše příklady uplatnění jevů a zákonů mechaniky v terapiích.	funkce opěrek hlavy, bezpečnostních pásů, dětských sedaček a airbagů v automobilu - beztížný stav a stav přetížení při kosmických letech, v letadlech - uplatnění odstředivé síly, odstředivky - působení vnějšího tlaku na organismus, létání ve vysokých výškách, potápění, kesonová nemoc - využití hyperbarické resp. dekompresní komory ve zdravotnictví - fyzikální základy dýchání - sedimentace - krevní oběh, krevní tlak, měření krevního tlaku	
Žák - změří teplotu v Celsiově teplotní stupnici a vyjádří ji jako termodynamickou teplotu, - popíše vlastnosti látek z hlediska jejich částicové stavby, - vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy částic (tělesa) a způsoby její změny, - řeší jednoduché případy tepelné výměny pomocí kalorimetrické rovnice, - řeší úlohy na děje v plynech s použitím stavové rovnice pro ideální plyn, - popíše příklady působení jevů a zákonů molekulové fyziky a termiky v lidském těle, - popíše příklady uplatnění jevů a zákonů molekulové fyziky a termiky ve vyšetřovacích metodách a přístrojích používaných ve zdravotnictví, - popíše příklady uplatnění jevů a zákonů molekulové fyziky a termiky v terapiích, - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech - získaná data kriticky posuzuje - při práci s daty respektuje autorské právo.	**3. Molekulová fyzika a termika (1. část)** - základní poznatky termiky (teplo a teplota, vedení tepla) - teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa, tepelná kapacita, měření tepla - částicová stavba látek, vlastnosti látek z hlediska molekulové fyziky stavové změny ideálního plynu, princip tepelných motorů, termodynamické zákony **Aplikace ve zdravotnictví:** - mechanické vlastnosti tkání, úrazy, mechanoterapie - teplo a chlad, tělesná teplota a její regulace, podchlazení a přehřátí organismu - termoterapie a hydroterapie - sterilizace, autokláv, termostaty	30

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
Žák vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi a řeší úlohy na teplotní délkovou a objemovou roztažnost těles, - vysvětlí mechanické vlastnosti těles z hlediska struktury látek, - popíše příklady deformací pevných těles jednoduchého tvaru a řeší úlohy na Hookův zákon, - popíše jevy na rozhraní dvou prostředí (membrány, osmóza, povrchové napětí, kapilarita), - vysvětlí přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi, - popíše příklady působení jevů a zákonů molekulové fyziky a termiky v lidském těle, - popíše příklady uplatnění jevů a zákonů molekulové fyziky a termiky ve vyšetřovacích metodách a přístrojích používaných ve zdravotnictví, - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech - získaná data kriticky posuzuje - při práci s daty respektuje autorské právo.	**1. Molekulová fyzika a termika (2. část)** - struktura pevných látek, deformace pevných látek, - nanomateriály (struktura, vlastnosti) - přeměny skupenství látek, skupenské teplo, vlhkost vzduchu - tepelná roztažnost látek, jevy na rozhraní dvou prostředí (membrány, osmóza, povrchové napětí, kapilární jevy) **Aplikace ve zdravotnictví:** - vliv vlhkosti vzduchu na organismus - dialýza - nanomateriály (cílená doprava léčiv, náhrady tkání, ochranné roušky)	16
Žák - popíše vlastní kmitání mechanického oscilátoru a určí příčinu kmitání, - popíše nucené kmitání mechanického oscilátoru a určí podmínky rezonance, - rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření v látkovém prostředí, - charakterizuje základní vlastnosti zvuku a jejich význam pro vnímání zvuku, - popíše působení mechanického kmitání a vlnění na lidský organismus a jeho využití ve zdravotnictví.	**2. Mechanické kmitání a vlnění** - mechanické kmitání - mechanické vlnění (příčné a podélné, rychlost vlnění, vztah vlnové délky, frekvence a rychlosti vlnění, odraz vlnění, stojaté vlnění) - vlastnosti zvukového vlnění, šíření zvuku v látkovém prostředí, ultrazvuk **Aplikace ve zdravotnictví:** - vnímání zvuku, sluchové pole, práh slyšení, práh bolesti	22

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
	- působení vibrací, infrazvuku a ultrazvuku na lidský organismus - využití ultrazvuku v diagnostice a terapii - vliv hluku na organismus - ochrana proti hluku	
Žák - určí elektrickou sílu v poli bodového elektrického náboje, - popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj, - vysvětlí funkci kondenzátoru, - popíše vznik elektrického proudu v látkách, - řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona, - sestaví podle schématu elektrický obvod a změří elektrické napětí a proud, - řeší úlohy na práci, výkon a účinnost elektrických spotřebičů, - vysvětlí vedení elektrického proudu v polovodičích, kapalinách a plynech, - popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN, - vysvětlí princip chemických zdrojů napětí, - popíše typy výbojů v plynech a jejich využití, - popíše magnetické pole indukčními čarami a vektorem **B**, - určí sílu působící v magnetickém poli na pohybující se elektricky nabitou částici, - vysvětlí jev elektromagnetické indukce a jeho význam v technice, - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech - získaná data kriticky posuzuje - při práci s daty respektuje autorské právo.	**3. Elektřina a magnetismus (1. část)** - elektrostatické jevy (elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, tělesa v elektrickém poli, kapacita vodiče) - elektrický proud v kovech, zákony obvodu s elektrickým proudem - elektrický proud v polovodičích, kapalinách a plynech - magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, magnetické vlastnosti látek - působení magnetického pole na pohybující se elektricky nabitou částici - elektromagnetická indukce, indukčnost **Aplikace ve zdravotnictví**: - význam magnetického pole Země pro život na Zemi	30

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 66
Žák - popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití, - charakterizuje základní vlastnosti obvodů střídavého proudu, - vysvětlí princip transformátoru, - vysvětlí funkci usměrňovače střídavého proudu, - vysvětlí princip elektromotoru, - vysvětlí vznik elektromagnetického kmitání v oscilačním obvodu, - popíše vznik elektromagnetického vlnění a jeho využití ve sdělovacích soustavách, - popíše elektrické projevy v lidském organismu a příklady jejich využití v metodách vyšetření a v terapiích, - popíše účinky elektrického proudu na lidský organismus a zásady ochrany před úrazem elektrickým proudem, - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech - získaná data kriticky posuzuje - při práci s daty respektuje autorské právo.	**1. Elektřina a magnetismus (2. část)** - vznik střídavého proudu v generátoru - obvody střídavého proudu, - princip elektromotoru, - transformátor - usměrňovač - trojfázová soustava střídavého proudu v energetice, - elektromagnetický oscilátor, vlastní a nucené elektromagnetické kmitání, rezonance - vznik a vlastnosti elektromagnetického vlnění, přenos informací elektromagnetickým vlněním **Aplikace ve zdravotnictví**: - elektrické projevy v živém organismu, (princip EKG, EEG, EMG) - účinky elektrického proudu na organismus, - elektroterapie, iontoforéza - bezpečnost při práci s elektrickým proudem.	26
Žák - charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích, - řeší úlohy na odraz a lom světla, - řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami; - popíše oko jako optický přístroj, - vysvětlí optické principy lupy, mikroskopu, dalekohledu, fotoaparátu, - vysvětlí podstatu jevů interference, ohyb a polarizace světla,	**2. Optika** - světlo a jeho šíření, optické prostředí - odraz a lom světla na rovinném rozhraní, - zobrazování zrcadlem a čočkou, - elektromagnetické záření, spektrum, elektromagnetického záření, - vlnové vlastnosti světla, - spektrum atomu vodíku,	24

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 66
- popíše význam různých druhů elektromagnetického záření z hlediska působení na člověka a využití v praxi, - vysvětlí funkci lidského oka a korekce jeho vad z hlediska optických jevů a zákonů optiky, - popíše příklady uplatnění jevů a zákonů optiky ve vyšetřovacích metodách a přístrojích používaných ve zdravotnictví, - popíše příklady uplatnění jevů a zákonů optiky v terapiích, - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech, - získaná data kriticky posuzuje, - při práci s daty respektuje autorské právo.	- emise a absorpce světla, - energie záření, fotony, - zdroje světla, svítivost zdrojů světla, - laser. **Aplikace ve zdravotnictví:** - infračervené, ultrafialové a rentgenové záření a jejich využití ve zdravotnictví - ochrana před škodlivými účinky záření - endoskop - akomodace, vady oka, princip použití brýlí a kontaktních čoček - hygiena osvětlení - použití laseru ve zdravotnictví - počítačová tomografie.	
Žák - charakterizuje Slunce jako hvězdu a popíše sluneční soustavu, - popíše současné názory na stavbu, vznik a vývoj vesmíru, - popíše metody, jimiž se získávají informace o stavbě vesmíru, - popíše význam ozónové vrstvy pro život na Zemi, - popíše a zdůvodní problémy spojené s pobytem člověka ve vesmírné stanici a jeho činností v otevřeném kosmickém prostoru mimo stanici.	**3. Astrofyzika** - Sluneční soustava - stavba a vývoj vesmíru - výzkum vesmíru **Aplikace ve zdravotnictví:** - význam ozónové vrstvy pro život na Zemi - biofyzikální aspekty pobytu člověka ve vesmírné stanici a jeho činností v otevřeném kosmickém prostoru mimo stanici	16

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 30
Žák - popíše model atomu, - popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu, - popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony, - vysvětlí podstatu radioaktivity, - popíše vlastnosti radioaktivního záření - popíše účinky radioaktivního záření na živý organismus a způsoby ochrany před tímto zářením, - popíše štěpnou reakci jader uranu a její praktické využití v energetice, - posoudí výhody a nevýhody způsobů, jimiž se získává elektrická energie, - popíše příklady uplatnění jevů a zákonů fyziky mikrosvěta ve vyšetřovacích metodách a přístrojích používaných ve zdravotnictví, - popíše příklady uplatnění jevů a zákonů fyziky mikrosvěta v terapiích, - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech, - získaná data kriticky posuzuje, - při práci s daty respektuje autorské právo.	**1. Fyzika mikrosvěta** - model atomu, - nukleony, radioaktivita, jaderné záření, elementární a základní částice, - zdroje jaderné energie, jaderný reaktor, bezpečnostní, ekonomická a ekologická hlediska jaderné energetiky. **Aplikace ve zdravotnictví:** - účinky radioaktivního záření na živý organismus, - radioterapie a protonová terapie, - ochrana pracovníků před účinky radioaktivního záření.	30

7.14 Chemie

Učební osnova předmětu	Chemie				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	2	2	2	3	9

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Předmět se zabývá zákonitostmi přírody z hlediska složení látek a jejich přeměn. Poskytuje žákovi soubor poznatků o chemických látkách, jevech, zákonitostech a vztazích mezi nimi. Formuje logické myšlení, rozvíjí vědomosti a dovednosti (včetně praktických) využitelné v dalším vzdělávání i v praxi. Podílí se na formování žádoucích vztahů k životnímu prostředí. Vysvětluje jevy známé z každodenního života i z některých odborně zaměřených oblastí. Má velký význam pro rozvoj dalších věd, zejména přírodních a technických.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: přírodovědné vzdělávání, chemické vzdělávání

Učivo předmětu Chemie vychází z RVP pro obor Zdravotnické lyceum z oblasti přírodovědného vzdělávání. Předmět Chemie je zařazen do výuky v 1., 2. a 3. ročníku po 2 vyučovacích hodinách a ve 4. ročníku po 3 vyučovacích hodinách týdně, celkem se předmět vyučuje 292 hodin. Žák si v tomto předmětu osvojí potřebné znalosti problematiky učiva obecné, anorganické, organické chemie, biochemie a fyzikální chemie. Získá přehled o základních zákonitostech jednotlivých tematických celků a pochopí vzájemné souvislosti určitých jevů v okolním prostředí a v živých organismech. Své obecné znalosti si doplňuje o vybrané aplikace chemických jevů a zákonů z hlediska zdravotnických oborů. Aplikace ukazují souvislosti chemických jevů a zákonitostí s fungováním lidského organismu a s uplatněním chemie v medicíně a jiných zdravotnických disciplínách.
Předmět Chemie rozvíjí mezipředmětové vztahy s předměty Matematika, Fyzika, Biologie a somatologie a dalších odborných předmětů.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- uvědomil si chemickou podstatu živých organismů,
- pochopil souvislosti chemické stavby živé a neživé přírody,
- pochopil globální problémy životního prostředí a aktivně se podílel na ochraně životního prostředí,
- uvědomil si význam zdravé výživy a zdravého životního stylu.

Pojetí výuky

Předmět je koncipován jako teoretický, s maximálním využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících. Kromě výkladu se využívá i dalších forem – diskuze, skupinová práce,

samostatná práce, práce s textem, využití internetu. Pro rozvoj samostatných aktivit žáka jsou kromě učebních a problémových úloh zadávaných a řešených ve výuce rovněž využívány dlouhodobější domácí úkoly zaměřené na zpracovávání článků z odborné literatury. Žák rovněž zpracovává prezentaci k zadanému tématu. Přitom využívá různé informační zdroje a IKT. Teoretická výuka je doplněna laboratorními cvičeními.
Ke vzdělávání jsou dále využívány didaktické pomůcky s patřičnou didaktickou technikou: nástěnné obrazy, modely, výukové fólie, filmy dokumentující problematiku probíraného učiva, prezentace.

Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Ke zjištění úrovně osvojení vědomostí a dovedností jsou využívány různé formy ústního a písemného zkoušení. Při ústním hodnocení se využívá sebehodnocení žáka. Důraz je kladen především na porozumění učivu, na schopnost žáka spojovat získané poznatky s ostatními přírodovědnými znalostmi a na jeho dovednosti tyto poznatky použít při řešení nových úkolů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** – žák je veden k pozitivnímu vztahu k učení a vzdělávání. Využití motivace ke studiu chemie historickými souvislostmi, praktickým využíváním poznatků z chemie nebo popisem možností, které se před chemií v blízké budoucnosti otevírají. Výběr vhodných učebních textů, videoprogramů a laboratorních pokusů, aby žák učivo co nejlépe pochopil a ujasnil si podstatu chemických jevů a dějů.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák je veden k porozumění zadání úkolu, získání informací potřebných k řešení úkolu, k navržení způsobu řešení, popř. varianty řešení a zdůvodnění, vyhodnocení dosažených výsledků.
- **Komunikativní kompetence** – žák je veden k přiměřenému vyjadřování v projevech mluvených i psaných, k rozvíjení zprostředkování informací vhodným způsobem (text, diagram, prezentace, mluvené slovo), k interpretování získaných fakt a odvození závěrů a důsledků.
- **Personální a sociální kompetence –** žák přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly, pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných činností, podněcuje práci v týmu vlastními návrhy, nezaujatě zvažuje návrhy jiných, přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů.
- **Matematické kompetence** – žák správně používá a převádí běžné jednotky, používá pojmy kvantifikujícího charakteru, čte různé formy grafického znázornění, aplikuje matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích, nachází vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umí je popsat a využít pro dané řešení.
- **Digitální kompetence –** žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí. Získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech, informace kriticky posuzuje, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, respektuje autorská práva.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- **Člověk a životní prostředí** – rozvoj povědomí o podstatě a možnostech řešení současných problémů životního prostředí, vlivu člověka na prostředí, vztahu životního prostředí a zdraví.
- **Informační a komunikační technologie** - využívání různých zdrojů informací, efektivní práce s informacemi, získávání informací ze sítě internet.

- **Člověk a svět práce** - doplnění znalostí a dovedností žáka získaných v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s možnostmi jeho uplatnění ve světě práce.
- **Člověk a digitální svět –** žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení chemických problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
Žák - rozlišuje pojmy těleso a chemická látka, - objasní složení a vlastnosti látek, - popíše metody oddělování složek ze směsí.	**Obecná chemie** **1. Složení a vlastnosti látek** - disciplíny chemie, - chemická látka, směs homogenní a heterogenní, dělení směsí, - částicové složení látek.	4
Žák - popíše složení atomu, - charakterizuje jednotlivé druhy radioaktivního záření, - používá kvantová čísla k zápisu elektronového obalu prvku.	**2. Stavba atomu** - elementární částice, - atomové jádro, - radioaktivita, - kvantová čísla, výstavba elektronového obalu, - elektronové konfigurace prvků.	7
Žák - vysvětlí zákonitosti periodického systému, - posoudí vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě, poznatků o periodické soustavě prvků.	**3. Periodická soustava prvků** - periodický zákon, - valenční elektrony, - zákonitosti a vztahy v tabulce, - skupinové názvy prvků.	3
Žák - vysvětlí vznik jednotlivých typů vazeb, - odvodí vlastnosti látek podle typu vazby.	**4. Chemická vazba** - vznik chemické vazby, vazebná energie a vazebná délka, - kovalentní vazba, - elektronegativita, iontová vazba, - koordinačně kovalentní vazba, - kovová vazba, - slabé vazebné interakce – vodíková vazba a van der Waalsovy síly.	10
Žák - rozliší jednotlivé typy sloučenin, - určuje u všech sloučenin oxidační číslo, - tvoří pohotově a bezchybně vzorce a názvy všech sloučenin, - ovládá názvy a vzorce iontů,	**5. Názvosloví anorganických sloučenin** - vzorce binárních sloučenin, - vzorce kyslíkatých látek a jejich solí, - latinské názvy léčivých a pomocných látek.	12

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
- používá latinské názvy základních chemických prvků a sloučenin.		
Žák - řeší bezchybně a s jistotou výpočtové úlohy, - uplatňuje chemické výpočty při řešení praktických problémů.	**6. Molekulová stavba látek a stechiometrické výpočty** - atomová hmotnost a relativní atomová hmotnost, - látkové množství, hmotnost a objem 1 molu, - výpočty z chemických vzorců, - výpočty z chemických rovnic.	12
Žák - popíše způsoby vyjadřování koncentrace roztoků, - vypočítá navážky rozpuštěné látky v roztoku určité koncentrace, - navrhne postup praktické přípravy roztoku, - řeší výpočtové úlohy na ředění roztoků.	**7. Disperzní soustavy, roztoky** - složení roztoků, - výpočty na přípravu roztoků procentuálních a molárních, - ředění roztoků, - koloidní disperze.	12
Žák - definuje pojmy chemického děje, - objasní podstatu exotermního a endotermního děje, - vysvětlí stav chemické rovnováhy, - stanoví možnosti porušení rovnováhy pomocí Guldberg-Waageova zákona, - napíše vztah pro rovnovážnou konstantu.	**8. Chemický děj** - chemické rovnice – typy, - termochemie, - reakční kinetika - chemické rovnováhy.	8

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
Žák - aplikuje poznatky pH na biologické systémy, - vytvoří podle slovního komentáře chemickou rovnici s určením stechiometrických koeficientů.	**1. Chemický děj** - protolytické reakce, - pH a jeho měření, hydrolýza solí, - oxidačně redukční reakce, vyčíslování redoxních reakcí, - elektrochemická řada napětí, - elektrolýza a její využití.	14
Žák - vyjmenuje nejdůležitější sloučeniny prvků včetně jejich vzorců, - uvede příklady využití prvků a sloučenin, - určí látky významné ve zdravotnictví, - klasifikuje toxické látky, zná zásady bezpečné práce s těmito látkami a dbá na jejich dodržování, - popíše škodlivý vliv některých prvků na životní prostředí, - uvede prvky důležité pro lidský organismus, jejich funkci, zdroje a význam.	**Anorganická chemie** - dělení a výskyt prvků, - chemické prvky v lidském organismu. **2. Nepřechodné prvky nekovového charakteru** - vodík, kyslík a jejich sloučeniny, - voda – ekologie vodních zdrojů, voda ve zdravotnictví, - halogeny a jejich sloučeniny, význam ve zdravotnictví, zdraví škodlivé látky, - síra a její sloučeniny, - dusík a jeho sloučeniny, - dusík – hnojiva, vzduch a ekologie ovzduší, - fosfor a jeho sloučeniny, hnojiva, dopad na životní prostředí, - uhlík – anorganické sloučeniny uhlíku, biologický význam, - křemík.	28
Žák - charakterizuje danou skupinu, - vysvětlí výskyt, výrobu a použití prvků, uvede významné sloučeniny a jejich použití, - zhodnotí surovinové zdroje, - posoudí vliv látek na životní prostředí.	**3. Nepřechodné prvky kovového charakteru** - kovy a jejich charakteristika, - elektrochemická řada napětí kovů, - výroba kovů, koroze, ochrana proti korozi,	14

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
	- slitiny a jejich využití v lékařství, - alkalické kovy – vlastnosti, sloučeniny, biologický význam alkalických kovů, - hořčík a kovy alkalických zemin, biologický význam kovů alkalických zemin, - hliník, - toxikologie.	
Žák - vyjmenuje nejdůležitější sloučeniny prvků včetně jejich vzorců, - odvodí stavbu běžných komplexních sloučenin, - uvede příklady využití prvků a sloučenin, - určí látky významné ve zdravotnictví, - klasifikuje toxické látky a zná zásady bezpečné práce s těmito látkami, - popíše škodlivý vliv některých prvků na životní prostředí.	**4. Přechodné prvky** - charakteristika přechodných prvků a jejich sloučenin, - komplexní sloučeniny.	8
Žák - vyjmenuje hlavní skupinová sráželda pro kationy a aniony při stanovení na mokré cestě, - uvede příklady anionů s oxidačními a redukčními vlastnostmi - připraví odměrný roztok a provede stanovení a výpočet koncentrace, - uvede na příkladech analytické metody používané pro sledování kvality např. vnějšího i vnitřního ovzduší, vody, potravin, provede jednoduché měření.	**Analytická chemie** **5. Základy kvalitativní analýzy anorganických látek** - srážecí reakce kationů, skupinová sráželda, - příklady anionů s oxidačními a redukčními vlastnostmi.	4

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 66
Žák - zhodnotí postavení atomu uhlíku v periodické soustavě v souvislosti s jeho vlastnostmi, - rozpozná vzorce organické sloučeniny, - rozpozná podle chemické rovnice adici, eliminaci, substituci a polymeraci, - vysvětlí pojmy homolytické, elektrofilní, nukleofilní reakce.	**Organická chemie** **1. Úvod do předmětu** - předmět organická chemie, vlastnosti organických látek, - rozdělení organických sloučenin, typy vzorců, izomerie, typy vazeb, - typy reakcí.	10
Žák - tvoří vzorce a názvy všech typů uhlovodíků, - charakterizuje vlastnosti uhlovodíků podle typu řetězce a podle druhu vazeb v uhlíkatém řetězci, - napíše rovnice základních způsobů přípravy uhlovodíků, - zhodnotí surovinové zdroje.	**2. Uhlovodíky a jejich zdroje** - charakteristika uhlovodíků, - názvosloví, - alkany – vlastnosti, reakce, - alkeny, - alkyny, - areny, - zdroje uhlovodíků.	16
Žák - tvoří vzorce a názvy derivátů uhlovodíků, - napíše rovnice přípravy jednotlivých skupin derivátů, - uvede příklady využití významných derivátů, - zhodnotí využití látek v praxi – zejména ve zdravotnictví - a jejich vliv na životní prostředí.	**3. Deriváty uhlovodíků** - rozdělení derivátů, funkční skupiny, - názvosloví, - halogenderiváty – příprava, vlastnosti, význam ve zdravotnictví, - dusíkaté deriváty, - hydroxyderiváty, - thioalkoholy, thiofenoly, ethery, - aldehydy a ketony, - karboxylové kyseliny a jejich deriváty, - organokovové deriváty.	38
Žák - uvede příklady využití významných derivátů.	**4. Deriváty anorganických kyselin** - deriváty kyseliny sírové, - deriváty kyseliny dusičné a fosforečné.	2

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 90
Žák - klasifikuje heterocyklické sloučeniny podle velikosti kruhu, typu a počtu heteroatomů, - popíše strukturu heterocyklů a jejich vlastnosti, - uvede příklady praktického využití heterocyklů.	**1. Heterocyklické sloučeniny** - základní pojmy, rozdělení, pětičlenné cykly, šestičlenné cykly, - vlastnosti heterocyklických sloučenin – aromaticita, bazicita, - významní zástupci.	3
Žák - prezentuje výrobky ze základních typů plastů využívané v každodenním životě, - posoudí vliv jejich praktického používání na člověka a jeho okolí, - uvede příklady syntetických vláken a makromolekulárních sloučenin.	**2. Makromolekulární látky** - charakteristika plastů a jejich klasifikace, - základní typy reakcí - polymerace, polyadice, polykondenzace, - výhody a nevýhody užití plastů, jejich vliv na životní prostředí, - významní zástupci.	5
Žák - charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny, - objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech, - rozliší základní organické a anorganické látky lidského organismu, - popíše a vysvětlí význam přírodních látek z hlediska lidského organismu a zdraví, - charakterizuje základní živiny (sacharidy, tuky, bílkoviny), jejich význam a strukturu, - charakterizuje vitamíny, enzymy a hormony a jejich funkci v lidském organismu, - objasní strukturu a význam nukleových kyselin, - vysvětlí podstatu biochemických dějů v živém organismu, - objasní acidobazickou rovnováhu organismu.	**Biochemie** **3. Základy biochemie** - základní pojmy, - metody separace látek, - sacharidy – vlastnosti, příklady, význam, - lipidy – rozdělení, vlastnosti, příklady, význam, - proteiny – rozdělení, struktura, vlastnosti, význam, - enzymy - struktura a mechanismus jejich účinku, názvosloví a klasifikace, trávicí enzymy, - vitamíny - rozdělení, názvosloví, společné vlastnosti, význam v organismu, avitaminóza, hypervitaminóza, - hormony,	40

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 90
	- nukleové kyseliny – struktura, význam DNA a RNA, - terpeny a steroidy – dělení, význam.	
Žák - popíše a vysvětlí význam alkaloidů a dalších přírodních látek, - vysvětlí toxicitu a negativní účinky návykových látek.	**4. Alkaloidy** - zdroje, fyziologický účinek, chemické složení, - dělení.	2
Žák - popíše metabolismus z celkového hlediska, - popíše strukturu ATP, - rozliší organismy podle jejich vztahu k přítomnosti či nepřítomnosti vzdušného kyslíku, - charakterizuje Krebsův cyklus a další redoxní děje v živých soustavách.	**5. Biochemické děje** - metabolismus, - adenosintrifosfát a jeho význam, - aerobní a anaerobní organismy, - glykolýza a citrátový cyklus, - fotosyntéza, - metabolismus sacharidů, lipidů, proteinů, - biotechnologie.	6
Žák - popíše vlastnosti nejvýznamnějších zástupců.	**6. Léčiva** - základní skupiny léčiv, - antipyretika, analgetika, sedativa, hypnotika, antibiotika, anestetika.	4
Žák - vysvětlí pojmy vnitřní energie, entalpie, slučovací a spalné teplo, entropie, - používá při řešení úloh Hessův zákon.	**Fyzikální chemie** **7. Termodynamika** - energetika chemických reakcí, - termodynamika, - termochemie, - entropie, samovolnost dějů, - výpočty reakčního tepla.	6
Žák - odvodí rovnovážnou konstantu, - uvede příklady pH v živých organismech, - posoudí význam hodnoty součinu rozpustnosti.	**8. Chemické rovnováhy** - rovnovážná konstanta, - faktory ovlivňující chemickou rovnováhu, - rovnováhy v roztocích elektrolytů, - oxidačně-redukční rovnováhy, - srážecí rovnováhy.	8

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 90
Žák - využívá znalosti kvalitativní analýzy k pochopení praktického významu anorganické chemie.	**9. Základy kvalitativní analýzy organických látek** - prvková analýza, - důkazy funkčních skupin, - měření fyzikálních konstant.	2
Žák - využívá znalosti kvantitativní analýzy k pochopení praktického významu anorganické chemie.	**10. Základy kvantitativní analýzy** - odměrná analýza, - základní pojmy z instrumentální analýzy, - základní látky a výpočty v odměrné analýze, - titrace neutralizační.	4
Žák - vymezí pojmy amfoterní látka, autoprotolýza, iontový součin vody a pH, - aplikuje termochemické zákony při výpočtu reakčního tepla, - posoudí uskutečnitelnost chemického děje.	**11. Řešení složitějších chemických výpočtů** - výpočty pH silných a slabých kyselin a zásad, - výpočty pH tlumivých roztoků, - výpočty reakčního tepla.	10

7.15 Biologie a somatologie

Učební osnova předmětu	Biologie a somatologie				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	2	3	4	4	13

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Biologické vzdělávání rozvíjí vědomosti a dovednosti žáka získané na ZŠ a doplňuje je o vybrané aplikace biologických a ekologických jevů a zákonů z hlediska zdravotnických oborů. Propojuje učivo biologie s poznatky z jiných přírodovědných disciplín, zejména z chemie a zařazuje do výuky cvičení, badatelské nebo projektové činnosti. Obsah předmětu tvoří základní poznatky z oblasti obecné a systematické biologie, z morfologických i fyziologických disciplín. Velká pozornost je věnována biologii člověka, genetice a ekologii. Cílem vzdělávání v předmětu Biologie a somatologie je poskytnout žákovi komplexní pohled na rozmanitost živé přírody, vytvoření přehledu o složení, stavbě, funkcích a vývoji živé hmoty od nebuněčných organizmů, bakterií, rostlin, hub a prvoků po živočišnou říši a zejména člověka, který je nedílnou součástí živé přírody a svou činností ji významně ovlivňuje. Cílem je poznat přírodní zákonitosti a veškeré projevy živé hmoty ve vzájemných souvislostech a chápat podmínky existence života na Zemi. Z toho vyplývá souvislost vzájemných vztahů člověka a živé i neživé přírody, nutnost vést žáka ke kladnému a odpovědnému vztahu k přírodě, k zájmu o její ochranu, k aktivním postojům při řešení ekologických problémů a k uplatňování zásad udržitelného rozvoje.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: biologické a ekologické vzdělávání

Předmět Biologie a somatologie vychází závazně z RVP pro obor vzdělání Zdravotnické lyceum. Předmět je zařazen do výuky v 1. - 4. ročníku, v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně v prvním ročníku, 3 vyučovacích hodin týdně ve druhém ročníku a 4 vyučovacích hodin týdně ve třetím a čtvrtém ročníku, celkem 422 hodin. Součástí výuky biologie jsou praktická cvičení. Výuka je zaměřena na systematické rozšiřování a prohlubování znalostí, dovedností a návyků získaných v průběhu základního vzdělávání.
V průběhu výuky Biologie a somatologie žák získává celou řadu nových poznatků, osvojí si značné množství nových odborných biologických pojmů, pochopí děje, které probíhají na všech úrovních živé hmoty – jak molekulární, buněčné, tak i v rámci organismů, včetně lidského. Tyto děje chápe ve vzájemných souvislostech. Jednotlivé tematické celky jsou řazeny v logické návaznosti tak, aby zahrnovaly všechna témata zařazená do RVP a přitom byly splněny stanovené cíle předmětu.
Do předmětu je integrována oblast Somatologie ze vzdělávací oblasti Zdravotnická propedeutika.

V předmětu se uplatňují velmi těsné mezipředmětové vztahy s předměty Chemie, Fyzika a IKT. Poznatky z biologie jsou využívány ve všech zdravotnických odborných předmětech, ekologická témata zasahují do všech předmětů. Odborná terminologie vychází z latinského jazyka.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- poznal a pochopil přírodní jevy, zákony a děje, které probíhají v živé i neživé přírodě,
- využíval přírodovědných poznatků v praktickém životě, kladl si otázky o okolním světě a vyhledával k nim relevantní, na důkazech založené odpovědi,
- orientoval se v somatologii jako vědě,
- získal pozitivní postoj k přírodě a motivaci k dodržování zásad udržitelného rozvoje v profesním i občanském životě,
- zaujímal aktivní postoj k lokálním, regionálním i globálním ekologickým problémům a uvědomoval si svůj podíl na tvorbě životního prostředí,
- dokázal kriticky zhodnotit konzumní způsob života a osvojil si zásady zdravého životního stylu,
- uznával hodnotu života a měl úctu k životu ve všech jeho formách, uvědomoval si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost za život a zdraví ostatních lidí.

Pojetí výuky

Při výuce jsou využívány různé metody a formy práce. Teoretické poznatky je nutno doplňovat i praktickými činnostmi. Z toho důvodu jsou, dle časových a technických možností, nepravidelně řazena cvičení z biologie ve všech ročnících ve formě cvičení, botanických vycházek a laboratorních prací.
Plán výuky systematických disciplín je koncipován tak, aby mohly být zohledňovány změny v třídění organizmů apod. dle nejnovějších vědeckých výzkumů a poznatků.
Žák řeší učební úlohy jednak v rámci výuky, ať samostatně či skupinově, tak i jako dlouhodobější úkoly zpracováním referátů, seminárních prací, prezentací. Pracuje s různými informačními zdroji a dostatečně při tom využívá mezipředmětové vztahy. Mezi aktivizující vyučovací metody je vhodné zařadit exkurze a výuku v přírodě, návštěva anatomického ústavu, které se uskuteční dle možností školy a zájmu žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáka vychází závazně z klasifikačního řádu školy. Žák je hodnocen především při ústním zkoušení nebo písemném projevu, je zařazeno dle tématu i hodnocení seminárních prací, prezentací, referátů, je zohledněno sebehodnocení žáka. Dále zvládnutí základních dovedností při mikroskopování a práci s biologickým materiálem, dodržování platných předpisů BOZP a bezpečných pracovních postupů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** – žák rozvíjí svůj kladný vztah k učení a k získávání nových informací, učí se pochopit a zpracovávat odborný text z různých zdrojů a nově získané poznatky sdělovat formou referátu, seminární práce, prezentace apod.

- **Kompetence k řešení problémů** – žák umí vyhledávat, zpracovávat a hodnotit informace získané z různých zdrojů a zjišťovat jejich věrohodnost, umí analyzovat problém, najít a obhájit jeho řešení, dokáže pracovat samostatně i ve skupině.
- **Komunikativní kompetence** – žák je schopen komunikovat v projevech mluvených a psaných na odborná témata, používat odbornou terminologii, orientuje se v textu, formuluje a obhajuje vlastní myšlenky, při práci ve skupině vhodně a věcně komunikuje s ostatními.
- **Občanské kompetence** – žák zná principy trvale udržitelného rozvoje a má snahu v tomto duchu jednat, uvědomuje si svůj podíl na tvorbě životního prostředí, zaujímá aktivní postoj k lokálním, regionálním i globálním ekologickým problémům, dokáže kriticky zhodnotit konzumní způsob života a osvojuje si zásady zdravého životního stylu, uznává hodnotu života a má úctu k životu ve všech jeho formách, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost za život a zdraví ostatních lidí.
- **Digitální kompetence –** žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí. Získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech, informace kriticky posuzuje, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, respektuje autorská práva.
- **Odborné kompetence** – žák umí nakládat s materiály energiemi, odpady, vodou a jinými látkami, ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- **Občan v demokratické společnosti** – žák uplatňuje principy trvale udržitelného rozvoje, respektuje legislativu na ochranu přírody, respektuje osoby s různým zdravotním znevýhodněním.
- **Člověk a životní prostředí** – žák samostatně a aktivně poznává okolní prostředí, získává informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů, pochopí vlastní odpovědnost za své jednání a snaží se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů, osvojí si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání.
- **Člověk a digitální svět –** žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení biologických problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
Žák - vysvětlí, čím se zabývá biologie, rozdělí obory biologie podle předmětu jejich zkoumání, vysvětlí význam biologie, - jmenuje nejznámější biology, - uvede nejznámější biologické objevy.	**1. Úvod do studia biologie** - předmět studia biologie, rozdělení biologických věd, vztah biologie k ostatním přírodním vědám, - klasifikace biologických disciplín, - biologické objevy.	3
Žák - popíše a vysvětlí základní znaky živé hmoty, - uvede zastoupení biogenních prvků v živé hmotě a jejich rozdělení, - popíše nejdůležitější anorganické a organické látky v živé hmotě, jejich výskyt a funkce.	**2. Charakteristika živé hmoty** - obecné znaky živé hmoty, - biogenní prvky, - voda, ionty, soli, - sacharidy, lipidy, - bílkoviny, enzymy, - hormony, vitamíny, - nukleové kyseliny.	10
Žák - definuje buňku, - popíše obecný stavební princip buňky, charakterizuje jednotlivé typy buněk a vysvětlí rozdíly mezi nimi, - popíše a vysvětlí mechanizmy transportu látek přes buněčnou membránu, - popíše základy procesu dýchání a fotosyntézy a zdůrazní jejich význam pro život organizmů, - definuje a klasifikuje metabolizmus, - popíše a vysvětlí pojmy mitóza, meióza, buněčný cyklus, typy buněčného dělení - charakterizuje buňky lidského těla, - popíše vlastnosti kmenových buněk a možnosti jejich využití.	**3. Cytologie** - objev buňky, buněčná teorie, - typy buněk, - prokaryotická buňka, - eukaryotická buňka, - rostlinná buňka, - živočišná buňka, - buněčné organely, - buněčná fyziologie, - metabolizmus, - dýchání a fotosyntéza, - buněčný cyklus, jaderné a buněčné dělení.	21
Žák - charakterizuje stavbu těla prvoků a porovná ji s ostatními organizmy, - jmenuje, charakterizuje a zařadí významné zástupce prvoků, - popíše rozmnožovací způsoby a životní cyklus prvoků, zejména zástupců ohrožujících zdraví člověka,	**4. Prvoci** - charakteristické znaky, - stavba těla, - organely prvoků, - systém, - parazitičtí zástupci, - mikroskopická pozorování „prvoků“.	10

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
- jmenuje původce chorob živočichů a člověka, - připraví různé druhy nálevů pro pozorování mikroorganizmů, pozoruje a rozlišuje mikroorganismy z řad prvoků, - určuje organizmy podle atlasů a klíčů, - při výuce v přírodě komplexně využívá své znalosti a dovednosti.		
Žák - popíše eukaryotickou buňku, - popíše živočišnou buňku a charakteristické znaky živočichů, - vysvětlí vznik mnohobuněčnosti, - klasifikuje a charakterizuje tkáně, epitely, pojiva, svalovou a nervovou tkáň, - uvede hlavní typy orgánových soustav živočichů a popíše je, - uvede správné zařazení živočichů do systému a jejich třídění.	**5. Biologie živočichů** - vznik mnohobuněčnosti, - charakteristické znaky živočichů, - živočišné tkáně, - orgány a orgánové soustavy, systém živočichů.	10
Žák - objasní pojem ekologie a uvede její rozčlenění, - definuje základní ekologické pojmy, například biotop, lokalita, areál, populace, biocenóza, ekosystém, biom, biosféra, životní prostředí, - charakterizuje faktory prostředí, hlavní abiotické a biotické podmínky života, - vysvětlí koloběh látek v přírodě a tok energie, - uvede příklady potravních řetězců a příklady základních ekosystémů, - charakterizuje typy biomů dle vegetačního pásma a stupně, - jmenuje příklad lokálních a globálních ekologických problémů, vysvětlí jejich příčiny, snaží se nacházet řešení, - uvede a charakterizuje příklady různých typů chráněných území v ČR, - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech - získaná data kriticky posuzuje - při práci s daty respektuje autorské právo.	**6. Úvod do ekologie** - základní ekologické pojmy, - abiotické a biotické podmínky života, - ekosystémy, - biomy, - ekologické problémy, - ochrana a tvorba životního prostředí, - chráněná území v ČR.	10

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
Žák - vysvětlí pojem evoluce, - charakterizuje chemickou a biologickou evoluci, - vysvětlí vznik Země a evoluci biosféry, - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech - získaná data kriticky posuzuje - při práci s daty respektuje autorské právo.	**7. Úvod do evoluce** - základní pojmy, - vznik Země, evoluce biosféry.	4

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
Žák - charakterizuje somatologii jako vědu sdružující poznatky z morfologických a funkčních oborů biologie člověka a její vztah k dalším oborům, - popíše funkční morfologii tkání.	**1. Somatologie** - somatologie jako věda, - funkční morfologie tkání.	3
Žák - určí základní anatomické postavení lidského těla, základní roviny, směry a pohyby, - popíše správné držení těla a pohybové stereotypy, na modelovém příkladu ukáže nejčastější odchylky od normy, - popíše stavbu a funkci orgánových soustav a jednotlivých orgánů – kosti a svaly, - objasní vzájemné vztahy a koordinaci orgánových soustav, - prezentuje topografické krajiny a oblasti těla včetně uložení orgánů a jejich vzájemných prostorových vztahů, - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	**2. Pohybová soustava** - základní anatomické postavení, - základní orientace na lidském těle – roviny, směry, pohyby, - držení těla, pohybové stereotypy, odchylky, - kosti, - svaly.	12
Žák - popíše stavbu a funkci orgánových soustav a jednotlivých orgánů – krev a cévní soustava, - objasní vzájemné vztahy a koordinaci orgánových soustav, - prezentuje topografické krajiny a oblasti těla včetně uložení orgánů a jejich vzájemných prostorových vztahů, - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	**3. Krev a cévní soustava** - krev, - srdce, - krevní oběh, - mízní systém.	20
Žák - popíše stavbu a funkci orgánových soustav a jednotlivých orgánů – dýchací soustava, - objasní vzájemné vztahy a koordinaci orgánových soustav, - prezentuje topografické krajiny a oblasti těla včetně uložení orgánů a jejich vzájemných prostorových vztahů,	**4. Dýchací soustava** - dýchací trubice, - dýchání vnější a vnitřní - plíce.	6

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
- užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.		
Žák - popíše stavbu a funkci orgánových soustav a jednotlivých orgánů – GIT, - objasní vzájemné vztahy a koordinaci orgánových soustav, - prezentuje topografické krajiny a oblasti těla včetně uložení orgánů a jejich vzájemných prostorových vztahů, - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	**5. Trávicí soustava** - trávicí trubice, - trávicí žlázy, - trávení, - metabolismus.	16
Žák - popíše stavbu a funkci orgánových soustav a jednotlivých orgánů – močová soustava, - objasní vzájemné vztahy a koordinaci orgánových soustav, - prezentuje topografické krajiny a oblasti těla včetně uložení orgánů a jejich vzájemných prostorových vztahů, - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	**6. Močová soustava** - ledviny, vývodné močové cesty. - tvorba moči	6
Žák - popíše stavbu a funkci orgánových soustav a jednotlivých orgánů – pohlavní soustava, - objasní vzájemné vztahy a koordinaci orgánových soustav, - prezentuje topografické krajiny a oblasti těla včetně uložení orgánů a jejich vzájemných prostorových vztahů, - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	**7. Pohlavní soustava** - pohlavní soustava muže, - pohlavní soustava ženy, - těhotenství, porod, vývoj jedince.	8
Žák - popíše stavbu a funkci orgánových soustav a jednotlivých orgánů – hormonální soustava, - objasní vzájemné vztahy a koordinaci orgánových soustav, - prezentuje topografické krajiny a oblasti těla včetně uložení orgánů a jejich vzájemných prostorových vztahů, - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	**8. Hormonální soustava** - endokrinní žlázy, - hormony.	6

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
Žák - popíše stavbu a funkci orgánových soustav a jednotlivých orgánů – nervová soustava, - objasní vzájemné vztahy a koordinaci orgánových soustav, - prezentuje topografické krajiny a oblasti těla včetně uložení orgánů a jejich vzájemných prostorových vztahů, - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	**9. Nervová soustava** - centrální nervová soustava, - obvodová nervová soustava, - smyslové orgány.	22
Žák - popíše stavbu a funkci orgánových soustav a jednotlivých orgánů – kůže, - objasní vzájemné vztahy a koordinaci orgánových soustav, - prezentuje topografické krajiny a oblasti těla včetně uložení orgánů a jejich vzájemných prostorových vztahů, - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	**10. Kožní soustava** - kůže, - přídatné kožní orgány.	3

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 132
Žák - charakterizuje eukaryotickou buňku a její typy, její organely a jejich funkce, - klasifikuje a charakterizuje rostlinná pletiva dle původu, tvaru, schopnosti dělení a funkce, - charakterizuje a uvede příklady pletiv krycích, vodivých, zásobních, asimilačních.	**1. Buňka rostlin, histologie** - eukaryotická buňka, - typy eukaryotických buněk, - organely rostlinné buňky, - rostlinná pletiva.	15
Žák - popíše vnější a vnitřní stavbu vegetativních a generativních orgánů rostlin, - vysvětlí jejich funkce pro rostlinu, - uvede metamorfózy těchto orgánů, - charakterizuje různé druhy květů a květenství, - rozlišuje a charakterizuje různé druhy plodů a plodenství, - vysvětlí vznik plodů a semen.	**2. Rostlinné orgány** - morfologie a anatomie rostlinných orgánů, jejich funkce a metamorfózy, - kořen, - stonek, - list, - květ, květenství, - plod, plodenství, - semeno.	20
Žák - charakterizuje vodní režim rostliny, - uvede základní prvky minerální výživy rostlin, - vysvětlí průběh opylení a oplození, - popíše ontogenezi rostlin, - vysvětlí podstatu, význam, průběh fotosyntézy a dýchání a provede srovnání těchto dějů.	**3. Fyziologie rostlin** - vodní režim a minerální výživa, - rozmnožování, růst a vývoj, - fotosyntéza, - respirace, - pohyby rostlin.	30
Žák - popíše stavbu těla rostlin, uvede různé typy stélek a tělních orgánů rostlin, - uvede rozdíly ve stavbě stélkatých a cévnatých rostlin, - třídí a zařazuje rostliny do správných systematických skupin, - orientuje se ve vybraných zástupcích jednotlivých systematických skupin, - popíše vývojové cykly výtrusných a semenných rostlin, - určuje s pomocí atlasu a klíče rostliny, - popíše významné léčivé rostliny, charakterizuje jejich účinné látky a využití, - vysvětlí význam rostlin pro život na Zemi,	**4. Systém rostlin** - mechorosty, - výtrusné rostliny, - semenné rostliny, - nahosemenné rostliny, - krytosemenné rostliny, - dvouděložné rostliny, - jednoděložné rostliny, - léčivé a jedovaté rostliny, - rostlinné drogy, zneužití.	35

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 132
- uvede význam rostlin pro člověka, zejména hospodářský a farmaceutický - popíše stavbu, životní funkce a rozmnožování virů a bakterií, - uvede význam virů, bakterií a dalších mikroorganismů v přírodě a jejich praktické využití; - popíše vztah mezi viry, bakteriemi a organismem člověka, - uvede příklady virových a bakteriálních onemocnění.		
Žák - popíše stavbu těla hub a lišejníků, - rozlišuje a charakterizuje různé způsoby rozmnožování hub, - uvede systematické třídění hub a jmenuje nejdůležitější zástupce, - charakterizuje vybrané zástupce, včetně jejich významu pro člověka, - orientuje se v běžných druzích jedlých a jedovatých hub, - zdůrazňuje zástupce se zdravotním významem pro člověka a popíše negativní význam škůdců kulturních rostlin - charakterizuje mikroskopické houby, jejich výskyt a působení, využití ve farmacii a potravinářství.	**5. Houby a lišejníky** - stavba hub, - stavba lišejníků, - způsoby rozmnožování, - systematické zařazení a třídění, - zástupci a jejich význam, - houby se zdravotním významem, - ekologie hub a lišejníků, - houby jako škůdci kulturních rostlin.	12
Žák - řídí se laboratorním řádem, dodržuje BOZP, správně používá pracovní pomůcky, - popíše stavbu mikroskopu, různé druhy mikroskopických preparátů a jejich přípravu, - ovládá a dodržuje správný postup při mikroskopování, - správně provede přípravu dočasného preparátu, jeho pozorování i záznam, - popíše pozorované buňky a pozorované organely, - charakterizuje pletiva pozorovaná v dočasných a trvalých preparátech, - v odborné literatuře a na internetu vyhledá potřebné informace, - určuje organizmy podle atlasů a klíčů,	**6. Cvičení z biologie** - organizace praktika, BOZP, pracovní pomůcky, protokoly, - stavba mikroskopu, druhy preparátů, - zásady správného mikroskopování, nácvik, - příprava dočasného preparátu, pozorování a záznam, - mikroskopická pozorování buňky, - mikroskopická pozorování buněčných organel, - mikroskopická pozorování rostlinných pletiv,	10

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 132
- při výuce v přírodě komplexně využívá své znalosti a dovednosti, - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech - získaná data kriticky posuzuje - při práci s daty respektuje autorské právo.	- mikroskopická pozorování kvasinek a plísní, - práce s odbornou literaturou, určování organizmů podle atlasů a klíče, - vyhledávání informací k tématu, vycházky, výuka v přírodě.	
Žák - uvede význam rostlin a hub pro ostatní organismy na Zemi, - objasní vztahy mezi rostlinami navzájem, rostlinami a jinými druhy organismů, houbami a jinými druhy organismů, včetně člověka, - uvede příklady ohrožených druhů rostlin a možné důvody ohrožení, - vysvětlí vznik rostlin na Zemi a jejich vývoj, - popíše rozšíření rostlin na Zemi, - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech - získaná data kriticky posuzuje - při práci s daty respektuje autorské právo.	**7. Ekologie** - ekologie rostlin a hub, - význam rostlin a hub pro život na Zemi a pro člověka, - vznik rostlin a jejich vývoj na Zemi, - rozšíření rostlin na Zemi, - problematika znečištění životního prostředí a jeho vliv na rostliny a houby.	10

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 120
Žák - definuje základní genetické pojmy, - popíše základní metody genetiky a genetiky člověka, - vysvětlí Mendelovy zákony, na konkrétních příkladech monohybridismu a dihybridismu, - charakterizuje DNA, vysvětlí podstatu přenosu genetické informace, - vysvětlí chromozomální určení pohlaví, - objasní rozdíl mezi úplnou a neúplnou dominancí, - vymezí genetickou podstatu pohlavního rozmnožování a vazby genů na pohlaví, - objasní podstatu dědičnosti mitochondrií a plastidů, - objasní pojmy genetiky populací a aplikuje na příkladech Hardy-Weinbergův zákon, - řeší jednoduché příklady genetického poradenství, - vysvětlí princip a příčiny mutací, uvede typy mutací a druhy mutagenů, - objasní dědičnost chorob člověka, význačných znaků a krevních skupin, - uvede význam a využití genetiky, zejména ve zdravotnictví, vysvětlí podstatu genového inženýrství a využití plazmidů, diskutuje etické otázky genového inženýrství, - vysvětlí genetické mechanismy v evoluci.	**1. Genetika** - základní genetické pojmy, - vznik znaku z genu, - metody genetiky, - Mendelovy zákony, mono a dihybridismus, - molekulární základ dědičnosti, DNA, přenos genetické informace, - pohlavní rozmnožování, vznik gamet, dědičnost vázaná na pohlavní chromozomy, - mimojaderná dědičnost, - genetika populací, - genetická proměnlivost, mutace, - genetika člověka, dědičné choroby, znaky, genetická prognóza, - Morganovy zákony, - dědičnost virů a bakterií, - význam a využití genetiky, genové inženýrství, - genetické zákonitosti v evoluci.	40
Žák - charakterizuje bezobratlé živočichy, - vyjmenuje a popíše hlavní systematické skupiny bezobratlých, - orientuje se ve vybraných zástupcích, - popíše parazitické organizmy a důsledky jejich působení na lidský organizmus, - rozlišuje užitečné a škodlivé zástupce, - vysvětlí způsoby individuálního vývoje některých zástupců bezobratlých,	**2. Bezobratlí živočichové** - vybrané systematické skupiny bezobratlých živočichů, - zástupci bezobratlých, - parazité člověka, - mikroskopická pozorování hlístů, kroužkovců.	20

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 120
- pozoruje různé druhy prostředí s výskytem bezobratlých, pozoruje a rozlišuje organismy různých typů, - určuje organizmy podle atlasů a klíčů, při výuce v přírodě komplexně využívá své znalosti a dovednosti, - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech - získaná data kriticky posuzuje při práci s daty respektuje autorské právo.		
Žák - v odborné literatuře a na internetu vyhledá potřebné informace, - určuje organizmy podle atlasů a klíčů, - při výuce v přírodě komplexně využívá své znalosti a dovednosti, - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech - získaná data kriticky posuzuje - při práci s daty respektuje autorské právo.	**3. Cvičení z biologie** - práce s odbornou literaturou, určování organizmů podle atlasů a klíče, - vyhledávání informací k tématu, - vycházky, výuka v přírodě.	4
Žák - charakterizuje a třídí strunatce, - popíše hlavní systematické skupiny strunatců z hlediska fyziologických znaků, - uvede zástupce obratlovců, jejich výskyt a zhodnotí jejich význam, vysvětlí a uvede příklady etologie.	**4. Strunatci** - anatomie a fyziologie, - rozmnožování a vývoj, - systematické rozdělení, význam, - ekologie, - etologie, - významní obratlovci.	34
Žák - vysvětlí teorie vzniku života na Zemi, - charakterizuje chemickou a biologickou evoluci, - vysvětlí evoluční teorie a jejich podstatu, - popíše hlavní mezníky vývoje organizmů v jednotlivých geologických érách, - uvede hlavní typy orgánových soustav živočichů a popíše je z hlediska evoluce, - objasní proces hominizace, charakterizuje předchůdce současného člověka.	**5. Vznik a vývoj živých soustav** - teorie vzniku života na Zemi, - evoluční teorie, - evoluce orgánových soustav živočichů, - hlavní mezníky fylogeneze organizmů v jednotlivých geologických érách, - evoluce člověka.	10

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 120
Žák - charakterizuje pojem životní prostředí, - hodnotí vliv činností člověka (doprava, průmysl, zemědělství, lesnictví, cestovní ruch, urbanizace) na jednotlivé složky životního prostředí, - charakterizuje vliv životního prostředí na lidský organismus, uvede příklady negativních jevů prostředí a jejich zdravotní důsledky, - vysvětlí hlavní příčiny znečištění ovzduší, vody a půdy, uvede jejich důsledky, - uvede příklady změn krajiny lidskou činností, - charakterizuje neobnovitelné a obnovitelné zdroje surovin, - vyjmenuje nástroje na ochranu životního prostředí, - vysvětlí principy trvale udržitelného rozvoje - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech - získaná data kriticky posuzuje - při práci s daty respektuje autorské právo.	**6. Člověk a životní prostředí** - životní prostředí člověka, - dopady činnosti člověka na životní prostředí, - ekologické problémy a přístupy k jejich řešení - možnosti ochrany životního prostředí - životní prostředí a lidské zdraví.	12

7.16 Psychologie

Učební osnova předmětu	**Psychologie**				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	-	2	2	2	6

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Předmět Psychologie umožňuje žákovi získat všeobecný přehled, vědomosti a dovednosti ze základních teoretických i aplikovaných oborů psychologie, z oblasti sociálních vztahů a komunikačních dovedností a napomáhá jejich aplikaci při řešení konkrétních problémů a situací. Psychologie je jedním ze základních odborných předmětů, který spolu s dalšími významně rozvíjí osobnost žáka, formuje jeho vztah k povolání zaměřenému humanitně. Umožní žákovi poznávat a využívat techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti, navazovat kontakty s lidmi a řešit vhodným způsobem různé komunikativní a sociální situace. Vede k osvojení zásad duševní hygieny a celoživotní zodpovědnosti za své biopsychosociální zdraví. Je důležitou součástí přípravy pro práci v týmu a pro plánování osobního i pracovního života a při hledání zaměstnání. Umožňuje rozlišovat a respektovat zvláštnosti jednotlivých vývojových období člověka.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: zdravotnická propedeutika

Předmět Psychologie je zařazen do výuky ve 2. - 4. ročníku, vždy 2 hodiny týdně, celkem 194 hodin. Učivo tohoto předmětu vychází z RVP pro Zdravotnické lyceum i ze specifik regionálních partnerských zdravotnických a sociálních zařízení.
V předmětu se žák seznámí se základními pojmy z obecné a vývojové psychologie, psychologie osobnosti, sociální a zdravotnické psychologie. Učivo umožňuje pochopit praktické využití psychologie v osobním životě, v mezilidských vztazích a pracovním prostředí, poskytuje žákovi ucelený přehled o teorii psychologie i potřebné odborné znalosti a praktické dovednosti uplatňované v komunikaci, interpersonálních vztazích, a v neposlední řadě při řešení konkrétních životních situací.
Předmět Psychologie rozvíjí mezipředmětové vztahy především s předměty Občanská nauka, Ochrana a podpora zdraví a Informační a komunikační technologie.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:

- porozuměl významu poznání duševního života,
- dovedl aplikovat své poznatky pro lepší kvalitu svého života i ve styku s jinými lidmi,
- dovedl řešit různé životní situace,
- přistupoval k jiným lidem bez předsudků a tolerantně,
- snažil se vcítit do psychiky jiných lidí.

Pojetí výuky

Předmět je chápán jako teoreticko-praktický, tj. teorie je doplněna praktickými cvičeními.
Ve výuce jsou používány různé formy a metody, např. výklad, rozhovor, diskuse, skupinová práce, práce s textem, s audiovizuální technikou. Důraz je kladen na rozvoj komunikativních dovedností, zejména při používání metod simulačních a hraní rolí. Využívá se životní zkušenosti žáka. Jsou uváděny souvislosti mezi již získanými vědomostmi a dovednostmi, plánovaným tématem učiva a praktickým využitím. Žák je veden také k dovednosti racionálně se učit a řešit problémy, hodnotit své předpoklady a výsledky, racionálně plánovat svůj osobní rozvoj.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledů žáka vychází z klasifikačního řádu. Žák je hodnocen nejen na základě teoretických vědomostí, ale také dovedností řešit zadané modelové a problémové situace, vyjadřovat se k dané problematice a pracovat s informacemi.
K hodnocení výsledků žáků se používá různých forem zjišťování úrovně znalostí: ústní zkoušení, písemné zkoušení (orientační testy, testy s výběrem odpovědí, opakovací testy), praktické zkoušení - úroveň komunikace v modelových situacích. Při hodnocení klademe důraz zvláště na hloubku porozumění učivu a schopnost aplikovat poznatky na příkladech, schopnost samostatného úsudku, schopnost přiměřené komunikace v modelových situacích, schopnost týmové spolupráce ve skupinách. Klade důraz také na sebehodnocení žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák měl pozitivní vztah k osvojování poznatků a motivaci k dalšímu vzdělávání, byl schopen efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky, reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, ovládat techniky učení a umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky, využívat různé informační zdroje a informace si ověřovat. Zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.
- **Kompetence k řešení problémů** - žák bude schopen porozumět zadanému úkolu, problému a řešit jej samostatně i využívat týmovou spolupráci, řešit problémy v mezilidských vztazích, pracovní i mimopracovní problémy, získávat informace potřebné k řešení problému, určit jádro problému, varianty řešení, uplatňovat různé metody myšlení, volit prostředky a způsoby vhodné pro řešení problému. Žák je připravován ke spolupráci při řešení problému s jinými lidmi.
- **Kompetence komunikativní** - žák zná pravidla efektivní a účelné komunikace, je připraven vyjadřovat se přiměřeně komunikační situaci, respektovat názory druhých a naslouchat. Žák je schopen účastnit se aktivně diskusí, srozumitelně formulovat a obhajovat své myšlenky, názory a postoje, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.
- **Kompetence personální a sociální** - žák je připraven posuzovat reálně své možnosti, odhadovat výsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovovat si přiměřené cíle osobního rozvoje podle svých možností, dále je připraven pracovat v týmu, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, k předcházení konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům a pečovat o své duševní zdraví.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** - žák uznává postoje a hodnoty podstatné pro život v demokratické společnosti, jedná zodpovědně a iniciativně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním práv a osobnosti člověka, respektuje život v multikulturní společnosti, tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných

národů, uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluúčast při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních lidí.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** – žák je připraven zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze, uvědomuje si význam celoživotního vzdělávání, má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru.
- **Kompetence digitální** - žák umí vyhledat, kriticky vyhodnotit, efektivně zpracovat potřebné informace a odpovědně je využívat, umí využívat nástroje umělé inteligence, vyhodnotit věrohodnost různých informačních zdrojů. Žák podle potřeby vytváří digitální obsah. Při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- **Člověk a svět práce –** žák získá znalosti a dovednosti k úspěšnému uplatnění na trhu práce, uvědomuje si zodpovědnost za vlastní život, chápe nutnost kontinuálního vzdělávání v oboru a aktivně se ho účastní, je motivován k aktivnímu pracovnímu životu.
- **Občan v demokratické společnosti –** žák respektuje principy demokratické společnosti, respektuje osobnost druhého člověka, má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, orientuje se ve složení společnosti a jednotlivých společenských skupin.
- **Člověk a životní prostředí –** žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žák si osvojí odpovědnost za své zdraví, zásady zdravého životního stylu a duševní hygieny.
- **Člověk a digitální svět** – žák je veden k efektivnímu využívání prostředků informační a komunikační technologie (vyhledávání informací a vytváření materiálů v digitální podobě, využívání umělé inteligence, internetových a mobilních aplikací). Žák je veden k respektování autorských práv a uvádění bibliografických zdrojů. Žák se seznámí s aplikacemi pro handicapované osoby a možnostmi nastavení systémů pro osoby s postižením zraku.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
Žák - vymezí předmět a metody psychologie; - uvede její disciplíny a na příkladech ukáže praktické využití psychologie; - správně užívá odbornou terminologii; - vysvětlí základní psychologické pojmy; - vysvětlí biologickou a sociální determinaci lidské psychiky.	**1. Psychologie jako věda** - předmět psychologie, - odvětví psychologie, - vztah k jiným vědním oborům, - využití poznatků z psychologie v praxi, - metody psychologie, - biologická a sociální determinace lidské psychiky.	6
Žák - klasifikuje psychické jevy, jejich propojenost a funkci v lidské psychice; - charakterizuje proces učení, uvede druhy učení a činitele ovlivňující efektivitu učení; - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech, - získaná data kriticky posuzuje, - při práci s daty respektuje autorské právo.	**2. Psychické procesy, stavy a vlastnosti** - klasifikace psychických jevů, jejich propojenost a funkce v lidské psychice (čití, vnímání, pozornost, paměť, představy, myšlení, řeč), - proces učení.	24
Žák - vysvětlí problematiku determinace osobnosti; - uvede činitele ovlivňující osobnost a chování člověka; - objasní strukturu osobnosti a úzký vztah mezi jednotlivými složkami; - popíše jednotlivé vlastnosti osobnosti; - charakterizuje základní typy osobnosti podle vybraných typologií; - vysvětlí pojmy- dovednosti, vlohy, schopnosti, inteligence; - vymezí pojem motivace a uvede klasifikaci potřeb, charakterizuje vztah potřeb k motivaci; - vyhledává a zpracovává informace týkající se psychologie osobnosti v digitální podobě (prezentace, videa, texty), pracuje s ověřenými zdroji a respektuje autorská práva,	**3. Člověk jako osobnost** - charakteristika osobnosti, biologická a sociokulturní determinace osobnosti, - činitelé ovlivňující osobnost, - struktura a rysy osobnosti, - vlastnosti a typologie osobnosti, - vlohy, schopnosti, inteligence, - motivace, potřeby, emoce, charakterově – volní vlastnosti, hodnotový systém, - techniky sebereflexe a poznávání vlastní osobnosti.	18

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
- je veden k ujasnění si vlastního hodnotového systému, postojů a zájmů; - ovládá vybrané techniky pro sebereflexi a poznávání vlastní osobnosti.		
Žák - charakterizuje jednotlivá období psychického vývoje osobnosti; - vymezí pojem identita člověka; - objasní životní cyklus člověka, jeho fáze a změny; - určí biopsychosociální potřeby člověka v jednotlivých vývojových stadiích.	**4. Vývoj psychiky jedince** - charakteristika jednotlivých období psychického vývoje osobnosti, - identita osobnosti, - životní cyklus člověka, - biopsychosociální potřeby člověka v jednotlivých vývojových stadiích.	20

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
Žák - vymezí předmět a metody sociální psychologie a možnosti jejich využití v praxi; - charakterizuje proces socializace, její různá prostředí a mechanismy; - objasní proces sociálního učení a socializační vývoj; - charakterizuje různé druhy sociálních skupin a objasní dynamiku skupinových procesů, doloží konkrétními příklady (ze školního, sportovního nebo volnočasového prostředí, z každodenního života, z knihy, filmu aj.); - objasní proces sociální percepce; identifikuje na konkrétních příkladech a modelových situacích chyby, předsudky a stereotypy v posuzování člověka, ukáže možnosti jejich ovlivňování; - objasní psychosociální aspekty závislostí, násilného chování, nezaměstnanosti, sociální chudoby a vyloučení, na příkladech ukáže, jak lze tyto problémy řešit a kdo se na jejich řešení podílí; - vysvětlí pojmy stres a uvede jeho příznaky, popíše některé způsoby prevence a vyrovnávání se s náročnými životními situacemi - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech - získaná data kriticky posuzuje - při práci s daty respektuje autorské právo.	**1. Základy sociální psych.** - předmět a metody sociální psychologie, - využití soc. psychologie v praxi - proces socializace - sociální učení a socializační vývoj, - sociální skupiny, vliv na vývoj osobnosti, - sociální percepce - sociální interakce – chyby, předsudky v posuzování člověka - psychosociální aspekty závislostí, násilného chování (diskriminace, šikana), nezaměstnanosti, sociální chudoby, vyloučení - stres, konflikt.	28
Žák - používá základní komunikační dovednosti, základní techniky verbální a neverbální komunikace v různých komunikativních situacích.	**2. Sociální komunikace** - verbální a neverbální komunikace, - asertivita, agresivita, manipulace, pasivita, - navazování kontaktu – verbálně, neverbálně, vzhledem k věkovým a	30

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
	individuálním zvláštnostem osobnosti, - umění naslouchat druhému, - rozhovor: navázání kontaktu, vedení rozhovoru, chyby při rozhovoru a jednání s druhými lidmi, - řešení modelových komunikativních situací.	
Žák - charakterizuje jednotlivá období psychického vývoje osobnosti; - vymezí pojem identita člověka; - objasní životní cyklus člověka, jeho fáze a změny; - určí biopsychosociální potřeby člověka v jednotlivých vývojových stadiích.	**3. Vývoj psychiky jedince** - charakteristika jednotlivých období psychického vývoje osobnosti, - identita osobnosti, - životní cyklus člověka, - biopsychosociální potřeby člověka v jednotlivých vývojových stadiích.	10

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 60
Žák - charakterizuje na příkladech specifika chování a prožívání člověka v náročné životní situaci; - uvede faktory ovlivňující psychiku nemocného člověka; - postoje nemocného k nemoci; - vysvětlí pojmy hospitalismus, adaptace na nemoc, nemocniční prostředí, objasní důsledky hospitalismu; - specifikuje psychologické aspekty související s bolestí, strachem a úzkostí pacienta/ klienta; - ukáže na příkladech psychosomatické souvislosti vzniku a vývoje onemocnění; - charakterizuje psychosociální problémy člověka se závažným onemocněním a možnosti jejich řešení; - diskutuje o psychologických, filozofických a etických aspektech umírání a smrti a přístupu k umírajícím.	**1. Vliv nemoci na psychiku člověka** - druhy zátěžových situací a reakce na ně, frustrace, deprivace, - změny v prožívání a chování během nemoci, nemoc jako náročná životní situace, - postoje nemocného k nemoci, - prožívání nemoci v čase, - adaptace na nemoc a hospitalizaci, hospitalismus, - bolest a reakce nemocného na prožitky strachu a úzkosti, - vztahy mezi tělesnou a duševní stránkou nemoci, stres, psychosomatózy a somatopsychózy, - psychologie pacientů se závažným onemocněním, psychologická problematika umírání, smrti.	22
Žák - charakterizuje psychosociální problémy člověka se zdravotním postižením; - rozlišuje základní druhy postižení a analyzuje faktory ovlivňující psychiku jedince s handicapem; - v modelových situacích realizuje zásady komunikace se smyslově i tělesně i mentálně handicapovanými; - má přehled o zařízeních a službách pro zdravotně znevýhodněné občany působících v daném regionu; - uvede příklady kompenzačních pomůcek či speciálních zařízení a dalších možností, napomáhajících jedincům s různým typem handicapu k udržení soběstačnosti a samostatnosti a integraci do společnosti,	**2. Psychologie handicapovaného jedince** - základní rozdělení postižení, - faktory ovlivňující psychiku handicapovaného, - integrace handicapovaných do společnosti, služby, zařízení pro zdravotně znevýhodněné občany, - psychologická problematika osob s mentálním handicapem, - psychologická problematika tělesně handicapovaných, - psychologická problematika osob se zrakovým handicapem,	18

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 60
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech - získaná data kriticky posuzuje - při práci s daty respektuje autorské právo.	- psychologická problematika osob sluchově handicapovaných a s duálním postižením zraku a sluchu.	
Žák - uvede faktory ovlivňující psychiku a jednání zdravotnických pracovníků a jejich postoje k pacientům; - vysvětlí syndrom vyhoření, uvede jeho příznaky, popíše některé způsoby prevence; - osvojí si zásady duševní hygieny při práci a učení a vybrané relaxační techniky a metody;	**3. Psychologie zdravotnického pracovníka** - požadavky na osobnost zdravotnického pracovníka, - zásady profesionálního chování zdravotníka, profesionální adaptace a deformace, evalvace, devalvace, - formování vztahu nemocný - zdravotnický pracovník, - psychoterapie v práci zdravotníka - syndrom vyhoření, - vyrovnávání se s náročnými životními situacemi, - zásady duševní hygieny, - vybrané relaxační techniky.	20

7.17 Ekonomika

Učební osnova předmětu	Ekonomika				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	-	-	2	1	3

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Předmět Ekonomika tvoří základ ekonomického vzdělávání. Žák si osvojuje základní ekonomické dovednosti, je veden k samostatnému vyhledávání ekonomických informací, učí se s nimi pracovat a správně je interpretovat. Jedná se o vědomosti a dovednosti určené pro bezprostřední využití v reálném životě jak osobním, tak profesním. Učivo je navázáno na zdravotnickou odbornost přímo ve výuce. Žák se seznámí se standardem finanční gramotnosti pro střední vzdělávání. Výsledkem vzdělávání nejsou pouze znalosti, ale hlavně praktické dovednosti žáků.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: ekonomické vzdělávání

Učivo vychází závazně z RVP pro obor vzdělání Zdravotnické lyceum. Výuka probíhá ve třetím ročníku 2 hodiny a ve čtvrtém 1 hodinu týdně, což je celkem 96 hodin za studium.
Probíraným učivem žák získá vědomosti a dovednosti dlouhodobější povahy, aby z nich mohl vycházet v měnících se podmínkách ekonomické praxe. Žák by měl pochopit nutnost dalšího vzdělávání a prohlubování svých znalostí studiem odborné literatury. Největší důraz je kladen na praktické ekonomické vědomosti a dovednosti, které umožní budoucímu absolventovi úspěšně se uplatnit na trhu práce.
Předmět zahrnuje učivo o podstatě fungování podnikatelského prostředí, finančního hospodaření včetně řešení krizových situací a právního základu. Dále zahrnuje učivo o daňové problematice, sociálním a zdravotním pojištění, marketingu a managmentu.
Předmět Ekonomika se vztahuje k dalším předmětům kurikula, jako je především Občanská nauka nebo Informační a komunikační technologie, odborné předměty.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- pracoval se zdroji ekonomických informací, samostatně vyhledával potřebné informace, pracoval s nimi, správně je interpretoval a využíval, efektivně prezentoval výsledky svojí práce,
- dokázal myslet kriticky, tj. ověřoval si věrohodnost informací, nenechával se manipulovat, tvořil si vlastní úsudek a byl schopen o něm diskutovat s jinými lidmi,
- dokázal zodpovědně hospodařit, řešit krizové situace zajistit se ve stáří.

Pojetí výuky

Výuka předmětu Ekonomika je kromě tradiční metody výkladu pojata tak, aby žák byl schopen samostatně vyhledat, zpracovat a interpretovat informace, reagovat na změny v předpisech, uvědomovat si mezipředmětové vztahy, aplikovat znalosti z předmětu v praxi a naopak. Informace bude žák schopen vyhledávat na internetu, v odborném tisku, v právních předpisech, a to buď formou samostatné práce, nebo práce ve skupinách.
Při výuce jsou žákovi předkládány příklady z praxe, jsou diskutovány a komentovány aktuální ekonomické problémy. Dle možností jsou organizovány exkurze a přednášky od strategických partnerů jako jsou například zdravotní pojišťovny a Česká správa sociálního zabezpečení.
Součástí výuky jsou i praktické činnosti, např. vyplňování dokladů a formulářů. Při výuce se dbá na využití výpočetní techniky a internetu. V návaznosti na změnu zákonných norem a předpisů je výuka vhodným způsobem aktualizována.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy. Je hodnocen ústní i písemný projev. Při ústním zkoušení je kladen důraz na pochopení probíraného učiva, schopnost samostatného úsudku a srozumitelnost vyjadřování. Je také hodnocena znalost souvislostí s ostatními probíranými tematickými celky, schopnost navázat i na ostatní odborné předměty a jejich aplikaci v praxi. Žákovi jsou zadávány referáty na dané téma, které vypracovává a přednáší samostatně. Hodnoceny jsou také písemné práce. U písemného projevu je hodnocena přesnost, přehlednost a schopnost vystižení podstaty.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** - žák bude schopen se efektivně učit, pracovat a vyhodnocovat dosažené výsledky a pokroky.
- **Kompetence komunikativní** - žák bude schopen se vyjadřovat přiměřeně účelu jednání v projevech mluvených i psaných, dále formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle.
- **Matematické kompetence** – žák bude veden k vytváření různých forem grafického znázornění (grafy, tabulky).
- **Personální a sociální kompetence** – žák se bude schopen adaptovat na měnící se životní a pracovní podmínky, řešit své ekonomické záležitosti, bude finančně gramotný.
- **Digitální kompetence –** žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí. Získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech, informace kriticky posuzuje, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, respektuje autorská práva.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** - základem jsou ekonomické kompetence, díky nimž by měl žák získat přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání, dále reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a možnostech profesní kariéry. Žák porozumí podstatě a principům podnikání, seznámí se s etickými aspekty soukromého podnikání, s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů, vyhledá si informace o pracovních příležitostech a seznámí se s poradenskými a zprostředkovatelskými službami. Žák bude veden k úsilí o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb, dodržování stanovených norem a předpisů souvisejících se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- Dominantní v rámci předmětu Ekonomika je realizace průřezového tématu **Člověk a svět práce** v oblastech znaky práce, trh práce, zákoník práce, práva a povinnosti pracovníků, soukromé podnikání, podpora státu ve sféře zaměstnanosti a nezaměstnanosti, práce s informačními médii při vyhledávání pracovních příležitostí.
- Realizace tématu **Občan v demokratické společnosti** bude spočívat ve vytvoření demokratického prostředí ve třídě (obhajoba vlastních názorů, sebehodnocení).
- Z obsahu průřezového tématu **Člověk a životní prostředí** bude do výuky zapojeno téma trvale udržitelného rozvoje. Žák bude veden k ekonomickému jednání v souladu se strategií udržitelného rozvoje, aby byl schopen efektivně a s ohledem na životní prostředí hospodařit s finančními prostředky, materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami.
- **Člověk a digitální svět** – žáci jsou vedeni k tomu, aby využívali vhodné nástroje pro výpočty ekonomických údajů (mzdy, RPSN aj.), pro jejich zobrazování (trendy nabídky a poptávky, podnikatelský záměr, rozpočet apod.) a aby používali dostupné aplikace k ekonomickým či pracovním účelům, např. k daňovým evidenčním povinnostem.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 66
Žák - rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky, - vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet, - na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu, - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období, - rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů, - vypočítá výsledek hospodaření, - vypočítá čistou mzdu, a to i pomocí online kalkulačky - vysvětlí zásady daňové evidence, - samostatně vyhledává a zpracovává informace, posuzuje důvěryhodnost zdrojů, - vytváří materiály v digitální podobě (prezentace, videa, texty, obrázky).	**1. Podnikání** - podnikání podle živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích - podnikatelský záměr - zakladatelský rozpočet - povinnosti podnikatele - trh, tržní subjekty, nabídka, - poptávka, zboží, cena - náklady, výnosy, zisk/ztráta - mzda časová a úkolová a jejich výpočet - zásady daňové evidence	30
Žák - vysvětlí, co je marketingová strategie, - zpracuje jednoduchý průzkum trhu, - na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru, - samostatně vyhledává a zpracovává informace, posuzuje důvěryhodnost zdrojů.	**2. Marketing** - podstata marketingu - průzkum trhu - produkt, cena, distribuce, propagace	11
Žák - vysvětlí tři úrovně managementu, - popíše základní zásady řízení, - zhodnotí využití motivačních nástrojů v oboru, - samostatně vyhledává a zpracovává informace, posuzuje důvěryhodnost zdrojů.	**3. Management** - dělení managementu - funkce managementu - plánování, organizování, vedení, kontrolování	11
Žák - vysvětlí úlohu státního rozpočtu - v národním hospodářství, - charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát, - provede jednoduchý výpočet daní,	**4. Daně** - státní rozpočet - daně a daňová soustava - výpočet daní - přiznání k dani - zdravotní pojištění	10

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 66
- vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob, - provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění, vyhotoví a zkontroluje daňový doklad, - umí pracovat s portálem moje daně - seznámí se s Portálem občana.	- sociální pojištění - daňové a účetní doklady	
Žák - dokáže vysvětlit, jakým způsobem plynou finanční prostředky do zdravotnictví a roli zdravotních pojišťoven - orientuje se ve světových zdravotnických modelech, např. dokáže porovnat zdravotnictví ČR, USA a skandinávských zemí, - samostatně vyhledává a zpracovává informace, posuzuje důvěryhodnost zdrojů.	**5. Základy ekonomiky zdravotnictví** - financování zdravotnictví - modely zdravotnictví ve světě	4

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 30
Žák - se orientuje v platebním styku a smění peníze podle kurzovního lístku, - vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory, - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu, - orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby, - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel - vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství; - charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát; - provede jednoduchý výpočet daní; - vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob; - provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění; - vyhotoví a zkontroluje daňový dokladl a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům, - charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění, - rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti - navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti, včetně zajištění na stáří, - navrhne způsoby, jak využít osobní volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování; - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru, vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení a jaké jsou jeho důsledky, a jak řešit tíživou finanční situaci,	**1. Finanční vzdělávání** - peníze, hotovostní a - bezhotovostní platební styk, - úroková míra, RPSN; - pojištění, pojistné produkty, - inflace, - úvěrové produkty, - majetek a jeho nabývání, - rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření, - řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů, - pracovní právo.	30

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 30
- dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavy a jinými subjekty jejich možná rizika, - popíše, co má obsahovat pracovní smlouva a vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance, - vytváří materiály v digitální podobě (prezentace, videa, texty, obrázky), - samostatně vyhledává a zpracovává informace, posuzuje důvěryhodnost zdrojů.		

7.18 Informační a komunikační technologie

Učební osnova předmětu	**Informační a komunikační technologie**				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	2	2	1	1	6

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Obecným cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti řešit nejrůznější pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy.
Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Tím usnadňuje využití digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast informatické vzdělávání

Vzdělávání vychází z RVP pro obor vzdělání Zdravotnické lyceum.

Předmět Informační a komunikační technologie je realizován v prvním, druhém, třetím a čtvrtém ročníku při této hodinové dotaci: 1. a 2. ročník – po 68 hodinách, 3. ročník 33 hodin, 4. ročník 30 hodin celkem 199 hodin za studium.

Učivo tohoto předmětu prohlubuje znalosti získané na základní škole a je tvořeno několika na sebe navazujícími okruhy:
- data, informace a modelování,
- digitální technologie – hardware a software, počítačové sítě a služby, bezpečnost v digitálním prostředí
- informační systémy,
- tvorba, testování a provoz softwaru.

Z hlediska mezipředmětových vztahů jde o předmět, který má vazby nejen do všech vyučovacích předmětů, ale do všech oblastí lidského života, je zdrojem informací o všech oblastech lidského dění.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:
- porozuměli základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích;
- rozpoznávali a formulovali problémy s ohledem na jejich řešitelnost;
- získávali, zaznamenávali, uspořádávali, strukturovali, předávali data a informace;
- rozkládali systémy a procesy na části, odhalovali jejich vztahy a strukturu;
- byli schopni uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů, vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji;

- vytvářeli formální popisy, modely a simulace skutečných situací i pracovních postupů;
- testovali, analyzovali, vyhodnocovali, porovnávali a vylepšovali existující i navrhované algoritmy, postupy nebo informatická řešení;
- rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadno se naučili používat nové;
- byli schopni využít digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé (pro člověka);
- navrhovali systémy či jejich části, procesy, propojovali různé technologie či jejich části a vytvářeli tak nová řešení za pomoci již existujících nástrojů a prvků;
- hodnotili přínos a rizika různých systémů, procesů, postupů a technologií v kontextu zadaného problému;
- dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle;
- neohrožovali svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé ani technologie samotné;
- uvědomovali si, že technologie ovlivňují společnost, a naopak chápali svou odpovědnost při používání technologií.

V afektivní oblasti směřuje informatické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- otevřený i kritický postoj k digitálním technologiím a jejich využívání;
- motivaci k celoživotnímu učení;
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci;
- schopnost odhadnout, které úlohy jsou schopni řešit sami a u kterých si vyžádají pomoc odborníka;
- sebejistotu a vytrvalost při řešení obtížného či složitého problému;
- schopnost vypořádat se s otevřenými problémy a nejednoznačně zadanými úkoly.

Pojetí výuky

Žáci mohou používat vhodná prostředí, pomůcky, ale i různé běžně dostupné nástroje, programy a technologie. S informatickými koncepty se seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti s řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi. Některé řeší s pomocí programování a technologií, některé bez nich. Charakteristickým znakem výuky je to, že žáci postup řešení aktivně hledají a testují ve skupinách nebo samostatně, není cílem postupovat pouze podle předem daných návodů.

Hodnocení výsledků žáka

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy. Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží počítačové testy, praktické práce a ústní zkoušení. Zohledňuje se také aktivita v hodinách. Hodnocení žáka vychází z klasifikační stupnice i slovního hodnocení výkonu žáka. Je dodržován individuální přístup. U žáka je podporována sebereflexe a sebehodnocení, z nichž se učí objektivněji hodnotit sám sebe, posuzovat reálně své schopnosti a nedostatky a přijímat správné závěry a postupy pro odstranění nedostatků při učení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** – žák se motivuje pro další učení a vzdělávání, využívá k učení různé informační zdroje a dále je efektivně zpracovává pro další využití. K prohloubení a hlubšímu pochopení učiva v ostatních předmětech využívá moderní digitální technologie a aplikace.

- **Kompetence k řešení problémů** – žák rozpozná a pochopí při zadání úkolu problém, získá informace k řešení problému, zvažuje možnosti řešení, analyzuje problém, spolupracuje při řešení úkolu s ostatními, volí vhodný postup a aplikaci pro řešení a zpracování tématu.
- **Komunikativní kompetence** – žák vhodně využívá prezentační software a webové prezentace, formuluje myšlenky přehledně a jazykově správně. Své samostatné práce dokáže obhájit. K prezentacím využívá přiměřené grafické a multimediální prostředky. Při komunikaci s využitím internetu vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu. Dokáže elektronicky zpracovat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty, souvislé texty a dopisy. Chápe výhody znalostí cizích jazyků při získávání informací, užívá multimediální jazykové slovníky. Využívá elektronické komunikační nástroje, sdílí data ve vhodném formátu.
- **Personální a sociální kompetence** – žák přijímá hodnocení svých výsledků a adekvátně na hodnocení reaguje. Ověřuje si poznatky získané pomocí digitálních technologií, dokáže kriticky zvážit získané informace. Pomáhá spolužákům při řešení problémů.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žák dodržuje autorská práva. Dodržuje zákony při pořizování nových počítačových programů, hudby, textů, obrázků apod. Rozpozná nevhodné a rizikové chování v elektronické komunikaci, je si vědom možných nebezpečí. Uvědomuje si nevhodnost nesnášenlivých a xenofobních projevů v elektronických diskusích. Je zodpovědný za vytvářené texty a publikované webové prezentace.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – žák vyhledá a vyhodnotí informace o pracovních a vzdělávacích příležitostech. Dokáže vhodně využít elektronickou komunikaci při jednání s budoucím zaměstnavatelem. Dokáže prezentovat svoji činnost (vizitka, propagační leták, prezentace, webové stránky).
- **Matematické kompetence** – žák rozumí digitálnímu principu přenosu dat. Převádí jednotky informace. Zpracovává data v tabulkovém procesoru, vytváří grafické výstupy dat a chápe jejich význam. Uplatňuje základy logického myšlení.
- **Digitální kompetence** – žák je veden zejména k tomu, aby:
  - vyhledával příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady; chápal význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života;
  - kriticky posuzoval vývoj technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životní prostředí; zvažoval příležitosti a rizika a snažil se rizika minimalizovat;
  - běžně a samozřejmě využíval vhodné digitální technologie a jejich kombinace k naplnění svých potřeb; digitální technologie a způsob jejich použití nastavoval a měnil podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby;
  - využíval digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; budoval si osobní vzdělávací prostředí; byl schopen rozpoznat, kdy je třeba vlastní digitální kompetence zdokonalit nebo aktualizovat, orientoval se v aktuálním dění v oblasti kybernetické bezpečnosti; byl schopen podpořit ostatní v rozvoji jejich digitálních kompetencí a předat základní bezpečnostní rady a doporučení;
  - s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytvářel a spravoval své digitální identity; aktivně pečoval o svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný;
  - chránil sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí; chránil digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením či zneužitím; při využívání digitálních služeb nejen v online prostředí posuzoval jejich

spolehlivost a postupoval vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby;
- při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházel situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsoboval své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami;
- znal a uplatňoval právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti;
- při interakcích v digitálním prostředí respektoval pravidla chování a jednal eticky, respektoval kulturní rozmanitost; aktivně vystupoval proti nepřijatelnému jednání v online světě; s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí pracoval s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních;
- navrhoval taková (bezpečná) řešení prostřednictvím digitálních technologií, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie; dokázal druhým poradit s vyřešením technických problémů;
- vyjadřoval se za pomoci digitálních prostředků a vytvářel a upravoval vlastní digitální obsah v různých formátech; měnil, vylepšoval a zdokonaloval obsah stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah;
- získával data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používal různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotil, posuzoval jejich spolehlivost a úplnost;
- přizpůsoboval organizaci a uchování dat, informací a obsahu danému prostředí a účelu;
- komunikoval prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsoboval prostředky komunikace danému kontextu;
- sdílel prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními; používal digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- **Občan v demokratické společnosti** – historie IKT, orientace v médiích, získávání, využívání, hodnocení a přenos informací, zodpovědnost za informace ve vlastních textech nebo publikovaných online.
- **Člověk a životní prostředí** – ochrana zdraví dodržováním hygienických a ergonomických zásad při práci s počítačem, možnosti úspory elektrické energie při práci s hardwarem, nutnost třídění vyřazovaného technického zařízení, zacházení s odpadem.
- **Člověk a svět práce** – význam IKT v celoživotním vzdělávání, pracovním a osobním životě, práce s informačními médii při vyhledávání pracovních příležitostí, při celoživotním učení.
- **Člověk a digitální svět**: hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, které budou využívat v dalších předmětech, v pracovním i osobním životě. Informatické vzdělávání vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie, a k rozvoji informatického myšlení, které uplatní při řešení problémů nejen v oboru informatiky.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
Žák - interpretuje data (získá z dat informace), posuzuje množství informace v datech, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvědomuje si omezení použitých modelů.	**1. Data, informace a modelování** - data a informace, interpretace dat; - informace a množství informace v datech; - kódování informací a dat;	4
Žák - identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události; ukáže, které koncepty se nemění a které ano; - rozumí fungování hardwaru a periferií natolik, aby je mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nové; - popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly; - rozpozná různé druhy paměťových úložišť a popíše jejich základní principy, nastavuje sdílení a zálohování dat;	**2. Digitální technologie** **Hardware a software** - zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost; - současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty; - připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory; - souborový systém a paměťová úložiště; - operační systémy;	16
- na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí; - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle;	- aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti - textový procesor; - software pro tvorbu prezentací;	28
- porovná jednotlivé způsoby propojení digitálních zařízení, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna; - rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat;	**Počítačové sítě a síťové služby** - internet a počítačové sítě, přenos dat, komunikační protokol a adresování v síti; - webové aplikace a služby, hypertextový formát dat, URL adresa a doména;	20

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
- kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně; - identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními; poradí druhým při řešení typických závad; - chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím; reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost.	**Bezpečnost v digitálním prostředí** - digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií; - způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování); - sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (práce s hesly, vícefaktorová autentizace, zálohování dat).	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
Žák - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle.	**1. Digitální technologie Hardware a software** - aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (tabulkový procesor).	24
Žák - odhaluje chyby v datech; - porovná různé příklady kódování dat a jejich použití; vysvětlí proces digitalizace a jeho úskalí; - aktivně a s porozuměním používá různé datové formáty, ovládá konverzi mezi různými formáty téhož obsahu. - formuluje problém a požadavky na jeho řešení; - získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; - používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model; - převede data z jednoho modelu do jiného; najde nedostatky daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na kvalitu řešení daného problému; - zvažuje přínosy a limity statistického zpracování dat a strojového učení v oblasti umělé inteligence.	**2. Data, informace a modelování** - záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě; - datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video); - chyby v datech a kontrola dat; - zápis informace pomocí kódovací tabulky nebo kódovacího jazyka; - model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa); - vlastnosti, vazby a závislosti modelu dat; - statistické zpracování dat, odhad a předpovědi; - strojové učení na základě dat, jeho limity, přínosy a rizika.	16
Žák - porovná jednotlivé způsoby propojení digitálních zařízení, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna; - rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat; - identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními; poradí druhým při řešení typických závad;	**3. Digitální technologie Počítačové sítě a síťové služby** - typy, vlastnosti různých sítí, internet věcí; - fyzická a logická infrastruktura sítě, typy síťových zařízení, servery a datová centra; - cloudové a sdílené služby v síti, virtualizace;	14

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
- chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím; reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost; - s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit; - v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovacích systémů.	**Bezpečnost v digitálním prostředí** - digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy; - sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy.	14

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 33
Žák - analyzuje a hodnotí informační systémy podle zadaných hledisek; - vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání; - vyhledává a zpracovává data pomocí vhodných nástrojů pro dotazování; používá při vyhledávání vazby mezi entitami, číselníky a identifikátory; - identifikuje zdroje záznamů v informačním systému a určuje jejich umístění, validitu a míru zabezpečení; provede hromadný import nebo export dat; - navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů; - navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení dat; navrhuje číselníky a identifikátory dat; - třídí a řadí data, která následně vizualizuje nebo zpracuje do obvyklého formátu v daném kontextu a oboru; - navrhne způsob využití informačního systému k řešení problému ve svém oboru, otestuje ho se skupinou uživatelů a vyhodnotí případné chyby, chybové stavy a jejich příčiny;	**1. Informační systémy** - účel a charakteristika informačního systému nebo služby; - veřejné nebo oborové informační systémy a služby; - uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazykové mutace); - uživatelské účty, role, oprávnění a bezpečnost v informačních systémech; - datový záznam, entita, atribut a vazba, číselníky a identifikátory; - definice procesů, činností a konfigurace informačního systému; - zdroje záznamů v informačním systému (např. databáze, souborový systém, síťové služby); - vyhledávání a vizualizace dat (třídění, řazení a filtrování, rozpoznávání vzorů a trendů); - hromadné zpracování dat, export a import.	16
Žák - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle.	**2. Digitální technologie** **Hardware a software** - aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti - grafický software;	17

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 30
Žák - na základě analýzy problému specifikuje zadání pro tvorbu programu, skriptu nebo webové aplikace; - rozdělí zadání nebo problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; - navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a zapíše je vhodnou formou; - ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí algoritmy a datové struktury podle různých hledisek, porovná a vybere pro řešený problém ty nejvhodnější; vylepší algoritmus podle daného hlediska; - vytvoří jednoduchý spustitelný program, skript, nebo webovou aplikaci; - testuje spustitelný program, skript nebo webovou aplikaci; najde, specifikuje a opraví případnou chybu; - spolupracuje při tvorbě programu s další osobou, popisuje strukturu programu další osobě.	**1. Tvorba, testování a provoz softwaru** **Požadavky a analýza** - specifikace a popis řešeného problému, požadavky na řešení; - analýza a dekompozice (rozložení) problému; **Tvorba a vývoj** - základní koncepce tvorby programů (např. proměnná a datový typ, řídící příkazy, cykly); - návrh algoritmů a datových struktur; - zápis algoritmu vhodnou formou (blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyky); - využívání hotových komponent; **Testování** - druhy chyb, chybové hlášky, neočekávané ukončení a zamrznutí; - způsoby a druhy testování softwaru; - spotřeba výpočetních a jiných zdrojů; **Běh a provoz** - verze programu, instalace a aktualizace programu; - hlášení a evidence závad, logování a sledování provozu; - nápověda a licence programu.	15
Žák - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle.	**2. Digitální technologie** **Hardware a software** - aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti.	15

7.19 Tělesná výchova

Učební osnova předmětu	Tělesná výchova				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	2	2	2	2	8

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Žák se učí poznávat vlastní schopnosti a rozvíjet své pohybové dovednosti pomocí různorodých sportovních aktivit jako prevenci úrazů a psychických i fyzických onemocnění. Žák zlepšuje svou fyzickou zdatnost a vyrovnává tělesné dysbalance. Žák se učí relaxovat a kompenzovat stres a fyzickou zátěž organismu, provádět pohybové aktivity celoživotně a s jejich pomocí rozvíjet pozitivní vlastnosti osobnosti. Důležité je vést žáka k respektování zásad bezpečnosti a k prevenci úrazů při pohybových aktivitách.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: vzdělávání pro zdraví

Tělesná výchova je realizována v prvním až čtvrtém ročníku při této hodinové dotaci: 1. a 2. ročník – po 68 hodinách, 3. ročník – 66 hodin, 4. ročník – 60 hodin, celkem 262 hodin za studium.

Předmět realizuje obsah vzdělávacího předmětu tělesná výchova pro obor Zdravotnické lyceum s přesahy do jiných předmětů, např. biologie a somatologie, ochrana a podpora zdraví. Výuka probíhá ve školní tělocvičně a posilovně, které jsou vybaveny standardním sportovním nářadím, náčiním a posilovacími stroji, což umožňuje zařadit do výuky tradiční sporty (odbíjená, basketbal, futsal, florbal, házená, softbal), ale i netradiční sporty např. ringo, rope skipping, bumbác bal, kondiční kulturistiku, body styling, P-class. S dalšími druhy sportu seznamujeme žáky prostřednictvím stávajících sportovních zařízení v Kotlině aj. Předmět se realizuje ve vyučovacích hodinách, sportovních kurzech, dnech (např. plavání, bruslení, hry, turistika) a jiných organizačních formách a podle možností a podmínek (materiální podmínky, zájmy žáků, klimatické podmínky, podíl chlapců a dívek, zdravotně oslabení žáci apod.).
V prvním ročníku zařazujeme lyžařský výcvikový kurz. Ve druhém ročníku zařazujeme letní sportovní kurz. Oba kurzy se konají v případě, že o tuto formu výuky má zájem většina žáků a pro školu je jejich zajištění v důsledku tohoto zájmu poté ekonomicky zvládnutelné. V rámci Tělesné výchovy se žáci připravují na reprezentaci školy v meziškolních sportovních soutěžích.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- měl pocit zodpovědnosti za své zdraví a zdraví jiných,
- upřednostnil sportovní aktivity jako prevenci sociálně patologických jevů,
- měl zdravé sebevědomí a zároveň respektoval druhé,

- měl pozitivní vztah k pohybové činnosti tak, aby potřeba pohybu zůstala nedílnou součástí jeho života,
- byl kultivovaný v pohybových projevech a zlepšoval tělesný vzhled pomocí přiměřených prostředků,
- přijal za své dodržování zásad bezpečnosti při všech pohybových činnostech.
- znal prostředky, jak chránit své zdraví, zvyšoval tělesnou zdatnost a kultivoval svůj pohybový projev; usiloval o dosažení optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností;
- vyrovnával nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž;
- pociťoval radost a uspokojení z prováděné tělesné (sportovní) činnosti;
- využíval pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play;
- kontroloval a ovládal své jednání, choval se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec; podle potřeby spolupracoval;
- preferoval pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu; eliminoval zdraví ohrožující návyky a činnosti.

Pojetí výuky

Výuka probíhá individuálně i ve skupinách.
Při výuce se využívají různé metody – slovní, názorně-demonstrační, dovednostně-praktické v gymnastice, atletice, sportovních a pohybových hrách, úpolech a všech ostatních doplňkových pohybových činnostech.
Hodiny Tělesné výchovy jsou rozděleny do pěti částí: organizační část a seznámení s cíli hodiny, rozcvičení a příprava organismu na fyzickou zátěž, hlavní část hodiny dle cíle, protažení zatěžovaných svalových skupin a zklidnění organismu.

Hodnocení výsledků žáka

Žák je hodnocen na základě individuálního výkonu a jeho zlepšování (fyzické testy, u nichž přihlížíme k fyzickým a psychickým dispozicím jednotlivců a k jejich přístupu a aktivitě v hodinách, herní testy, zlepšení techniky, estetického projevu - např. u gymnastiky).

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k řešení problémů** – žák nacvičuje, trénuje nové pohybové dovednosti, seznamuje se a osvojuje si pravidla jednotlivých sportů a her, nacvičuje řešení rozporných situací při hrách (uplatňuje různé metody myšlenkových operací, volí vhodné způsoby pro splnění jednotlivých aktivit). Žák je motivován ke vzájemné spolupráci při přípravě a úklidu nářadí a náčiní, k organizaci týmu a vedení soutěží, k dohodě při řešení situací při sportovních hrách.
- **Komunikativní kompetence** – žák využívá jazykovou terminologii vztahující se k předmětu.
- **Personální a sociální kompetence** - obsahem i formami výuky je žák veden k odpovědnému vztahu ke svému zdraví, k péči o svůj fyzický i duševní rozvoj. Žák plněním svých úkolů přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** - žák je veden k respektování morálních zásad, k dodržování sjednaných pravidel a ke klidnému řešení situací při jejich porušení, k rozvíjení morálně volních vlastností a k práci v týmu. Žák je veden k tomu, aby si uvědomoval

odpovědnost za vlastní život a spolupracoval při zabezpečování ochrany života a zdraví jiných.
- **Matematické kompetence** – žák připravuje a následně vyhodnocuje různé situace pro spolužáky a tím nachází vztahy mezi jevy a předměty.
- **Digitální kompetence –** žák využívá digitální technologie pro práci s informacemi, vytváření digitálního obsahu v různých formátech a sdílení informací. Při práci s digitálními technologiemi předchází situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- Předmět podporuje průřezové téma **Občan v demokratické společnosti** vytvořením demokratického prostředí při výuce. Předmět podporuje průřezové téma **Člověk a životní prostředí** – žák je veden k péči o své tělo, o udržování čistoty prostředí, ve kterém se pohybuje – v budovách i v přírodě.
- Téma **Člověk a svět práce** prolíná každou vyučovací hodinou, protože v Tělesné výchově jde především o vytvoření celoživotní nutnosti a potřeby tělesných i duševních cvičení a sportu, aby žák dobře zvládl náročné povolání například ve zdravotnickém prostředí.
- **Člověk a digitální svět** – žáci rozvíjejí znalosti a dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnosti při používání digitálních technologií.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
Žák - pojmenuje zásady bezpečnosti práce v hodinách tělesné výchovy a aplikuje je.	**Bezpečnost v tělesné výchově**	1
Žák - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat, - komunikuje při pohybových činnostech dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii, - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci, - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu, - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem, - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej, - uplatňuje zásady sportovního tréninku, - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu, - vytváří, upravuje a sdílí digitální obsah v různých formátech, - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit.	**Teoretické poznatky** - význam pohybu pro zdraví, prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, technika a taktika, zásady sportovního tréninku, - odborné názvosloví, komunikace, - výstroj, výzbroj, údržba, - hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí, záchrana a dopomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí, regenerace a kompenzace, relaxace - pravidla her, závodů a soutěží, - rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení, - pohybové testy, měření výkonů, - zdroje informací.	3
Žák - je veden k ovládání zásad atletické rozcvičky, běžeckou abecedu a atletické disciplíny na úrovni svých fyzických dispozic - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost;	**Atletika** - běhy (rychlý, vytrvalý), - starty, - fyzická příprava – posilování, - skoky do výšky a do dálky, - vrh koulí.	10

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
- ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace; - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách		
Žák - je veden k aplikaci pravidel sportovních her v praxi, k ovládání herní činnosti jednotlivce a ke hře s upravenými pravidly, k radosti ze hry, - participuje na týmových herních činnostech družstva; - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání	**Sportovní a pohybové hry** - základy odbíjené, - základy košíkové, - základy florbalu, - základy házené, - fyzická příprava – posilování, - ringo, softbal, kopaná, futsal, bum bác bal.	28
Žák - demonstruje kotouly s dopomocí, stoj na rukou, rovnovážné polohy a postoje, na kladině náskoky, seskoky, chůze, rovnovážné stoje, na hrazdě náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešin, výmyk odrazem jednonož, přeskoky kozy, švédské bedny, šplh na tyči, kruhy dosažné, svis stojmo, vznesmo vzad a zpět, seskok, cvičení s náčiním na hudbu, základní taneční kroky, nácvik držení v páru, lidové tance, aerobní cvičení na hudbu, - je veden k samostatnému vytváření gymnastických sestav na nářadí, bez náčiní a s náčiním a jejich nácviku, - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu), - vytváří, upravuje a sdílí digitální obsah v různých formátech,	**Gymnastika** - fyzická příprava – posilování, - cvičení s náčiním, - cvičení na nářadí, - akrobacie, - šplh na tyči, - rytmická gymnastika, - tanec na hudbu, - cvičení s hudebním doprovodem.	22

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
- využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti		
Žák - je veden k základům pádové techniky, základům sebeobran, - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy.	**Úpoly** - fyzická příprava – posilování, - pády, - základy sebeobrany. **Testování tělesné zdatnosti** - motorické testy.	4
Žák - je veden k zvládnutí nošení, obouvání lyží a snowboardu, obratům na lyžích, oblouků, sesouvání, přejezdu terénních nerovností, jízdě na vleku, krátkého sjezdu a zastavení, - je veden k dodržování pravidel bezpečného pobytu na horách a k respektování pravidel chování v přírodě.	**Lyžařský výcvikový kurz** - ovládnutí výzbroje a výstroje, - zvládnutí bezpečného pohybu na místě, - rovnovážná cvičení na rovině a v mírném pohybu, - nácvik bezpečného zastavení, - průprava pro sjíždění a zatáčení, cvičení na získání pocitu skluzu, - metodická cvičení carvingu, - metodická cvičení snowboardingu pro vybavené.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
Žák - pojmenuje zásady bezpečnosti práce v hodinách Tělesné výchovy a aplikuje je.	**Bezpečnost v tělesné výchově**	1
Žák - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví; - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit, - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji; - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu; - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy	**Zdravotní tělesná výchova (podle doporučení lékaře)** - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení. - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě, - kontraindikované pohybové aktivity.	1
Žák - ovládá zásady atletické rozcvičky, běžeckou abecedu a atletické disciplíny na úrovni svých fyzických dispozic - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace; - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách	**Atletika** - běhy (rychlý, vytrvalý), - starty, - fyzická příprava – posilování, - skoky do výšky a do dálky, - vrh koulí.	12
Žák - aplikuje pravidla sportovních her v praxi, - ovládá základní herní činnosti jednotlivce a hru s upravenými pravidly, k radosti ze hry,	**Sportovní a pohybové hry** - základy odbíjené, - základy košíkové, - základy florbalu, - základy házené,	28

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
- participuje na týmových herních činnostech družstva; - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání	- fyzická příprava – posilování, - ringo, softbal, kopaná, futsal, bum bác bal.	
Žák - demonstruje kotouly, jejich modifikace a vazby, stoj na rukou, rovnovážné polohy a postoje, na kladině náskoky, seskoky, chůze, poskoky, rovnovážné stoje s pohybem paží, na hrazdě náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešin, výmyk odrazem jednonož, podmet, přeskoky kozy, švédské bedny, šplh na tyči a na laně, kruhy dosažné, svis stojmo, vznesmo vzad a zpět, v hupu, seskok, cvičení s náčiním na hudbu, základní taneční kroky, nácvik držení v páru, lidové tance, aerobní cvičení na hudbu, - samostatně vytváří gymnastické sestavy na nářadí, bez náčiní a s náčiním, - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu), - vytváří, upravuje a sdílí digitální obsah v různých formátech, - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	**Gymnastika** - fyzická příprava – posilování, - cvičení s náčiním, - cvičení na nářadí, - akrobacie, - šplh na laně a na tyči, - rytmická gymnastika, - tanec na hudbu, - cvičení s hudebním doprovodem.	22
Žák - ovládá základy pádové techniky, základy sebeobrany, - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy.	**Úpoly** - fyzická příprava – posilování, - pády, - základy sebeobrany. **Testování tělesné zdatnosti** - motorické testy.	4
Žák - používá pravidla bezpečného pohybu a pobytu v přírodě, - respektuje nařízení o ochraně a péči o životní prostředí,	**Sportovní kurz** - turistické pochody, - kulturně poznávací činnost, - zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě,	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
- dokáže využít mapu k orientaci a pohybu v terénu, - vytváří, upravuje a sdílí digitální obsah v různých formátech, - vyhledává a sdílí online informace, - určí směr a odhadne vzdálenost cíle, - prokáže fyzickou zdatnost a dokáže překonávat překážky.	- nácvik nových dovedností s využitím netradičních sportů, - překonávání přírodních překážek, - překonávání osobních zábran a limitů.	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 66
Žák - pojmenuje zásady bezpečnosti práce v hodinách Tělesné výchovy a aplikuje je.	**Bezpečnost v Tělesné výchově**	2
Žák - vede atletické rozcvičky - ovládá běžeckou abecedu a atletické disciplíny na úrovni svých fyzických dispozic - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace; - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách.	**Atletika** - běhy (rychlý, vytrvalý), - starty, - fyzická příprava -posilování, - skoky do výšky a do dálky, - vrh koulí.	10
Žák - užívá pravidla sportovních her v praxi, ovládá herní činnosti jednotlivce a hru dle pravidel, - participuje na týmových herních činnostech družstva; - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání.	**Sportovní a pohybové hry** - základy odbíjené, - základy košíkové, - základy florbalu, - základy házené a dalších sportovních her, - fyzická příprava -posilování, - ringo, softbal, kopaná, futsal, bum bác bal.	30
Žák - demonstruje kotouly, jejich modifikace a vazby, vazby se stojem na rukou, stoj na rukou, rovnovážné polohy a postoje, na kladině náskoky, seskoky, chůze, poskoky, rovnovážné stoje s pohybem paží, na hrazdě náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešin, výmyk odrazem jednonož, spád vzad v podkolení, podmet, přeskoky kozy, švédské bedny, šplh na tyči a na laně, kruhy dosažné, svis stojmo, vznesmo vzad	**Gymnastika** - fyzická příprava – posilování, - cvičení s náčiním, - cvičení na nářadí, - akrobacie, - šplh na laně a na tyči, - rytmická gymnastika, - tanec na hudbu, - cvičení s hudebním doprovodem.	18

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 66
a zpět, v hupu, seskok, cvičení s náčiním na hudbu, základní taneční kroky, nácvik držení v páru, lidové tance, aerobní cvičení na hudbu, - je veden k samostatnému vytváření gymnastických sestav na nářadí, bez náčiní a s náčiním a jejich nácviku, - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu), - vytváří, upravuje a sdílí digitální obsah v různých formátech, - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti.		
Žák - ovládá pádové techniky, pravidla sebeobrany, - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy.	**Úpoly** - fyzická příprava – posilování, - pády, sebeobrana. **Testování tělesné zdatnosti** - motorické testy.	6

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 60
Žák - pojmenuje zásady bezpečnosti práce v hodinách tělesné výchovy a aplikuje je.	**Bezpečnost v tělesné výchově**	2
Žák - ovládá atletické disciplíny na úrovni svých fyzických dispozic - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace; - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách	**Atletika** - běhy (rychlý, vytrvalý), - starty, - fyzická příprava -posilování, - skoky do výšky a do dálky, - vrh koulí.	10
Žák - organizuje a řídí průběh sportovních her, - participuje na týmových herních činnostech družstva; - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání	**Sportovní a pohybové hry** - odbíjená, - košíková, - florbal, - házená a další sportovní hry, - fyzická příprava -posilování, - ringo, softbal, kopaná, futsal, bum bác bal.	26
Žák - samostatně sestaví, nacvičí a předvede gymnastické sestavy, - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu), - vytváří, upravuje a sdílí digitální obsah v různých formátech, - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	**Gymnastika** - fyzická příprava – posilování, - cvičení s náčiním, - cvičení na nářadí, - akrobacie, - šplh na laně a na tyči, - rytmická gymnastika, - cvičení s hudebním doprovodem.	18
Žák	**Společenské tance** - polkový krok,	4

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 60
- je veden ke kultivovanému pohybu na hudbu, - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy.	- valčíkový krok, - walzový krok, - moderní tanec. **Testování tělesné zdatnosti** - motorické testy.	

7.20 Ošetřovatelská propedeutika

Učební osnova předmětu	Ošetřovatelská propedeutika				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	-	2	2	-	4

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Cílem předmětu je poskytnout žákovi přehled o základních oblastech souvisejících se zdravotní péčí a vzděláváním zdravotnických pracovníků a motivovat je pro další studium. Žák si osvojí základní poznatky z ošetřovatelské problematiky a naučí se pracovat s odbornými prameny. Umožňuje žákovi získat také praktické dovednosti formou demonstrací, cvičení.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: zdravotnická propedeutika
Předmět Ošetřovatelská propedeutika je zařazen do výuky ve 2. ročníku 2 vyučovací hodiny týdně (tj. 68 hodin) a ve 3. ročníku 2 vyučovací hodiny týdně (tj. 66 hodin), celkem tedy 134 hodin za studium.
Obsahový okruh se opírá o učivo vzdělávacích oblastí Přírodovědné vzdělávání a Vzdělávání pro zdraví – Péče o zdraví.
Důraz se klade také na rozvoj klíčových kompetencí, zejména kompetence racionálně se učit a efektivně využívat odborné prameny, pořizovat výpisky a anotaci, správně uvádět citace a bibliografické údaje, používat základní metody vědecké práce a řešit problémy, umět zpracovat jednodušší odbornou práci.
Učivo je rozděleno do několika celků, které poskytují poznatky z ošetřovatelství a ošetřovatelské péče. Úvodní kapitoly jsou věnovány holismu a potřebám klienta/pacienta. Jsou zde obsaženy nižší, vyšší potřeby i metapotřeby člověka. Jednotlivé potřeby jsou dále rozvíjeny jak v teoretické, tak praktické rovině. Důležitou součástí předmětu je ošetřovatelský proces, edukační i výzkumná činnost. V rámci těchto témat budou rozpracovány kazuistiky, edukační plány i výzkumné projekty. Ve výzkumu bude kladen důraz na využití všech metod získávání dat včetně experimentů a badatelských činností. Součástí je tematický celek Dějiny studovaného oboru z předmětu Dějepis.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- pochopil význam a postavení ošetřovatelské péče v systému poskytované zdravotní péče,
- byl vybaven teoretickými znalostmi a praktickými dovednostmi z oboru,
- byl motivován k dalšímu studiu.

Pojetí výuky

Předmět Ošetřovatelská propedeutika je teoreticko – praktický předmět. Výuka je organizována v klasické učebně a v simulačních centrech. Vedle tradičních metod výuky budou používány

další metody nácviku a modelových situací, které zajišťují motivaci a efektivitu vzdělávacího procesu i dobrý průběh odborné praxe (dialog, diskuse, skupinová práce žáků, praktický nácvik dovedností a jiné). Výuku je dále vhodné doplnit exkurzemi podle zájmu a možností žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při písemném a ústním zkoušení je kladen důraz na porozumění učivu. Písemné zkoušení je prováděno formou testů. Hodnocení obsahuje také hodnocení praktických dovedností a orientaci v modelových situacích. Důraz je kladen na sebehodnocení žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** – žák má pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ovládá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky, využívá ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí, sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, zná možnost dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání. Uplatňuje různé způsoby práce s textem, umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace, spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi.
- **Komunikativní kompetence** – žák formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii, účastní se aktivně diskuzí, formuluje a obhajuje své názory a postoje.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** - žák má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, tedy i vzdělávání a uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobit se měnícím se pracovním podmínkám, má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru.
- **Digitální kompetence –** žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí. Získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech , informace kriticky posuzuje, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, respektuje autorská práva.
- **Odborné kompetence** – žák získá vhled do základních disciplín studia zdravotnických oborů a představu o obsahu a náročnosti uvažovaného vysokoškolského nebo vyššího odborného studia těchto oborů, seznámí se s možnostmi dalšího studia a svého uplatnění ve zdravotnictví, ovládá základní metody vědecké práce a řešení odborných problémů, hledá souvislosti mezi jevy a možnosti využití teoretických poznatků v praktických úlohách, samostatně zpracovává a interpretuje data a poznatky získané z odborných pramenů nebo prostřednictvím pozorování, experimentů a jiných badatelských metod, dovede využívat znalosti přírodovědných jevů a zákonů i poznatky z odborných disciplín při řešení vybraných problémů souvisejících se studovaným oborem, vyjadřuje se přesně, odborně a jazykově správně, rozumí základní odborné terminologii, efektivně pracuje s prostředky digitálních technologií a užívá získané dovednosti, spolu s dovednostmi pracovat efektivně s odbornou literaturou, ke studijním účelům a k řešení zadaných úkolů.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- **Občan v demokratické společnosti –** žák dovede jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení, je ochoten se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí, zejména sociálně potřebných, doma i v jiných zemích, váží si materiálních a duchovních hodnot.
- **Člověk a svět práce –** žák je motivován k celoživotnímu učení a je seznámen se systémem vzdělávání a možnosti kariérního růstu praktických a všeobecných sester.
- **Člověk a digitální svět** – žáci jsou vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných a vhodných pro odborné činnosti. Rozvíjejí se také znalosti a dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
Žák - definuje holismus, - zná principy holismu, - definuje a popíše potřeby člověka a objasní význam uspokojování potřeb v ošetřovatelské péči, - zná hierarchii potřeb.	**1. Holismus a potřeby člověka** - holismus - potřeby člověka - nižší potřeby - vyšší potřeby, - metapotřeby.	8
Žák - objasní, proč a jak se sledují základní fyziologické funkce; - provede jednoduché měření základních fyziologických funkcí a vysvětlí naměřené hodnoty, správně používá zkratky TT, P, D a TK.	**2. Základní fyziologické potřeby** - sledování a měření FF (TT, P, D, TK).	8
Žák - popíše potřebu výživy u člověka a objasní způsoby uspokojování, - zná faktory ovlivňující uspokojování potřeby výživy, - charakterizuje projevy neuspokojené potřeby výživy, - orientuje se v dietním systému, - zná testy a škály pro testování klienta.	**3. Potřeba příjmu tekutin a výživy, dietetika** - tekutiny, - výživa a dietetika, - faktory ovlivňující uspokojování potřeb, - projevy neuspokojených potřeb, - testy a škály.	10
Žák - popíše potřebu vylučování moče a stolice u člověka a objasní způsoby uspokojování, - zná faktory ovlivňující uspokojování potřeby vylučování, - charakterizuje projevy neuspokojené potřeby vylučování moče a stolice, - zná testy a škály pro testování klienta.	**4. Potřeba vylučování** - vylučování moče a stolice, - faktory ovlivňující uspokojování potřeb, - projevy neuspokojených potřeb, - testy a škály.	4
Žák - popíše potřebu aktivity, spánku a odpočinku u člověka a objasní způsoby uspokojování, - zná faktory ovlivňující uspokojování potřeby aktivity, spánku a odpočinku, - charakterizuje projevy neuspokojené potřeby, - zná testy a škály pro testování klienta,	**5. Potřeba aktivity a spánku a odpočinku** - aktivita, polohování, - spánek a odpočinek, - faktory ovlivňující uspokojování potřeb, - projevy neuspokojených potřeb, - testy a škály,	8

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
- vysvětlí příčiny a důsledky imobilizačního syndromu, - vysvětlí příčiny a kategorie dekubitů.	- imobilizační syndrom a prevence, - prevence dekubitů, úprava lůžka, hygienická péče a další preventivní opatření.	
Žák - popíše potřebu vnímání a poznávání u člověka a objasní způsoby uspokojování, - zná faktory ovlivňující uspokojování této potřeby, - charakterizuje projevy neuspokojené potřeby, - zná testy a škály pro testování klienta.	**6. Potřeba vnímání a poznávání** - vnímání, poznávání, - faktory ovlivňující uspokojování potřeb, - projevy neuspokojených potřeb, - testy a škály.	3
Žák - popíše potřebu zvládání zátěže, víry u člověka a objasní způsoby uspokojování, - zná faktory ovlivňující uspokojování této potřeby, - charakterizuje projevy neuspokojené potřeby, - zná testy a škály pro testování klienta.	**7. Potřeba zvládání zátěže, potřeba víry** - stres, spirituální potřeby, - faktory ovlivňující uspokojování potřeb, - projevy neuspokojených potřeb, - testy a škály.	4
Žák - popíše potřebu sexuality u člověka, - zná faktory ovlivňující uspokojování této potřeby, - charakterizuje projevy neuspokojené potřeby, - zná testy a škály pro testování klienta.	**8. Potřeby sexuální** - sexualita, - faktory ovlivňující uspokojování potřeb, - projevy neuspokojených potřeb, - testy a škály.	4
Žák - definuje bolest, - popíše typologii bolesti, - charakterizuje jednotlivé druhy bolesti, - vysvětlí hodnocení bolesti, - popíše možnosti léčby bolesti, - zná testy a škály pro testování klienta..	**9. Problematika bolesti** - definice bolesti, - druhy bolesti, - hodnocení bolesti, - léčba bolesti, metody zmírnění bolesti.	4
Žák - vymezí pojem ošetřovatelský proces, jeho cíle, metody a principy, - aplikuje získané znalosti při tvorbě kazuistiky u vybraných klientů, - definuje kvalitu ošetřovatelské péče a popíše ošetřovatelské standardy a jejich význam.	**10. Ošetřovatelský proces** - fáze ošetřovatelského procesu, - dokumentace ošetřovatelského procesu, - kvalita ošetřovatelské péče, - standardy v ošetřovatelství.	15

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 66
Žák - vysvětlí význam edukace v činnosti sestry, - popíše fáze a metody edukace, - aplikuje znalosti metod a technik edukace - při přípravě edukačních materiálů.	**1. Edukační činnost sestry** - edukace jako součást ošetřovatelské péče, - formy, metody, techniky edukace.	14
Žák - objasní význam a postavení ošetřovatelské péče v systému poskytované zdravotní péče, - popíše hlavní mezníky vývoje ošetřovatelství ve světě a u nás, - uvede významné osobnosti světového i českého ošetřovatelství - vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí.	**2. Historie a současnost ošetřovatelství** - úvod do studia, - význam a postavení ošetřovatelské péče v systému poskytované zdravotní péče, - dějiny studovaného oboru - historický vývoj ošetřovatelství u nás a ve světě, - významné osobnosti světového i českého ošetřovatelství.	8
Žák - charakterizuje současné trendy v poskytování ošetřovatelské péče, - vymezí koncepci ošetřovatelství, - používá základní terminologii.	**3. Koncepce moderního ošetřovatelství** - současné trendy v poskytování ošetřovatelské péče - koncepce moderního ošetřovatelství.	7
Žák - definuje základní etické normy a problémy při poskytování ošetřovatelské péče, - dodržuje práva pacientů a povinnou mlčenlivost zdravotníka, - vymezí etický kodex zdravotnických pracovníků, - diskutuje o některých etických problémech ve zdravotnictví.	**4. Etika v ošetřovatelství** - etické normy a problémy ošetřovatelské péče, - práva pacientů a dodržování mlčenlivosti, - etický kodex zdravotnických pracovníků.	7
Žák - popíše složení ošetřovatelského týmu a požadavky na kvalifikaci a osobnostní vlastnosti jeho členů,	**5. Ošetřovatelský tým** - složení ošetřovatelského týmu, - kompetence zdravotnických pracovníků,	4

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 66
- popíše systém vzdělávání a možnosti kariérního růstu praktických a všeobecných sester.	- požadavky na kvalifikaci členů ošetřovatelského týmu, - osobnostní vlastnosti členů ošetřovatelského týmu, - vzdělání a kariérní růst praktických a všeobecných sester.	
Žák - vysvětlí přínos a zaměření ošetřovatelského výzkumu, - charakterizuje empirické metody výzkumu aplikuje získané znalosti v praxi.	**6. Výzkum v ošetřovatelství** - přínos a zaměření ošetřovatelského výzkumu, - výzkumné metody.	15
Žák - objasní problematiku péče o seniory, - charakterizuje zásady péče o chronicky nemocné, - popíše základní principy péče o handicapované, - objasní problematiku nemocného se stomií, - popíše problematiku umírajících.	**7. Péče o vybrané skupiny klientů** - problematika seniorů, - problematika chronicky nemocných, - problematika handicapovaných, - problematika nemocných se stomií, - problematika umírajících.	11

7.21 Klinická propedeutika

Učební osnova předmětu	Klinická propedeutika				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	-	-	2	2	4

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Předmět zprostředkovává žákovi vybrané poznatky z klinické propedeutiky a klinických oborů, potřebných k získání teoretického základu pro práci potenciálních zdravotnických pracovníků. Žák získá přehled o základní lékařské terminologii, příznacích, průběhu, stádiích nemoci, základní poznatky o diagnostickém a terapeutickém procesu.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: zdravotnická propedeutika

Předmět Klinická propedeutika je zařazen do výuky ve 3. a 4. ročníku v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně, tj. 126 hodin za dobu studia.
Obsah předmětu tvoří základní poznatky z problematiky zdraví a nemoci. Žák pracuje s obsahy pojmů jako je zdraví, nemoc, anamnéza, diagnóza, léčba, prognóza, etiologie, příznaky nemocí, prevence a vztahy mezi nimi. Učivo zahrnuje teoretický základ o postupech fyzikálního vyšetření, o základních vyšetřovacích metodách. Dalším obsahem učiva jsou poznatky obecné a speciální farmakologie, definice základních rysů nejvýznamnějších klinických oborů s objasněním prevence nemocí, etiopatogeneze, příznaků a léčebných postupů u vybraných onemocnění. V předmětu se pracuje s odbornou latinskou terminologií. Předmět je zaměřen tak, aby posílil zájem žáka o zdravotnické obory a motivoval ho k dalšímu studiu zdravotnických a lékařských oborů.
Předmět Klinická propedeutika rozvíjí mezipředmětové vztahy s předměty Biologie a somatologie, První pomoc, Patologie a patofyziologie, Základy latinské terminologie.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- osvojil si poznatky, postupy potřebné pro kvalifikovaný výkon povolání,
- získal pozitivní vztah k povolání,
- porozuměl vědeckým, technickým a technologickým metodám a pracovním postupům,
- osvojil si strategii řešení problémů, rozvíjel myšlenkové operace, paměť a koncentraci,
- rozvíjel aktivní přístup k pracovnímu životu,
- vytvářel odpovědný přístup k plnění povinností a k respektování stanovených pravidel,
- respektoval lidský život a jeho trvání jako vysokou hodnotu,
- vážil si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot,
- uvědomoval si nezbytnost doplňování informací,
- získal a kriticky hodnotil informace z různých zdrojů.

Pojetí výuky

Předmět Klinická propedeutika je teoretický předmět. Výuka je organizována především v klasické učebně, je doplněna vhodnými didaktickými pomůckami, např. obrazy lidského těla, fotografiemi, schématy. Ve vyučování je využívána moderní technika, je možnost využít informací z otevřených zdrojů (internet), dalších zdrojů (tištěných, audiovizuálních aj.). Výuka je realizována slovními výukovými metodami, metodami názorně-demonstračními, problémovými, skupinovou výukou a využívá individuální zkušenosti žáka. Výuku lze doplnit exkurzemi, projekty.

Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Ke zjištění úrovně osvojení vědomostí a dovedností jsou využívány různé formy ústního a písemného hodnocení. Při ústním hodnocení se využívá sebehodnocení žáka. Při zkoušení je kladen důraz na porozumění běžné odborné terminologii, na pochopení souvislostí s anatomicko-fyziologickými a patofyziologickými poměry lidského těla, na dovednost formulovat myšlenky, na samostatný úsudek, na samostatné vypracování projektu nebo prezentace.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení –** žák je veden k pozitivnímu vztahu k učení a vzdělávání, uplatňuje různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické myšlení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný. S porozuměním poslouchá mluvený projev, dělá si poznámky, využívá ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých nebo jiných lidí, sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí. Zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému získá informace k řešení problému, je schopen navrhnout způsob řešení, popřípadě varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky.
- **Komunikativní kompetence –** žák je veden k formulování svých myšlenek srozumitelně a souvisle, dodržování odborné terminologie, k dosáhnutí odborné jazykové způsobilosti.
- **Personální a sociální kompetence –** žák si ověřuje získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí**,** umí pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností.
- **Občanské kompetence a kulturní podvědomí** – žák uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních**,** podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a má k nim vytvořen pozitivní vztah.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – žák je veden k odpovědnému postoji k vlastní profesní budoucnosti, k uvědomění si významu celoživotního vzdělávání a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám, má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhoduje o své budoucí profesní a vzdělávací dráze, má reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umí je srovnávat se svými představami a předpoklady.
- **Matematické kompetence –** žák správně používá a převádí běžné jednotky, používá pojmy kvantifikujícího charakteru, čte různé formy grafického znázornění, aplikuje matematické

postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích, nachází vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umí je popsat a využívat pro dané řešení.

- **Digitální kompetence –** žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí. Získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech , informace kriticky posuzuje, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, respektuje autorská práva.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- **Občan v demokratické společnosti** bude spočívat ve vytvoření demokratického prostředí ve třídě (obhajoba vlastních názorů, sebehodnocení, zodpovědnost za sebe), aby žák dovedl jednat s lidmi a diskutovat o citlivých problémech, hledat kompromis řešení, byl ochoten se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí, zejména sociálně potřebných, doma i v jiných zemích.
- **Člověk a životní prostředí** žák si osvojí zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.
- **Člověk a svět práce** vede žáka k osobní odpovědnosti za vlastní život, naučí žáka formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností, motivuje žáka k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj, seznamuje žáka s globalizovaným světem práce a rozvojem pracovních příležitostí, naučí žáka vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání a efektivní sebeprezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli, seznámí žáka se základními aspekty pracovního vztahu, právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů i aspekty soukromého podnikání, včetně klíčových právních předpisů.
- **Člověk a digitální svět** - žáci vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vyhledávání, zpracování, vyhodnocování a prezentaci údajů. Při komunikaci a sdílení informací respektují autorská práva.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 66
Žák - charakterizuje obsah klinické propedeutiky a její postavení v kontextu lékařských oborů - používá odbornou terminologii.	**1. Úvod do předmětu** - vymezení pojmu a obsah oboru klinická propedeutika, - postavení klinické propedeutiky v kontextu lékařských oborů.	3
Žák - popíše subjektivní a objektivní příznaky vybraných druhů nemocí a možnosti jejich léčby, - používá odbornou terminologii.	**2. Obecná symptomatologie** - subjektivní a objektivní příznaky u vybraných druhů nemocí, - možnosti léčby subjektivních a objektivních příznaků nemoci.	21
Žák - charakterizuje druhy, způsob uskutečňování a význam standardních diagnostických metod (laboratorní, zobrazovací a funkční metody); - popíše na příkladech základní funkční vyšetřovací metody (např. srdce, plic, ledvin), - uvede příklady inovativních metod diagnostického zobrazování a terapie vedené zobrazovacími metodami, vysvětlí jejich použití a přínos, - - používá odbornou terminologii.	**3. Vyšetřovací metody** - anamnéza - fyzikální vyšetření - laboratorní vyšetření - zobrazovací metody - endoskopie - funkční vyšetření a jiné. -	21
Žák - vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování standardních léčebných metod (konzervativní, operativní a doplňkové léčebné metody včetně lázeňské péče), - uvede příklady inovativních léčebných metod a jejich použití, - objasní funkci a zásady farmakologické léčby,používá odbornou terminologii.	**4. Léčebné metody** - chirurgická léčba, - konzervativní léčba, - farmakologická léčba, - fyzioterapie, - onkologická terapie, - lázeňská péče, - doplňkové a jiné metody.	21

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 60
Žák - popíše subjektivní a objektivní příznaky vybraných druhů nemocí a možnosti jejich léčby v chirurgii, ortopedii a traumatologii, - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii, vymezí správně základní - odborné pojmy.	**1. Základy chirurgických oborů** - charakteristika oborů v chirurgii, - použití správné terminologie u vybraných onemocnění a základní pojmový aparát, - subjektivní a objektivní příznaky vybraných druhů chirurgického onemocnění, - možnosti léčby v chirurgii, ortopedii a traumatologii.	12
Žák - popíše subjektivní a objektivní příznaky vybraných druhů nemocí a možnosti jejich léčby v oblasti vnitřního lékařství, - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii, vymezí správně základní - odborné pojmy.	**2. Základy vnitřního lékařství** - charakteristika oborů ve vnitřním lékařství, - použití správné terminologie u vybraných onemocnění a základní pojmový aparát, - subjektivní a objektivní příznaky vybraných druhů interního onemocnění, - možnosti léčby v oblasti interního lékařství.	12
Žák - popíše subjektivní a objektivní příznaky vybraných druhů nemocí a možnosti jejich léčby v neurologii, - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii, vymezí správně základní odborné pojmy.	**3. Základy neurologie** - charakteristika oboru, - základní pojmový aparát v neurologii, - použití správné terminologie u vybraných onemocnění v neurologii, - subjektivní a objektivní příznaky vybraných druhů neurologických onemocnění, - možnosti léčby v oblasti interního neurologického lékařství.	9
Žák - popíše subjektivní a objektivní příznaky vybraných druhů nemocí a možnosti jejich léčby v pediatrii,	**4. Základy pediatrie** - charakteristika oboru, - základní pojmový aparát v pediatrickém lékařství a ošetřovatelství,	9

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 60
- užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii, vymezí správně základní - odborné pojmy.	- použití správné terminologie u vybraných pediatrických onemocnění, - subjektivní a objektivní příznaky vybraných druhů onemocnění v pediatrii, - možnosti léčby v oblasti pediatrického lékařství.	
Žák - popíše subjektivní a objektivní příznaky vybraných druhů nemocí a možnosti jejich léčby v gynekologii a porodnictví, - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii, vymezí správně základní odborné pojmy.	**5. Základy gynekologie a porodnictví** - charakteristika oboru, - použití správné terminologie u vybraných onemocnění a základní pojmový aparát, - subjektivní a objektivní příznaky vybraných gynekologických onemocnění, - možnosti léčby gynekologických onemocnění.	6
Žák - popíše subjektivní a objektivní příznaky vybraných druhů nemocí a možnosti jejich léčby v ORL, - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii, vymezí správně základní odborné pojmy.	**6. Základy otorinolaryngologie** - charakteristika oboru, - základní pojmový aparát v oblasti ORL lékařství, - použití správné terminologie u vybraných onemocnění ORL, - subjektivní a objektivní příznaky vybraných druhů ORL onemocnění, - možnosti léčby v oblasti ORL lékařství.	3
Žák - popíše subjektivní a objektivní příznaky vybraných druhů nemocí a možnosti jejich léčby v oftalmologii, - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii, vymezí správně základní - odborné pojmy.	**7. Základy oftalmologie** - charakteristika oboru, - základní pojmový aparát v oftalmologii, - použití správné terminologie u vybraných, oftalmologických onemocnění, - subjektivní a objektivní příznaky vybraných druhů onemocnění v oftalmologii,	3

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 60
	- možnosti léčby v oblasti očního lékařství.	
Žák - popíše subjektivní a objektivní příznaky vybraných druhů nemocí a možnosti jejich léčby ve stomatologii, - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii, vymezí správně základní - odborné pojmy.	**8. Základy stomatologie** - charakteristika oboru, - základní pojmový aparát ve stomatologii, - použití správné terminologie u vybraných onemocnění ve stomatologii, - subjektivní a objektivní příznaky vybraných druhů stomatologických onemocnění, - možnosti léčby v oblasti stomatologie.	3
Žák - popíše subjektivní a objektivní příznaky vybraných druhů nemocí a možnosti jejich léčby v kožním lékařství, - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii, vymezí správně základní odborné pojmy.	**9. Základy dermatologie** - charakteristika oboru, - základní pojmový aparát v kožním lékařství, - použití správné terminologie u vybraných onemocnění v kožním lékařství, - subjektivní a objektivní příznaky vybraných druhů onemocnění v kožním lékařství, - možnosti léčby v oblasti kožního lékařství.	3

7.22 Ochrana a podpora zdraví

Učební osnova předmětu	Ochrana a podpora zdraví				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	1	2	-	-	3

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Předmět Ochrana a podpora zdraví si klade za cíl vybavit žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jeho chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Vede žáka k tomu, aby znal potřeby svého těla v jeho biopsychosociální jednotě a rozuměl tomu, jak působí výživa, životní prostředí, dodržování hygieny, pohybové aktivity, pozitivní emoce, překonávání negativních emocí a stavů, jednostranné činnosti, mezilidské vztahy a jiné vlivy na zdraví. Důraz se klade na výchovu proti závislostem (na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách, hracích automatech, počítačových hrách aj.), proti médii vnucovanému ideálu tělesné krásy mladých lidí a na výchovu k odpovědnému přístupu k sexu.
Vyučovací předmět má významnou funkci v tom, že vede žáka k chápání svého zdraví i zdraví spoluobčanů, jako nejvyšší hodnotu života a k celoživotní odpovědnosti za zdraví.
Rozvíjí vědomosti v oblasti veřejného zdravotnictví v rámci ČR. Klade důraz na nezastupitelnou roli zdraví v životě jedince. Tím přispívá k rozvoji obecných i specifických znalostí a dovedností v oblasti péči o zdraví své i ostatních lidí. Cílem je seznámit žáky s koncepcí ochrany a podpory zdraví a zdravotními riziky v jednotlivých vývojových obdobích života člověka. Poskytuje znalosti o faktorech, které ovlivňují životní styl, osobní růst a duševní rovnováhu člověka v průběhu životního cyklu.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblasti: vzdělávání pro zdraví, zdravotnická propedeutika

Vyučovací obsah předmětu Ochrana a podpora zdraví vychází závazně z RVP pro obor vzdělání Zdravotnické lyceum a je součástí vzdělávací oblasti Zdravotnická propedeutika. Učivo se skládá z hlavních tematických okruhů Péče o zdraví a Ochrana a podpora veřejného zdraví.
Předmět Ochrana a podpora zdraví je realizován v prvním a druhém ročníku při této hodinové dotaci: 1. ročník – 34 hodin, 2. ročník – 68 hodin, celkem 102 hodin za studium.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- vnímal zdraví jako jednu z prvořadých hodnot potřebnou ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě ho chránil; rozpoznal, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví a vhodně volil prostředky na jeho ochranu,
- racionálně jednal v situacích osobního a veřejného ohrožení,
- chápal, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka,

- racionálně posoudil důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujal k mediálním obsahům a komerčním nabídkám produktů vztahujících se k péči o zdraví kritický odstup,
- usiloval o pozitivní změny tělesného sebepojetí,
- preferoval pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu a eliminoval ohrožující návyky a činnosti.

Pojetí výuky

Ochrana a podpora zdraví je teoreticko-praktický předmět. Výuka je realizována jak frontální formou výuky – výklad, přednášky, besedy, tak je kombinována s dalšími vyučovacími metodami – různé formy skupinové výuky, metody názorně-demonstrační - video, počítačová projekce, projektová výuka. Součástí výuky jsou besedy s odborníky z terénu, případně exkurze (realizované podle finančních a časových možností a zájmu žáka/ů).
V rámci vyučovacích hodin jsou využívány vhodné konkrétní příklady a situace z běžného života, z osobních zkušeností žáka. Žák vytváří samostatné práce, kde si ověřuje svoje dovednosti a schopnosti samostatně či ve skupině pracovat s odbornou literaturou, komunikačními technologiemi a následně své poznatky prezentuje před svými spolužáky v rámci třídy i školy.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků žáka probíhá v souladu se školním klasifikačním řádem. Žák je hodnocen na základě hloubky porozumění poznatkům, dovednosti práce s textem, samostatného úsudku, dovednosti výstižně formulovat své myšlenky a schopnosti aplikovat získané poznatky v praxi. Procvičování získaných vědomostí a dovedností je uskutečňováno formou tematických testů, referátů a skupinových prací. Klasifikace je doplněna o ústní zkoušení. Při hodnocení se přihlíží k aktivitě žáka v průběhu vyučovacích hodin, v rámci projektové činnosti či samostatné práci.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** – žák je veden k pozitivnímu vztahu k učení a vzdělávání, v rámci samostatných úkolů si žák osvojuje různé techniky učení a vytváří si vhodný studijní režim, efektivně vyhledává a zpracovává informace a kriticky hodnotí informace získávané z různých zdrojů, samostatně se orientuje v dané problematice. Sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků učení od jiných lidí.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve, spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi, porozumí zadání úkolu, získá informace potřebné k řešení problému a následně navrhne způsob řešení.
- **Komunikativní kompetence** – žák se vyjadřuje přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje; formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, aktivně se účastní diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje.
- **Personální a sociální kompetence** – žák reálně posuje své fyzické a duševní možnosti a je veden k odhadování důsledků svého jednání a chování v různých situacích, je veden k odpovědnému vztahu ke svému zdraví, k péči o svůj fyzický i duševní rozvoj, k nabytí povědomosti o důsledcích nezdravého životního stylu a závislostí, v rámci skupinové a projektové činnosti si osvojí základy týmové spolupráce a přijímání odpovědnosti za plnění svěřených úkolů.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žák je veden k odpovědnému, samostatnému a iniciativnímu jednání nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu, k jednání v souladu

s morálními principy a zásadami společenského chování, k správnému chápání významu životního prostředí pro člověka a uznání hodnoty života, uvědomění si odpovědnosti za vlastní život a spoluodpovědnosti při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

- **Digitální kompetence –** žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí. Získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech , informace kriticky posuzuje, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, respektuje autorská práva.
- V rámci **odborných kompetencí** je kromě jiného dáván velký důraz na to, aby žák znal systém péče o zdraví pracujících a prevence rizik souvisejících s prací a chápal bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zaměstnance i jako součást řízení jakosti; znal a dodržoval základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence ve škole a na odborných pracovištích; byl připraven uplatňovat nároky na ochranu zdraví před úrazem nebo poškozením zdraví při vykonávání práce; uplatňoval teoretické znalosti při aktivní podpoře a ochraně zdraví a měl přehled o systému péče o zdraví obyvatel v ČR.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- Předmět podporuje průřezové téma **Člověk a životní prostředí.** Žák je veden k pochopení postavení člověka v přírodě a k rozlišování různých vlivů životního prostředí na život a zdraví člověka. Dále k osvojení si základních principů šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním i profesním životě a k osvojení zásad zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.
- Dále podporuje téma **Informační a komunikační technologie.** Žák využívá dovedností z této oblasti při vyhledávání, zpracovávání a hodnocení informací, které jsou předmětem jeho studia.
- Téma **Občan v demokratické společnosti** se bude realizovat hlavně vytvářením demokratického prostředí ve třídě. Žák bude mít prostor projevovat a obhajovat své názory, sdělovat své sebehodnocení a vyjadřovat se k hodnocení.
- **Člověk a digitální svět** - žáci vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vyhledávání, zpracování, vyhodnocování a prezentaci údajů. Při komunikaci a sdílení informací respektují autorská práva. Získaná data kriticky posuzují.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 34
Žák - vysvětlí význam výchovy ke zdraví pro jedince a společnost	**1 Význam předmětu, cíle OPZ**	1
Žák - objasní pojem zdraví a charakterizuje jeho determinanty; - používá správně pojmy zdraví a nemoc; - popíše rizikové faktory, které ovlivňují zdraví, vymezí pojem civilizační choroby a uvede příklady; - vymezí pojem zdravý způsob života s ohledem na jeho základní oblasti (životní rytmus, pohybový režim, duševní a pracovní aktivita aj.); - vysvětlí pojem odpovědnost za své zdraví, a to z pohledu jednání jedince v osobním životě i z pohledu zdravotnického pracovníka v rámci zdravotní péče a prevence;	**2 Zdraví a jeho determinanty** - definice zdraví a nemoci determinanty zdraví, rizikové faktory - vnitřní a vnější - zdravý způsob života a odpovědnost za zdraví (své i druhých)	10
Žák - uvede funkci a hlavní směry činností WHO; - charakterizuje programy podpory zdraví, uvede příklady opatření přijatých pro zlepšení veřejného zdraví obyvatelstva; - objasní význam a funkci Červeného kříže - působení neziskových organizací a dobrovolníků ve zdravotnictví – doloží příklady;	**3 WHO a programy podpory zdraví** - Světová zdravotnická organizace – SZO, WHO - funkce a hlavní směry činností WHO - regionální programy na podporu zdraví - Červený kříž, neziskové organizace působící ve zdravotnictví	6
Žák - charakterizuje funkci a činnost orgánů ochrany veřejného zdraví; - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel; - popíše současné trendy v poskytování zdravotní péče a služeb podpory zdraví a prevence onemocnění; uvede příklady preventivních opatření a dalších nástrojů na podporu zdraví obyvatel (zdravotnická	**4 Péče o veřejné zdraví v České republice** - organizace léčebně-preventivní péče - postavení občana v systému léčebně-preventivní péče - prevence úrazů a nemocí	14

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 34
preventivní opatření, programy a nabídky na podporu zdraví nabízené pojišťovnami, neziskovými organizacemi, jinými resorty – např. ozdravné pobyty pro děti, seniory a jiné vybrané kategorie občanů); - popíše systém poskytování zdravotní péče v ČR, jeho řízení a financování; - vysvětlí, k čemu slouží veřejné zdravotní pojištění a jaké jsou jeho principy; - objasní rozdíl mezi veřejným a soukromým zdravotním pojištěním; - objasní postavení nemocného v oblasti zdravotních služeb, jeho práva a povinnosti; - uvede, jak postupovat v případě nespokojenosti s poskytovanou zdravotní péčí; - uvede základní etické principy poskytování zdravotní péče a diskutuje o jejich naplňování; - pracuje s právními a jinými zdroji informací; - diskutuje o vybraných právních a ekonomických problémech zdravotní péče, opírá se o informační zdroje.	- koncepce systému poskytování zdravotní péče - systém zdravotního pojištění - zabezpečení v nemoci - práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - právní úprava zdravotní péče - pochybení ve zdravotnické praxi, ochrana práv pacientů	
Žák - vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP; - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu; - dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence ve škole a na jiných odborných pracovištích (např. pracovištích odborné praxe); - uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů při práci (např. ve škole, při mimoškolních aktivitách);	**5 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence** - řízení bezpečnosti práce v podmínkách organizace a na pracovišti, - pracovněprávní problematika BOZP	3

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
Žák - uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku; - popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí; - zdůvodní význam zdravého životního stylu; - dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností; - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech; - orientuje se v oblastech péče o duševní zdraví; - uvědomuje si svoje možnosti v oblasti péče o duševní zdraví a je veden k jejich aktivní realizaci; - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu; - kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu; - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky; - navrhne a realizuje projekt podporující zdravý způsob života (v týmu).	**1 Péče o zdraví, aktivity podporující zdraví** - vymezení pojmů zdravý způsob života, životní styl - činitele ovlivňující zdraví - vliv životního prostředí na zdraví - oblasti zdravého životního stylu - tělesná aktivita - výživa a stravovací návyky - duševní zdraví a rozvoj osobnosti, sociální dovednosti - partnerské vztahy a lidská sexualita - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama	34
Žák - vyjmenuje a popíše rizikové faktory a chování poškozující zdraví; - objasní důsledky sociálně patologických jevů na život jednotlivce, rodiny a společnosti - popíše působení jednotlivých závislostí na zdraví a život člověka a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví; - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus;	**3. Rizikové faktory a chování poškozující zdraví** - závislosti látkové: - kouření - alkohol - nelegální návykové látky - nelátkové závislosti - stres	34

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 68
- vysvětlí význam a popíše metody odbourávání stresu v běžném životě; - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací; - prezentuje statistické údaje týkající se nemocnosti a míry úmrtí související se sociálně patologickými jevy - navrhne, jak řešit těžké životní situace, vyhledá instituce, programy pomáhající v těžkých životních situacích; - zpracuje přehled organizací a kontaktů pomáhajících v rizikových oblastech; - připraví pro spolužáky projekt na téma prevence rizik plynoucích ze sociálně patologického chování a aktivního užívání návykových látek.	- pohlavně přenosná onemocnění, promiskuita - šikana - sebepoškozování	

7.23 První pomoc

Učební osnova předmětu	**První pomoc**				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	-	3	-	-	102

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Předmět poskytuje žáku základní znalosti z oblasti teorie první pomoci a potřebné praktické dovednosti a postupy v péči o postižené s poraněními nebo akutními stavy ohrožujícími život. Vybavuje žáka dovednostmi v poskytování první pomoci, v postupech při život ohrožujících situacích, živelných katastrofách. Cíl vyplývá z povinnosti laické veřejnosti a zdravotnických pracovníků poskytnout první pomoc. Žák je veden k osvojení zásad bezpečného chování v situacích obecného ohrožení. Dalším cílem je vést žáka k osvojení etických aspektů při poskytování první pomoci. Protože jsou lidé v současnosti vystaveni řadě nebezpečí, která ohrožují jejich zdraví a často i život, nabývají na významu i dovednosti potřebné pro obranu a ochranu proti nim, tj. pro chování při vzniku mimořádných událostí.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: vzdělávání pro zdraví, zdravotnická propedeutika

Předmět První pomoc vychází z RVP pro obor vzdělání Zdravotnické lyceum a vyučuje se v druhém ročníku 3 hodiny týdně, celkem 102 hodin. Jednotlivá témata na sebe chronologicky navazují. Žák je seznámen se základními pojmy, integrovaným záchranným systémem a jeho aktivací, možnostmi vyšetření postiženého, příruční lékárnou i nezbytnou obvazovou technikou. Důležitým celkem je resuscitace a zástava krvácení, dále pak bezvědomí, šok, rány, poranění hlavy a páteře, břicha a hrudníku, poranění teplem, chladem a elektrickým proudem, akutní interní stavy a stavy v gynekologii, otravy a účast žáka při mimořádných událostech. U každého celku si žák osvojí teoretické poznatky, které následně aplikuje na připravených modelových situacích. Provádí nácvik bez pomůcek, s pomůckami a péči o raněného do příjezdu zdravotnické záchranné služby. Výuka tematického celku IZS se bude realizovat i formou exkurze na příslušná pracoviště. Exkurze bude zařazena dle epidemiologických, časových, technických a finančních možností školy a žáků. Nejdůležitějšími složkami učiva jsou témata týkající se aktivace IZS, zástavy krvácení a resuscitace raněného.
Předmět První pomoc se vztahuje k dalším předmětům, jako jsou Biologie a somatologie a Ochrana a podpora zdraví.
Do předmětu je integrována oblast vzdělávání pro zdraví a jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí i oblast osobního života a podpory celoživotní odpovědnosti za své zdraví a zdraví ohrožující situace.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:

- si vážil zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránil
- rozpoznal, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví,
- racionálně jednal v situacích osobního a veřejného ohrožení,
- cítil potřebu občanské povinnosti pro poskytnutí první pomoci,
- jednal v souladu s platnými postupy v poskytování první pomoci,
- oprostil se od stereotypů, předsudků a předsudečného jednání ve vztahu k lidem jiné víry, etnického původu nebo sociálního zařazení,
- pracoval kvalitně a pečlivě,
- byl schopen se kriticky dívat na výsledky své práce.

Pojetí výuky

Předmět se vyučuje ve druhém ročníku, je teoreticko-praktický. Je rozdělen do tematických celků, které na sebe navazují. Procvičování teoreticky probraného učiva probíhá v odborných učebnách v podmínkách školy. Součástí výuky jsou odborné exkurze do středisek integrovaného záchranného systému. Při výuce nového učiva je obvykle volena metoda výkladu nebo řízeného rozhovoru spojená s názorným vyučováním pomocí didaktické techniky a modelů. Ve výuce jsou též užívány aktivizující metody – inscenační a situační. Výuka je podporována počítačem (projekty PP).

Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen v souladu s platným klasifikačním řádem. Je zkoušen průběžně, a to ústně, písemně a v praktických modelových situacích. Při hodnocení je využívána klasifikační stupnice i slovní hodnocení. Při hodnocení se klade důraz na schopnost žáka využít teoretické poznatky při praktickém nácviku, na zájem žáka o postupy při poskytování první pomoci, na hloubku porozumění učivu a schopnost aplikovat poznatky na konkrétních modelových situacích, na samostatnost při provádění první pomoci. Je kladen důraz na vlastní sebehodnocení žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k řešení problémů** – žák porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodní jej, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky.
- **Komunikativní kompetence** – vhodně a srozumitelně komunikuje s postiženým, je schopen aktivovat a efektivně komunikovat s IZS, chápe výhody znalosti cizích jazyků při kontaktu s poraněným.
- **Personální a sociální kompetence** – žák posuzuje reálně své možnosti duševní a fyzické při poskytování péče, má odpovědný vztah ke svému zdraví, přistupuje k postiženým bez ohledu na sociální a kulturní původ, chápe svoji občanskou povinnost poskytnout PP.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žák jedná odpovědně, uvědomuje si spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních, jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie. Dbá a chápe dodržování bezpečnosti práce a ochranu zdraví při práci.
- **Digitální kompetence –** žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí. Získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých

formátech , informace kriticky posuzuje, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, respektuje autorská práva.

- **Odborné kompetence** – žák je vybaven vědomostmi o zásadách poskytování PP při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokáže PP sám poskytnout.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- **Občan v demokratické společnosti** – žák má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku, je připraven klást si základní existenční otázky a hledá na ně odpovědi a řešení.
- **Člověk a svět práce** – žák je veden k osobní odpovědnosti za vlastní život, formuluje své profesní cíle, plánuje a cílevědomě vytváří profesní kariéru podle svých potřeb a schopností, je motivován k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj.
- **Člověk a digitální svět** - žáci vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vyhledávání, zpracování, vyhodnocování a prezentaci údajů. Při komunikaci a sdílení informací respektují autorská práva. Získaná data kriticky posuzují.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
Žák - definuje a uvede význam PP, - vymezí základní pojmy, - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat, - uvede nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci.	**1. Úvod do předmětu** - definice a význam první pomoci, - základní pojmy v PP, - úrazy a náhlé zdravotní příhody, - prevence úrazů.	2
Žák - objasní význam a rozliší složky IZS, - uvede způsoby aktivace IZS.	**2. Integrovaný záchranný systém** - základní složky, - způsoby aktivace IZS.	6
Žák - vyjmenuje základní vybavení příruční lékárny, - vymezí uložení a způsoby kontroly lékárny.	**3. Příruční lékárna** - význam a základní vybavení příruční lékárny, - uložení a kontrola lékárny v domácnosti a na pracovišti, - autolékárna.	4
Žák - definuje zásady pro práci s obvazy a jejich přikládání, - vyjmenuje jednotlivé druhy obvazového materiálu, - demonstruje přiložení různých typů obvazů na jednotlivé části těla.	**4. Obvazový materiál a obvazová technika** - druhy, význam, použití, - šátkové, obinadlové, prakové, - praktický nácvik.	6
Žák - orientuje se na místě nehody, - určí závažnost situace, - objasní třídění raněných, - analyzuje zjištěné informace, - charakterizuje jednotný postup při poskytování PP, - poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti, - reprodukuje zásady ochrany zachránce.	**5. Postup při poskytování první pomoci** - orientace na místě nehody, - závažnost situace, - třídění raněných, - zjišťování základních informací, - jednotný postup při poskytování PP, - osobní bezpečnost zachránce, - nácvik postupu, modelové situace.	4
Žák - popíše postup vyšetření raněných a demonstruje ho na modelových situacích.	**6. Orientační vyšetření postiženého** - vyšetření zraněného,	4

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
	- nácvik postupu vyšetřování, modelové situace.	
Žák - uvede pravidla pro vyprošťování a přenášení postižených, - uloží postiženého do správné polohy pro ošetření a transport, - rozliší, jaké odsunové prostředky použije.	**7. Polohování a transport** - pravidla a způsoby vyprošťování postižených, - základní polohy při vyšetřování a ošetřování raněných, - zásady odsunu a odsunové prostředky, - nácvik modelových situací.	6
Žák - rozliší poruchy vědomí, - demonstruje vyšetření postiženého v bezvědomí, - prokáže dovednosti poskytnutí PP sobě a jiným.	**8. Bezvědomí** - určení poruchy vědomí, - vyšetření postiženého v bezvědomí, - PP, sledování stavu, poloha a transport zraněných v bezvědomí, - nácvik modelových situací.	6
Žák - definuje pojem neodkladná resuscitace, - rozliší stavy bezprostředně ohrožující život, - rozliší zástavu krevního oběhu, poruchy průchodnosti dýchacích cest a zástavu dechu, - analyzuje situaci a použije nepřímou srdeční masáž a umělé dýchání, - zdůvodní užití pomůcek k osobní ochraně, - prokáže dovednosti poskytnutí PP sobě a jiným.	**9. Stavy bezprostředně ohrožující život, neodkladná resuscitace** - poruchy průchodnosti dýchacích cest u dětí a dospělých, - zástava dechu u dětí a dospělých, - zástava krevního oběhu u dětí a dospělých, - pomůcky k osobní ochraně a k rozšířené neodkladné resuscitaci, - poskytnutí PP v modelových situacích.	9
Žák - vymezí druhy krvácení, - uvede a demonstruje postup při poskytování PP u krvácení, - zdůvodní užití pomůcek k osobní ochraně, - prokáže dovednosti poskytnutí PP sobě a jiným.	**10. Krvácení** - druhy krvácení, - postup při poskytování PP u zevního krvácení, - rozpoznání a poskytnutí první pomoci při vnitřním krvácení, - nácvik modelových situací.	6
Žák - objasní druhy, příčiny a příznaky šoku, - definuje preventivní protišoková opatření	**11. Šok** - druhy, příčiny a příznaky šoku,	6

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
- prokáže dovednosti poskytnutí PP sobě a jiným.	- první pomoc u šokových stavů, - preventivní protišoková opatření, - nácvik modelových situací.	
Žák - rozliší druhy ran, - definuje zásady ošetřování jednotlivých typů ran, - prokáže dovednosti poskytnutí PP sobě a jiným.	**12. Rány** - druhy ran, - zásady ošetřování a poskytnutí PP u jednotlivých typů ran, - nácvik modelových situací.	4
Žák - definuje druhy a rozsah postižení teplem, chladem a chemickými látkami, - popíše specifika poranění elektrickým proudem a bleskem, - formuluje důvody nutnosti dodržování BOZP při poskytování PP, - prokáže dovednosti poskytnutí PP sobě a jiným.	**13. Poškození teplem, chladem a chemickými látkami** - druhy a rozsah postižení, - poranění elektrickým proudem, - poranění bleskem, - poranění teplem a chladem, chemickými látkami, - zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při poskytování PP u těchto poranění, - nácvik modelových situací.	6
Žák - objasní mechanizmy vzniku poranění, - rozdělí tato poranění, - prokáže dovednosti poskytnutí PP sobě a jiným.	**14. Poranění hlavy** - mechanizmy vzniku a rozdělení poranění, - zásady poskytování první pomoci, - nácvik modelových situací.	3
Žák - objasní mechanizmy vzniku poranění páteře a míchy, - prokáže dovednosti poskytnutí PP sobě a jiným..	**15. Poranění páteře a míchy** - mechanizmus vzniku a rozdělení poranění, - zásady poskytování první pomoci u poranění páteře, - nácvik modelových situací.	3
Žák - uvede příčiny a mechanismy vzniku poranění hrudníku, - rozdělí tato poranění, - prokáže dovednosti poskytnutí PP sobě a jiným.	**16. Poranění hrudníku** - mechanismus vzniku, příčiny, rozdělení, - zásady a způsoby poskytnutí PP, - nácvik modelových situací.	3
Žák	**17. Poranění břicha a pánve**	3

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
- objasní příčiny a příznaky poranění břicha a pánve, - prokáže dovednosti poskytnutí PP sobě a jiným.	- rozdělení, příznaky, - poskytnutí PP při poranění břicha a pánve, **nácvik modelových situací.**	
Žák - charakterizuje poranění kostí a kloubů, - popíše příznaky, příčiny a mechanismus poranění kostí a kloubů, - prokáže dovednosti poskytnutí PP sobě a jiným.	**18. Poranění kostí a kloubů** - charakteristika, mechanismus vzniku, příčiny, rozdělení, - ošetření poraněného se zlomeninou, - nácvik modelových situací.	6
Žák - zná a definuje akutní stavy v gynekologii, - rozebere postup při poskytování PP u překotného porodu a při náhlých stavech u těhotných, - zná postup při poskytování PP u těhotných a rodících žen v mimořádných podmínkách, - prokáže dovednosti poskytnutí PP sobě a jiným.	**19. Překotný porod a akutní stavy v gynekologii** - akutní stavy v gynekologii, - překotný porod, - zásady první pomoci při náhlých stavech u těhotných žen v mimořádných podmínkách, - nácvik modelových situací.	3
Žák - objasní druhy a příznaky nejčastějších otrav, - rozebere postup poskytování PP při otravách u postiženého v bezvědomí a při vědomí, - prokáže dovednosti poskytnutí PP sobě a jiným.	**20. Akutní otravy** - druhy a příznaky nejčastějších otrav, - PP při akutních otravách spojených s bezvědomím a při zachování vědomí, - nácvik modelových situací.	3
Žák - definuje příčiny, příznaky a mechanismy vzniku u vybraných akutních interních stavů, - vysvětlí princip a charakterizuje postup poskytování PP u takto postižených, - prokáže dovednosti poskytnutí PP sobě a jiným.	**21. Akutní interní stavy** - mechanismus vzniku, příčiny, příznaky u vybraných interních stavů, - PP do příjezdu ZZS, - nácvik modelových situací.	6
Žák - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel, - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat; - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným;	**22. Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí -** samospráva a ochrana zdraví	3

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 102
- poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti, - vysvětlí obecné zásady pro případ ohrožení, - rozliší varovné signály, - objasní, jak se chovat při vyhlášení evakuace, - vlastními slovy vyjádří rizika spojená s mimořádnými událostmi.	- osobní život a zdraví ohrožující situace, - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.), - základní úkoly ochrany obyvatelstva, - varování, evakuace, - poranění při hromadném zasažení obyvatel.	

7.24 Odborná praxe

Učební osnova předmětu	Odborná praxe				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	-	-	2 týdny	-	70

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Vyučovací předmět Odborná praxe umožňuje žáku poznat reálné pracovní prostředí v zařízení se zdravotnickou a sociální problematikou, řešení zdravotnické problematiky či oblast sociálně zdravotní.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: vzdělávání pro zdraví, zdravotnická propedeutika

Předmět Odborná praxe probíhá formou individuální odborné praxe ve třetím ročníku 2 týdny (7 hodin/den, hodina = 60 min.), celkem 70 hodin. Praxe je zajišťována se sociálními partnery a je nedílnou součástí vzdělávání. Odborná praxe žáků v těchto organizacích probíhá na základě smluvního vztahu, který si žák uzavírá sám tak, aby případné oboustranné změny a požadavky mohly být ihned aktualizovány. Odborná praxe se organizuje v souladu s platnými právními předpisy.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- dodržoval pracovní dobu a požadavky na žáka,
- respektoval dodržování zásad a předpisů BOZP,
- vážil si práce jiných lidí,
- byl schopen sebehodnocení,
- uvědomoval si nezbytnost doplňování informací, celoživotního vzdělávání,
- byl schopen základní orientace v organizaci a řízení zdravotnictví, měl všeobecný rozhled v oblasti zdravotnictví, v lékařských i nelékařských povoláních a možnostech jejich studia, nových trendech v péči o zdraví obyvatelstva a programech na podporu zdraví,
- rozšiřoval teoretické vědomosti a praktické dovednosti související s řešením úrazových a život ohrožujících stavů.

Pojetí výuky

Předmět Odborná praxe se realizuje ve třetím ročníku. Je organizován v klinických podmínkách na základě smluvního vztahu, který si žák uzavírá sám dle svého zájmu.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků žáka probíhá v souladu s klasifikačním řádem školy. Stěžejním materiálem k hodnocení je žákem vytvořené portfolio týkající se vykonané praxe (záznam z průběhu praxe). Při práci na portfoliu lze využít i poznatků z odborné literatury nebo odborných seminářů. Přihlíží se k hodnocení sociálních partnerů. Součástí hodnocení je i sebehodnocení žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k řešení problémů** - žák je veden k tomu, aby porozuměl zadání úkolu, aby určil jádro problému, získal informace potřebné k řešení problému, navrhl způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnil je, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky.
- **Komunikativní kompetence** - žák je veden ke zpracování administrativních písemností. Žák je podporován, aby se vyjadřoval a vystupoval přiměřeně situaci a účelu jednání v projevech ústních i písemných a vhodně se prezentoval.
- **Personální a sociální kompetence** - žák je v klinických podmínkách veden k odhadování důsledků svého jednání i chování, k ověřování získaných poznatků a ke kritickému zvažování názorů a jednání jiných lidí. Situace, kterými žák prochází, ho podporují k adaptaci na měnící se pracovní a životní podmínky, k jejich pozitivnímu ovlivnění. Žák je veden k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení konfliktům, předsudkům. Je veden k tomu, aby adekvátně reagoval na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí a přijímal radu a kritiku.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** - práce v klinických podmínkách žáka motivuje k odpovědnému jednání, k iniciativě a samostatnosti. Žák je prostředím a týmem podporován v dodržování zákonů, respektování práv a osobnosti jiných lidí.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** - žák je veden k odpovědnému vztahu k vlastní profesní budoucnosti a k uvědomění si významu a potřeby celoživotního vzdělávání, které je předpokladem pro adaptaci na měnící se pracovní podmínky.
- **Matematické kompetence** - náplň práce žáka motivuje ke správnému používání běžných jednotek, k používání pojmů kvantifikujícího charakteru, k nacházení vztahů mezi jevy při řešení praktických úkolů.
- **Digitální kompetence –** žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí. Získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech , informace kriticky posuzuje, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, respektuje autorská práva.
- **Odborné kompetence** – žák zná základní právní předpisy týkající se BOZP a požární prevence na odborných pracovištích, dále chápe kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména organizace, je seznámen s nástroji pro zajišťování kvality ve zdravotnictví.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- **Člověk a životní prostředí** – žák si osvojí základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání osvojí si také zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

- **Občan v demokratické společnosti** - žák je veden ke komunikaci s lidmi s ohledem na věk a zdravotní stav, odpovědnosti za svoji práci, k toleranci, váží si hodnot materiálních i duchovních, je schopen odolávat myšlenkové manipulaci.
- **Člověk a svět práce** žák se naučí efektivní sebeprezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli, seznámí se se základními aspekty pracovního vztahu, právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů i aspekty soukromého podnikání, včetně klíčových právních předpisů, naučí se formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností, je motivován k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj, je seznámen s globalizovaným světem práce a rozvojem pracovních příležitostí.
- **Člověk a digitální svět** – žáci vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vyhledávání, zpracování, vyhodnocování a prezentaci údajů. Při komunikaci a sdílení informací respektují autorská práva. Získaná data kriticky posuzují.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 70
Žák - zná a definuje činnosti různých odborných pracovišť, - účastní se stáží a projektů, - umí využít nabyté znalosti a dovednosti v novém prostředí k vlastnímu osobnostnímu rozvoji, - realizuje činnosti dle nabytých vědomostí napříč předměty z všech vzdělávacích oblastí, zejména zdravotnické propedeutiky, - vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP, - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu - dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence ve škole a na jiných odborných pracovištích – pracovištích odborné praxe - uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů při práci - poskytne pomoc při úrazu na pracovišti	**1. Odborná pracoviště pro odbornou praxi, stáže a realizaci projektů**	70

7.25 Patologie a patofyziologie

Učební osnova předmětu	Patologie a patofyziologie				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	-	-	1	1	2

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Vyučovací předmět poskytuje žáku odborné poznatky v oblasti patologie a patofyziologie. Vede k chápání vztahů všech soustav v těle a jejich změnách při chorobných procesech. Má význam pro rozvoj vlastního uvědomění, ošetřovatelského a medicínského myšlení. Motivuje ke studiu na vyšších nebo vysokých školách.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: odborné vzdělávání

Předmět se vyučuje ve třetím ročníku 1 hodinu týdně (tj. 33 hodin) a ve 4. ročníku 1 hodinu týdně (tj. 30 hodin), celkem 63 hodin.
Charakteristickým rysem předmětu Patologie a patofyziologie je integrace anatomie, fyziologie, patologie a patofyziologie a odborné latinské terminologie. Hlavním cílem předmětu je poznávání patologických stavů a patologických funkcí lidského těla a pochopení změn, ke kterým dochází v orgánech a v celém organizmu. Dalším cílem je pochopení vztahů s dalšími lékařskými i ošetřovatelskými obory.
Mezipředmětové vztahy – s předměty Základy latinské terminologie, Biologie a somatologie, Klinická propedeutika a Ošetřovatelská propedeutika.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- osvojil si odborné poznatky, na jejichž základě lépe porozumí medicínským oborům,
- rozvíjel dovednosti učit se a být připraven celoživotně se vzdělávat,
- přijímal zodpovědnost za vlastní myšlení, rozhodování i jednání,
- respektoval lidský život a jeho trvání jako vysokou hodnotu,
- vážil si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot,
- oprostil se od předsudků, xenofobie, rasismu, náboženské a jiné nesnášenlivosti.

Pojetí výuky

Základní výukovou formou teoretického předmětu Patologie a patofyziologie je frontální výuka využívající metody popisu, vysvětlování, rozhovoru a práci s obrazy. Ve většině hodin je využita názorně demonstrační výuka pomocí dataprojektoru, vizualizéru, počítačových projekcí a obrazů, řešení problémových úloh. Vzhledem k časovým a epidemiologickým možnostem je zařazena exkurze.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení a klasifikace probíhá na základě platného klasifikačního řádu školy. Hodnotí se především dovednost práce s textem, porozumění textu a schopnost formulovat myšlenky. Dále se klade důraz na hloubku porozumění a schopnost aplikovat poznatky při řešení jednotlivých úloh a schopnost uplatnit samostatný úsudek. V předmětu Patologie a patofyziologie je začleněno ústní zkoušení, samostatná a skupinová práce a sebehodnocení žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení** – žák má pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ovládá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky, uplatňuje různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení), umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, je čtenářsky gramotný. Rozumí mluvenému projevu (např. výkladu, přednášce), pořizuje si poznámky.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému.
- **Kompetence komunikativní** – žák se vyjadřuje přiměřeně komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně. Účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje.
- **Digitální kompetence –** žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí. Získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech , informace kriticky posuzuje, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, respektuje autorská práva.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- **Občan v demokratické společnosti –** žák dovede jednat s lidmi, diskutuje o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledá kompromisní řešení, váží si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snaží se je chránit a zachovat pro budoucí generace. Chápe postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život.
- **Člověk a životní prostředí** žák porozumí souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji a vztahu ke zdraví, osvojí si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.
- **Člověk a digitální svět** - žáci vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vyhledávání, zpracování, vyhodnocování a prezentaci údajů. Při komunikaci a sdílení informací respektují autorská práva. Získaná data kriticky posuzují.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 33
Žák - vysvětlí název předmětu, úkoly patologie, - uplatnění patologie, význam patologie, - přeloží a vysvětlí základní termíny.	**1. Úvod do předmětu** - vymezení obsahu a funkce předmětu, cíle předmětu, - vysvětlení základních pojmů.	2
Žák - charakterizuje nemoc, její základní příčiny a příznaky, - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii, vysvětlí základní pojmy.	**2. Nemoc** - definice nemoci, - příznaky nemoci, - příčiny nemoci – zevní, vnitřní.	5
Žák - uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu (regresivní změny), - vysvětlí podstatu a důsledky metabolických poruch bílkovin, sacharidů, tuků a minerálních látek, - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii, vysvětlí základní pojmy.	**3. Regresivní a metabolické změny** - nekróza, gangréna, dekubitus, atrofie, steatóza, konkrementy, pigmentace, ikterus aj., - poruchy metabolismu - bílkovin, tuků, sacharidů a minerálních látek.	8
Žák - uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu (záněty), - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii, vysvětlí základní pojmy.	**4. Zánět** - definice, příčiny vzniku, projevy místní a celkové, imunitní reakce, klasifikace, názvosloví.	6
Žák - uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu (nádory), - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii, vysvětlí základní pojmy - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech - získaná data kriticky posuzuje - při práci s daty respektuje autorské právo.	**5. Nádory** - příčiny, druhy a podstata vzniku nádorů, - prekancerózy, - přehled nádorů.	6
Žák - uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu (progresivní změny), - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii, vysvětlí základní pojmy.	**6. Progresivní změny** - regenerace, reparace, transplantace, hypertrofie, hyperplazie, metaplazie, dysplazie.	4

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 33
Žák - uvede ve správných souvislostech příčiny a příznaky zániku organismu (smrti); - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii, vysvětlí základní pojmy.	**7. Zánik organizmu**	2

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 30
Žák - popíše příčiny a příznaky nejčastějších poruch jednotlivých orgánových soustav – dýchacího systému; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii, vysvětlí základní pojmy - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech, - získaná data kriticky posuzuje, - při práci s daty respektuje autorské právo.	**1. Poruchy dýchacího systému** - záněty dýchacích cest a plic, - poruchy vzdušnosti plic, - selhání dýchacího systému, - nádory plic.	4
Žák - popíše příčiny a příznaky nejčastějších poruch jednotlivých orgánových soustav - krve a lymfy; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii, vysvětlí základní pojmy.	**2. Poruchy oběhu krve a lymfy** - ateroskleróza, hypertenze - selhání oběhového systému, - ICHS, - trombóza, embolie, edém, - změny ve složení a objemu krve.	7
Žák - popíše příčiny a příznaky nejčastějších poruch jednotlivých orgánových soustav - GIT; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii, vysvětlí základní pojmy.	**3. Poruchy trávicího systému** - nejčastější onemocnění dutiny ústní, jícnu, žaludku, střev, - nejčastější onemocnění jater, žlučníku a žlučových cest, pankreatu, - kýly.	6
Žák - popíše příčiny a příznaky nejčastějších poruch jednotlivých orgánových soustav – ledvin a močových cest; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii, vysvětlí základní pojmy.	**4. Poruchy tvorby a vylučování moči, choroby ledvin a vývodných cest močových** - selhání ledvin akutní a chronické, - urolitiáza, zánětlivá a nádorová onemocnění vývodných cest močových, - nádory ledvin.	4
Žák - popíše příčiny a příznaky nejčastějších poruch jednotlivých orgánových soustav – endokrinního systému;	**5. Poruchy endokrinního systému**	5

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 30
- užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii, vysvětlí základní pojmy.	- hyperfunkční a hypofunkční syndromy endokrinních žláz a jejich příčiny.	
Žák - uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu (poruchy imunitního systému); - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii, vysvětlí základní pojmy.	**6. Poruchy imunity** - defekty imunity, choroby z autoimunity, - alergie a typy přecitlivělosti.	2
Žák - uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu (genetické poruchy) - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii, vysvětlí základní pojmy.	**7. Poruchy způsobené genetickými defekty** - fenylketonurie, hemofilie, Downův syndrom.	2

7.26 Mikrobiologie

Učební osnova předmětu	**Mikrobiologie**				
Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet týdenních vyučovacích hodin	-	-	-	2	2

1. POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle

Vyučovací předmět Mikrobiologie navazuje na poznatky získané v předmětech Chemie a Biologie a somatologie. Cílem je zprostředkovat žákovi poznatky tak, aby pochopil základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny. Současně vede k osvojení si zásad boje proti nákazám a jejich přenosu, k poznání hlavních příznaků infekčních onemocnění a k pochopení souvislostí mezi kvalitou životního prostředí a zdravotním stavem obyvatelstva.

Charakteristika učiva

Vzdělávací oblast: zdravotnická propedeutika

Předmět Mikrobiologie se vyučuje ve 4. ročníku 2 hodiny týdně, celkem 60 hodin. Poskytuje žákovi vybrané poznatky z obecné mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny, které jsou nutné k pochopení příčin nemocí, vlivu mikroorganismů na zdraví, k získání všeobecného rozhledu v lékařských i nelékařských povoláních a umožňují žákovi dobrou přípravu na další studium.
Mezipředmětové vztahy se rozvíjí zejména s předměty Chemie, Biologie a somatologie.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žák:
- popsal hlavní příznaky infekčních onemocnění,
- znal příčiny a způsob přenosu infekčních onemocnění i možnosti jejich prevence,
- uvedl přehled o výskytu závažných infekčních onemocnění v ČR ve srovnání s jinými zeměmi,
- vysvětlil souvislosti mezi kvalitou životního prostředí a zdravotním stavem obyvatelstva,
- popsal základní požadavky na kvalitu jednotlivých složek životního prostředí.

Pojetí výuky

Učivo předmětu Mikrobiologie navazuje na poznatky získané v předmětech Chemie a Biologie a somatologie. Jedná se o předmět teoretický, ve kterém se předpokládá využívání dostupných odborných informací a podle možností absolvování exkurzí na odborných pracovištích. Základní výukovou formou předmětu je frontální výuka, která je kombinována s dalšími vyučovacími metodami. Na učivo tohoto předmětu navazuje učivo odborných předmětů vyučovaných na vyšších nebo vysokých školách.

Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen na základě hloubky porozumění poznatkům, dovednosti práce s textem, samostatného úsudku a dovednosti výstižně formulovat myšlenky. Procvičování získaných vědomostí je uskutečňováno formou tematických testů, referátů a ústním zkoušením. Je kladen důraz na vlastní sebehodnocení žáka. Hodnocení probíhá v souladu s platným klasifikačním řádem školy.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení –** žák má pozitivní vztah k učení a vzdělávání, je schopen ovládat různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky, uplatňuje různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení), umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace je čtenářsky gramotný.
- **Kompetence k řešení problémů –** žák porozumí zadání úkolu, je schopen určit jádro problému a získat informace potřebné k řešení problému. Je schopen navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit ho, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky. Dále je schopen uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace.
- **Kompetence komunikativní -** žák prezentuje vlastní názory a myšlenky, při diskusích vyjadřuje svůj názor na řešení dané problematiky jasnou a srozumitelnou argumentací, porozumí běžné terminologii a dodržuje jazykové normy.
- **Kompetence sociální a personální -** žák se učí navzájem spolupracovat a naslouchat si při společné práci, diskutovat s jinými lidmi.
- **Občanské kompetence a kulturní podvědomí –** na základě poznatků z mikrobiologie si žák osvojuje formy a nástroje ochrany životního prostředí. Chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje. Uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.
- **Digitální kompetence –** žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí. Získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech , informace kriticky posuzuje, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, respektuje autorská práva.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- **Občan v demokratické společnosti -** žák je veden ke komunikaci a řešení problémů, k odpovědnosti za svůj život, kriticky nahlíží na globální problémy lidstva v soudobém světě.
- **Člověk a životní prostředí -** žák je veden k získání přehledu o způsobu ochrany zdraví a životního prostředí, k uvědomění si postavení člověka v přírodě a vlivu prostředí na život a zdraví člověka, dále k pochopení vlastní zodpovědnosti a ke snaze podílet se na řešení environmentálních problémů, k porozumění rozvoje společnosti z hlediska vztahů environmentálních, ekonomických a sociálních a jejich souvislostí ve vztahu k udržitelnému rozvoji, žák je veden k pochopení souvislostí mezi jevy lidské společnosti a prostředím, k osvojení si základních principů šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí, k estetickému a citovému vnímání okolí a přírody, k aktivnímu poznávání okolního prostředí z různých zdrojů.

- **Člověk a digitální svět** - žáci vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vyhledávání, zpracování, vyhodnocování a prezentaci údajů. Při komunikaci a sdílení informací respektují autorská práva. Získaná data kriticky posuzují.

2. ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 60
Žák - vymezí předmět oborů mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena, jejich vzájemné vztahy a přínos pro péči o zdraví, - vysvětlí a správně používá základní pojmy, - uvede příklady významných objevů a osobností v oblasti léčby a prevence infekčních chorob - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech, - získaná data kriticky posuzuje, - při práci s daty respektuje autorské právo.	**1. Úvod do studia mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny** - obsah a funkce předmětu, - vzájemné vztahy oborů, - přínos pro zdraví, - základní pojmy - významné objevy a osobnosti v oblasti léčby a prevence infekčních chorob.	4
Žák - popíše mikrobiální osídlení zdravého člověka, charakterizuje a klasifikuje patogenní mikroorganismy, - popíše složení, stavbu, vlastnosti, rozmnožování a způsob života virů a bakterií, - vymezí pojmy infekce a infekční onemocnění, způsob přenosu infekčních onemocnění a jejich základní rozdělení, - vysvětlí na příkladech příznaky, diagnostiku a průběh vybraných infekčních onemocnění, - vysvětlí mechanismus účinku antibiotik a chemoterapeutik, - popíše příčiny a důsledky rezistence mikroorganismů k antibiotikům, - používá základní odbornou terminologii.	**2. Mikrobiologie** - mikrobiální osídlení zdravého člověka, - patogenní mikroorganismy, - infekční onemocnění, - způsob přenosu infekčních nemocí, - základní rozdělení infekčních nemocí, - příznaky a diagnostika vybraných infekčních onemocnění, - mechanismus účinku antibiotik a chemoterapeutik, - příčiny a důsledky rezistence mikroorganismů k antibiotikům.	26
Žák - objasní pojem imunita a fungování imunitních mechanismů - popíše hlavní vyšetřovací metody, - vysvětlí patologii imunity.	**3. Imunologie** - imunita, fungován imunitních mechanismů, - vyšetřovací metody, patologie imunity.	10
Žák	**4. Epidemiologie**	10

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace 60
- objasní význam, podstatu a principy očkování, charakterizuje jeho účinky, uvede příklady pravidelného a doporučeného očkování, - popíše obecné poznatky o infekčním procesu, jeho formy a průběh, - popíše vznik nákazy, formy výskytu nákaz a proces přenosu, - rozdělí infekční onemocnění seskupená podle cest přenosu a původce nákazy, - uvede příklady protiepidemických opatření, - charakterizuje pojem HAI infekce.	- infekční proces, jeho formy a průběh, články a formy epidemického procesu, - rozdělení infekčních onemocnění podle cest přenosu, - prevence infekčního onemocnění, - protiepidemická opatření, dezinfekce, sterilizace, - očkování, očkovací kalendář, - HAI infekce.	
Žák - vymezí pojem hygiena, - vysvětlí zásady a základní prostředky prevence infekčních onemocnění, uvede příklady specifických a nespecifických preventivních opatření, - popíše funkci a činnost orgánů hygienické služby - samostatně vyhledává a zpracovává informace, posuzuje důvěryhodnost zdrojů, - vytváří materiály v digitální podobě (prezentace, videa, texty, obrázky).	**5. Základy hygieny** - charakteristika oboru, - zásady a prostředky prevence infekčních onemocnění, - specifická a nespecifická preventivní opatření, - hygiena a bezpečnost práce ve zdravotnických zařízeních - funkce a činnost orgánů hygienické služby.	10

8 Materiální a personální zajištění

8.1 Celková charakteristika školy

Škola je zařazena do sítě škol a školských zařízení pod názvem Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Havlíčkův Brod. Škola je zřízena jako samostatná příspěvková organizace IČ 00 581 119. Jejím zřizovatelem je od 1. 7. 2007 Kraj Vysočina (IČ 70 890 749), Žižkova 57, 587 33 Jihlava. Zřizovací listina byla schválena usnesením Zastupitelstva Kraje Vysočina 045/05/01/ZK dne 18. 9. 2001. Hlavním účelem zřízení příspěvkové organizace dle zřizovací listiny je zabezpečení potřeb, zejména výchovy a vzdělávání občanů kraje. Dle zřizovatele se nevylučuje vzdělávání občanů jiných krajů na naší škole za stejných podmínek, jako mají občané kraje Vysočina. Kromě oboru Zdravotnické lyceum jsou ve škole vzděláváni žáci v oboru Praktická sestra a studenti Vyšší odborné školy zdravotnické. Škola má i odloučená pracoviště: Domov mládeže (IZO 110 030 567), školní jídelna – výdejna (IZO 110 030 575), které se nacházejí asi 300 m od hlavní budovy školy.

8.2 Personální podmínky realizace ŠVP

Škola je schopna efektivně zajistit výuku oboru Zdravotnické lyceum. Základ pedagogického sboru tvoří zkušení pedagogové, kteří se po celou dobu své pedagogické činnosti neustále vzdělávají v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků nejen v zájmu zvyšování úrovně ve svém oboru, ale i v komunikaci, v nových výukových metodách, a výchovně-vzdělávacích strategiích. Velký důraz je kladen na rozvoj digitálních kompetencí pedagogů. Učitelé respektují nejnovější požadavky na vzdělávání, legislativní pokyny a výsledky evaluačních šetření. Škola podporuje všechny formy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.
Pedagogický sbor je otevřen komunikaci mezi sebou i vůči žákům a sociálním partnerům. V pedagogickém sboru pracuje výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů a metodik ICT.

8.3 Materiální podmínky realizace ŠVP

Škola sídlí v budově na Masarykově ulici č. p. 2033 v Havlíčkově Brodě. Tato budova je v majetku Kraje Vysočina. Domov mládeže a školní jídelna – výdejna jsou v Husově ulici č. p. 3023 v areálu Nemocnice Havlíčkův Brod a jsou v majetku Nemocnice Havlíčkův Brod (majetkový odbor Kraje Vysočina zřídil věcné břemeno ve prospěch Domova mládeže v souladu se smlouvou o sdružení finančních prostředků).
Budova v Masarykově ulici 2033 poskytuje prostorové možnosti pro realizaci výchovně vzdělávacího procesu i provozu v rozsahu odpovídajícím výkonům školy. Technické a materiální podmínky jsou vyhovující a dle možností se neustále vylepšují.

Mimo jiné jsou k dispozici následující prostory:
- **10 kmenových učeben**
  Vybavení: funkční školní nábytek minimálně pro 30 žáků a základní didaktické pomůcky, dataprojektory, počítače.
- **1 učebna somatologie**

Vybavení: funkční školní nábytek minimálně pro 30 žáků, základní didaktické pomůcky, dataprojektor, počítač, obrazové materiály, modely orgánů a orgánových soustav, kostra člověka a její části, histologické, botanické a zoologické mikropreparáty, mikroskopy.

- **3 simulační centra**
  Vybavení: funkční školní nábytek pro 12 – 16 žáků, základní didaktické pomůcky, dataprojektor, počítač, obrazové materiály, cvičné figuríny, resuscitační modely propojené na počítač, nemocniční lůžka s vybavením, instrumentační stolky, pomůcky nutné k odborným výkonům dle nových trendů apod.
- **1 jazyková učebna**
  Vybavení: funkční školní nábytek pro 16 žáků, základní didaktické pomůcky, interaktivní tabule.
- **1 počítačová učebna**
  Vybavení: funkční školní nábytek pro práci 17 žáků, server a 17 virtuálních stanic, dataprojektor.
  Internetová konektivita je zajištěna optickým kabelem.
- **1 mobilní počítačová učebna** je tvořena pojízdnou uzamykatelnou skříní s možností dobíjení a 20 notebooky. Konektivita zařízení je zajištěna wifi sítí.
- **1 učebna chemie a fyziky**
  Vybavení: moderní funkční nábytek opatřený bezpečnostními prvky, dataprojektor, speciální pomůcky pro laboratorní výuku, kapacita 30 žáků.
- **1 tělocvična**
  Vybavení: pomůcky pro tradiční i netradiční míčové hry, atletiku, gymnastiku, atd. Kapacita do 60 žáků cvičících současně.
  V inventáři školy jsou pro tělesnou výchovu žáků také sportovní potřeby pro běžkařské i sjezdové lyžování a bruslení.
- **1 posilovna**
  Vybavení: posilovací věže, polohovací lavičky, jednoruční činky v párech, rotopedy, cyklotrenažér, posilovací expandéry, gymbaly, overbaly, boxovací pytel, kapacita do 20 žáků.
  Tělocvičnu a posilovnu mohou žáci využívat také v čase, kdy neprobíhá výuka. Bezpečnostní dohled zajišťují určení vyučující.
- **1 knihovna**
  Vybavení: nábytek pro uložení knih, 4 studijní místa pro individuální práci žáků, cca 15 000 knižních svazků odborné, populárně-naučné a oddechové literatury, počítač.
  Pro účely evidence, vyhledávání knih a zpracování dalších bibliografických informací slouží program TRITIUS. Výpůjční systém využívá online katalog. Knihovna úzce spolupracuje s Krajskou knihovnou Vysočiny.
- **1 relaxační prostor pro žáky** s možností ohřevu vlastního jídla a přípravy teplých nápojů a posezením pro konzumaci.
- **1 relaxační prostor pro žáky** vybavený dotykovou obrazovkou, sedacím nábytkem pro odpočinek, možnost dobíjení elektronických zařízení. Tento prostor je vhodný pro neformální výuku, pořádání třídnických hodin nebo preventivních programů.
- **relaxační prostor pro pedagogický sbor.**

Další prostory: ředitelna, kabinety pro práci učitelů, pracovny administrativních pracovníků školy, spisovna, šatny pro žáky se skříňkovým systémem, prostory pro osobní hygienu, pomocné prostory pro zajištění chodu školy.

Dále je škola vybavena a ve výuce jsou používány tyto pomůcky: tiskárny a multifunkční zařízení převážně připojená v síti, notebooky a dataprojektory.

8.4 Východiska pro tvorbu ŠVP

Základní koncepce našeho ŠVP vychází z koncepce RVP pro obor vzdělání Zdravotnické lyceum 78-42-M/04. Promítají se do něho závěry evaluačních šetření a další záměry a podmínky školy.

9 Charakteristika spolupráce se sociálními partnery při realizaci ŠVP

Škola má široké spektrum sociálních partnerů, které se podílí na realizaci školního vzdělávacího programu. Nejdůležitějšími jsou rodiče žáků, kteří se mohou minimálně dvakrát ročně informovat na třídních schůzkách o dění ve škole a práci žáků a prostřednictvím svého zástupce v radě školy ovlivňovat chod a aktivity školy. O prospěchu a chování žáka a dění ve škole jsou rodiče informováni prostřednictvím systému Bakaláři. Každý vyučující je rodičům k dispozici po předchozí domluvě kdykoliv. Žáci se mohou k činnosti školy a k výuce vyjadřovat na pravidelných evaluačních schůzkách s vedením školy. Každý vyučující je žákům k dispozici mimo výuku v konzultačních hodinách nebo po osobní domluvě.
V rámci odborné praxe škola spolupracuje s organizacemi jako jsou jesle, mateřské školy, domovy pro seniory, domovy s pečovatelskou službou, diagnostické ústavy, hematologické laboratoře, zdravotní pojišťovny, sociální úřady apod. V rámci projektových činností žáků škola spolupracuje se základními a středními školami v Havlíčkově Brodě a s Krajskou knihovnou (KK) Vysočiny. Škola má dobré zázemí ve svém zřizovateli Kraji Vysočina a ve městě Havlíčkův Brod.

10 Přílohy

Příloha č. 1 Obsah maturitní zkoušky

Společná část maturitní zkoušky

Společná část maturitní zkoušky se skládá ze 2 povinných zkoušek – didaktických testů:
1. z českého jazyka
2. z cizího jazyka nebo matematiky

Žák vykoná úspěšně společnou část maturitní zkoušky, pokud úspěšně vykoná všechny povinné zkoušky, které jsou její součástí.

Profilová část maturitní zkoušky

Profilová část maturitní zkoušky obsahuje povinnou zkoušku z českého jazyka a literatury (písemná práce a ústní zkouška). Dále z cizího jazyka (písemná práce a ústní zkouška), pokud není ve společné části zvolena matematika.
Profilová část maturitní zkoušky dále obsahuje tři povinné a nejvýše dvě nepovinné zkoušky.

Povinné zkoušky:
- Soubor odborných předmětů (volba z předmětů KLP, PRP, OPZ) – maturitní práce a její obhajoba před zkušební komisí
- Biologie a somatologie – ústní zkouška
- Volba z předmětů – matematika, fyzika, chemie, psychologie, občanská nauka, informační a komunikační technologie – ústní zkouška, druhý cizí jazyk - písemná práce a ústní zkouška

Nepovinné zkoušky:
- Volba z předmětů – matematika+ - písemná, matematika, fyzika, psychologie, občanská nauka, chemie, informační a komunikační technologie – ústní zkoušky, druhý cizí jazyk - písemná práce a ústní zkouška

Žák vykoná úspěšně profilovou část maturitní zkoušky, pokud úspěšně vykoná všechny povinné zkoušky, které jsou její součástí.

Příloha č. 2 Zkratky a názvy předmětů

POVINNÉ PŘEDMĚTY

CJK = Český jazyk a komunikace
LES = Literatura a estetika
AJI = Anglický jazyk I
NJI = Německý jazyk I
RJI = Ruský jazyk I
AJII = Anglický jazyk II
NJII = Německý jazyk II
RJII = Ruský jazyk II
ZLT = Základy latinské terminologie
OBN = Občanská nauka
DEJ = Dějepis
MAT = Matematika
MATc = Matematika cvičení
FYZ = Fyzika
FYZc = Fyzika cvičení
CHE = Chemie
CHEc = Chemie cvičení
BIS = Biologie a somatologie
PSL = Psychologie
PSLc = Psychologie – cvičení
EKO = Ekonomika
IKT = Informační a komunikační technologie
TEV = Tělesná výchova
OSP = Ošetřovatelská propedeutika
KLP = Klinická propedeutika
OPZ = Ochrana a podpora zdraví
PRP = První pomoc
ODP = Odborná praxe
PAP = Patologie a patofyziologie
MIO = Mikrobiologie

Příloha č. 3 Další použité zkratky (řazeno dle abecedy)

AP	=	angina pectoris
AS	=	ateroskleróza
ATB	=	antibiotika
ATP	=	adenosintrifosfát
AV	=	arterio-venózní
BMI	=	body mass index
BOZP	=	bezpečnost a ochrana zdraví při práci
ČSN	=	Česká státní norma
DNA	=	deoxyribonukleová kyselina
DPH	=	daň z přidané hodnoty
ECDL	=	European Computer Driving Licence
EEG	=	elektroencefalografie
EJP	=	Evropské jazykové portfolio
EKG	=	elektrokardiografie
EMG	=	elektromyografie
FF	=	fyziologické funkce
GM	=	geneticky modifikovaný
GPS	=	Global Positioning System
HDP	=	hrubý domácí produkt
HN	=	hypertenzní nemoc
CHOPN	=	chronická obstrukční plicní nemoc
ICHS	=	ischemická choroba srdeční
IKT	=	informační a komunikační technologie
IM	=	infarkt myokardu
IVP	=	individuální vzdělávací plán
IZS	=	integrovaný záchranný systém
KK	=	Krajská knihovna
LS	=	levé srdce
LVK	=	lyžařský výcvikový kurz
MRSA	=	Methicillin rezistentní Staphylococcus aureus
NMR	=	nukleární magnetická rezonance
PC	=	počítač
PO	=	požární ochrana
PP	=	první pomoc
PPP	=	pedagogicko-psychologická poradna
PS	=	pravé srdce
PVH	=	pomocné vědy historické
RIA	=	radioimunologická analýza
RNA	=	ribonukleová kyselina
RPSN	=	roční procentní sazba nákladů
RTG	=	rentgen
RVP	=	rámcový vzdělávací program
SOČ	=	středoškolská odborná činnost
STK	=	sportovní turistický kurz
STR	=	speciální teorie relativity

SZO	=	Světová zdravotnická organizace
ŠVP	=	školní vzdělávací program
TBC	=	tuberkulóza
TK	=	krevní tlak
UZ	=	ultrazvuk
WHO	=	World Health Organization
ZP	=	zdravotnický pracovník
ZZS	=	Záchranná zdravotnická služba